DE BOEKANIERS.

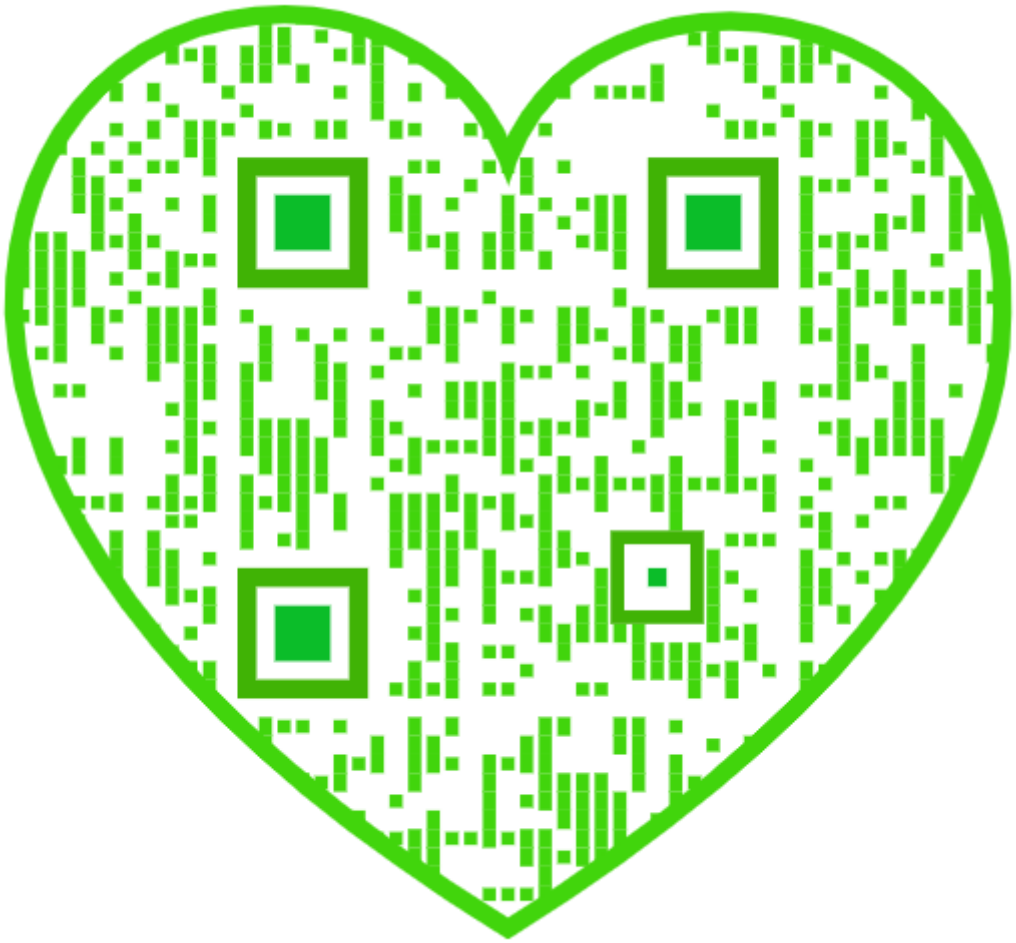

DE

BOEKANIERS.

Naar de derde Fransche uitgave

VAN

GUST. AIMARD.

LEIDEN,
FIRMA VAN DEN HEUVELL & VAN SANTEN.
1867.

EEN WOORD AAN DEN LEZER.

De gedachte, waaraan dit boek zijn ontstaan te danken heeft, is de volgende: wij wilden mannen, wier ruwe geestkracht, onverzettelijke wil en onversaagde moed alle magten der oude wereld gedurende meer dan tachtig jaren in bedwang gehouden hebben, niet zoozeer in hunne eer herstellen als wel hen doen kennen. De boekaniers hebben door hunne daden het regt der vrijheid in het licht gesteld.

De boekaniers zijn miskend geworden.

Het wordt tijd, dat het licht der waarheid over hen opga en hunne geschiedenis hen aan ons vertoone, gelijk zij werkelijk waren, namelijk als de belangelooze grondleggers onzer rijke koloniën in Amerika.

Dit wenschen wij thans te ondernemen. De lezer moge oordeelen, in hoeverre wij in dit moeijelijk werk geslaagd zijn.

GUSTAVE AIMARD.

INHOUD.

		Bladz.
I.	IN HET HOF VAN FRANKRIJK	1
II.	EEN HEVIG TOONEEL	11
III.	DE GEVANGENNEMING	23
IV.	HET EILAND SAINTE-MARGUERITE	33
V.	EEN TERUGBLIK	44
VI.	EEN GEHEIM HUWELIJK	56
VII.	WANHOOP	67
VIII.	DE GEVANGENE	78
IX.	DE MAJOOR DE L'OURSIÈRE	90
X.	DE LOGGER »DE MEEUW"	101
XI.	EEN LAATST VAARWEL AAN FRANKRIJK	114
XII.	DE EERSTE AVONTURIERS	125
XIII.	DE BERAADSLAGINGEN DER FLIBUSTIERS	136
XIV.	HET TWEEDE VOORSTEL	148
XV.	DE SPION	160
XVI.	DE SLAVENMARKT	170
XVII.	DE WERVING	181
XVIII.	NEWIS	192

Bladz.

XIX. HET BEGIN VAN DEN TOGT 203

XX. DE HATTO 213

XXI. HET VERHAAL VAN DEN MAYORDOMO 224

XXII. EENE ONTMOETING OP WEG 237

XXIII. VERWIKKELINGEN 247

XXIV. DE HAVEN MARGOT 260

XXV. FRAY ARSENIO 272

XXVI. GEVOLGEN VAN EENE ONTMOETING 281

XXVII. VESTIGING DER KOLONIE 292

XXVIII. DE VLUGT VAN DEN HATTO 303

XXIX. DE ONTKNOOPING NADERT 314

XXX. MONTBARTS DE VERDELGER 325

I.

In het hof van Frankrijk.

Ofschoon de Seine van Chanceaux, waar zij ontspringt, tot aan Havre, waar zij zich in zee stort, slechts eene uitgestrektheid van hoogstens acht honderd mijlen heeft, mag zij toch een van de belangrijkste rivieren der geheele wereld heeten; want zij heeft sedert Caesar tot op onze dagen alle belangrijke staatkundige vraagstukken aan hare oevers zien beslissen.

De toeristen, de schilders en de reizigers, die verre landen gaan bezoeken om daar de natuur in al hare pracht te bewonderen, kunnen niets verlangen, dat zoo schilderachtig en zoo afwisselend is als de bogtige oevers van dezen stroom, omzoomd door bloeijende steden en bevallige dorpen, die te midden van welige landouwen gelegen of halverwege achter digt geboomte verscholen zijn.

In een dezer dorpen, slechts weinige uren van Parijs verwijderd, wenschen wij onze lezers te verplaatsen, en wel op den 26sten Maart van het jaar 1641.

Dit dorp, waarvan de oorsprong tot de eerste tijden der Fransche monarchie opklimt, zag er toen reeds bijna eveneens uit als thans. In tegenoverstelling van de gehuchten, waardoor het omgeven wordt, heeft het geen merkbare verandering ondergaan. Als men het ziet, zou men zeggen, dat de eeuwen er haren invloed niet op geoefend hebben. Terwijl de omliggende gehuchten zich tot den rang van dorpen verhieven en eindelijk zelfs tot dien van steden opklommen, ging dit dorp al meer en meer achteruit, zoodat zijne bevolking tegenwoordig ter naauwernood het cijfer van vier honderd zielen bereikt.

En nogtans is de ligging van dit dorp zoo gunstig mogelijk.

Het wordt door een rivier bespoeld, het bezit een kasteel, waaraan belangrijke historische herinneringen verbonden zijn, en er is een station van een der gewigtigste spoorwegen, zoodat men zou zeggen, dat het bestemd was, een middelpunt van de voortbrengselen der nijverheid te worden, inzonderheid daar zijne inwoners arbeidzaam en schrander zijn.

Maar er schijnt een vloek op dit dorp te rusten. De rijke grondeigenaars, die elkander in die streken opgevolgd en voor het meerendeel door staatkundige bewegingen of door gewaagde speculatiën rijk geworden zijn, hebben als het ware een stilzwijgende afspraak met elkander gemaakt om de industriële ontwikkeling der bevolking door allerlei middelen tegen te gaan, en altijd de algemeene belangen aan hunne bijzondere welvaart ten offer gebragt.

Zoo bevindt het kasteel, waarvan wij spraken, zich tegenwoordig in handen van een man, die den tand des tijds onverhinderd aan zijne muren laat knagen, en die, om een tuinman uit te winnen, haver laat zaaijen in de prachtige lanen van een park, dat de bewondering trekt van den reiziger, die het uit den spoortrein in de verte ziet liggen.

Het schijnt, dat dit ongelukkige dorp gedoemd is, langzamerhand weg te kwijnen te midden van den overvloed zijner naburen.

Dit dorp bestond in den tijd, waarop dit verhaal ons verplaatst, uit een enkele, lange en naauwe straat, die van den top van een vrij steilen berg afdaalde, over een riviertje heenliep en slechts op weinige schreden van de Seine ophield.

Aan beide kanten van deze straat stonden lage en leelijke huizen, die als het ware tegen elkander aan gebouwd waren om elkaêr wederkeerig te steunen en voor het meerendeel tot herbergen ingerigt waren voor de voerlieden van rijtuigen en vrachtwagens en voor andere menschen, welke in dien tijd, toen het groote net van straatwegen nog niet in Frankrijk bestond, dit dorp telkenmale doortrokken en er een nachtverblijf zochten.

In die straat bevond zich ook een zeer rijk klooster, in welks nabijheid zich een aanzienlijk gebouw verhief, dat gedeeltelijk achter het hoog geboomte van een grooten tuin verscholen was en tot herberg diende aan rijke lieden, die om hunne zaken of tot hunne uitspanning op deze plaats vertoefden, welke door prachtige heerenhuizen omgeven was.

Van buiten zou men dit gebouw niet voor een herberg aangezien hebben: door een lage poort kwam men in den tuin, en als men dezen in zijne geheele lengte doorgeloopen had, bevond men zich eerst voor het huis.

Men kon dit echter nog langs een ander pad bereiken, dat uitkwam op een weg, die toen uiterst zeldzaam bezocht werd en waarlangs de paarden en de rijtuigen naar den stal gebragt werden, wanneer het den reiziger gelukt was, door den heer des huizes toegelaten te worden.

Ofschoon dit gebouw, zoo als wij gezegd hebben, een herberg was, ontving de eigenaar daarvan niet alle vreemdelingen, die hem om huisvesting verzochten: hij was integendeel zeer ongemakkelijk in de keuze zijner gasten, daar hij teregt of ten onregte beweerde, dat een herberg, die reeds meermalen met een bezoek van den koning en van den kardinaal-minister vereerd was, geen onderkomen aan landloopers en zwendelaars mogt verschaffen.

Ten einde het regt, dat hij zich aanmatigde, te staven, had de herbergier eenige maanden geleden het wapen van Frankrijk op een ijzeren plaat laten schilderen, daaronder met vergulde letters de woorden: »*In het hof van Frankrijk*" doen plaatsen, en dit bord voor zijn deur opgehangen.

De herberg »*In het hof van Frankrijk*" had een goeden naam, niet alleen in het dorp zelf, maar ook in de omliggende streken en zelfs tot in Parijs: een goeden naam, die wel verdiend mogt heeten, want al was ook de herbergier niet gemakkelijk in de keuze zijner gasten, zoo behandelde hij hen zoowel als hunne beesten, wanneer het hun gelukt was, den toegang tot zijne woning te verkrijgen met een bijzondere, wij zouden haast zeggen met een vaderlijke zorg.

Ofschoon men reeds op het einde van Maart was en de lente, volgens den almanak, eenige dagen geleden een aanvang genomen had, was de koude nog streng, teekenden de boomen, met ijzel bevracht, hunne ontbladerde kruinen tegen een graauwe lucht af en lag de sneeuw vrij dik op den grond.

Hoewel het reeds bijna tien uren in den avond was, was het buiten helder en goot de maan, door verzilverde wolken omgeven, haar bleek schijnsel op de aarde uit, zoodat men bijna even goed als op klaarlichten dag kon zien.

Iedereen in het dorp sliep, of scheen ten minste te slapen : alleen in de herberg »*In het hof van Frankrijk*" baanden enkele lichtstralen zich een doortogt door de luiken der benedenverdieping, hetgeen een voldoend bewijs was, dat men daar nog waakte.

Nogtans bevond zich geen enkel reiziger in de herberg.

Al degenen, die er gedurende den dag en sedert het vallen van den avond huisvesting verlangd hadden, waren meêdoogenloos afgewezen door den herbergier, een forschen kerel met een vuurrood gezigt, schrandere trekken en een sluwen glimlach. Hij liep op dit oogenblik met een peinzend gelaat zijne groote keuken op en neêr, terwijl hij nu en dan een verstrooiden blik sloeg op de toebereidselen tot een avondmaal, waarvan een gedeelte onder een kolossalen schoorsteen stond te braden, terwijl het overige door een opperkok en verscheidene bedienden gereed gemaakt werd.

Een kleine en dikke vrouw, die reeds eenigzins op jaren was, kwam de keuken eensklaps binnenstuiven en rigtte zich terstond tot den herbergier, die door het leven, dat zij maakte, uit zijne mijmeringen opgeschrikt was.

— Is het waar, baas Pilvois! zeide zij tot hem, dat je de koningskamer in orde hebt laten brengen, zoo als Mariette mij verteld heeft?

Baas Pilvois, die door deze onverhoedsche vraag eenigzins van zijn stuk gebragt was, kwam echter spoedig weder tot kalmte.

— Wat heeft Mariette je gezegd? vroeg hij op een barschen toon.

— Wel, zij heeft me gezegd, dat de beste kamer in orde moest gebragt worden.

— En wat noem je de beste kamer, Tiphaine?

— De koningskamer, baas! omdat het die is, waarin Zijn Majesteit....

— Maak dan, viel de herbergier haar op een gebiedenden toon in de rede, de koningskamer maar klaar.

— Maar, baas! hernam Tiphaine, die een zeker gezag in huis uitoefende, vooreerst als de wettige huisvrouw van den herbergier en ten andere uit hoofde van enkele in het oog loopende trekken in haar karakter; het komt mij toch voor, dat, met al de achting, die ik je verschuldigd ben....

— Met al de achting, die ik je verschuldigd ben! herhaalde

de herbergier, terwijl hij driftig op den grond stampte; je bent een gekkin, zeg ik je! Breng mijn bevelen ten uitvoer en verschoon mij verder van je praatjes.

Tiphaine merkte wel, dat haar heer en meester dien avond niet in een stemming was om tegengesproken te worden. Als een verstandige vrouw gehoorzaamde zij en verwijderde zich, terwijl zij zich voorbehield, later een schitterende wraak te nemen over de strenge berisping, die zij ondergaan had.

Zonder twijfel voldaan over de wijze, waarop hij zijn gezag had laten gelden, sloeg baas Pilvois een zegevierenden blik op zijne onderhoorigen, die, zonder het te durven laten blijken, verwonderd waren over dien bitsen uitval. Daarop begaf hij zich naar een deur, die in den tuin uitkwam, maar juist toen hij het slot omgedraaid had, werd er van buiten hard tegen geduwd en ging zij van zelf open tot niet geringe verbazing van den herbergier, die waggelende tot midden in het vertrek terugweek. Een man trad de keuken binnen.

— Ziezoo! riep de vreemdeling welgemoed uit, terwijl hij zijn gepluimden hoed op een tafel wierp en zich van zijn mantel ontdeed. Gelukkig, dat ik onder dak ben: ik dacht bijna, dat ik in een woestijn was.

En voordat de herbergier, die zich over zulk een onbeschoftheid niet weinig ergerde, den tijd had, zich daartegen te verzetten, nam hij een stoel en ging dood op zijn gemak bij het vuur zitten.

De vreemdeling scheen hoogstens vijf en twintig jaren oud te zijn; zijn lang, zwart haar hing wanordelijk op zijne schouders neder; zijne sprekende gelaatstrekken waren edel en schrander; zijne zwarte oogen, die doordringende blikken in de rondte wierpen, tuigden van moed en van de gewoonte om te bevelen; zijn geheele gelaat droeg den stempel van vastberadenheid, eenigzins getemperd door den vriendelijken glimlach, die om zijne koraalroode, eenigzins dikke lippen speelde, en waardoor twee rijen sneeuwwitte tanden zigtbaar werden; zijn kin was, overeenkomstig de mode van dien tijd, door een langen baard omgeven.

Mogt ook zijne kleeding niet prachtig heeten, zij was nogtans netjes en smaakvol, en scheen te verraden, dat de vreemdeling tot den militairen stand behoorde, welke meening nog

versterkt werd door de twee pistolen, die hij in zijn gordel droeg, en den langen degen, die daaraan bevestigd was.

Overigens deden zijne forsche, krachtige, welgemaakte gestalte en het voorkomen van koenheid, dat hem eigen was, in hem een dier mannen herkennen, die destijds in zoo grooten getale gevonden werden en die aan de menschen, met welke het toeval hen in aanraking bragt, aanstonds die achting wisten af te dwingen, waarop zij teregt of ten onregte aanspraak meenden te mogen maken.

Nogtans deed de herbergier, een weinig bekomen van den schrik en de verbazing, die zich van hem meester gemaakt hadden, eenige schreden naar den vreemdeling toe, nam de muts, die hij op het hoofd had, beleefder af dan hij wel had willen doen en stamelde op een ietwat bedremmelden toon.

— Mijnheer!....

Doch de vreemdeling viel hem terstond in de rede.

— Ben je de herbergier? vroeg hij hem op een barschen toon.

— Ja, bromde baas Pilvois eenigzins gemelijk, daar hij tot antwoorden gedwongen werd, terwijl hij reeds een vraag op de lippen had.

— Zoo! vervolgde de vreemdeling, kijk dan eens naar mijn paard, dat ik ergens in je tuin heb laten staan, laat het op stal zetten, en zeg aan den stalknecht, dat hij zijn schoft met wat azijn en water moet wasschen, want ik vrees, dat zijn vel wat geschaafd is.

Deze woorden werden op zulk een gebiedenden toon gesproken, dat de herbergier versteld bleef staan, zonder een woord te kunnen uitbrengen.

— Welnu, hernam de vreemdeling na eenige oogenblikken, terwijl zijne wenkbraauwen zich even fronsten; waarom blijf je daar staan, kerel! in plaats van mijn bevelen ten uitvoer te brengen?

Baas Pilvois was geheel overbluft: hij keerde zich om en verliet het vertrek, waggelende als een dronken man.

De vreemdeling keek hem na, terwijl hij in zijn vuistje lachte, en rigtte zich thans tot de bedienden, die druk met elkander fluisterden, terwijl hij hun op een gebiedenden toon toevoegde:

— Bedient mij eens heel handig, zet een tafel voor mij bij het vuur neêr en geeft mij wat te eten, maar gaauw wat, hoor! want ik heb een honger als een paard.

De bedienden, die heimelijk in hun schik waren, dat zij hun baas een poets konden bakken, lieten zich dit geen tweemaal zeggen: oogenblikkelijk werd er een tafel gehaald, het eten daarop geplaatst, en toen de herbergier weder binnenkwam, zag hij, dat de reiziger reeds druk bezig was met het ontleden van een lekkeren patrijs.

Toen baas Pilvois dit zag, nam zijn gezigt al de kleuren van den regenboog aan: eerst werd hij doodsbleek, maar daarop kreeg hij zoo'n geweldige kleur, dat hij veel van een kalkoenschen haan weg had.

— Wel drommels! zeide hij, terwijl hij driftig op den grond stampte, dat is toch wat al te erg!

— Wat zeg je? vroeg de vreemdeling, terwijl hij zijn hoofd oprigtte en zijn baard afveegde, tegen wien heb je het, vriendje?

— Tegen wien ik het heb? bromde de herbergier.

— Ja, maar à propos, is mijn paard al op stal?

— Je paard, je paard, bromde baas Pilvois, is....

— Wat heb je me daarvan te zeggen, baas? vroeg de vreemdeling, terwijl hij een glas tot aan den rand volschonk en tot op den laatsten droppel leêgdronk. Drommels lekker! vervolgde hij, terwijl hij den beker blijkbaar met welgevallen neêrzette

Deze woorden deden de woede van den herbergier ten top stijgen, en maakten, dat hij alle voorzigtigheid vergat.

— Waarachtig! zeide hij, terwijl hij zich zonder dralen van de flesch meester maakte, die onbeschaamdheid gaat toch wat al te ver, zoo maar in een fatsoenlijk huis binnen te dringen, zonder daartoe verlof te vragen. Wil je wel eens maken, dat je weg komt, als je ten minste niet verkiest, dat ik geweld gebruik. Zie, dat je ergens anders onder dak komt, want ik kan en wil je hier niet houden.

De vreemdeling had bij dien uitval geen lid verroerd; hij had baas Pilvois aangehoord, zonder in 't minst eenig ongeduld te laten blijken. Toen de herbergier eindelijk zweeg, ging hij op zijn gemak achterover in zijn stoel leunen, keek hem vlak in het gezigt en zeide tot hem:

— Luister nu ook, baas! naar hetgeen ik je te zeggen heb

en neem mijne woorden wel ter harte. Dit huis is een herberg, niet waar? Dus moet het openstaan voor iederen reiziger, die er voor zijn geld een nachtverblijf en eten wil hebben. Ik weet, dat je je het regt aanmatigt, hier alleen die menschen te ontvangen, welke je aanstaan: als sommigen zich daaraan willen onderwerpen, dat is hun zaak, maar ik ben niet van plan om dit te doen. Ik heb het hier goed, ik blijf hier, en ik zal hier blijven zoo lang als het mij goeddunkt; ik verbied je niet, mij af te zetten: dat is je pligt als herbergier, ik zal er dan ook niets van zeggen, maar als ik niet beleefd en fatsoenlijk behandeld word, als je me geen goede kamer geeft, waarin ik den nacht kan doorbrengen, in een woord, als je ten opzigte van mij de pligten der gastvrijheid niet vervult, zoo als ik van je verwacht, dan beloof ik je, dat ik je uithangbord zal afnemen en jou in plaats daarvan ophangen, en dat wel bij de minste onbeleefdheid, waaraan je je schuldig maakt. Je hebt me begrepen, niet waar, baas? voegde hij er bij, terwijl hij zijn hand zoo stevig in de zijne klemde, dat de arme kerel het uitschreeuwde van de pijn, en terwijl hij hem zulk een duchtigen duw gaf, dat hij tegen den muur der keuken aankwam; bedien mij dus goed en laat ons niet meer over die zaak praten, als je ten minste niet het kind van de rekening wilt zijn.

En zonder zich verder met den herbergier te bemoeijen, zette de vreemdeling zijn avondmaal, dat voor een poos afgebroken was, voort.

Nu behoefde de herbergier er niet meer aan te denken, tegenstand te bieden; hij zag in, dat hij overwonnen was, en waagde zich niet aan een vruchtelooze worsteling. Verward en vernederd, dacht hij aan niets anders, dan hoe hij het dezen zonderlingen gast, die zijn huis met geweld binnengedrongen was, naar den zin zou maken.

De reiziger maakte volstrekt geen misbruik van de behaalde overwinning: het was hem voldoende, dat hij zijn wensch verkregen had, en hij liet er zich dan ook volstrekt niets op voorstaan.

Langzamerhand kwamen zij met elkander op een goeden voet, en tegen het einde van het avondmaal waren beiden, herbergier en reiziger, de beste vrienden van de wereld geworden.

Zij praatten met elkander over allerlei dingen, eerst over het weêr, over de duurte der levensmiddelen, over de ongesteldheid van den koning, over de ziekte van Zijne Eminentie den kardinaal; vervolgens schonk baas Pilvois, die nu weêr moediger begon te worden, zijn onverwachten gast een glas wijn in en verstoutte zich, hem op een barschen toon toe te voegen:

— Wil u wel gelooven, mijnheer! dat u me verschrikkelijk in den weg zit?

— Och kom, antwoordde de vreemdeling, terwijl hij zijn glas tot op den bodem leêgdronk, moeten wij nu weêr op de oude historie van straks terugkomen? Ik dacht, dat die zaak nu al lang afgedaan was.

— Helaas! ik zou zoowel voor ieder ander als voor mij zelven wel wenschen, dat dit het geval was.

— Wat wil je daarmeê zeggen?

— Maak u maar niet boos, mijnheer! wat ik u bidden mag, hernam de herbergier op een vreesachtigen toon, ik heb volstrekt geen plan, u te beleedigen.

— Verklaar je dan, in 's hemels naam, duidelijker, baas! en zeg ronduit, wat je op je hart hebt; ik begrijp niet, welk belang anderen en jij zelf daarbij hebben.

— Dat is het juist, waar de knoop zit, zeide baas Pilvois, terwijl hij zich achter de ooren krabde.

— Spreek dan toch op, voor den drommel! ik ben geen menscheneter; waarom maak je je toch zoo vreeselijk ongerust?

De herbergier begon in te zien, dat hij met de zaak voor den draad moest komen. De vrees boezemde hem moed in en hij nam een kloek besluit.

— Mijnheer! zeide hij op een onderdanigen toon, geloof me vrij, dat ik de menschen te goed ken, dan dat ik mij zou wagen, een onbeleefdheid te begaan ten opzigte van iemand van uw rang....

— Ga voort, ga voort! viel de vreemdeling hem lagchende in de rede.

— Maar,.... vervolgde de herbergier.

— Zoo, is er een *maar?*

— Helaas, mijnheer! dat is er altijd, en van daag meer dan anders.

— Drommels! je maakt me bang, baas! zeide de vreemde-

ling meesmuilend; zeg mij toch, als ik je bidden mag, gaauw, waarin dat verschrikkelijke *maar* bestaat.

— Ik zal het u zeggen, mijnheer! U moet weten, dat mijn geheele herberg reeds een week geleden besproken is door een gezelschap heeren.... Zij kunnen over een uur hier zijn, over een half uur misschien, en....

— En? herhaalde de vreemdeling op een vragenden toon, die den herbergier kippevel deed krijgen.

— Welnu, mijnheer! hernam hij met eenige aarzeling in zijne stem, die heeren verlangen in deze herberg alleen te zijn: zij hebben mij de belofte laten afleggen, dat ik geen ander reiziger daarin zou toelaten, en zij hebben mij daarvoor goed betaald.

— Dat is mij wel, zeide de vreemdeling met het onverschilligste gezigt van de wereld.

— Hoe? is u dat wel, mijnheer? riep baas Pilvois uit.

— Lieve hemel! wat wil je dan toch, dat ik zeggen zal? je hebt je belofte, dunkt mij, goed gehouden, en niemand heeft je daarover eenig verwijt te doen.

— Hoe bedoelt u dat, mijnheer?

— Als je hier ten minste niemand verborgen hebt, antwoordde de vreemdeling met onverstoorbare kalmte, want ik moet zeggen, dat ik dat alles behalve mooi van je zou vinden.

— Er is hier niemand.

— Welnu, welk verwijt kan men je dan doen?

— Maar u dan, mijnheer? waagde hij in het midden te brengen.

— O, ik, antwoordde de vreemdeling lagchende, dat is heel wat anders. Laat ons de zaken uit het regte oogpunt bezien, baas! Je hebt me immers volstrekt niet toegelaten; ik ben hier integendeel binnengedrongen, niet waar?

— Dat is maar al te waar.

— Spijt je dat?

— Verre van daar, mijnheer! riep hij terstond uit, want hij wachtte zich wel, den toorn van den opvliegenden vreemdeling weder op te wekken, ik konstateer slechts een feit.

— Ik zie tot mijn genoegen, baas Pilvois! dat je een naauwkeurig man bent; je konstateert een feit, zeg je?

— Helaas! zuchtte de ongelukkige herbergier.

— Luister dan goed naar hetgeen ik je zeggen zal.

— Ik ben geheel gehoor, mijnheer!

— Als die heeren komen, hetgeen, naar je zeggen, niet lang meer kan duren, dan heb je slechts één ding te doen.

— En dat is, mijnheer?

— Hun van stukje tot beetje te vertellen, wat er tusschen ons voorgevallen is; ik zou mij al erg moeten vergissen, als deze openhartige bekentenis hen niet tevreden stelde. Als dat niet zoo mogt zijn....

— Als dat niet zoo mogt zijn, mijnheer! wat zou ik dan moeten doen?

— Dan moet je ze naar mij verwijzen, baas Pilvois! en dan zal ik op mijn beurt mijn best doen om hen tot rede te brengen. Zulke deftige menschen zijn wel voor rede vatbaar.

— En toch, mijnheer!....

— Geen woord meer over die zaak, als ik je bidden mag, maar wacht eens, voegde hij er bij, terwijl hij blijkbaar luisterde, ik geloof, dat je gezelschap daar al aankomt, en hij ging achteloos met den rug in zijn stoel leunen.

Buiten hoorde men werkelijk het getrappel van paarden op de harde sneeuw, en vervolgens werd er eenige malen op de deur geklopt.

— Dat zijn ze, mompelde de herbergier.

— Een goede reden om hen niet te laten wachten; doe hen open, baas! het is buiten geducht koud.

De herbergier aarzelde een oogenblik en begaf zich daarop, zonder eenig antwoord te geven, naar de deur.

De vreemdeling wikkelde zich in zijn mantel, drukte zijn hoed diep in de oogen en wachtte de komst der vreemdelingen met een schijnbaar onverschillig gezigt af.

De bedienden namen de wijk in een hoek van de keuken en waren lang niet op hun gemak, want zij voorzagen een duchtige uitbarsting.

II.

Een hevig tooneel.

Ondertusschen maakten zij, die buiten stonden, vrij wat leven en schenen ongeduldig te worden, omdat zij niet onmiddellijk in de herberg toegelaten werden.

Baas Pilvois besloot eindelijk, hen open te doen, ofschoon hij zich heimelijk beducht maakte voor de gevolgen, die de tegenwoordigheid van een onbekende in zijn huis, niettegenstaande de plegtige belofte, door hem afgelegd, na zich zou kunnen slepen.

Zoodra een stalknecht op zijn bevel de grendels van de tuinpoort weggeschoven en deze opengedaan had, reden verscheidene ruiters den tuin in, gevolgd en voorafgegaan door een koets, met vier paarden bespannen.

Bij het licht der lantaarn, die de knecht in zijn hand hield, kon de herbergier zien, dat er zeven reizigers waren: drie heeren, drie bedienden, en de koetsier, die op den bok zat. Allen waren in dikke mantels gewikkeld en van top tot teen gewapend.

Zoodra het rijtuig den tuin ingereden was, stapten de ruiters van hunne paarden af; een hunner, die een zeker gezag over zijne medgezellen scheen te oefenen, ging naar den herbergier toe, terwijl de anderen de koets den tuin, waar de hoofdingang van het gebouw was, hielpen indraaijen, waarop de knecht de poort weder sloot.

— Wel, baas! zeide de reiziger, die boven de anderen scheen te staan, in het Fransch, doch met een vreemden tongval, ofschoon hij zich zeer goed in die taal wist uit te drukken; zijn mijn bevelen stipt ten uitvoer gebragt?

Op deze vraag, zoo moeijelijk te beantwoorden, krabde baas Pilvois zich achter de ooren, en antwoordde daarop ontwijkend:

— Zoo veel mogelijk, ja, mijnheer!

— Wat wil je daarmeê zeggen, kerel? hernam de reiziger op een barschen toon; de voorschriften, die je gegeven zijn, waren toch zeer duidelijk.

— Ja, mijnheer! zeide de herbergier op een ootmoedigen toon; en ik moet er nog bijvoegen, dat ik er goed voor betaald ben.

— Welnu dan?

— Waarlijk, antwoordde baas Pilvois, die hoe langer hoe meer in de klem raakte; ik heb gedaan wat ik kon.

— Zoo. Je wilt dus zeggen, dat je iemand bij je in huis hebt, niet waar?

— Helaas ja, mijnheer! antwoordde de herbergier, terwijl hij de oogen neêrsloeg.

De reiziger stampte van woede op den grond.

— Wel drommels! riep hij uit, maar oogenblikkelijk nam hij een gedwongen kalmte aan en vroeg: wie zijn die menschen?

— Er is er maar één.

— Zoo! zeide de reiziger, blijkbaar verligt; als er maar één is, dan zal het niet veel moeite kosten, hem weg te krijgen.

— Ik vrees, dat dit zoo gemakkelijk niet zal gaan, waagde de herbergier op een beschroomden toon in het midden te brengen; want die reiziger, dien ik volstrekt niet ken, ziet mij er uit als een forsche kerel, en ik geloof niet, dat hij zich zoo maar zal laten wegjagen.

— Nu, daar zal ik mij wel meê belasten, zeide de reiziger op een onbekommerden toon. Waar is hij?

— Daar, in de keuken, mijnheer! hij zit zich bij het vuur te warmen.

— Heel goed! Is de kamer in orde gebragt?

— Ja, mijnheer!

— Ga naar die heeren toe en breng hen, waar zij wezen moeten: niemand van je bedienden mag iets weten van hetgeen hier zal gebeuren.

De herbergier, regt in zijn nopjes dat hij er zoo gemakkelijk afgekomen was, maakte een eerbiedige buiging en begaf zich in aller ijl naar den tuin. Wat den reiziger betreft, na een knecht, die bij hem gebleven was, eenige woorden in het oor gefluisterd te hebben, drukte hij zijn hoed diep in zijne oogen, deed de deur open en trad de keuken onverschrokken binnen.

Zij was ledig; de vreemdeling was verdwenen.

De reiziger sloeg een uitvorschenden blik om zich heen: de bedienden hadden zich, overeenkomstig de bevelen, die zij waarschijnlijk reeds vroeger van den herbergier ontvangen hadden, terstond naar een ander vertrek begeven.

Na eenige oogenblikken aarzelens keerde de reiziger naar den tuin terug.

— Welnu, mijnheer! vroeg de herbergier hem; heeft u hem gezien?

— Neen, antwoordde hij, maar dat doet er niet toe. Spreek tegen degenen, die ik bij mij heb, geen woord over hem. Hij zal zeker de plaat gepoetst hebben; mogt dit niet het geval zijn, pas dan op, dat hij niet in het vertrek kan komen, dat je voor ons bestemd hebt.

— Hum! mompelde de herbergier bij zich zelven, die zaak komt mij toch nog al verdacht voor; en hij verwijderde zich, in gedachten verdiept.

Eigenlijk was de goede man niet regt op zijn gemak. Zijne gasten hadden een barsch voorkomen en ruwe manieren, die hem maar matig bevielen, en verder had hij zich verbeeld, tusschen de boomen van zijn tuin eenige personen te zien ronddwalen, iets, dat hij zich wel had willen ontgeven, maar dat toch niet bijdroeg om zijn heimelijke vrees te verminderen.

Tiphaine stond met een lantaarn in de hand bij de deur van het huis te wachten, ten einde de reizigers bij te lichten en hen naar hunne kamer te brengen, toen de koets draaide en stilstond. Een der reizigers ging er naar toe, deed het portier open en hielp er een dame uitstijgen.

Deze dame, die prachtig gekleed was, scheen lijdende te zijn, want zij liep met moeite voort. Ondanks hare zwakheid, weigerde zij echter, den arm aan te nemen, dien een der reizigers haar aanbood, en wendde zich tot Tiphaine, die, even als alle vrouwen medelijdend, zich haastte, haar de dienst te bewijzen, welke zij van haar scheen te vragen, en haar den steilen trap, die naar de koningskamer voerde, te helpen opklimmen.

De reizigers lieten den koetsier en een bediende bij het rijtuig blijven, dat niet uitgespannen werd, en volgden de zieke dame zonder een enkel woord te spreken.

De koningskamer, de mooiste van het geheele huis, was een ruim vertrek en met zekere weelde gemeubileerd: een lekker vuurtje brandde er op den haard en verscheidene kaarsen, die op de meubelen geplaatst waren, verspreidden er een vrij helder licht.

Een deur, die halverwege door een gordijn bedekt was, verleende den toegang tot een vertrekje, van waar men ook buiten kon komen.

Toen de dame in de kamer gekomen was, liet zij zich op een stoel neêrvallen en bedankte de herbergierster met een hoofdknikje.

Deze verwijderde zich bescheiden, verwonderd en bijna verschrikt door de onheilspellende gezigten der personen, die haar vergezeld hadden.

— Och hemel! zeide zij tot baas Pilvois, dien zij in den gang tegenkwam, welken hij in gedachten verzonken op en neêr liep;

wat zal hier moeten gebeuren? Ik ben bang voor die mannen. Die arme dame beeft als een riet, en het weinige, dat ik onder haar masker door van haar gezigt gezien heb, is blank als een lelie.

— Helaas! zuchtte baas Pilvois, ik ben even bang als jij, maar wij kunnen er niets aan doen. Het zijn groote heeren, vrienden van Zijn Eminentie; zij zouden ons zonder mededoogen om het leven brengen. Wij hebben slechts één ding te doen, en dat is, naar onze kamer te gaan, zoo als ons bevolen is, en daar te blijven, totdat zij onze diensten verlangen; het huis behoort thans aan hen, op dit oogenblik zijn zij er heeren en meesters van.

De herbergier en zijn vrouw begaven zich naar hunne kamer, en deden de deur daarvan niet alleen op het nachtslot, maar barrikadeerden haar ook met al wat hun maar het eerst in handen kwam.

Zoo als baas Pilvois tot zijn vrouw gezegd had, waren de reizigers heeren en meesters van de herberg »*In het hof van Frankrijk*" of meenden dit althans.

Ofschoon de vreemdeling zijn best gedaan had om de uiterste onverschilligheid aan den dag te leggen, had hij toch met een half oog al de bewegingen van den herbergier gadegeslagen. Zoodra deze de keuken verlaten had om de reizigers open te gaan doen, stond hij op, wierp aan de bedienden een beurs, die met goud gevuld was, toe en legde den vinger op den mond, ten einde hun stilzwijgen te gebieden. Daarop wikkelde hij zich in zijn mantel en verliet de keuken.

De bedienden van den herbergier begrepen met die schranderheid, welke aan lieden van hun stand pleegt eigen te zijn, dat deze handelwijze het bewijs leverde, dat de vreemdeling iets in zijn schild voerde en dat het in hun belang was, zich daarmede niet te bemoeijen; zij verdeelden het geld, dat hun gegeven was, onder elkander, en zich de bevelen, die zij van hun baas gekregen hadden, herinnerende, maakten zij zich zoo spoedig mogelijk van daar weg en begaven zich, zonder een enkel woord te spreken, te bed.

Terwijl de herbergier de reizigers ontving, had de vreemdeling zich naar het achtergedeelte van den tuin begeven.

Bij de poort, waarvan wij reeds melding gemaakt hebben, gekomen, floot hij even.

Bijna op hetzelfde oogenblik schenen er twee mannen als uit den grond op te rijzen.

Deze beide mannen hadden ieder een langen degen op zijde, pistolen in den gordel en een karabijn in de hand.

— Is er wat nieuws? vroeg de vreemdeling; heb je wat gezien, Michel?

— Kapitein! antwoordde degene, tot wien deze vraag gerigt was; ik heb niets gezien, en toch vrees ik voor een valstrik.

— Voor een valstrik? hernam de kapitein op een vragenden toon.

— Ja, antwoordde Michel, Luiwammes heeft verscheidene kerels gezien, die niet veel goeds in hun schild schenen te voeren en ons schenen te willen aanklampen.

— Och kom, je bent gek, Michel! Je zult de reizigers gezien hebben, die zoo even in de herberg aangekomen zijn.

— Neen, kapitein! zij lijken integendeel als twee droppels water op de gaauwdieven, die ons sedert eergisteren in het vaarwater zitten. Ik zou er wel wat onder willen verwedden, dat het speurhonden van den kardinaal zijn.

De vreemdeling scheen na te denken.

— Zijn zij ver hier van daan? vroeg hij eindelijk.

— Spreek op, Luiwammes! zeide Michel, zich tot zijn medgezel wendende, en talm niet; de kapitein wil je praaijen.

— In dat geval, kapitein! zeide Luiwammes, een klein en ineengedrongen mannetje uit Bretanje met een sluw en listig gezigt, moet ik je zeggen, dat ik ze in dezen omtrek gezien heb: ik heb toen alle zeilen bijgezet om uit hun zog te komen, en ik zou wel zeggen, dat zij nu zoo wat vier à vijf kabellengten uit den koers zijn.

— Dus hebben wij nog bijna een uur den tijd.

— Omstreeks een uur, ja, kapitein! antwoordde Luiwammes.

— Dat is meer dan wij van noode hebben. Hoort eens, jongens! geeft mij je zeemanswoord, dat je mij zult gehoorzamen.

— Je hoeft er je niet bang over te maken, dat wij dit niet zullen doen, kapitein! gaven beiden ten antwoord.

— Ik reken dus op je.

— Natuurlijk, zeide Michel, dat spreekt van zelf.

— Wat er ook gebeuren moge, hernam de vreemdeling, laat mij alleen handelen, als ik je ten minste niet uitdrukkelijk ge-

last, mij te hulp te komen. Als de speurhonden van den kardinaal, terwijl wij in huis zijn, mogten komen, dan moet je je zelven maar zien te redden.

— Ons zelven redden en jou in den steek laten! riepen de beide matrozen verontwaardigd uit.

— Het moet zoo jongens! Wie zou mij bevrijden, als wij alle drie gevangen genomen werden? hernam de vreemdeling.

— Dat is waar ook, antwoordde Michel.

— Het blijft dus zoo afgesproken, niet waar?

— Ja, kapitein! zeiden zij.

— Maar, à propos, als ik eens gevangen genomen werd, dan zou je geld noodig hebben om mij te bevrijden: hier heb je wat.

Dit zeggende, stelde hij hun een zware beurs ter hand, die de matrozen aannamen, zonder er eenige aanmerking op te maken.

— Volgt mij nu, jongens! en houdt een oog in 't zeil.

— Wees gerust, kapitein! antwoordde Michel, wij waken over je.

De vreemdeling begaf zich daarop naar het huis en werd door de beide matrozen op den voet gevolgd. Hij kwam in den gang, aan welks einde zich het vertrek der reizigers bevond, juist op het oogenblik, waarop baas Pilvois en zijn vrouw zich in hunne kamer opsloten.

Het rijtuig, waarbij de koetsier en een bediende geplaatst waren, stond nog altijd voor de deur; doch de drie mannen gingen voorbij, zonder opgemerkt te worden.

Zoodra de herbergierster de kamer verlaten had, had de reiziger, die een zeker gezag over zijne medgezellen scheen te oefenen, de deur van het nevenvertrek geopend, ongetwijfeld om zich te overtuigen, dat zich daarin geen spion bevond, die hen kon beluisteren. Vervolgens had hij een stoel genomen, was bij het vuur gaan zitten en had aan zijne medgezellen een wenk gegeven om zijn voorbeeld te volgen. De beide bedienden bleven bij de deur staan, met de hand aan den loop hunner karabijnen geslagen, waarvan de kolf op den grond rustte.

Er heerschte gedurende eenige oogenblikken een diep stilzwijgen in het vertrek, ofschoon er zes personen bijeen waren.

Eindelijk vatte de reiziger het woord op en rigtte zich tot de jonge dame, die meer op haren stoel lag dan zat; zij leunde met het hoofd op de borst en liet de handen slap naast zich neêrhangen.

— Mijn dochter! zeide hij op een plegtigen toon in het Spaansch, het oogenblik is gekomen, waarop er een duidelijke en bepaalde verklaring tusschen ons moet plaats hebben, want wij zijn niet meer dan vier uren van den eindpaal onzer lange reis verwijderd. Ik heb plan, vier en twintig uren in deze herberg te vertoeven, ten einde je den tijd te geven, je krachten te herstellen en je gereed te maken, je aan hem, dien ik voor je bestemd heb, te vertoonen.

De jonge vrouw antwoordde op deze koele aanspraak slechts met een diepen zucht.

Haar vader vervolgde, zonder dat hij scheen te bemerken, dat zij bijna te zwak was om te spreken.

— Bedenk wel, mijn dochter! dat, zoo ik op verzoek van je broêrs, die hier tegenwoordig zijn, mijn toestemming gegeven heb om je de misdaad, welke je begaan hebt, te vergeven, dit alleen geschiedt op uitdrukkelijke voorwaarde, dat je zonder tegenstribbeling aan mijn bevelen zult gehoorzamen en doen al wat ik van je verlang.

— Mijn kind, mompelde zij met een stem, die door hare smart bijna verstikt werd; wat hebt ge met mijn kind uitgevoerd?

De reiziger fronste zijne wenkbraauwen; een loodkleur bedekte zijn gelaat; maar hij wist zich spoedig te herstellen en zeide op een somberen toon:

— Alweêr diezelfde vraag, rampzalige! Speel niet met mijn toorn, door mij aan je misdaad en aan de schande van mijn huis te herinneren!

Bij deze woorden kwam het meisje eensklaps overeind en rukte het fluweelen masker, dat haar gelaat bedekte, haastig af.

— Ik ben niet schuldig, zeide zij op een fieren toon, terwijl zij haar vader vlak in het gezigt keek; en dat weet u ook heel goed, want u heeft mij met den graaf de Barmont in kennis doen komen, u heeft onze liefde aangemoedigd, het is alleen op uw bevel, dat wij in het geheim met elkander getrouwd zijn. Durf het tegendeel eens volhouden!

— Zwijg, ongelukkige! riep de reiziger uit, terwijl hij driftig opstond.

— Vader! riepen de beide jongelieden, die tot op dit oogenblik onbewegelijk gebleven waren en dit gesprek als vreemden

aangehoord hadden, thans uit, terwijl zij zich tusschen hem en zijne dochter plaatsten.

— Het zij zoo! zeide hij, terwijl hij weêr ging zitten; ik zal mij bedwingen! Ik zal niet meer dan één vraag tot je rigten, donna Clara! wil je mij gehoorzamen?

Zij aarzelde een oogenblik, doch kwam spoedig tot een besluit en zeide op een vasten toon:

— Luister naar mij, vader! ge hebt zelf gezegd, dat het oogenblik gekomen is, waarop er een verklaring tusschen ons moet plaats hebben: laat ons dus openhartig zijn. Ook ik wensch, als uw dochter, de eer van ons huis op te houden; daarom eisch ik, dat gij mij zonder omwegen antwoordt.

Alleen de onnatuurlijke kracht, welke de smart haar gaf, stelde haar, die anders zoo zwak en teêr was, in staat om op deze wijze te spreken. Zij mogt in die oogenblikken werkelijk schoon heeten: zij hield het hoofd fier omhoog geheven; hare lange zwarte lokken golfden op hare schouders neêr en vormden een scherp kontrast met de bleekheid van haar gelaat; uit hare groote oogen straalde een koortsachtige gloed en vloeiden tranen, die langzaam langs hare wangen biggelden; hare borst hijgde door de gemoedsbeweging, die zich van haar meester gemaakt had; zij had in geheel haar voorkomen iets, dat niet meer tot deze aarde scheen te behooren.

Haar vader gevoelde zich, niettegenstaande zijn hoogmoed, bewogen en gaf haar op een minder barschen toon ten antwoord:

— Ik luister naar je.

— Vader! hernam zij, terwijl zij zich met de hand aan de tafel moest vasthouden om niet te vallen, ik heb u gezegd, dat ik niet schuldig ben, en ik herhaal het, dat de graaf de Barmont in de kerk de la Merced te Cadix in het geheim met mij getrouwd is, en dat wel op uw bevel Gij weet het, en ik zal het dus niet met vele woorden behoeven te zeggen, dat mijn kind werkelijk wettig is en dat ik regt heb, er trotsch op te zijn. Hoe komt het dan, dat gij, de hertog de Pennaflor, die tot de eerste grandeza van Spanje behoort, alsof het niet genoeg ware, mij den echtgenoot, dien gij zelf voor mij gekozen hadt, op den dag zelf van ons huwelijk te ontrukken, hem eensklaps uit uw bijzijn verbannen hebt, dat gij mij van mijn kind terstond na zijn geboorte beroofd hebt, dat gij mij

beschuldigt, een vreeselijke misdaad gepleegd te hebben, en dat gij mij, terwijl mijn eerste echtgenoot nog in leven is, aan een ander wilt verbinden? Antwoord mij, vader! opdat ik eindelijk moge weten, waarin die eer bestaat, waarvan gij mij zoo dikwijls spreekt, en welke de reden is, waarom gij zoo wreed zijt ten opzigte van een ongelukkige, die aan u het leven verschuldigd is en die, sedert zij op de wereld is, aan u niet dan liefde en achting betoond heeft.

— Dat is te veel, ontaarde dochter! riep de hertog uit, terwijl hij toornig opstond; en daar je niet schroomt, mij zoo schandelijk te trotseren....

Maar hij zweeg eensklaps en bleef onbewegelijk, van woede en schrik bevende, staan: want de deur der kamer was eensklaps opengegaan en een man had zich op den drempel vertoond, met een vlammend oog en met de hand aan zijn degen geslagen.

— Ludovic! eindelijk! riep het meisje uit, terwijl zij naar hem wilde toesnellen.

Maar hare broeders hielden haar tegen en dwongen haar, te gaan zitten.

— De graaf de Barmont, mompelde de hertog.

— Ik zelf, hertog de Pennaflor! antwoordde de vreemdeling met de meeste beleefdheid, ge hadt mij hier niet verwacht, naar het schijnt.

Dit zeggende, stapte hij de kamer in, terwijl de beide matrozen, die hem gevolgd waren, zich bij de deur plaatsten. Hij zette zijn hoed weder op zijn hoofd, kruiste de armen op zijn borst en zeide op een fieren toon:

— Wat gebeurt hier toch? Wie durft de gravin de Barmont geweld aandoen?

— De gravin de Barmont, herhaalde de hertog met verachting.

— 't Is waar, hernam de graaf op een spottenden toon, ik vergat, dat ge van het eene oogenblik tot het andere van het hof van Rome een akte verwacht, die mijn huwelijk voor nul en van geener waarde zal verklaren en die u zal toestaan, uw dochter te geven aan den man, door wiens invloed ge tot onderkoning van Nieuw-Spanje benoemd zijt.

— Mijnheer! riep de hertog uit.

— Zou ik mij bedrogen hebben? Neen, neen, hertog! mijn

spionnen zijn even goed als de uwe. Gij kunt er op rekenen, dat ik goed bediend word; maar dat schandaal zal geen plaats hebben. Ik ben, Goddank! nog bij tijds gekomen om het te beletten! Maakt plaats! zeide hij, terwijl hij de beide jongelieden, die hem den pas wilden afsnijden, op zijde stiet; ik ben je echtgenoot, Clara! Volg mij, ik zal je weten te beschermen.

De beide jongelieden lieten hunne zuster half in onmagt liggen en wierpen zich op den graaf, en beiden sloegen hem met hun handschoen in het gezigt, terwijl zij hun degen trokken.

De graaf werd bij deze gruwelijke beleediging doodsbleek, hij brulde van woede en trok zijn degen uit de scheede.

De bedienden, die door de beide matrozen in bedwang gehouden werden, hadden geen lid durven verroeren.

De hertog snelde naar de drie mannen toe, die op het punt stonden, handgemeen met elkander te worden.

— Graaf! zeide hij op een koelen toon tot den jongste zijner zonen, laat het aan je broeder over, dezen kerel te tuchtigen.

— Ik dank u, vader! antwoordde de oudste broeder, terwijl de jongste zijn degen liet zakken en een schrede achterwaarts deed.

Donna Clara lag daar onbewegelijk op den grond uitgestrekt.

Terstond rigtten de beide vijanden het staal op elkanders borst, en daarop, als ware het op een afgesproken teeken, deden beiden een schrede achterwaarts.

't Was een akelig tooneel, dat deze kamer op dit oogenblik aanbood.

Die vrouw, die daar op den houten vloer uitgestrekt lag, ter prooi aan een hevig zenuwtoeval, zonder dat iemand er aan dacht, haar ter hulp te komen, — die grijsaard, met gefronste wenkbraauwen, met gelaatstrekken, door de smart verwrongen, die den strijd tusschen zijn oudsten zoon en zijn schoonzoon schijnbaar onverschillig aanstaarde, terwijl zijn jongste zoon zich op de lippen beet van toorn, daar hij zijn broeder niet te hulp mogt komen, — die matrozen, met hunne pistolen op de borst der bedienden gerigt, die verstijfd van schrik daar stonden, — en in het midden van het vertrek, spaarzaam verlicht door eenige walmende kaarsen, die beide mannen, met den degen in de hand, elkander aanstarende en bespiedende, als twee tijgers, die gereed staan, elkander te verscheuren.

Het gevecht duurde niet lang. Te veel haat bezielde de te-

genstanders dan dat zij hun tijd zouden verloren hebben met elkander aan te staren. De zoon van den hertog, ongeduldiger dan de graaf, bragt dezen stoot op stoot toe, die deze, ondanks zijne behendigheid, slechts met moeite afweerde. Eindelijk wilde de eerste, daar hij het niet langer kon volhouden, nog een stap achterwaarts doen, doch zijn voet gleed op den houten vloer uit en ten gevolge daarvan hief hij den degen wat te veel in te hoogte. Op hetzelfde oogenblik maakte de graaf zich dit voordeel ten nutte, en deed zijn degen geheel in de borst van zijn tegenstander verdwijnen. Vervolgens stelde hij zich weder in postuur om den wederstoot af te weren.

Maar het was met den jongeling gedaan: zijne oogen rolden wild door zijn hoofd, hij strekte de armen uit, liet zijn degen uit de hand vallen en stortte zoo lang als hij was op den grond neder, zonder een woord meer te kunnen uitbrengen.

Hij was dood.

— Moordenaar! riep zijn broeder uit, terwijl hij met den degen in de hand op den graaf losstormde.

— Verrader! antwoordde deze, terwijl hij den stoot, die hem toegebragt werd, afweerde en hem den degen uit de hand sloeg, zoodat deze tegen den muur aanvloog.

— Houdt op, houdt op, riep de hertog uit, terwijl hij zich als een waanzinnige tusschen de beide mannen wierp, die elkander omklemd hielden en elkander de borst met hun dolk wilden doorboren.

Maar deze tusschenkomst was vruchteloos: het was den graaf, die met een buitengewone kracht bedeeld was, gemakkelijk gevallen, zich aan den jongeling te ontworstelen. Hij had hem op den grond geworpen en zijne knie op zijn borst gezet.

Eensklaps deed zich wapengekletter en paardengetrappel in de nabijheid van het huis hooren, en een oogenblik later stoven er verscheidene mannen den trap op.

— Ziezoo, riep de hertog met woeste vreugde uit, nu is het oogenblik der wraak gekomen.

Zonder zijn vijánd met eenig antwoord te verwaardigen, wendde de graaf zich tot de matrozen.

— Gaat heen, jongens! riep hij hun op een bevelenden toon toe.

Deze aarzelden.

— Gaat dan toch heen, als je me ten minste wilt redden, voegde hij er bij.

— Kom meê! schreeuwde Michel, terwijl hij zijn kameraad met zich meêtrok, en de beide mannen grepen hunne karabijnen bij den loop vast om zich daarvan in geval van nood bij wijze van knods te bedienen en zich een doortogt te banen. Een oogenblik later waren zij in den gang verdwenen.

De graaf luisterde in angstige spanning; hij hoorde vloeken, hij hoorde het gedruisch van een verwoed gevecht; vervolgens drong er uit de verte een kreet tot zijne ooren door, een kreet, dien zeelieden zoo goed begrijpen.

Toen klaarde zijn gelaat op: hij stak den degen in de scheede en wachtte de gewapenden met de meeste kalmte af, terwijl hij bij zich zelven mompelde:

— Zij zijn gered. Alle hoop is dus nog niet voor mij vervlogen.

III.

De gevangenneming.

Bijna op hetzelfde oogenblik kwamen, of liever stoven een stuk of twaalf mannen het vertrek binnen. Het gedruisch, dat buiten de kamer bleef voortduren, deed vermoeden, dat zich nog meerderen op den trap en in den gang ophielden, gereed om, indien het noodig mogt zijn, de eersten te hulp te komen.

Al deze mannen waren gewapend: het viel overigens gemakkelijk, hen te herkennen voor soldaten van den koning of liever van den kardinaal-minister.

Alleen twee hunner, met een geveinsd gelaat en een sluwen blik, waren in het zwart gekleed en schenen geene wapenen bij zich te hebben. Deze echter waren misschien nog meer te vreezen dan de anderen, want achter hunne overdrevene vriendelijkheid verborgen zij waarschijnlijk het doel om kwaad te stichten.

Een dezer mannen hield eenige papieren in zijne regterhand; hij deed een paar stappen voorwaarts, sloeg een achterdochtigen blik om zich heen en zeide, terwijl hij het hoofd eerbiedig ontblootte met eene krijschende stem:

— In naam des konings, mijn heeren!

— Wat moet je hier uitvoeren? vroeg de graaf de Barmont, terwijl hij onverschrokken naar hem toeging.

Bij deze beweging, die een der in het zwart gekleede mannen voor een vijandelijke demonstratie hield, deinsde deze eensklaps terug en kon zijne ontsteltenis ter naauwernood verbergen. Toen hij echter bemerkte, dat de soldaten reeds in de kamer waren, herkreeg hij zijne koelbloedigheid en antwoordde slechts door een onheilspellenden glimlach.

— U is, meen ik, graaf Ludovic de Barmont, zeide hij op een schertsenden toon.

— Juist zoo, mijnheer! juist zoo, gaf deze met fierheid ten antwoord. Ik ben de graaf de Barmont.

— Kapitein op de oorlogsvloot des konings, vervolgde de zwarte man met onverstoorbare kalmte; voor het tegenwoordige kommandant van het fregat van Zijn Majesteit, *De Erigone* genaamd.

— Ik heb al gezegd, mijnheer! dat ik degene ben, dien ge zoekt, hernam de graaf.

— Het is werkelijk om u te doen, graaf! zeide hij tot hem. Drommels, mijnheer! u is niet gemakkelijk te krijgen. 't Is nu al acht dagen, dat ik u achterna zit. Ik begon bijna te wanhopen, dat ik nog de eer zou hebben, u te ontmoeten.

Dit alles werd met zulk een vriendelijk gelaat, op zulk een vleijenden toon en met zulk een geveinsden glimlach gezegd, dat een heilige boos zou geworden zijn en dus veeleer degene, tot wien deze zonderlinge man zich rigtte en die met een alles behalve verdraagzaam karakter bedeeld was.

— Wel drommels! riep hij uit, terwijl hij van toorn op den grond stampte, heb je haast gedaan, kerel?

— Geduld, mijnheer! antwoordde hij op denzelfden kalmen toon, geduld! mijn hemel! wat is u haastig! Vervolgens sloeg hij een blik op de papieren, die hij in de hand hield, en voegde er bij: Daar u dus zelf verklaart, graaf Ludovic de Barmont, kapitein-kommandant van het fregat van Zijn Majesteit *De Erigone*, te zijn, neem ik u, uit kracht van de orders, die ik bij mij heb, in naam des konings gevangen uit hoofde van desertie, daar gij, zonder daartoe gemagtigd te zijn, een schip in een vreemd land hebt verlaten, namelijk in de haven van Lissabon in Portugal. Vervolgens rigtte hij het hoofd op, vestigde zijne

sluwe oogen op den graaf en zeide : geef mij uw degen over, graaf!

De Barmont haalde verontwaardigd de schouders op.

— De degen van een edelman zal nooit in handen van een kerel van jou stempel komen! zeide hij met verachting. Daarop trok hij zijn degen uit de scheede, brak dezen op zijn knie doormidden en wierp de stukken door de ruiten, die hevig rinkinkende braken.

Vervolgens nam hij de twee pistolen, die hij bij zich had, uit zijn gordel en wilde ze afschieten.

— Mijnheer, mijnheer! riep de geregtsdienaar uit, terwijl hij verschrikt terugdeinsde; dat is verzet, vergeet dat niet, verzet tegen de uitdrukkelijke orders van Zijn Majesteit en van Zijn Eminentie den kardinaal-minister.

De graaf glimlachte verachtelijk, rigtte den loop zijner pistolen naar boven en schoot ze af; de kogels vlogen door de zoldering heen; vervolgens wierp hij ze door het raam, kruiste toen zijne armen op de borst, en zeide op een ijskouden toon:

— Doe nu maar met mij, wat je verkiest.

— Geeft gij u over, graaf? vroeg de geregtsdienaar, die zijne vrees nog naauwelijks kon verbergen.

— Ja, van dit oogenblik af ben ik je gevangene.

De man in het zwart haalde ruimer adem, ofschoon die fiere edelman, al was hij ook zonder wapenen, hem nog vrees aanjoeg.

— Laat mij echter, vervolgde de graaf, nog een paar woorden tot deze dame rigten en hij wees naar donna Clara, die door de zorg van Tiphaine, welke ondánks de smeekingen en de bevelen van haren echtgenoot naar boven gesneld was, weder tot bewustzijn begon te komen.

— Neen, neen, geen woord, geen lettergreep! riep de hertog uit, terwijl hij zich tusschen zijne dochter en den graaf plaatste; voert dien ellendeling weg, voert hem weg!

Maar de geregtsdienaar, die blijde was, dat de graaf zich zoo zonder slag of stoot aan hem overgegeven had, en zijn toorn niet wilde opwekken, die inzonderheid blijde was, omdat hij nu zijn gezag kon laten gelden, zonder zich in gevaar te stellen, verzette zich hiertegen.

— Vergun dien edelman, mijnheer! met deze dame te spreken: laat hem zijn hart voor haar uitstorten.

— Maar die man is een moordenaar, riep de hertog met heftigheid uit, daar ligt nog het lijk van mijn ongelukkigen zoon, dien hij gedood heeft.

— Ik beklaag u, mijnheer! antwoordde de geregtsdienaar, zonder eenige ontroering te doen blijken; maar daar kan ik niet aan verhelpen. Doch als ik er u pleizier meê kan doen, dan wil ik u de verzekering wel geven, dat ik goede nota genomen heb van de beschuldiging, die gij tegen hem inbrengt, en dat ik daaraan te gelegener plaats en tijd zal denken. Maar gij zult evenzeer van ons gezelschap wenschen ontslagen te worden als wij haast hebben om te vertrekken; laat dien edelman dan nog een laatst vaarwel aan deze dame toeroepen: ik houd mij overtuigd, dat het niet lang zal duren.

De hertog sloeg een grimmigen blik op den geregtsdienaar, maar daar hij zich niet met zulk een kerel wilde inlaten, gaf hij geen antwoord en wendde zich met een norsch gelaat af.

De graaf hoorde deze woordenwisseling aan, zonder eenig ongeduld of eenigen wrevel te doen blijken. Met een bleek gelaat, met gefronste wenkbraauwen, wachtte hij, gereed tot het uiterste de toevlugt te nemen, als zijn verzoek hem niet toegestaan werd.

De geregtsdienaar had maar een enkelen blik op hem behoeven te slaan om te gissen, wat er in zijn hart omging. Hij had niet veel lust, aanleiding te geven tot het ontstaan van een nieuwen twist, en ontweek dien dan ook voorzigtig.

— Komaan, zeide hij, spreek met haar, niemand verzet zich er tegen.

— Ik dank je, gaf de graaf hem ten antwoord en begaf zich daarop naar donna Clara, die hem tot zich zag komen, met een teederen blik op haar geslagen.

— Clara! zeide hij tot haar met een krachtige en duidelijke stem, heb je mij lief?

Zij aarzelde een oogenblik en sloeg de oogen neder, terwijl zij een diepen zucht slaakte.

— Heb je mij lief? herhaalde hij.

— Ik heb je lief, Ludovic! antwoordde zij met een zwakke en bevende stem.

— Heb je mij lief als je echtgenoot voor God en de menschen, en als den vader van je kind?

Donna Clara stond op. Hare donkere oogen schoten vlammen,

en terwijl zij de armen uitgestrekt hield, zeide zij met een stem, die door hare aandoeningen bijna verstikt werd:

— In tegenwoordigheid van mijn vader, die gereed is, mij te vloeken, bij het ontzielde ligchaam van mijn broeder, ten aanhooren van allen, die hier bijeen zijn, zweer ik je, Ludovic! dat ik je lief heb als den vader van mijn kind, en dat ik je, wat er ook gebeuren moge, getrouw zal blijven.

— Ik dank je, Clara! antwoordde hij, God heeft je eed gehoord en zal je te hulp komen om dien te houden. Vergeet niet, dat je mij in leven en sterven toebehoort, even als ik aan jou, en dat geen magt der wereld de banden, die ons aan elkander verbinden, zal kunnen verbreken. En nu, vaarwel! houd goeden moed!

— Vaarwel! mompelde zij, terwijl zij weder op haren stoel neêrviel en haar gezigt in hare handen verborg.

— Welaan, mijn heeren! Doet nu met mij wat je verkiest, zeide de graaf, terwijl hij zich tot de geregtsdienaars en de soldaten wendde, die huns ondanks door dit tooneel bewogen waren.

De hertog sprong als een tijger op zijn dochter los, omvatte haren regterarm zoo krampachtig, dat hij dien kneusde, en dwong haar, haar in tranen badend gelaat naar hem op te heffen. Daarop vestigde hij op haar een blik, waaruit al de woede sprak, die in zijn binnenste kookte.

— Clara! riep hij haar toe met een stem, die van woede trilde, bereid je er op voor, binnen twee dagen met den man te trouwen, dien ik voor je bestemd heb. Wat je kind betreft, dat zal je nooit meer zien: het bestaat niet meer voor je.

Het meisje slaakte een kreet van wanhoop en viel andermaal bewusteloos in de armen van Tiphaine.

De graaf, die juist op dit oogenblik de kamer verliet, bleef nog even staan, wendde zich tot den hertog, balde de vuist tegen hem, en zeide met een krijschende stem, die den omstanders het bloed in de aderen deed stollen:

— Beul! vloek over je! Ik zweer je op mijn woord van eer, dat ik op jou en je familie zulk een verschrikkelijke wraak zal nemen, dat de gedachtenis daarvan eeuwig zal blijven bestaan; en als ik jou niet kan bereiken, dan zal de geheele natie, tot welke je behoort, zich krommen onder het verschrikkelijk wigt

van mijn onverzoenlijken haat. Tusschen ons opent zich thans een oorlog als die van wilden tegen verscheurende dieren, zonder tusschenpoozing, zonder genade. Vaarwel!

En terwijl hij den trotschen Spanjaard verschrikt over die vreeselijke vervloeking achterliet, ging de graaf het vertrek met een vasten tred uit, terwijl hij nog een laatsten blik van liefde sloeg op de vrouw, die hij beminde en van welke hij misschien voor immer zou gescheiden zijn.

De gang, de trap en de tuin der herberg waren vol gewapende mannen; het was als door een wonder, dat het aan de beide matrozen gelukt was, zich uit de voeten te maken. Dit gaf den graaf hoop, en hij liep den trap met vaste schreden af, waarbij de soldaten hem echter geen oogenblik uit het oog verloren.

De soldaten waren reeds vooraf gewaarschuwd, dat zij zouden te doen hebben met een zeeofficier, die een heftig karakter, een verwonderlijke kracht en een ontembaren moed bezat. De onderwerping van hunnen gevangene, een onderwerping, die zij als voorgewend beschouwden, boezemde hun dan ook slechts een matig vertrouwen in en zij hielden zich ieder oogenblik ter verdediging gereed.

Toen zij in den tuin gekomen waren, zag een der geregtsdienaars de koets, die nog altijd voor de deur stond.

— Mooi zoo! zeide hij lagchende en zich in de handen wrijvende, dat is juist wat wij van noode hebben! Door de haast, die wij gemaakt hebben om hier te komen, hebben wij vergeten, ons van een rijtuig te voorzien. Klim er maar in, graaf! zeide hij, terwijl hij het portier open deed.

De graaf klom er in, zonder zich lang te laten smeeken. De geregtsdienaar rigtte zich daarop tot den koetsier, die onbewegelijk op den bok zat.

— Kom er af, kerel! zeide hij op een bevelenden toon, in naam des konings neem ik deze koets in beslag ten behoeve van den staat! Sta je plaats af aan een mijner manschappen! Kom eens hier! voegde hij er bij, terwijl hij zich tot een langen, mageren soldaat met een onbeschaamd gezigt, die bij hem stond, wendde; klim op den bok, neem de plaats van dien kerel in, en laat ons wegrijden.

De koetsier deed geene pogingen om zich tegen dit bevel te verzetten; hij klom van den bok af en werd terstond door den soldaat

vervangen, de geregtsdienaar nam daarop plaats in het rijtuig, ging tegenover zijn gevangene zitten, deed het portier digt, en, door het klappen der zweep aangemoedigd, snelden de paarden voorwaarts en voerden het zware rijtuig met zich mede, waarom het twintigtal soldaten zich groepeerde.

Gedurende eenigen tijd rolde de koets voort, zonder dat er een enkel woord tusschen den gevangene en zijn bewaker gewisseld werd.

De graaf dacht over zijn toestand na, de geregtsdienaar sliep, of liever hield zich, alsof hij sliep.

In de maand Maart beginnen de nachten al kort te worden; de dag brak dan ook al spoedig aan en de gloed der rijzende zon begon zich aan den gezigteinder te vertoonen.

De graaf, die tot dusverre onbewegelijk was blijven zitten, bewoog zich even.

— Scheelt er wat aan, graaf? vroeg de geregtsdienaar.

Deze vraag werd tot hem gerigt op een toon, geheel verschillende van dien, waarop hij, die hem gevangen genomen had, tot dusverre tot hem gesproken had; er was in de buiging zijner stem zoo iets zachts en medelijdends, dat de graaf onwillekeurig huiverde en den zonderlingen man, die tegenover hem zat, doordringend aankeek; maar voor zooverre hij bij het nog zwakke licht van den aanbrekenden dag kon bemerken, had de man nog altijd hetzelfde sluwe gezigt en speelde dezelfde spottende lach om zijne lippen; de graaf meende zich bedrogen te hebben, en zeide tot hem het enkele woord: Neen!

Hij sprak dit op zulk een droogen toon uit, dat de lust tot praten, al had deze ook bij den geregtsdienaar bestaan, daardoor eensklaps bij hem zou vergaan zijn.

Deze was blijkbaar in een stemming tot praten; want hij liet zich niet afschrikken en, zich houdende alsof hij niet bemerkt had, op welke wijze hem antwoord gegeven was, vervolgde hij:

— De nachten zijn nog koud, de lucht dringt van alle kanten in dit rijtuig binnen, en ik vreesde, dat ge door de koû bevangen waart.

— Ik ben gewoon, koude en hitte door te staan, antwoordde de graaf. Daarenboven is het waarschijnlijk, dat ik, als ik dit nog niet geleerd had, daarin wel een les zal krijgen, die mij zal gewennen, alles te verdragen, zonder mij er over te beklagen.

— Wie weet, graaf? zeide de geregtsdienaar schouderophalend.

— Wat zeg je? hernam deze; ben ik dan niet veroordeeld tot een langdurige gevangenschap in een vesting?

— Dat brengt de order mede, waarvan de uitvoering aan mij opgedragen is.

Er heerschte een oogenblik lang een diep stilzwijgen : de graaf keek verstrooid uit het rijtuig naar het omliggende land, dat door de eerste stralen der zon beschenen werd.

— Mag ik je ook vragen, waar je me heenbrengt? zeide hij tot hem.

— Daarin zie ik geen bezwaar, luidde het antwoord.

— En zal je me ook antwoord op mijn vraag geven?

— Waarom niet? Niets belet mij, dit te zeggen.

— Dus gaan wij naar....

— Het eiland Sainte-Marguerite, mijnheer!

Een huivering ging den graaf over de leden. Het eiland Sainte-Marguerite had in dien tijd reeds een bijna even kwaden naam als het later gekregen heeft, toen het tot gevangenis strekte aan den geheimzinnigen man, dien men »het ijzeren masker" noemde en dien men niet dan op straffe des doods mogt zien.

De geregtsdienaar keek hem strak aan, zonder een enkel woord te spreken.

Het was thans de graaf, die den draad van het gesprek weder opvatte.

— Waar zijn wij hier? vroeg hij.

De geregtsdienaar boog zich even voorover, keek uit het portier en ging toen weêr regt zitten.

— Wij zijn digt bij Corbeil, zeide hij; daar moeten wij van paarden verwisselen.

— Zoo! zeide de graaf.

— Als u even wilt uitrusten, dan zal ik het bevel geven, daar een uur te pleisteren. Misschien wilt ge wel iets gebruiken.

Deze zonderlinge man werd in de oogen van den graaf hoe langer hoe raadselachtiger.

— Het is mij goed! zeide hij.

Zonder te antwoorden, liet de geregtsdienaar het raampje van het portier zakken.

— Heidaar! riep hij den koetsier toe.

— Wat is er? vroeg deze.

— Je moet aan de herberg »*De gouden leeuw*" stilhouden.

— Goed!

Tien minuten daarna hield het rijtuig stil voor een deur, boven welke aan een ijzeren stang een uithangbord heen en weêr knarste, waarop een vergulde leeuw afgebeeld was, die met een zijner voorpooten op een bal steunde. Men was op de bepaalde plaats aangekomen.

De geregtsdienaar steeg uit het rijtuig en daarna de graaf, en beiden traden de herberg binnen; een gedeelte der soldaten bleef in den zadel zitten, terwijl de overigen afstegen en zich naar de gelagkamer begaven.

Op een wenk van den geregtsdienaar, dien de herbergier scheen te kennen, ging deze, met de muts in de hand, vooruit en bragt hen naar een kamer op de eerste verdieping, die vrij goed gemeubileerd was en waar een lekker vuurtje brandde. Vervolgens verwijderde hij zich, zonder een enkel woord te spreken, hetgeen bij een herbergier wel een wonder mag heeten.

De graaf was den geregtsdienaar werktuigelijk gevolgd en had zich, toen hij in de kamer kwam, terstond op een stoel, die bij het vuur stond, neêrgezet, te zeer in gedachten omtrent zijn eigen lot verdiept, dan dat hij zijne aandacht zou gevestigd hebben op hetgeen er rondom hem voorviel.

Toen de herbergier hen alleen gelaten had, sloot de geregtsdienaar de deur van binnen digt door er een grendel op te schuiven, ging voor zijn gevangene staan en zeide tot hem:

— Laat ons nu eens openhartig met elkander spreken, graaf!

Verwonderd over deze onverhoedsche uitnoodiging, rigtte deze het hoofd op.

— Wij hebben geen tijd te verliezen, graaf! vervolgde de geregtsdienaar. Luister dus naar mij, zonder mij in de rede te vallen. Ik ben François Bouillot, de jongere broeder van den man uwer min. Herkent u mij niet?

— Neen, antwoordde de graaf, na hem gedurende eenige oogenblikken oplettend aangekeken te hebben.

— Dat verwondert mij ook eigenlijk niet. Ge waart nog maar acht jaren oud, toen ik de eer had, u de laatste maal op het kasteel van Barmont te zien; maar dat doet er minder toe: ik ben op uwe hand en wil u graag redden.

— Wie verzekert mij, dat je werkelijk Francois Bouillot, de

broeder van den man mijner min bent en dat je mij niet wilt trachten te misleiden? antwoordde de graaf op een wantrouwigen toon.

De geregtsdienaar tastte in zijn zak, haalde er verscheidene papieren uit, vouwde ze open en reikte ze den graaf over.

Deze sloeg er een werktuigelijken blik in: er bevond zich daaronder een geboorteakte, een volmagt, verscheidene brieven, die hem de zekerheid gaven, dat deze man geen ander was dan waarvoor hij zich uitgaf. De graaf gaf hem de papieren terug.

— Hoe komt het dan, dat je mij in hechtenis genomen hebt, terwijl je je nu bereid verklaart, mij te redden? vroeg hij hem.

— Die zaak heeft zich doodeenvoudig toegedragen, graaf! De lastbrief tot uw inhechtenisneming is door de Hollandsche ambassade bij den kardinaal-minister aangevraagd. Ik was er bij, toen een vertrouweling van Zijn Eminentie, mijnheer de Laffemas, die mij zeer genegen is, met den lastbrief in zijn hand uit het paleis van den kardinaal kwam. Hij heeft mij met de volvoering van deze taak belast. Ik had kunnen weigeren, en zou het ook zeker gedaan hebben, als ik uw naam niet op het papier had zien staan. Ik herinnerde mij al de weldaden, die uw familie aan mij en aan mijn broeder bewezen had, en gebruik makende van de gelegenheid, die mijn ambt van geregtsdienaar mij aanbood, heb ik u willen vergelden wat uw familie aan mij gedaan heeft, door u te laten ontsnappen.

— Dat komt mij toch alles behalve gemakkelijk voor, beste vriend!

— Gemakkelijker dan u denkt, graaf! Ik zal hier de helft van ons geleide, en wel twaalf soldaten achterlaten: er zullen niet meer dan tien bij ons blijven.

— Nu, dat is toch een heele troep, antwoordde de graaf, die onwillekeurig belang in de zaak begon te stellen.

— Er zouden er ook zeker te veel zijn, als er onder die tien soldaten geen zeven waren, die ik tot uwe belangen heb weten over te halen. Het heeft een geruimen tijd geduurd, voordat ik u in handen gekregen heb, graaf! voegde hij er lagchende bij, en mijne voorzorgen zijn genomen, zoo als gij zult bemerken. Onder een voorwendsel, dat gemakkelijk te vinden is, zullen wij Toulon aandoen; daar gekomen, zullen wij een paar uren in een herberg vertoeven, waar ik bekend ben. Dan moet ge u

als een bedelmonnik verkleeden en dan kunt gij de herberg verlaten, zonder opgemerkt te worden. Ik zal zorgen, dat ik diegenen onder de soldaten verwijder, van welke ik niet zeker ben. Gij begeeft u alsdan naar de haven, voorzien van papieren, die ik u ter hand zal stellen, gij scheept u in op een logger, »*De meeuw*" genaamd, dien ik voor u gehuurd heb en die u wacht. De schipper zal u herkennen aan een wachtwoord, dat ik u zal opgeven, en het zal u vrijstaan te gaan, waarheen ge wilt. Is dit plan niet doodeenvoudig, graaf! zeide hij, zich in de handen wrijvende, en heb ik niet goed in alles voorzien?

— Neen, vriend! antwoordde de graaf met ontroering, terwijl hij hem de hand toestak. Er is één ding, dat je niet voorzien hebt.

— En dat is, graaf? vroeg hij op een verwonderden toon.

— Dat ik niet *wil* vlugten! gaf de graaf ten antwoord, terwijl hij treurig met het hoofd schudde.

IV.

Het eiland Sainte-Marguerite.

Zulk een antwoord had de waardige geregtsdienaar volstrekt niet verwacht; hij kon zijne verwondering dan ook niet verbergen en keek den graaf aan, alsof hij hem niet goed begrepen had.

De graaf glimlachte en zeide:

— Dat verwondert je, niet waar?

— Niet weinig, graaf! stotterde de ander verlegen.

De Barmont vervolgde hierop:

— Ik begrijp, dat het je vreemd moet voorkomen, dat ik je edelmoedig aanbod van de hand wijs. Het gebeurt zeker niet dikwijls, dat een gevangene, aan wien men de vrijheid aanbiedt, gevangen wil blijven. Ik ben je een verklaring van dit zonderling gedrag schuldig en wil je deze verklaring onmiddellijk geven, opdat je er niet meer bij mij op aandringt en mij mijn eigen zin laat doen.

— Ik ben slechts de geringste uwer dienaren, graaf! Zeker

weet u beter dan ik, welke gedragslijn u in deze omstandigheden moet volgen; u behoeft haar dan ook volstrekt niet aan mij te verklaren.

— Het is juist omdat je veel verpligting aan mijn familie hebt, François Bouillot! en je mij op dit oogenblik een proef van grenzenlooze opoffering geeft, dat ik mij verpligt acht, je de redenen te doen kennen voor deze weigering, waarover je je niet zonder reden verwondert. Luister dus naar mij.

— Als u het dan verkiest, graaf! ben ik bereid, u aan te hooren.

— Goed, neem dan een stoel en kom naast mij zitten: het is niet noodig, dat anderen hooren wat ik je zal zeggen.

De geregtsdienaar nam een stoel en ging bij den graaf zitten, zoo als deze hem gezegd had, maar bleef toch op een eerbiedigen afstand van den edelman.

— Houd je vooreerst overtuigd, hernam de graaf, dat, als ik je aanbod van de hand wijs, dit volstrekt niet toe te schrijven is aan iets, dat jou persoonlijk betreft: ik stel het volste vertrouwen in je. Sedert meer dan twee honderd jaren is je familie naauw met de mijne verbonden geweest, en steeds hebben wij reden gehad, ons te verheugen over de wijze, waarop zij onze belangen behartigde. Ik verzoek je, dit niet uit het oog te verliezen bij hetgeen ik verder zal zeggen. Ik zal van het plan, door je ontworpen, op zich zelf beschouwd, niets zeggen, ofschoon de uitvoering daarvan mij nog al bezwaarlijk voorkomt en het minste ongelukkige toeval het op het laatste oogenblik nog zou kunnen doen mislukken. Ik wil echter voor een oogenblik eens aannemen, dat het plan gelukt. Wat zal er dan gebeuren? Genoodzaakt om te vlugten, zonder hulpmiddelen, zonder vrienden, zal ik op mijne vijanden niet alleen geen wraak kunnen oefenen, maar ook, om zoo te spreken aan hunne genade overgegeven, spoedig weder in hunne handen vallen en alzoo ten speelbal strekken aan hen, die ik haat; dan zal ik onteerd en veracht worden, dan zal mij geen ander middel overblijven om mij van een leven te ontdoen, dat mij tot een last geworden is, daar al mijne plannen in duigen gevallen zijn, dan mij voor den kop te schieten.

— Maar, graaf! riep Bouillot uit, terwijl hij de handen ineen sloeg.

— Ik wil het onderspit niet delven, vervolgde de graaf met onverstoorbare kalmte, in de vreeselijke worsteling, die heden tusschen mijne vijanden en mij begint; ik heb een eed gedaan en ik zal dien eed gestand doen. Ik ben jong, ik ben nog maar vijf en twintig jaren oud; tot dusverre heeft het leven mij alles geschonken wat ik begeerde: de plannen, welke ik ter bereiking mijner eerzucht, ter vermeerdering mijner fortuin en ter bevrediging mijner liefde vormde, zijn mij allen gelukt. Thans keert de smart tot mij in: laat mij haar nu ook welgemoed dragen; hem, die niet in de leerschool des lijdens geweest is, ontbreekt nog iets; de smart reinigt de ziel en verhardt het hart. De eenzaamheid doet het nietige van kleinigheden inzien, verruimt den kring van denkbeelden en doet grootsche plannen geboren worden. Ik heb behoefte, mij in het ongeluk te verharden, ten einde eenmaal honderdvoudig aan mijne vijanden te kunnen vergelden wat ik door hen geleden heb; door aan de toekomst, die voor mij zoo donker is, te denken, zal ik de noodige krachten verzamelen tot de bevrediging mijner wraakzucht! Als mijn hart zal gestorven zijn voor ieder ander gevoel dan voor dat van den haat, dat het geheel zal vervullen, eerst dan zal ik onverzoenlijk worden en hen zonder mededoogen onder den voet kunnen trappen, die mij thans bespotten en meenen, mij verslagen te hebben, omdat zij mij geknot hebben; dan zal ik in waarheid een man zijn en wee hun, die zich alsdan met mij durven meten! Je huivert bij hetgeen ik je thans zeg, waardige vriend! voegde hij er op een gematigder toon bij; wat zou het dan zijn, als het je vergund was, mijn hart te doorzien met al den toorn, de woede en den haat, die daarin huisvesten tegen hen, die mij meêdoogenloos onder den voet getrapt en voor immer beroofd hebben van het geluk, de dwaze plannen eener bekrompene en schuldige eerzucht te volvoeren?

— Och, graaf! vergun aan een oud schuldenaar van uw familie, aan een man, die u ten zeerste genegen is, u te smeeken, van de vreeselijke plannen tot wraakoefening af te zien. Helaas! gij zult het eerste slagtoffer van uw haat zijn.

— Herinner je je niet meer, Bouillot! antwoordde de graaf op een spottenden toon, hetgeen men in ons land zegt omtrent het karakter van de leden der familie, tot welke ik de eer heb te behooren?

— Ja, ja, graaf! zeide hij, terwijl hij treurig met het hoofd schudde, ik herinner het mij, en ik zal het zelfs herhalen, als u dit verkiest.

— Doe dat, vriend!

— Welnu, graaf! dat rijmpje luidt:

»De Barmont-Senectaire, wie hen ook tart',
Hebben een duivelschen haat en een steenen hart."

De graaf glimlachte en vroeg:

— Welnu, zou je denken, dat ik van mijne voorouders ontaard was?

— Ik denk niets, mijnheer! God beware mij daarvoor! zeide hij op een onderdanigen toon; alleen zie ik tot mijn schrik, dat gij u zelven een vreeselijke toekomst bereidt.

— Het zij zoo! ik zal mij daarin schikken, als God mij vergunt, mijn eed te volbrengen.

— Helaas, graaf! gij weet, dat de mensch wikt, maar God beschikt. Ge zijt op dit oogenblik de gevangene van den kardinaal; denk er eerst eens over na, bid ik u; wie weet, of gij wel ooit uit de gevangenis zult komen, waar ik u heenbreng! Vergun mij, u de vrijheid te schenken.

— Neen, houd maar op met je smeekingen! De kardinaal is niet onsterfelijk. Als de vrijheid mij niet vóór zijn dood teruggegeven wordt, dan zeker wel na zijn dood, die, hoop ik, niet ver meer af is. En nu moet ik je verzoeken, dit wel te onthouden: mijn besluit is zoo vast genomen, dat, als je mij, ondanks mijn bevel, hier in de herberg, waar wij nu zijn, achterliet, het eerste gebruik, dat ik van die vrijheid, welke je mij schonkt, zou maken, hierin zou bestaan, dat ik mij terstond in handen van Zijn Eminentie zou overleveren. Je hebt mij goed begrepen, niet waar?

De oude geregtsdienaar boog met het hoofd, zonder te antwoorden, en een paar tranen biggelden langs zijne wangen.

Deze stomme smart, zoo opregt en zoo treffend, bewoog den graaf meer dan hij wel gedacht had; hij stond op, greep de hand van den ongelukkigen man, drukte haar herhaalde malen en zeide op een bewogen toon:

— Laat ons daar niet meer over spreken, Bouillot! Ofschoon ik er geen gebruik van wil maken, heeft je toegenegenheid mij toch diep getroffen en zal ik je er eeuwig dankbaar voor

blijven. Komaan, omhels mij, oude vriend! en laat ons elkanders hart niet meer week maken; wij zijn mannen, en geen lafhartige kinderen.

— Maar, graaf! ik acht mij toch nog niet verslagen, antwoordde de geregtsdienaar, terwijl hij hem omhelsde; gij zult mij toch niet beletten, van nabij of van verre over u te waken.

— Daar heb ik niets op tegen, beste vriend! antwoordde de graaf lagchende, doe zoo als je verkiest; overigens, voegde hij er ernstig bij, moet ik je bekennen, dat het mij niet onaangenaam zal zijn, al ben ik ook van de wereld afgezonderd, te weten wat er in voorvalt en op de hoogte der zaken gehouden te worden; er zou het een of ander kunnen gebeuren, dat mijn plannen zou wijzigen en mij doen verlangen, de vrijheid te herkrijgen.

— O, stel u daaromtrent gerust, graaf! riep hij verheugd over deze schijnbare overwinning en deze voorwaardelijke belofte uit; ik zal wel zorgen, dat het u niet aan nieuws ontbreekt: het is niet voor niets, dat ik Zijn Eminentie nu reeds sedert zes jaren dien; de kardinaal is een goed meester, ik heb in zijn school wijsheid opgedaan en ben met meer dan één list bekend; gij zult daarvan de bewijzen wel zien.

— Welnu, dat blijft dus afgesproken, wij verstaan elkander; en nu geloof ik, dat het niet kwaad zou zijn, als wij, alvorens onzen togt voort te zetten, ontbeten: ik heb ten minste een honger als een paard.

— Ik zal den herbergier zeggen, dat hij u terstond het een en ander voorzet, graaf!

— Je moet met mij ontbijten, Bouillot! zeide hij tot hem, terwijl hij hem vertrouwelijk op den schouder klopte, en ik hoop, dat je dit tot aan onze aankomst op het eiland Sainte-Marguerite altijd zult doen.

— Het is zeker veel eer voor mij, mijnheer! maar....

— Ik verkies het zoo, en bovendien, ben je niet bijna zoo goed als een lid van mijn familie?

François Bouillot maakte een ligte buiging en vertrok. Na een overvloedig ontbijt besteld te hebben, beval hij aan een gedeelte der bedekking, naar Parijs terug te keeren; vervolgens begaf hij zich weder naar de kamer, gevolgd door den herbergier, die in een oogenblik de tafel voorzag van al datgene, wat

er noodig was om een goed maal te gebruiken, en verwijderde zich toen bescheiden, terwijl hij zijne gasten de spijzen, die voor hen stonden, liet nuttigen.

De reis werd voortgezet zonder eenig voorval, dat opmerking verdient.

Het gesprek van den gevangene met zijn bewaker was beslissend geweest; deze was te goed met het karakter van den man, met wien hij te doen had, bekend, dan dat hij een poging zou aangewend hebben, op een onderwerp terug te komen, waaromtrent alle vèrdere woordenwisseling eensklaps afgesneden was.

Op het tijdstip, waarop ons verhaal ons verplaatst, was Frankrijk nog niet, zoo als thans, door een net van straatwegen doorsneden: de minste reis vereischte een ontzaggelijken tijd; de koetsen, zware voertuigen, gebrekkig ingerigt en niet op veren rustende, boden slechts met moeite weêrstand aan het onophoudelijke schokken op den weg en aan de wagensporen, waar de wielen meestal tot aan de assen inzakten. Hoe veel spoed men dan ook maakte, verliepen er toch zeventien dagen, voordat de gevangene en zijn geleide te Toulon aankwamen.

Deze stad was reeds in dien tijd een der voornaamste militaire zeehavens van Frankrijk. Toen de graaf haar binnenreed, maakte een onuitsprekelijke somberheid zich van hem meester.

Het was in deze stad, dat hij zijne militaire loopbaan begonnen had; daar had hij voor het eerst zijn voet op een schip gezet en de eerste ondervinding opgedaan van het zoo wisselvallig zeemansleven, waarin hij zich, niettegenstaande zijne jeugd, al spoedig naam gemaakt en bijna roem verworven had.

De koets hield op de Hooimarkt voor de deur der herberg *Het kruis van Malta* stil, een herberg, die, in het voorbijgaan gezegd, misschien de oudste is, welke er nu nog in geheel Frankrijk te vinden is, want nog heden bestaat zij, ofschoon zij van binnen en van buiten vele noodzakelijke veranderingen ondergaan heeft.

Zoodra François Bouillot zijn gevangene in de herberg gebragt had, liep hij de stad in.

Als hij een schildwacht voor de deur der kamer, waarin de graaf zich bevond, geplaatst had, geschiedde dit veel meer om

zijne orders te volbrengen dan uit vrees, dat deze zou ontsnappen, want hij had zich zelfs de moeite niet gegeven, de deur te sluiten, zoozeer was hij overtuigd, dat zijn gevangene geen poging zou doen, daardoor te ontvlugten.

Hij bleef bijna twee uren weg.

— Je bent vrij lang weggebleven, zeide de graaf tot hem, toen hij terugkwam.

— Ik had eenige gewigtige zaken te doen, gaf Bouillot ten antwoord.

Zonder er nog een woord bij te voegen, begon de graaf weder door de kamer heen en weêr te loopen, zoo als hij reeds eenigen tijd vóór de terugkomst van Bouillot gedaan had.

Er was een oogenblik van stilzwijgen.

Bouillot was blijkbaar niet op zijn gemak, hij ging nu eens hierheen, dan weder daarheen, en gaf zich het voorkomen, dat hij de meubelen wat regt zette. Eindelijk bemerkende, dat de graaf bij zijn stilzwijgen volhardde en zich hield, alsof hij er niet was, plaatste hij zich voor hem, ten einde hem den weg te versperren. Hij keek hem strak aan, en terwijl hij zich eenigzins naar hem voorover boog, zeide hij tot hem:

— U vraagt mij niet eens, waar ik van daan kom.

— Waartoe dient het, antwoordde de graaf, mij met je zaken te bemoeijen.

— Neen, graaf! met *uwe* zaken.

— Zoo! zeide hij.

— Ja, »*De meeuw*" wacht u.

De graaf glimlachte en haalde even de schouders op.

— Och kom! denk je daar nog al over? Ik meende, beste Bouillot! dat wij bepaald hadden, over die zaak niet meer te zullen spreken. Is dat dus de reden, waarom je ons een omweg hebt laten maken door onze reis over Toulon te nemen? Nu begrijp ik, waarom je zulk een vreemden weg gekozen hebt.

— Graaf! mompelde hij, terwijl hij de handen vouwde en smeekend naar hem uitstrekte.

— Och kom, je lijkt wel gek, beste Bouillot! je moest toch wel weten, dat ik, als ik eens een besluit genomen heb, goed of kwaad, daarop niet terugkom: laat ons er van zwijgen; al je pogingen zijn vruchteloos: ik geef je daarop mijn woord als edelman.

De oude geregtsdienaar slaakte een diepen zucht.

— Uw wil moet dan maar geschieden, graaf! stamelde hij.

— Wanneer vertrekken wij naar Antibes?

— Terstond, als u het verkiest.

— Goed, dan maar hoe eer hoe liever.

Na een buiging gemaakt te hebben, verliet de geregtsdienaar de kamer, ten einde de noodige toebereidselen tot het vertrek te maken.

Zoo als men ziet, waren de rollen geheel verwisseld: de gevangene gaf thans bevelen aan zijn bewaker.

Een uur daarna verliet de graaf Toulon inderdaad.

Op den geheelen togt waren de beide mannen steeds om en bij elkander, aten en dronken te zamen en praatten met elkander over onverschillige dingen. Bouillot had eindelijk ingezien, dat het vruchteloos was, langer op de ontsnapping van den graaf aan te dringen; nogtans had hij nog niet van zijn plan afgezien, maar de volvoering daarvan slechts tot een later tijdstip uitgesteld, daar hij rekende op de verveling, die een langdurige gevangenschap en een nutteloos en werkeloos leven bij zulk een bewegelijk man als zijn gevangene was, zou te weeg brengen.

Toen zij te Antibes gekomen waren, ging Bouillot, op uitdrukkelijk bevel van den graaf, die er behagen in scheen te scheppen, hem te kwellen, aanstonds pogingen doen tot het huren eener sloep, ten einde daarmede naar het eiland Sainte-Marguerite over te steken.

Zijne pogingen werden al spoedig met een gewenschten uitslag bekroond; daar hij een lastbrief van den kardinaal bij zich had, nam hij het eerste het beste visschersvaartuig, dat hij zag, in beslag en scheepte zich daarop met al zijne manschappen in.

Toen de graaf het vasteland verliet, keerde hij zich even om en speelde er een zonderlinge glimlach om zijne lippen.

Bouillot, door dezen glimlach, waarvan hij de geheime bedoeling niet begreep, misleid, bragt zijn mond aan het oor van den edelman.

— Als u wilt, is het nog tijd, fluisterde hij hem toe.

De graaf keek hem aan, haalde de schouders op, en ging, zonder te antwoorden, aan den achtersteven van het scheepje zitten.

— Steek maar van wal! riep Bouillot den schipper daarop toe.

Deze nam zijn bootshaak in handen, duwde het scheepje van den wal af, en men vertrok.

De eilanden, die den naam Lerins dragen, bestaan uit eenige rotsen en twee eilanden, met klippen omgeven, waarvan het eene Sainte-Marguerite en het andere Saint-Honorat heet.

Op het tijdstip, waarop ons verhaal ons verplaatst, was alleen het eerste versterkt; het andere, dat nu en dan slechts door eenige visschers bezocht werd, bevatte niets dan de overblijfselen van een klooster, dat daar omstreeks het jaar 400 door den heiligen Honoratus, aartsbisschop van Arles, gesticht was.

Het eiland Sainte-Marguerite was, het fort uitgezonderd, onbewoond, en bezat slechts een enkele baai, waar men met vaartuigen veilig kon aanleggen. Ofschoon het bijzonder vruchtbaar is en de granaat-, oranje- en vijgeboomen er welig groeijen, had niemand er over gedacht, zich daarop met der woon neêr te zetten: wij meenen, dat dit tegenwoordig nog het geval is.

Een vrij belangrijk fort, dat later als staatsgevangenis een treurige vermaardheid verkregen heeft, was op dit eiland gebouwd en besloeg er het grootste gedeelte van.

Dit fort bestond uit drie torentjes, die met elkander verbonden waren door aarden verschansingen, welke de tijd geheel met mos bedekt had. Een breede en diepe gracht omgaf de vesting.

Eenige jaren vóór het tijdstip, waarop ons verhaal begint, en wel in 1635, hadden de Spanjaarden zich door verrassing daarvan meester gemaakt.

Ten einde te verhinderen, dat iets dergelijks zich zou herhalen, had de kardinaal het dienstig geoordeeld, het fort tegen een overrompeling te beveiligen, door er een garnizoen van vijftig uitgelezene soldaten in te leggen, onder het bevel van een majoor, die tevens de betrekking van gouverneur waarnam, — een bejaard officier, aan wien deze post tot een wijkplaats strekte en die, verre van de beslommeringen der wereld en niemand anders ziende dan de smokkelaars, welke op dit eiland aan wal stapten, een echt kluizenaarsleven leidde.

De officier, die op dit oogenblik het bevel over het fort voerde, was een oud, lang, mager en uitgedroogd man, met barsche gelaatstrekken, wiens eene arm en been afgezet waren; hij heette de l'Oursière. Altijd gromde en vloekte hij op zijne ondergeschikten; de dag, waarop hij dan ook zijn ontslag bij het

regiment der kroon gekregen had, waarbij hij als majoor diende, was door het geheele regiment, door officieren zoowel als door soldaten, feestelijk gevierd: zoo zeer was de waardige man bij allen gehaat.

De kardinaal de Richelieu kende zijne menschen; door den majoor de l'Oursière tot gouverneur van het eiland Sainte-Marguerite te benoemen en hem in een gevangenbewaarder te herscheppen, had hij hem juist den post aangewezen, die aan zijn grommigen aard en zijne onverbiddelijke gestrengheid voegde.

Van dezen beminnelijken man zou de graaf de Barmont ongetwijfeld voor een geruimen tijd afhankelijk zijn, want, mogt de kardinaal-minister de deur eener staatsgevangenis ook al spoedig achter een edelman sluiten, zoo haastte hij zich nooit, haar weder te openen, en een gevangene was, als er ten minste geene buitengewone gebeurtenissen plaats grepen, zoo goed als zeker, dat hij vergeten in zijne gevangenis zou sterven, zoo ten minste, hetgeen dikwijls gebeurde, Zijne Eminentie den inval niet kreeg, hem in het openbaar het hoofd te laten afhouwen.

Na verschillende formaliteiten, die met zoo veel voorzorgen plaats hadden, dat hierin wel een doorslaand bewijs bestond van de waakzaamheid en de krijgstucht, door den gouverneur in acht genomen, werden de gevangene en zijn geleide eindelijk in het fort binnengeleid en in de tegenwoordigheid van den majoor toegelaten.

De majoor was juist met zijn ontbijt gereed, toen men hem boodschapte, dat een afgezant van den kardinaal hem wenschte te spreken: hij knoopte zijn uniform vast, gordde zijn degen aan, zette zijn hoed op en beval, den gezant bij hem te brengen.

François Bouillot trad daarop met den graaf binnen, groette hem en liet hem den lastbrief, waarvan hij de overbrenger was, zien.

De gouverneur nam dien in handen en zag hem even in; vervolgens wendde hij zich tot den graaf, die eenige schreden achter den geregtsdienaar onbewegelijk was blijven staan, groette hem even, en zeide tot hem op een koelen, trotschen toon:

— Uw dienaar, mijnheer! Is u de graaf de Barmont, wiens naam op dit papier geschreven staat?

— Ja, mijnheer! antwoordde de graaf, terwijl hij de buiging even koel beantwoordde.

— Het spijt mij, mijnheer! het spijt mij inderdaad, hernam de majoor, maar ik heb strenge orders ten uwen opzigte, en een soldaat moet streng aan de gegevene orders gehoorzamen; houd u nogtans overtuigd, mijnheer!... hum! hum!... dat ik mijn aangeborene menschlievendheid met de strengheid, die mij bevolen is, zal trachten te vereenigen... hum! hum!... ik weet, wat edellieden elkander wederkeerig verschuldigd zijn, mijnheer! houd u daarvan overtuigd.

En de gouverneur, zeker ingenomen met de woorden, die hij gesproken had, glimlachte even.

De graaf boog, zonder te antwoorden.

— Men zal u oogenblikkelijk naar het voor u bestemde vertrek brengen, mijnheer! hernam de majoor.... hum! hum!.... Ik woû wel, dat het er wat knapper uitzag, maar ik verwachtte u niet.... hum! hum!.... en u weet, dat men moet roeijen met de riemen, die men heeft,.... hum! hum!.... wij zullen uw vertrek later wel wat beter zien in te rigten. Berloque! voegde hij er bij, terwijl hij zich tot een soldaat wendde, die onbewegelijk bij de deur stond, breng mijnheer.... hum! hum!.... naar de kamer n°. 8, in den tweeden toren.... hum! hum!.... die is, geloof ik, nog het meest bewoonbaar. Uw dienaar, mijnheer! uw dienaar!.... hum, hum!

En toen de majoor den graaf op deze wijze weggezonden had, begaf hij zich naar een ander vertrek.

De Barmont, vergezeld van Bouillot en de wachten, die hem naar het eiland gebragt hadden, volgde den soldaat.

Deze liet hun verscheidene gangen doorgaan, verscheidene trappen opklimmen, en bleef eindelijk staan voor een deur, die met zware grendels gesloten was.

— Hier is het, zeide hij.

De graaf wendde zich daarop tot Bouillot, stak hem geroerd de hand toe en zeide tot hem met eene zachte, doch vaste stem, terwijl een onbestemde glimlach hem om de lippen speelde:

— Vaarwel, oude vriend!

— Tot weêrziens, graaf! zeide Bouillot met nadruk. Daarop nam hij afscheid van hem en verwijderde zich met tranen in de oogen.

De deur ging met een knarsend geluid achter den gevangene digt.

— Wee hun, mompelde de oude geregtsdienaar, terwijl hij

den boventrap peinzend afliep, die zich met den graaf de Barmont durven meten, als hij ooit uit de gevangenis komt! En hij zal er uitkomen, dat zweer ik, al moest het mij ook het leven kosten!

V.

Een terugblik.

De familie der graven de Barmont-Senectaire was een der oudste en aanzienlijkste uit Languedoc; haar oorsprong klom tot zulk een hooge oudheid op, dat men gerust zou kunnen zeggen, zonder tegenspraak te duchten, dat zij zich in den nacht der eeuwen verloor.

Een Barmont-Senectaire vocht bij Bouvines aan de zijde van Filips Augustus.

De kroniek van Joinville vermeldt een Barmont-Senectaire, een baanderheer, die in 1270 te Tunis aan de pest stierf, tijdens den tweeden kruistogt van koning Lodewijk IX.

Frans I verhief Enguerrand de Barmont-Senectaire, kapitein over een honderdtal soldaten, op den avond na den slag bij Marignano tot graaf om hem te beloonen voor zijn moedig gedrag, waarvan hij gedurende dit gevecht zoo menigvuldige blijken gezien had.

Weinige adellijke familiën hebben zulke roemrijke daden in hare geschiedboeken vermeld staan.

De graven de Barmont maakten altijd een gedeelte uit van dien adel, welke het land met den degen diende; zij schonken aan Frankrijk verscheidene beroemde generaals.

Maar in den loop der tijden namen de magt en de fortuin dezer familie langzamerhand af: onder de regering van koning Hendrik III was zij in een toestand gekomen, die niet veel van armoede verschilde. Daar zij echter regtmatigen roem mogt dragen op een onberispelijk verleden, bleef zij het hoofd hoog dragen, en zoo de graaf de Barmont, ten einde zijn naam waardig op te houden, zich ook al geduchte ontberingen getroostte, was daarvan buiten's huis niets te zien en kwam niemand er iets van aan de weet.

De graaf had zich aan de zijde van den koning van Navarre geschaard, zoowel in de hoop, door middel van den oorlog in gunstiger omstandigheden te zullen komen, als door bewondering voor dien vorst, wiens talenten hij misschien doorzien had. De graaf was een dapper soldaat, en daarbij jong, vurig en welgemaakt van persoon, en had dan ook een aantal liefdesavonturen gehad, onder anderen een met een dame uit de stad Cahors, die verloofd was met een zeer rijk Spaansch edelman, maar die hij had weten te ontrooven aan dengene, met wien zij zou trouwen, juist op den avond van den dag, die tot de voltrekking van het huwelijk bestemd was. De Spanjaard, die zeer op zijn point d'honneur was, vond deze grap alles behalve aardig en vroeg voldoening aan den graaf: deze gaf hem twee degenstooten en liet hem voor dood liggen. Deze zaak baarde vrij wat opzien en strekte den graaf bij een zeker soort van menschen zeer tot eer; nogtans was de Spanjaard, tegen de algemeene verwachting aan, van zijne wonden genezen. De beide edellieden leverden elkander andermaal een tweegevecht, en ditmaal takelde de graaf zijn tegenstander in zulk eene mate toe, dat deze zich tegen wil en dank genoodzaakt zag, van een herhaling van het gevecht af te zien. Dit voorval deed den graaf een afkeer van liefdesavonturen krijgen, niet omdat hij vreesde voor de gevolgen van den haat, dien zijn tegenstander, de hertog de Pennaflor, hem gezworen had, want sedert hoorde hij niets meer van hem, maar omdat zijn geweten hem verwijtingen deed, dat hij voor een gril, die bijna even spoedig voorbijgegaan als opgekomen was, het geluk van een dapper man verwoest had, en hij werkelijk wroeging gevoelde over het gedrag, dat hij in deze zaak gehouden had.

Na in al de oorlogen, door den koning gevoerd, dapper aan diens zijde gestreden te hebben, had de graaf zich eindelijk op zijne goederen teruggetrokken. Dit geschiedde omstreeks het jaar 1610, na den dood van dezen vorst, want hij walgde van het hofleven en gevoelde na zoo vele vermoeijenissen behoefte aan rust.

Daar de eenzaamheid, waarin hij leefde, hem begon te vervelen en misschien in de hoop, een onaangename herinnering uit zijn geheugen te zullen verbannen, die, niettegenstaande er reeds zulk een tijd verloopen was, hem nog altijd folterde, had de graaf vier of vijf jaren later besloten, in het huwelijk

te treden en was getrouwd met een jong meisje, dat tot een der aanzienlijkste familiën uit de provincie behoorde, zachtaardig en bekoorlijk, maar tevens even arm als hij zelf, hetgeen niet bevorderlijk was om de welvaart tot deze familie te doen inkeeren, welker toestand van dag tot dag hagchelijker werd.

Nogtans mogt het een gelukkig huwelijk heeten. In 1616 beviel de gravin van een zoon, die de vreugde van dit arme echtpaar uitmaakte.

Deze zoon was de graaf Ludovic, wiens levensloop wij thans in eenige bijzonderheden willen mededeelen.

Ondanks de teedere liefde, welke de graaf aan zijn kind toedroeg, gaf hij hem toch een strenge opvoeding, daar hij van hem een onversaagd, dapper en ridderlijk edelman, even als hij was, wilde maken.

De jonge Ludovic bemerkte al vroeg, hoe veel-verborgene ellende er onder de schijnbare pracht zijner ouders verborgen was, en zag de noodzakelijkheid in, zich een onafhankelijke positie te verwerven, niet alleen om niet langer tot last zijner ouders te zijn, die hij lief had en die voor hem een groot gedeelte hunner inkomsten opofferden, maar ook om den naam, dien hij droeg, weêr te verheffen.

In tegenstelling met de gewoonte, door zijne voorouders gevolgd, die allen den koning bij het leger te lande gediend hadden, viel zijn smaak op de zeedienst.

Dank zij de onvermoeide zorgen van een oud en eerwaardig priester, die uit toegenegenheid voor zijne familie zich met zijn onderwijs belast had, mogt hij eene degelijke opvoeding ontvangen, welke hij zich ten nutte gemaakt had. De reisverhalen, die tot zijne lievelingslectuur behoorden, hadden zijne verbeelding ontvlamd; al zijne gedachten bewogen zich om Amerika, waar, volgens het zeggen der zeelieden, goud in overvloed te vinden was, en hij koesterde slechts één wensch, zelf ook naar dat wonderlijke land heen te gaan en zijn deel te krijgen van den rijken oogst, dien iedereen er plukte.

Zijn vader, en vooral zijne moeder, boden een geruimen tijd weêrstand aan zijne smeekingen. De grijsaard, die gedurende een tal van jaren bij het leger gediend had, kon maar niet begrijpen, dat zijn zoon niet even als hij deed, maar aan het zeeleven de voorkeur gaf boven een officiersplaats bij het leger

te lande. De gravin wenschte in den grond van haar hart evenmin, dat haar zoon soldaat als dat hij zeeman zou worden; beide deze standen joegen haar vrees aan; zij duchtte voor haren zoon de onbekende gevaren van verre togten, en hare teederheid wapende zich op een scheiding, die misschien voor eeuwig zou wezen.

Intusschen moest er een keus gedaan worden, en daar de jongen bij zijn plan bleef, konden de ouders wel niet veel anders dan zwichten en hunne toestemming geven tot hetgeen hij verlangde, welke dan ook in de toekomst de gevolgen daarvan mogten wezen.

De graaf had eenige oude vrienden aan het hof behouden, onder anderen den hertog de Bellegarde, die op een vertrouwelijken voet omging met koning Lodewijk XIII, die reeds bij zijne geboorte *de regtvaardige* genoemd werd, omdat hij onder het teeken der Weegschaal geboren was.

De Barmont had ook reeds vroeg in betrekking gestaan tot den hertog d'Épernon, die in 1587 tot admiraal van Frankrijk verheven was, maar het stuitte hem tegen de borst, zich tot dezen te wenden ten gevolge van de geruchten, die er in der tijd van den moord van koning Hendrik IV geloopen hadden. Nogtans begreep de graaf, dat hij in het belang van zijn zoon zijne bijzondere gevoelens moest verloochenen, en op denzelfden tijd, waarop hij een brief aan den hertog de Bellegarde schreef, verzond hij er ook een aan den hertog d'Épernon, die op dit tijdstip gouverneur van Guyenne was.

De antwoorden, die de graaf daarop wachtte, kwamen al spoedig; de beide oude vrienden van de Barmont hadden hem niet vergeten, maar zich beijverd, van hunnen invloed gebruik te maken, ten einde hem van dienst te zijn.

De hertog d'Épernon inzonderheid, die uit hoofde van zijn hoogen rang beter in staat was, den jongeling van dienst te zijn, schreef, dat hij zich volgaarne wilde belasten met de zorg, hem aan een betrekking te helpen.

Men was in het begin van het jaar 1631; Ludovic de Barmont had toen den leeftijd van vijftien jaren bereikt.

Lang van gestalte, fier van houding, bedeeld met eene zeldzame kracht en eene buitengewone vlugheid, scheen de jongeling ouder dan hij werkelijk was. Het was met de levendigste

vreugde, dat hij vernam, dat zijne wenschen vervuld waren en dat niets zich meer tegen zijne keus van het zeemansleven aankantte.

De brief van den hertog d'Épernon hield het verzoek aan den graaf de Barmont in, zijn zoon zoo spoedig mogelijk naar Bordeaux tot hem te zenden, opdat hij hem terstond op een oorlogschip zou kunnen plaatsen, ten einde hem die bekwaamheden te doen verkrijgen, welke in een zeeman vereischt worden.

Twee dagen na de ontvangst van dezen brief ontrukte de jongeling zich ter naauwernood aan de omhelzingen zijner moeder, drukte zijn vader eerbiedig de hand en sloeg, op een goed paard gezeten en door een vertrouwd bediende gevolgd, den weg naar Bordeaux in.

Het zeewezen is in Frankrijk een geruimen tijd verwaarloosd en gedurende de middeleeuwen in handen van particulieren gelaten, zonder dat de regering er aan dacht of zich verwaardigde, op het voorbeeld der andere mogendheden van het vasteland, een poging aan te wenden tot het verkrijgen, zoo al niet van den voorrang, dan toch van een zekeren invloed op de zee. Zoo zien wij onder Frans I, die toch een der oorlogvoerende koningen van Frankrijk was, een kaperkapitein van Dieppe, Ango genaamd, aan wien de Portugezen in vredestijd een schip ontnomen hadden, door den koning, die hem geen regt kon verschaffen, magtigen tot het uitrusten van een vloot op zijne kosten, — een vloot, waarmede Ango de haven van Lissabon blokkeerde en de vijandelijkheden niet staakte, voordat hij de Portugezen gedwongen had, gezanten naar Frankrijk te zenden, ten einde den koning onderdanig om vrede te verzoeken.

Ondertusschen gaven de ontdekking der nieuwe wereld en de niet minder gewigtige van de Kaap de Goede Hoop aan de zeevaart eene meerdere bedrijvigheid en een ruimeren werkkring, daar zij tevens de grenzen van den koophandel uitbreidden. Dit deed de noodzakelijkheid gevoelen van eene militaire zeemagt, bestemd om de koopvaardijschepen tegen de aanvallen der zeeroovers te beveiligen.

Het was eerst onder Lodewijk XIII, dat het denkbeeld van het tot stand brengen eener militaire zeemagt begon verwezenlijkt te worden. De kardinaal de Richelieu, wiens uitgebreide begaafdheden alles omvatten en dien de Engelsche vloot gedu-

rende het langdurige en moeijelijke beleg van la Rochelle dikwijls had doen beven, vaardigde verscheidene verordeningen betreffende het zeewezen uit en rigtte eene zeevaartkundige school op, bestemd tot de vorming van die jongelieden, welke den koning ter zee verlangden te dienen.

Aan dezen beroemden minister heeft Frankrijk dus de eerste beginselen van een militaire zeemagt te danken, — een zeemagt, die later de Spaansche en Hollandsche vloten zou moeten bevechten, en die onder Lodewijk XIV zulk een groot gewigt zou verkrijgen, dat zij de magt van Engeland voor een oogenblik zou doen wankelen.

Op deze zeevaartkundige school, die door Richelieu in het leven geroepen was, werd de graaf de Barmont, dank zij den invloed van den hertog d'Épernon, geplaatst.

De grijze edelman was getrouw aan de belofte, welke hij aan zijn ouden wapenbroeder gedaan had; hij bleef den jongeling beschermen, hetgeen hem trouwens gemakkelijk viel, daar deze reeds terstond een bijzondere bekwaamheid en een zeldzamen aanleg voor het vak, dat hij gekozen had, aan den dag legde.

Hij werd dan ook reeds in 1641 tot kapitein bij de koninklijke marine benoemd en kreeg het bevel over een fregat met zes en twintig stukken.

Ongelukkig hadden noch de oude graaf de Barmont, noch diens vrouw genot van de spoedige bevordering van hun zoon en van het nieuwe tijdperk, dat zich voor hunne familie ontsloot: beiden stierven weinige dagen na elkander en lieten den jongeling op den leeftijd van twee en twintig jaren als wees achter.

Als een brave zoon beweende en betreurde Ludovic zijne ouders, die hij waarlijk lief had, inzonderheid zijne moeder, die altijd zoo goed en zoo bezorgd voor hem geweest was; maar, reeds sedert verscheidene jaren gewoon, op zijne langdurige zeereizen geheel op zich zelven te staan, was dit verlies toch minder voelbaar en minder smartelijk voor hem, dan het geval zou geweest zijn, als hij het ouderlijk huis niet verlaten had.

Hij was nu voortaan de eenige stamhouder van zijn geslacht, beschouwde het leven meer van zijne ernstige zijde dan hij tot dusverre gedaan had, en verdubbelde zijne pogingen om aan zijn naam den bijna verdoofden luister terug te geven, die dan ook door hem met een nieuwen glans begon te schitteren.

De hertog d'Épernon leefde nog; maar hij was een vergeten telg van een geslacht, dat bijna geheel uitgestorven was, een tachtigjarige grijsaard, die een ziekelijk leven leidde en zich den haat van den kardinaal de Richelieu op den hals gehaald had. Ten gevolge daarvan was ook zijn invloed geheel verdwenen en kon hij niets meer doen voor hem, wiens belangen hij eenige jaren geleden met zoo veel ijver behartigd had.

Maar de graaf liet zich daardoor niet afschrikken: de zeedienst viel niet in den smaak van den adel, goede officieren waren zeldzaam, en hij geloofde dan ook, dat hij, als hij de voorzorg nam, zich met geene politieke zaken in te laten, wel in de wereld zou vooruitkomen.

Een toeval, onmogelijk te voorzien, zou al zijne eerzuchtige plannen omverwerpen en zijne vooruitzigten in rook doen vervliegen.

Dit droeg zich op de volgende wijze toe.

De graaf de Barmont, destijds kommandant van *de Erigone*, een fregat met zes en twintig stukken, had een vrij langdurigen kruistogt in de wateren van Algiers gedaan, om de Fransche koopvaardijschepen tegen de zeeroovers der Barbarijsche roofstaten te beschermen, en wendde den boeg naar de straat van Gibraltar, ten einde den Atlantischen oceaan in te stevenen en naar Brest terug te keeren, werwaarts hij zich moest begeven, wanneer zijn kruistogt geëindigd was. Op het oogenblik echter, waarop hij de straat van Gibraltar zou inzeilen, draaide de wind eensklaps. Hij wendde nu ongehoorde pogingen aan om het tij dood te zeilen en zijne reis voort te zetten, doch deze pogingen liepen op niets anders uit dan dat hij, door de kracht van den wind, die al meer en meer aanwakkerde, en van de zee, die telkens onstuimiger werd, naar de kust van Afrika gedreven werd. Hij werd gedwongen, gedurende verscheidene uren te laveren en eindelijk de haven van Algesiras op de Spaansche kust binnen te loopen.

Toen het schip eens in die haven gekomen was en er het anker uitgeworpen had, beval de kommandant, die bij ervaring wist, dat er wel drie of vier dagen zouden verloopen, voordat de wind kromp en hem toeliet, de straat door te zeilen, zijn sloep uit te zetten en begaf zich aan wal.

Ofschoon de stad Algesiras zeer oud moge zijn, is zij toch klein, onregelmatig gebouwd en weinig bevolkt; in dien tijd vooral

was zij niet veel meer dan een groot dorp. Eerst sedert de Engelschen zich van Gibraltar, aan den anderen kant der baai gelegen, meester gemaakt hebben, hebben de Spanjaarden ingezien, van hoe veel gewigt Algesiras voor hen was en er een havenplaats van gemaakt.

De kapitein had geene andere reden om zich naar Algesiras te laten brengen, dan die onrustigheid, welke aan zeelieden eigen is en hen aandrijft, van boord te gaan, zoodra zij het anker uitgeworpen hebben.

De handelsbetrekkingen waren toen nog niet zoo geregeld, als zulks tegenwoordig het geval is: de regeringen hadden de gewoonte nog niet, naar de vreemde havens zaakgelastigden te zenden, belast met het toezigt op en de bescherming van de schepen hunner natie, in een woord, er waren nog geene consulaten opgerigt; de oorlogschepen alleen belastten zich, wanneer zij toevallig op de een of andere plaats kwamen, somtijds met de taak, regt te verschaffen aan diegenen hunner landgenooten, wier belangen benadeeld waren.

Na voet aan wal gezet en aan den roeijer zijner sloep het bevel gegeven te hebben, hem bij zonsondergang weder te komen afhalen, liep de kapitein de kromme straten van Algesiras in, terwijl hij al wat zich aan hem voordeed oplettend gadesloeg. Hij werd daarbij alleen vergezeld van een matroos, Michel genaamd, dien hij graag mogt lijden en die overal met hem meêging.

Deze Michel, over wien wij later dikwijls zullen moeten spreken, was bijna zes en een halven voet lang en had een schrander voorkomen: hij was omstreeks dertig jaren oud en had zich geheel aan de belangen van zijn kapitein toegewijd, sedert deze hem met eigen levensgevaar aan een wissen dood ontrukt had. Toen hij namelijk vier jaren geleden in zee gevallen was, terwijl hij in de mast klom tot het doen eener manoeuvre, die hem opgedragen was, begaf de Barmont zich in een vreeselijk weêr in een klein schuitje om hem daarmede te redden.

Sedert dien dag was Michel niet van de zijde van den graaf geweken en was het hem altijd gelukt, op hetzelfde schip te komen. In de omstreken van Pau, de vaderstad van Hendrik IV, geboren, was hij, even als die vorst, vrolijk, spotachtig en zelfs scherp; Michel was een uitstekend matroos, bezat eene

beproefde dapperheid en eene ongewone kracht en mogt een model heeten van een Baskiër, krachtig en gehard, maar eerlijk en getrouw.

Een enkel persoon woog in het hart van Michel tegen zijn kapitein op en deelde in zijne bijzondere vriendschap. Dit bevoorregte wezen was een matroos uit Bretanje, in den regel somber en stil, die met hem een volmaakte tegenstelling vormde en dien het scheepsvolk om zijne traagheid met den spotnaam Luiwammes vereerd had, — een naam, dien deze zich had laten welgevallen en waaraan hij zoo gewoon geraakt was, dat hij den naam, dien hij eigenlijk droeg, bijna vergeten had.

Dezelfde dienst, welke de graaf aan Michel bewezen had, had deze aan Luiwammes bewezen: juist uit hoofde van deze dienst was hij zeer aan den Bretanjer gehecht, en al bespotte en dwarsboomde deze hem ook van den morgen tot den avond, zoo koesterde hij nogtans voor hem eene opregte vriendschap.

De Bretanjer wist dit ook wel en betuigde, voor zooverre zijn stille en droefgeestige aard dit toeliet, bij elke gelegenheid zijne dankbaarheid aan den Baskiër, terwijl hij zich blindelings door hem liet leiden en beheerschen, zonder ooit een poging te doen, zich tegen de vaak wel wat overdreven eischen, die zijn mentor aan hem deed, aan te kanten.

Dat wij zoo lang bij deze beide mannen stil gestaan hebben, komt daardoor, dàt zij in den loop van dit werk een gewigtige rol zullen spelen en dat het tot regt begrip der volgende gebeurtenissen noodig is, dat de lezer ze kent.

De graaf en zijn matroos gingen al verder en verder en liepen de straten door, terwijl de een in gepeinzen verzonken was, en de ander eenige schreden achter den kapitein bleef en uit een pijpje rookte, waarvan de steel zoo kort was, dat de kop bijna aan zijne lippen kwam.

Al voortloopende, bereikten de wandelaars weldra het einde der stad en begaven zich nu langs een voetpad, waarlangs aloë's groeiden en dat met een vrij sterke helling naar den top van een heuvel liep, van waar men een prachtig uitzigt had op de baai van Algesiras, die, in het voorbijgaan gezegd, een van de schoonste zeeboezems der wereld is.

Het was omstreeks twee uren in den namiddag, en dus de warmste tijd van den dag; de zon schoot hare brandende stralen

op het aardrijk uit, waardoor de keisteenen op den weg als diamanten schitterden.

Iedereen had zich dan ook naar huis begeven om de gewone siesta te nemen, zoodat de beide zeelieden, sedert zij aan wal gestapt waren, geen levend wezen ontmoet hadden, en als de *Duizend en één nacht*, die eerst een eeuw later vertaald werden, in dien tijd reeds bekend geweest waren, dan zou de graaf zonder groote verbeeldingskracht gemeend kunnen hebben, dat hij overgeplaatst was in die stad uit de Arabische vertellingen, waarvan alle inwoners door toedoen van een toovenaar waren ingesluimerd, zoo diep was de stilte, die er heerschte, zoozeer had het omliggende landschap het voorkomen van een onbewoond oord. Om de betoovering volkomen te maken, was de wind gaan liggen; er was slechts een zacht koeltje aan de lucht op te merken, en de groote watervlakte, die zich aan zijne voeten uitstrekte, was even onbewegelijk als ware zij tot ijs verstijfd geweest.

De graaf bleef peinzend stilstaan en keek onwillekeurig naar zijn fregat, dat, op dezen afstand gezien, ter naauwernood zoo groot als een notendop scheen.

Michel rookte zoo hard als hij maar kon en sloeg een blik van bewondering op de landstreek, met de handen op den rug, een houding, die aan zeelieden eigen is.

— Kijk eens, kijk eens! riep hij eensklaps uit.

— Wat moet je? vroeg de graaf hem, terwijl hij zich naar hem omkeerde.

— Ik niets, kapitein! zeide hij, maar ik zie een dame, die in vliegende vaart komt aanhollen. Ik vind het nog al vreemd, bij zulk een hitte zoo hard te rijden.

— Waar zie je haar dan? vroeg de graaf.

— Daar, kapitein! zeide hij, terwijl hij met den vinger naar een bepaald punt heenwees.

De graaf rigtte den blik naar den kant, die hem door Michel aangewezen werd.

— Wel, dat paard is zeker op hol! riep hij na eenige oogenblikken uit.

— Zou je dat denken, kapitein? gaf de matroos vrij leuk ten antwoord.

— Daar bestaat geen twijfel aan. Kijk maar eens, nu het paard

digter bij ons komt, zie ik duidelijk, dat de dame, die er op zit, zich krampachtig aan de manen vastklemt: de ongelukkige is verloren.

— Dat kon best gebeuren, zeide Michel droogjes.

— Gaauw, gaauw, jongen! riep de kapitein uit, terwijl hij naar den kant, van waar het paard kwam, heensnelde, wij moeten die vrouw redden, al moest het ons ook het leven kosten.

De matroos antwoordde niet, hij gebruikte alleen de voorzorg, zijn pijp uit den mond te nemen en in den zak te steken, en volgde zijn kapitein daarop.

Het dier kwam in vliegende vaart aanrennen: het was een paard van echt Arabisch ras, met een kleinen kop en dunne beenen. Hij maakte duchtige sprongen, zoodat zijne vier pooten bijna tegelijk op den grond kwamen, en holde over het smalle voetpad heen; zijne oogen schoten vlammen en hij scheen vuur uit zijne opgesperde neusgaten te blazen. De vrouw, die er opzat en geheel op zijn hals hing, had zijne lange manen met beide handen vastgegrepen, en deed, van schrik half verstijfd, nu en dan een akelig geschreeuw hooren.

In de verte kwamen eenige ruiters met lossen teugel aanrennen: zij teekenden zich echter nog maar als stipjes tegen den horizon af.

Het voetpad, dat het paard ingeslagen was, was smal en rotsachtig en liep op een afgrond van een ontzettende diepte uit, waarheen het paard met een duizelingwekkende snelheid voortspoedde.

Men moest wel gek of met leeuwenmoed bedeeld zijn om een poging tot redding dezer ongelukkige vrouw aan te wenden, daar er in de gegevene omstandigheden negen en negentig kansen op de honderd waren, dat men onder den voet zou gereden worden, zonder haar van den dood te kunnen redden.

Nogtans lieten de beide zeelieden zich door geen dezer overwegingen afschrikken, en zonder te aarzelen, vast besloten om het uiterste te wagen, plaatsten zij zich aan den regter- en linkerkant van het voetpad tegenover elkander en wachtten, zonder een woord te spreken, het paard af: zij hadden elkander begrepen.

Een paar minuten lang stonden zij daar, toen het paard als een

stormwind kwam aanhollen, maar met de snelheid der gedachte schoten de beide mannen toe, grepen het bij den toom en terwijl zij er met alle hunne zwaarte aan gingen hangen, lieten zij zich een eind wegs door het woedende dier voortslepen.

Er was gedurende een minuut een vreeselijke worsteling tusschen morele en physieke kracht: eindelijk behaalde de eerste de overwinning, het paard stortte neêr, en viel hijgende op den grond.

Op dit oogenblik ving de graaf de jonge vrouw, die zoo wonderbaar gered was, in zijne armen op en bragt haar naar den kant van den weg, waar hij haar voorzigtig neêrlegde.

De schrik had haar geheel van het gebruik harer zintuigen beroofd.

De graaf verkeerde in de meening, dat de ruiters, die aankwamen, bloedverwanten of vrienden waren van haar, aan welke hij zulk een gewigtige dienst bewezen had: hij bragt zijne kleederen weder wat in orde en wachtte hunne aankomst af, terwijl hij het meisje, dat aan zijne voeten lag, met een blik van bewondering gadesloeg.

Het was een bekoorlijke vrouw, die omstreeks zeventien jaren oud scheen en een bevallige, tengere gestalte en een verwonderlijk schoon gelaat had; hare lange zwarte haarlokken waren aan den haarband ontsnapt en hingen over haar gezigt heen, waarop zich reeds een ligt blosje vertoonde, hetgeen voor den graaf een bewijs was, dat zij weder bij hare kennis kwam.

De kleeding van deze jonge dame mogt waarlijk rijk en bevallig heeten en zou de gissing gewettigd hebben, dat zij tot den aanzienlijken stand behoorde, als het aristokratische voorkomen, dat zij had, niet allen twijfel daaromtrent weggenomen had.

Michel was met die koelbloedigheid, welke hem eigen was en waarvan niets hem ooit kon afbrengen, bij het paard gebleven, dat, door den val tot bedaren gekomen en over al zijne leden trillende, zich had laten ophelpen, zonder den minsten tegenstand te bieden. De Baskiër had den buikriem losgemaakt, een handvol half verwelkt gras afgetrokken en hem daarmede uit al zijne magt beginnen te wrijven, terwijl hij nu en dan mompelde:

— Hoe het ook zij, 't is een mooi en edel dier! Het zou jammer geweest zijn, als het in dien verschrikkelijken afgrond getuimeld was: ik ben blij, dat het gered is.

Aan het meisje dacht de matroos niet in 't minst; al zijne belangstelling had zich op het paard gevestigd.

Toen hij hem ferm afgewreven had, maakte hij den buikriem weêr vast, deed hem zijn tuig weder aan en bragt hem naar den graaf toe.

— Kijk, zeide hij op een toon van zelfvoldoening, nu is hij tot bedaren gekomen. Het arme dier! een kind zou hem nu wel aan een touwtje kunnen meêkrijgen.

Ondertusschen naderden de ruiters en kwamen al spoedig bij de twee Fransche zeelieden.

VI.

Een geheim huwelijk.

Deze ruiters waren met hun vieren. Twee hunner schenen tot den aanzienlijken stand te behooren; de beiden anderen waren blijkbaar bedienden.

Toen zij op weinige schreden van den graaf gekomen waren, stegen de beide eersten af, gaven den teugel aan de bedienden over en begaven zich met den hoed in de hand naar den edelman, dien zij met de uiterste beleefdheid groetten.

De graaf beantwoordde hunnen groet met de meeste hoffelijkheid, terwijl hij een onderzoekenden blik op hen sloeg.

De een was een man van omstreeks zestig jaren; hij had een regte houding en een edelen gang; de schoonheid van zijn gelaat trof reeds bij den eersten opslag, de uitdrukking daarvan was wel geschikt om ontzag in te boezemen, ofschoon zachtaardigheid en welwillendheid daarop te lezen stonden. Doch als men hem naauwkeuriger gadesloeg, bemerkte men aan het vuur, dat uit zijne oogen straalde, die somtijds vlammen schenen te schieten, dat deze zachtaardigheid slechts een masker was om anderen te misleiden. Zijne uitstekende wangbeenderen, zijn hooggewelfd voorhoofd, zijn gebogen neus, zijn vierkante kin verrieden een koele boosaardigheid, met stijfhoofdigheid en trots vermengd.

Deze man droeg een rijk jagtkostuum, met borduursel overladen, en een zware gouden ketting, *fanfarrona* genaamd, was verscheidene malen om zijn hoed geslingerd, die bovendien met een pluim van struisvederen versierd was.

Deze *fanfarrona* was in de mode gebragt door de avonturiers, die uit Nieuw-Spanje terugkwamen, en hoe bespottelijk zij ook stond, was zij met geestdrift door de hoogmoedige Castilianen overgenomen.

De medgezel van dezen persoon was veel jonger, maar even rijk gekleed. Hij had een van die gezigten, welke bij den eersten opslag zoo alledaagsch en zoo onbeteekenend schijnen, dat men zich ter naauwernood de moeite geeft, er acht op te slaan, en zelfs een gelaatkenner ze zou voorbijgaan, zonder ze op te merken. Maar zijne kleine grijze oogen, waarin geslepenheid te lezen stond en die half onder zware wenkbraauwen verborgen waren, en de spottende lach, die om zijne dunne lippen speelde, zouden den gelaatkenner, die dezen man voor iemand van een alledaagsch verstand en een onbeduidend karakter gehouden had, al spoedig tot andere gedachten gebragt hebben.

De oudste der beide ruiters maakte nogmaals een buiging en zeide tot den graaf:

— Mijnheer! ik ben de hertog de Pennaflor, en de vrouw, die gij met groot levensgevaar aan een wissen dood ontrukt hebt, is mijn dochter, donna Clara de Pennaflor.

De graaf was in Languedoc geboren en sprak het Spaansch even zuiver als zijne moedertaal.

— Ik acht mij gelukkig, mijnheer! antwoordde hij met een hoffelijke buiging, dat ik het middel in de hand der Voorzienigheid geweest ben om een dochter voor haren vader te behouden.

— Het komt mij voor, bragt de andere ruiter in het midden, dat het wenschelijk zou zijn, aan donna Clara hulp te verleenen; mijn waarde nicht schijnt hevig ontsteld te zijn.

— Alleen de schrik is de oorzaak van hare bezwijming, hernam de graaf; ik twijfel echter niet, of zij begint al weêr bij te komen.

— Waarlijk, zeide de hertog, ik geloof, dat ik haar zich even heb zien bewegen; het is beter, haar niet lastig te vallen en haar zachtjes aan weder tot hare kennis te doen komen. Zoo zullen wij een schok vermijden, waarvan de gevolgen somtijds zeer gevaarlijk zijn voor teedere en zenuwachtige gestellen, zoo als mijn dochter heeft.

Dat alles werd op een kouden, droogen en afgemeten toon gezegd, heel anders dan men van een vader zou verwacht heb-

ben, wiens dochter als door een wonder aan den dood ontsnapt was.

De jonge zeeofficier wist niet, wat hij van deze werkelijke of voorgewende onverschilligheid moest denken.

Zij sproot zeker slechts uit Spaansche trotschheid voort. De hertog beminde zijne dochter, voor zooverre zijn hoogmoedige en eerzuchtige aard zulks gedoogde, maar hij zou zich geschaamd hebben, dit te doen blijken, inzonderheid tegenover iemand, die hem wildvreemd was.

— Mijnheer! hernam de hertog na een oogenblik, terwijl hij even op zijde ging om den edelman, die hem vergezelde, aan den vreemdeling voor te stellen; ik heb de eer, u mijn neef, graaf don Stenio de Bejar y Sousa voor te stellen.

De beide heeren maakten een beleefde buiging tegen elkander.

De graaf had volstrekt geen reden om zijn incognito te bewaren: hij begreep, dat het oogenblik gekomen was, waarop hij zich ook diende bekend te maken.

— Mijn heeren! zeide hij, ik ben graaf Ludovic de Barmont-Senectaire, kapitein ter zee op de vloot van den koning van Frankrijk, en kommandant van het koninklijk fregat *de Erigone*, dat tegenwoordig in de baai van Algesiras voor anker ligt.

Toen de hertog den naam van den graaf hoorde, werd zijn gezigt doodsbleek; hij fronste zijne wenkbraauwen en sloeg op hem een blik, waarin een vreemde uitdrukking lag.

Maar deze gemoedsbeweging duurde slechts een oogenblik. Met eene krachtige inspanning van zijn wil overmeesterde de Spanjaard de aandoeningen, die hem bestormden: dezelfde kalmte stond nu weder op zijn gelaat te lezen, en hij maakte een buiging, die hij van een welwillend glimlachje deed vergezeld gaan.

Het ijs was nu tusschen deze drie mannen gebroken: zij gevoelden, dat zij elkanders gelijken waren; hunne manieren veranderden terstond en zij werden nu zoo beleefd, als zij in het eerst afgemeten en stijf geweest waren.

De hertog knoopte nu het gesprek weder aan, en zeide op den vriendschappelijksten toon:

— U maakt zeker gebruik van het verdrag, dat eenigen tijd geleden tusschen onze beide natiën gesloten is, graaf! om een bezoek aan ons land te brengen.

— Vergeef mij, mijnheer! ik wist niet, dat er een einde aan de vijandelijkheden tusschen onze beide legers gekomen was: ik heb reeds een geruimen tijd op zee rondgezworven, zonder tijdingen uit Frankrijk te krijgen. Het toeval heeft mij eenige uren geleden op deze kust doen landen: ik ben de baai van Algesiras binnengeloopen om te wachten, totdat de wind draait en mij veroorlooft, de straat van Gibraltar door te zeilen.

— Ik zegen dat toeval, graaf! omdat ik daaraan het behoud van het leven mijner dochter te danken heb.

Donna Clara had de oogen weder open gedaan, en ofschoon zij nog uiterst zwak was, begon zij over den toestand, waarin zij zich bevond, na te denken.

— O, zeide zij met een zachte en bevende stem, terwijl haar een huivering over de leden ging; zonder dien caballero zou ik nu dood zijn! en zij trachtte te glimlagchen, en sloeg hare oogen, die met tranen gevuld waren, op den jongen zeeman met een uitdrukking van dankbaarheid, die onmogelijk onder woorden te brengen is.

— Hoe gaat het met je, Clara? vroeg de hertog haar.

— Ik gevoel mij nu weêr veel beter, vader! antwoordde zij. Toen ik bemerkte, dat Moreno niet meer naar het gebit luisterde en op hol ging, achtte ik mij verloren en deed de angst mij in onmagt vallen; maar waar is die arme Moreno gebleven, voegde zij er bij, zou hem een ongeluk overkomen zijn?

— Stel u gerust, sennorita! gaf de graaf lagchende ten antwoord, wees haar naar het paard en zeide: daar ziet u hem, gezond en wel en geheel tot bedaren gekomen; ge kunt hem zelfs, als u dit verkiest, berijden, zonder voor een herhaling te behoeven te vreezen.

— Zeker zal ik hem berijden, dien goeden Moreno, zeide zij, ik haat hem niet, al is hij op hol gegaan en al had dit mij duur te staan kunnen komen.

— Graaf! zeide de hertog daarop, ik durf de hoop koesteren, dat wij zoo niet van elkander zullen scheiden, en dat ge u zult verwaardigen, de gastvrijheid aan te nemen, die ik u op mijn kasteel aanbied.

— Ik heb tot mijn leedwezen geen regt om over mij zelven te beschikken, hertog! de pligten van mijn beroep eischen, dat ik mij onmiddellijk aan boord begeef. Houd u echter overtuigd,

dat het mij spijt, uw welwillend aanbod met een weigering te moeten beantwoorden.

— Denkt u dan zoo spoedig onder zeil te gaan?

— Neen, mijnheer! gaf hij ten antwoord, ik hoop integendeel nog eenigen tijd hier te blijven.

— Dan houd ik mij nog niet voor verslagen, hernam de hertog lagchende, ik hoop, dat wij elkander spoedig zullen wederzien, en dat wij alsdan nader kennis met elkander zullen maken.

— Dat is mijn opregte begeerte, mijnheer! antwoordde de graaf, terwijl hij een steelschen blik op donna Clara wierp, die bloosde en de oogen neêrsloeg.

De graaf nam daarop afscheid en keerde naar Algesiras terug, terwijl de ruiters zich langzaam in eene tegenovergestelde rigting verwijderden.

De kapitein liep peinzend voort en dacht aan het zonderlinge avontuur, waarvan hij zoo onverwachts de held geworden was. Hij riep alles tot in de kleinste bijzonderheden voor zijn geest terug en bragt zich nog eens de uitstekende schoonheid der jonge dame te binnen, aan welke hij het leven had mogen redden.

Onophoudelijk in de duizenderlei beslommeringen van zijn moeijelijk beroep gewikkeld, bijna altijd op zee, had de graaf, ofschoon hij bijna vijf en twintig jaren oud was, nooit bemind, had hij zelfs niet aan liefde gedacht. De weinige dames, die hij tot dusverre ontmoet had, hadden geen invloed op hem geoefend, zijn hart was altijd vrij gebleven, en geene verbindtenis had nog de kalmte zijner ziel verstoord. Het was dan ook met een zekeren schrik, met verwondering vermengd, dat hij, toen hij aan de ontmoeting dacht, die zijne vreedzame wandeling eensklaps afgebroken had, bemerkte, dat de schoonheid van donna Clara een diepen indruk op zijn hart gemaakt had, dat hare beeldtenis hem steeds voor oogen zweefde, en dat zijn geheugen hem met de meeste getrouwheid de schijnbaar onverschilligste bijzonderheden van het vlugtige gesprek, dat hij met haar gehouden had, te binnen bragt.

— Kom, kom! zeide hij, terwijl hij herhaalde malen met het hoofd schudde, als wilde hij daaruit eene onaangename gedachte verdrijven, wat ben ik ook gek!

— Wel, kapitein! zeide Michel, die van dezen uitroep gebruik

maakte om de gedachten, die zijn binnenste vervulden, uit te spreken, je moet toch erkennen, dat het voor deze jonge dame maar heel gelukkig geweest is, dat wij ons daar zoo juist van pas bevonden.

— Heel gelukkig inderdaad, Michel! antwoordde de graaf; zonder ons zou dit ongelukkige meisje wis verloren geweest zijn.

— Zonder eenigen twijfel, die arme meid!

— Welk een vreeselijk lot! Zoo jong en zoo schoon!

— Ja, ja, zij is er maar goed afgekomen. Met dat al vind ik haar wat mager en schraal en een beetje te bleek.

De graaf glimlachte, zonder op deze nog al wat gewaagde oordeelvelling van den matroos te letten.

Deze meende, dat zwijgen gelijk stond met toestemmen, en vervolgde:

— Mag ik je een goeden raad geven, kapitein?

— En die is? Spreek maar zonder vrees.

— Wat vrees betreft, de drommel moge mij halen als ik vrees kende, maar ik zou je niet graag bang willen maken.

— Mij bang maken, Michel! en waarvoor dan?

— Welnu, ik zal er dan maar alles uitflappen, kapitein! Toen je je naam aan den ouden hertog gezegd hadt...

— Welnu, wat is er toen gebeurd?

— Toen hij je dien hoorde uitspreken, werd hij eenklaps zoo bleek als een doek; zijne wenkbraauwen fronsten zich en hij wierp zulk een verschrikkelijken blik op je, dat ik een oogenblik dacht, dat hij je woû vermoorden. Vindt je dat niet zonderling, kapitein?

— Wat je daar zegt, is niet mogelijk: je hebt je zeker vergist.

— Je hebt het niet opgemerkt, omdat je de oogen naar beneden sloegt, maar ik keek hem aan, en ik ben zeker van hetgeen ik zeg.

— Maar je moet niet vergeten, Michel! dat ik dien mijnheer niet ken, dat ik hem vroeger nooit gezien heb; hoe zou hij dan haat tegen mij kunnen koesteren? Je raaskalt, vriend!

— Neen, kapitein! ik ben zeker van hetgeen ik zeg. Of jij hem kent of niet, dat raakt mij niet, maar wat hem betreft, ik zou er wel wat onder willen verwedden, dat hij jou kent; de indruk, dien je op hem gemaakt hebt, is te sterk, dan dat het anders zou kunnen wezen.

— Maar ik wil eens aannemen, dat hij mij kent, dan is er ten minste één ding, dat ik met zekerheid kan zeggen, en wel, dat ik hem nooit beleedigd heb.

— Daar kan men nooit bepaald zeker van zijn, kapitein! Zie je, ik ben een Baskiër, ik ken de Spanjaarden van jaren herwaarts: 't is een zonderling volk, trotsch als paauwen en haatdragend als duivels. Geloof mij, wantrouw ze altijd, dat kan nooit kwaad. Bovendien heeft die oude edelman een geveinsd gezigt, dat mij volstrekt niet bevalt.

— Dat alles is te gek om van te spreken, Michel! en ik ben eigenlijk mal, dat ik nog naar je luister.

— Goed, goed, zeide de matroos, terwijl hij met het hoofd schudde, wij zullen later eens zien of ik mij bedrogen heb.

Het gesprek nam hiermede een einde, en nogtans hadden de woorden van Michel meer indruk op den kapitein gemaakt dan hij wel wilde laten blijken: hij kwam dan ook met een peinzend gelaat aan boord terug.

Den volgenden dag omstreeks tien uren in den morgen roeide een pleizierjagtje naar het fregat toe.

In dit jagtje zaten de hertog de Pennaflor en de graaf de Bejar y Sousa, diens neef.

— Waarlijk, beste graaf! zeide de hertog na de eerste pligtplegingen op een goedhartigen toon, ge zult wel vinden, dat ik wat onbeleefd en veeleischend ben, als ik u zeg, dat ik hier gekomen ben om u meê te nemen.

— Om mij meê te nemen, herhaalde de zeekapitein lagchende.

— Waarlijk, het is zoo! Verbeeld u, graaf! dat mijn dochter niet ophoudt, of zij moet u bij zich zien: zij spreekt over niets anders dan over u, en daar zij met mij pleegt te doen wat zij wil, heeft zij mij naar u toegezonden en mij gezegd, dat ik u bepaald moest bewegen, mij naar het kasteel te vergezellen.

— Dat is ook zoo, zeide don Stenio met een buiging; de sennorita donna Clara wil u bepaald bij zich zien, kapitein!

— Maar... wilde deze in het midden brengen.

— Ik wil van geen tegenwerpingen hooren, viel de hertog hem in de rede, gij moet er aan gelooven, gij weet, dat men aan dames niets mag weigeren. Ik kan u bovendien verzekeren,

dat ik u niet ver weg zal brengen, want mijn kasteel is nog geen twee uren van hier verwijderd.

De graaf, die heimelijk een vurig verlangen koesterde om donna Clara weêr te zien, liet zich niet lang smeeken. Hij gaf de noodige bevelen aan den kapitein-luitenant en ging met den hertog de Pennaflor mede, van Michel vergezeld, die onafscheidelijk van zijn kapitein scheen te zijn.

Dit was het begin van de betrekking tusschen den kapitein en donna Clara, die bijna terstond in liefde zou overgaan en later zulke noodlottige gevolgen voor den ongelukkigen officier na zich zou slepen.

De hertog en zijn neef, die hem altijd als een hondje achterna liep, overlaadden den graaf met betuigingen hunner vriendschap, lieten hem volkomene vrijheid op het kasteel en schenen volstrekt niets te bemerken van de goede verstandhouding, die al spoedig tusschen donna Clara en den graaf ontstaan was.

Deze, geheel overmeesterd door den hartstogt, dien hij voor het jonge meisje koesterde, gaf zich aan zijne liefde over met dat onnadenkende vertrouwen, dat aan allen, die voor het eerst beminnen, eigen is.

Donna Clara, een eenvoudig en ongekunsteld meisje, met al de strengheid der Spaansche zeden opgevoed, maar van top tot teen een Andalusische, had met een van vreugde trillend hart de bekentenis dezer liefde aangehoord en met de verzekering harer wederliefde beantwoord.

Iedereen op het kasteel was dus gelukkig; alleen over het gelaat van Michel lag een sombere trek verspreid; en hoe meer hij de zaken dien loop zag nemen, waarnaar de jongelieden zoozeer verlangden, des te somberder en bekommerder werd hij.

Intusschen had het fregat Algesiras verlaten en was naar Cadix gestevend.

De hertog, zijne dochter en don Stenio hadden de reis medegemaakt; de hertog de Pennaflor moest juist naar Sevilla, waar hij aanzienlijke bezittingen had, toe, en had met de levendigste betuigingen van vreugde het voorstel begroet, dat de graaf hem gedaan had, en wel, hem met zijn fregat tot aan Cadix te brengen, welke stad omstreeks twintig uren van Sevilla verwijderd is.

Op den dag na de aankomst van het fregat te Cadix, kleedde de

kapitein zich in groot tenue, liet zich aan land zetten en begaf zich naar de woning van den hertog de Pennaflor.

De hertog, die ongetwijfeld van dit bezoek afwist, ontving hem met een glimlach op de lippen en met het vriendelijkste gelaat.

Door deze ontvangst bemoedigd, overwon de graaf zijne schroomvalligheid en vroeg donna Clara ten huwelijk.

De hertog nam dit voorstel goed op, zeide, dat hij dit verzoek wel verwacht had en dat het geheel met zijne wenschen strookte, daar het tot het geluk zijner dochter, die hij zoo lief had, zou strekken.

Daarbij deed hij den graaf echter opmerken, dat, ofschoon er een verdrag tusschen de beide volken gesloten was, de vrede echter nog niet geteekend was, hoewel dit naar alle waarschijnlijkheid wel spoedig zou gebeuren. Hij vreesde nu maar, dat, als dit huwelijk bekend werd, dit aan de fortuin van den graaf schade zou doen door den kardinaal tegen hem in te nemen.

Deze gedachte had zich reeds verscheidene malen aan den geest van den jongen officier opgedrongen; hij liet dan ook het hoofd op de borst zakken, zonder antwoord te durven geven, daar hij ongelukkig niets wist in het midden te brengen, waardoor hij de tegenwerpingen van den hertog kon ontzenuwen.

Deze kwam hem te hulp en zeide hem, dat er een zeer eenvoudig middel bestond om de zaken tot algemeen genoegen te regelen, en deze schijnbaar onoverkomelijke moeijelijkheid te overwinnen.

De graaf, die tusschen hoop en vrees geslingerd werd, vroeg, waarin dat middel dan bestond.

De hertog deelde hem daarop mede, dat de zaak gevonden kon worden door een geheim huwelijk. Zoo lang de oorlog zou duren, moest het diepste stilzwijgen daaromtrent bewaard blijven, maar zoodra de vrede gesloten en er weder een gezant naar Frankrijk gezonden was, zou het huwelijk publiek gemaakt en ook aan den kardinaal medegedeeld worden, die zich dan waarschijnlijk niet tegen deze verbindtenis zou verzetten.

Het had te weinig gescheeld, dat de jonge graaf al zijne droomen van geluk voor immer in rook zag vervliegen, dan dat hij het minste bezwaar tegen dit voorstel van den hertog zou ingebragt hebben. Geheim of publiek, het huwelijk zou toch even

goed wettig zijn, en overigens kon het hem niet schelen. Hij stemde dan ook toe in al de voorwaarden, welke de hertog hem stelde, die wilde, dat het huwelijk op zulk eene wijze zou voltrokken worden, dat het den schijn had alsof hij er niets van wist, opdat hij zich, wanneer zijne vijanden mogten beproeven, den koning tegen hem in te nemen, op zijne voorgewende onkunde daarvan zou kunnen beroepen en alzoo de kwaadwilligheid van hen, die hem in het verderf zouden willen storten, verijdelen.

De graaf begreep niet al te best, wat de koning van Spanje met zijn huwelijk te maken had; doch daar de hertog op een beslisten toon sprak en zeer bang voor het misnoegen des konings scheen te zijn, stemde hij in alles toe.

Twee dagen daarna, in het holle van den nacht, werd het huwelijk in de kerk de la Merced voltrokken door een priester, dien men door middel van een groote som gelds bewogen had, deze eenigzins onwettige handeling te verrigten.

Michel de Baskiër en Luiwammes waren de getuigen van den kapitein, die, volgens de dringende aanbevelingen van den hertog, geen zijner officieren in zijn geheim wilde inwijden: van de stilzwijgendheid der beide matrozen kon hij zeker zijn.

Dadelijk na de plegtigheid werd de jonge echtgenoote door hare getuigen naar den eenen kant heengevoerd, terwijl haar echtgenoot, zeer tegen zijn zin, den anderen kant opging en naar zijn schip terugkeerde.

Toen de graaf den volgenden dag aan de woning van den hertog kwam, deelde deze hem mede, dat het hem, ten einde ieder voorwendsel aan kwaadwilligen te benemen, verkieselijk voorgekomen was, zijne dochter voor eenigen tijd te verwijderen, en dat hij haar naar een zijner bloedverwanten, die te Granada woonde, gezonden had.

De graaf liet niets van zijne teleurstelling blijken en verwijderde zich, terwijl hij zich hield, alsof hij de schoonschijnende redenen van zijn schoonvader billijkte.

Desniettemin begon hij de handelwijze van den hertog ten zijnen opzigte vrij zonderling te vinden en hoopte hij, de twijfelingen, die zich bij hem verhieven, op te lossen.

Luiwammes en Michel de Baskiër werden nu op verkenning uitgezonden.

De graaf vernam van hen, nadat zij twee dagen nasporingen gedaan hadden, tot zijne niet geringe verbazing, dat donna Clara niet te Granada was, maar slechts te El Puerto de Santa Maria, een allerliefst stadje, dat aan den overkant der reede van Cadix gelegen is.

Zoodra de kapitein de inlichtingen ingewonnen had, die hij behoefde om het plan, dat hij gevormd had, te volvoeren, deed hij door tusschenkomst van Michel, die het Spaansch als een Andalusiër van Sevilla sprak, een briefje aan donna Clara toekomen, en liet zich in den daarop volgenden nacht, van zijne beide getrouwe matrozen vergezeld, te Santa Maria aan land zetten.

Het huis, door de jonge vrouw bewoond, stond een weinig eenzaam: hij liet zijne beide matrozen op den uitkijk staan, ten einde over zijne veiligheid te waken, en liep regelregt op dit huis toe.

Donna Clara deed hem zelf open. De blijdschap der beide echtgenooten bij deze ontmoeting was zeer groot, en even vóór de opkomst der zon verwijderde de graaf zich. Omstreeks tien uren ging hij, volgens zijne gewoonte, een bezoek bij zijn schoonvader afleggen, tegenover wien hij zich hield, alsof hij de verblijfplaats van donna Clara volstrekt niet wist. De hertog ontving hem zeer hartelijk.

De graaf handelde bijna een maand lang op dezelfde wijze.

Op zekeren dag ontving de graaf onverwachts het berigt, dat de vijandelijkheden tusschen Frankrijk en Spanje hervat waren; hij zag zich genoodzaakt, Cadix te verlaten, maar hij wilde vooraf nog eens met den hertog spreken, ten einde dezen eene openhartige verklaring van zijn gedrag te vragen; in geval deze verklaring hem niet voldoende mogt voorkomen, had hij besloten, zijne vrouw te schaken en met zich mede te nemen.

Toen hij aan de woning van den hertog kwam, deelde een vertrouwd bediende hem mede, dat zijn heer onverwachts het bevel gekregen had om voor den koning te verschijnen, en een uur geleden naar Madrid vertrokken was, zonder tot zijn diep leedwezen den tijd gehad te hebben, afscheid van hem te nemen.

Bij dit berigt had de graaf een voorgevoel, dat hem eenig onheil boven het hoofd hing, doch het gelukte hem, zijne aandoeningen te beheerschen en hij vroeg aan den knecht, of zijn heer niet een brief voor hem achtergelaten had: deze gaf daarop een bevestigend antwoord en stelde hem een verzegeld briefje ter hand.

De graaf verbrak het zegel met eene bevende hand, las den brief vlugtig door, maar zijne aandoeningen waren, toen hij las wat daarin stond, zoo hevig, dat hij waggelde en, als de knecht hem niet gegrepen had, op den grond zou gevallen zijn.

— Ja, mompelde hij, Michel heeft wel gelijk gehad. En hij frommelde het papier woedend in elkander.

Maar hij kwam spoedig weder tot zich zelven en zette zich over zijn leed heen: hij gaf aan den knecht eenige goudstukken en verwijderde zich met haastige schreden.

— Die arme stumper! mompelde de knecht, terwijl hij treurig met het hoofd schudde en de deur achter hem digt sloot.

VII.

Wanhoop.

Eenige schreden van daar ontmoette de graaf Michel, die naar hem toekwam.

— Een schuit, gaauw, gaauw, beste Michel! riep hij hem toe, mijn leven hangt er van af!

De matroos verschrikte, toen hij zijn kommandant in zulk een toestand zag, en wilde hem vragen wat er gebeurd was, doch deze beval hem op een barschen toon, te zwijgen en herhaalde het bevel, op staanden voet een vaartuig te zoeken.

Michel sloeg den blik somber neêr.

— Helaas! ik had het wel gedacht, mompelde hij op een toon, waarin smart en toorn doorstraalden, en snelde naar de haven.

Het is niet moeijelijk, te Cadix een schuit te krijgen; Michel had dan ook slechts een keus te doen; daar hij wel bemerkte, dat de graaf haast had, nam hij er een aan, die tien roeiriemen aan boord had.

De graaf kwam er op hetzelfde oogenblik aan.

— Tien louis geef ik je, als je mij in twintig minuten naar Santa Maria brengt, riep hij uit, terwijl hij zoo haastig daarin sprong, dat het schuitje bijna omkantelde.

Het vaartuig stak van wal, de matrozen roeiden het uit al hunne magt voort en deden het over het water vliegen.

De kapitein hield zijne blikken onafgewend naar Santa Maria

gevestigd en herhaalde telkens op een gejaagden toon, niettegenstaande de groote snelheid, waarmede hij over het water vloog:

— Gaauwer, gaauwer, *muchachos!* 1)

Hij vloog als een pijl uit een boog voorbij het fregat, waar men reeds toebereidselen maakte om onder zeil te gaan, daar het scheepsvolk al bezig was met het vertui-anker te ligten.

Eindelijk bereikte men El Puerto de Santa Maria.

— Laat niemand mij volgen, riep de kapitein, terwijl hij aan wal stapte.

Maar Michel bekreunde zich niet aan dit bevel en waagde het, den graaf te volgen, want hij wilde hem in den verschrikkelijken toestand, waarin hij zich bevond, niet alleen laten.

Toen hij het huis bereikte, dat door donna Clara bewoond werd, zag hij den kapitein bewusteloos op den grond liggen.

Het huis was verlaten, donna Clara was verdwenen.

De matroos nam zijn kapitein in de armen en bereikte het vaartuig, waar hij hem zoo goed hij kon bij den achtersteven neêrlegde.

— Waar moeten wij nu heen? vroeg de schipper.

— Naar het Fransche fregat, en dat wel zoo spoedig mogelijk, antwoordde Michel.

Toen het vaartuig bij het fregat gekomen was, betaalde Michel den schipper de beloofde som en bragt den kapitein daarop, met behulp van eenige mannen der equipage, naar zijne kajuit.

Daar de matroos voor alles het geheim van den graaf moest bewaren en zorg dragen, geene kwade vermoedens op te wekken, schoof hij in zijn rapport aan den kapitein-luitenant den toestand, waarin de kapitein zich bevond, op een hevigen val van zijn paard. Vervolgens gaf hij een wenk aan Luiwammes, hem te volgen, en begaf zich weder naar de kajuit.

De Barmont lag nog altijd even onbewegelijk alsof hij een lijk was; de scheepsdokter besteedde aan hem te vergeefs de ijverigste zorg, zonder dat het hem gelukte, het leven weder op te wekken, dat voor immer scheen gevloden te zijn.

— Laat allen weggaan; Luiwammes en ik kunnen het met ons beiden wel af, zeide Michel tot den scheepsdokter, terwijl hij hem een wenk gaf, die door dezen begrepen werd.

De scheepsdokter deed daarop allen heengaan. Toen de deur

1) Jongens.

achter hen gesloten was, trok de matroos den dokter met zich mede en fluisterde hem iets in het oor, zoodat hij ter naauwernood door hem kon verstaan worden.

— Dokter! zeide hij tot hem, de kapitein heeft een hevige teleurstelling ondervonden, en deze is de oorzaak van den verschrikkelijken toestand, waarin hij zich thans bevindt; ik zeg dat tegen u in vertrouwen, dokter! omdat een dokter in dit opzigt met een biechtvader gelijk staat.

— Hoor eens, Michel! daarop kan je gerust zijn, antwoordde de dokter, het geheim van den kapitein is bij mij veilig bewaard.

— Daarvan houd ik mij overtuigd, dokter! het moet voor de officieren en de equipage den naam hebben, dat de kommandant een val van zijn paard gedaan heeft, begrijp je? Ik heb dit al aan den kapitein-luitenant gezegd, toen ik rapport aan hem uitbragt.

— Heel goed! ik zal je woorden bevestigen, hoor, vriend!

— Ik dank je, dokter! nu heb ik nog iets anders aan je te vragen.

— Spreek op!

— Ik woû wel, dat je van den luitenant kondt gedaan krijgen, dat niemand anders van de equipage dan Luiwammes en ik den kommandant mogten oppassen; zie je, dokter! wij zijn al oude matrozen van hem, hij kan alles in ons bijzijn zeggen, zonder iets te behoeven te verzwijgen, en verder zal het hem pleizier doen, te weten, dat wij bij hem zijn; zal je dat van den luitenant zien gedaan te krijgen, dokter?

— Dat beloof ik je. Ik weet, dat je een ferme kerel bent, die veel van den kommandant houdt, en dat hij een volkomen vertrouwen in je stelt. Maak je dus maar niet ongerust: ik zal dat met den luitenant wel in orde brengen. Jij en je kameraad zult, zoo lang de graaf de Barmont ziek is, hier mogen komen en niemand anders.

— Ik dank je wel, dokter! als de gelegenheid zich ooit voordoet, zal ik je dat vergelden. Waarlijk! je bent een man uit duizenden.

De dokter kon zijn lagchen ter naauwernood bedwingen.

— Laat ons nu naar onzen zieke terugkeeren, zeide hij om een einde aan het gesprek te maken.

Ondanks de onvermoeide zorgen, die de dokter aan den kapitein wijdde, hield de bewusteloosheid van den kapitein den geheelen dag aan.

— De schok moet vreeselijk geweest zijn, zeide hij.

Het was eerst tegen den avond, toen het fregat reeds lang onder zeil was en de reede van Cadix ver achter zich had, dat er een gunstige wending in den toestand van den kapitein kwam.

— Hij begint zijn bewustzijn terug te krijgen, zeide de dokter.

Werkelijk werd het ligchaam van den graaf door eenige zenuwachtige trekkingen bewogen en deed hij de oogen halverwege open, maar zijne blikken waren onbestemd en wezenloos. Hij sloeg ze naar alle kanten heen, alsof hij zich wilde overtuigen, waar hij was en waarom hij zoo op zijn bed uitgestrekt lag.

De drie mannen hielden hunne oogen onafgewend op hem gevestigd en bespiedden deze terugkeering tot het leven, waarvan de verschijnselen alles behalve geruststellend voor hen waren.

De dokter vooral scheen zich ongerust te maken: er vertoonden zich rimpels op zijn voorhoofd en zijne wenkbraauwen fronsten zich, zoodat hij er blijkbaar niet over op zijn gemak was.

Eensklaps kwam de graaf overeind en zeide tot Michel, die bij hem stond, op een barschen toon:

— Luitenant! laat het fregat een goeden koers houden, want anders zal het Spaansche schip ons nog ontsnappen. Waarom heb je geen toebereidselen tot het gevecht laten maken?

De dokter gaf aan Michel een wenk.

— Stel je maar gerust, kommandant! antwoordde deze, zich naar den gedachtenloop van den zieke rigtende, alle toebereidselen tot het gevecht zijn gemaakt, de zeilen zijn in top, en er zijn matrozen in den mars.

— Heel goed, antwoordde hij, maar eensklaps namen zijne gedachten een anderen loop en mompelde hij: Zij zal wel komen, zij heeft het mij beloofd! Maar neen, neen, zij zal niet komen, zij is voor mij voortaan zoo goed als dood! Dood! dood! herhaalde hij met eene holle stem, en daarop slaakte hij een hartverscheurenden kreet. O mijn God! wat heb ik een pijn! riep hij uit, terwijl hij hevig snikte en een vloed van tranen langs zijn gezigt stroomde.

Hij verborg zijn hoofd in zijne handen en viel weder plat op zijn kussen neêr.

De beide matrozen sloegen een bekommerden en vragenden blik op het onbewegelijk gelaat van den dokter en trachtten daarop te lezen, of zij te vreezen of te hopen hadden.

Deze slaakte een diepen zucht, streek met zijne hand over zijn klam voorhoofd, en zeide, terwijl hij zich tot Michel wendde:

— Goddank! hij huilt! Nu is hij behouden!

— Goddank! herhaalden de matrozen, terwijl zij een kruis sloegen.

— Denk je, dat hij gek is? vroeg Michel met een bevende stem.

— Neen, het is geen krankzinnigheid, het is ijlhoofdigheid. Hij zal wel spoedig in slaap vallen: verlaat hem niet; als hij wakker wordt, zal hij zich niets meer herinneren; als hij om drinken vraagt, dan moet je hem van den drank geven, dien ik klaar gemaakt heb en die op de tafel staat.

— Ja, dokter!

— Nu ga ik even weg. Mogt er iets gebeuren, laat mij dan waarschuwen; maar ik kom in allen gevalle van nacht nog wel eens kijken.

De scheepsdokter ging heen. Wat hij gezegd had, gebeurde ook werkelijk: langzamerhand kwam de graaf de Barmont tot rust, door de smart zelve overstelpt, en viel in een gerusten en kalmen slaap.

De beide matrozen bleven onbewegelijk bij zijn bed staan. Geen ziekenoppasser zou met zoo veel zorg en oplettendheid over een kranke hebben kunnen waken als deze beide mannen, die naar het uitwendige te oordeelen zoo ruw waren, en wier hart toch zoo edel was.

Op deze wijze verliep de nacht: de dokter was verscheidene malen naar den patiënt komen kijken, maar had zich na eenige oogenblikken van onderzoek telkens weêr met een tevreden knikje verwijderd, terwijl hij den vinger op den mond legde.

Omstreeks den morgen, bij de eerste stralen der zon, die in de kajuit doordrongen, bewoog de graaf zich even, deed de oogen open, draaide het hoofd om en zeide met een zwakke stem:

— Michel! geef mij wat drinken.

De matroos gaf hem een glas.

— Ik heb een verschrikkelijke loomheid door al mijn leden, mompelde hij, ben ik ziek geweest?

— Ja, een beetje, antwoordde de matroos, maar nu is het, Goddank! weêr beter. Je moet je echter maar rustig en kalm houden.

— Mij dunkt, dat ik het fregat voel slingeren. Zijn wij dan al onder zeil?

— Ja, kapitein !

— En wie heeft het bevel gegeven om de ankers te ligten?

— Wel, jij zelf, gisteren avond.

— Zoo, zeide hij, terwijl hij het glas teruggaf.

Zijn hoofd viel zwaar op het kussen neder, en hij zweeg.

Nogtans sliep hij niet, zijne oogen waren open, zijne blikken dwaalden onrustig naar alle kanten heen.

— O, ik herinner het mij al, mompelde hij, terwijl er een paar tranen langs zijne wangen biggelden. Vervolgens rigtte hij zich eensklaps tot Michel en zeide :

— Jij hebt mij opgenomen en naar boord gebragt, niet waar?

— Ja, kapitein !

— Ik dank je, en nogtans was het misschien maar beter geweest, als je me hadt laten sterven.

De matroos haalde de schouders op.

— Dat is, dunkt mij, nog al een kluchtig idee ! zeide hij brommende.

— O, als je 't eens wist! zeide hij op een somberen toon.

— Ik weet alles ; heb ik je niet van den eersten dag af aan gewaarschuwd ?

— Dat is waar! Ik had geloof aan je woorden moeten slaan, maar, helaas! ik beminde haar reeds.

— Nu, dat weet ik ook wel; en ik moet zeggen, dat zij het wel verdiende.

— Bemint zij mij niet voor immer?

— Wie twijfelt daaraan? Dat ongelukkige schepseltje!

— Je bent een goede kerel, Michel!

— Ik ben ten minste opregt.

Er was weder een oogenblik van stilzwijgen.

Na verloop van eenige minuten knoopte de graaf het gesprek weêr aan.

— Heb je den brief gevonden? vroeg hij.

— Ja, kapitein !

— Waar is hij ?

— Hier heb je hem, zeide hij, terwijl hij hem den brief ter hand stelde.

De graaf nam hem gejaagd aan.

— Heb je hem gelezen? vroeg hij.

— Waarom zou ik dat gedaan hebben? zeide Michel, ik be-

grijp best, dat het een aaneenschakeling van leugens en lasteringen zal zijn; ik ben niet nieuwsgierig, zulke dingen te lezen.

— Hier heb je hem terug, zeide hij, terwijl hij den brief weder aan den matroos gaf.

— Om hem te verscheuren?

— Neen, om hem te lezen.

— Och kom, waartoe zou dat dienen?

— Je moet weten, wat er in dien brief staat, ik verkies het zoo.

— Dat is een ander ding. Geef dan maar op!

Hij nam den brief aan, brak hem open en sloeg er de oogen in.

— Lees hard op, zeide de graaf.

— Een mooi ding, kapitein! zou ik je den brief nu voorlezen? Maar je verkiest het zoo, en dus moet ik wel gehoorzamen.

— Ik smeek het je, Michel!

— Al genoeg, kapitein! ik ben klaar.

En hij begon dezen zonderlingen brief overluid te lezen.

Hij was kort en bondig, maar juist daardoor moest hij een des te verschrikkelijker uitwerking hebben, daar ieder woord er op berekend was om doel te treffen.

De inhoud daarvan was als volgt :

Sennor conde!

Gij zijt niet met mijne dochter getrouwd; ik heb u door een onwettig huwelijk bedrogen. Nimmer zult gij haar wederzien: zij is voor u dood. Sedert verscheidene jaren bestaat er een onverzoenlijke haat tusschen uwe familie en de mijne. Ik zou u niet opgezocht hebben; God heeft mij u doen ontmoeten. Ik heb ingezien, dat het zijn wil was, dat ik mij op u wreekte. Ik heb gehoorzaamd. Ik geloof, dat het mij gelukt is, uw hart voor immer te breken. De liefde, welke gij aan mijne dochter toedraagt, is opregt en welgemeend. Des te beter, nu zal uw lijden ook des te heviger zijn. Vaarwel, graaf! Doe geen poging om mij weder te zien, want dan zou mijn wraak nog vreeselijker zijn. Mijne dochter trouwt binnen een maand met hem, dien zij bemint en dien zij altijd bemind heeft.

Don Estevan de Sylva, duque de Pennaflor.

Toen de matroos den brief gelezen had, keek hij den kapitein met een vragenden blik aan.

Deze schudde herhaalde malen met het hoofd, zonder eenig antwoord te geven.

Michel gaf hem den brief over, dien hij terstond onder zijn hoofdkussen verborg.

— Wat denk je nu te doen? vroeg de matroos hem na verloop van eenige oogenblikken.

— Later, antwoordde de graaf op een somberen toon, later zal ik het je wel zeggen. Ik ben op dit oogenblik niet in staat om een besluit te nemen: mijn hoofd is nog zwak, en ik moet er eerst nog eens over nadenken.

Michel maakte een gebaar, waaruit bleek, dat deze woorden zijne goedkeuring wegdroegen.

Op dit oogenblik trad de dokter de kajuit binnen. Hij scheen verwonderd, dat hij den zieke in zulk een redelijken welstand aantrof en beloofde hem, terwijl hij zich van blijdschap in de handen wreef, dat hij binnen hoogstens acht dagen zijn bed zou mogen verlaten.

Werkelijk had de geneesheer zich niet bedrogen. De graaf herstelde spoedig; eindelijk kon hij opstaan, en na verloop van eenige dagen scheen zijne krachten geheel teruggekeerd te zijn, ofschoon nog altijd een doodelijke bleekheid over zijn gelaat verspreid lag, — een bleekheid, die hij sedert altijd behield.

De graaf de Barmont deed zijn fregat den Taag binnenloopen en liet het anker voor Lissabon vallen. Zoodra het schip voor anker lag, riep de kommandant zijn luitenant in de kajuit en had een langdurig onderhoud met hem, ten gevolge waarvan hij zich met Michel en Luiwammes aan land liet zetten.

Het fregat bleef onder het bevel van den kapitein-luitenant: de graaf had het voor immer verlaten.

Deze handeling stond bijna gelijk met desertie, doch de graaf de Barmont had besloten, het kostte wat het wilde, naar Cadix terug te keeren.

Gedurende de weinige dagen, die sedert zijn gesprek met Michel verloopen waren, had de graaf, gelijk hij aan dezen beloofd had, nagedacht.

De uitslag van deze overpeinzingen was geweest, dat donna Clara even als hij door den hertog bedrogen was en dat zij ook wettig gehuwd meende te zijn: het geheele gedrag, door haar ten opzigte van hem gehouden, leverde hem daarvan het bewijs.

Door zich al te goed van zijne wraak te willen verzekeren, had de hertog zijn doel voorbijgestreefd: donna Clara beminde hem, daaromtrent bestond bij hem geen twijfel. Zij had slechts aan haren vader gehoorzaamd, omdat zij er met geweld toe gedwongen was.

In deze vooronderstelling stond den graaf slechts één ding te doen: naar Cadix terug te keeren, inlichtingen in te winnen, zich naar den hertog te begeven en hem, in het bijzijn zijner dochter, rekenschap van zijne handelwijze af te vragen.

Toen dit plan eens bij den jongman tot rijpheid gekomen was, bragt hij het ook aanstonds ten uitvoer. Hij gaf het bevel over zijn schip aan zijn luitenant over, op het gevaar af dat hij zijne toekomst zou verwoesten en als een verrader vervolgd worden, daar de oorlog tusschen Frankrijk en Spanje nog in volle kracht was. Hij huurde een kustvaarder, en keerde, vergezeld van zijne beide matrozen, aan welke hij zijne plannen ronduit medegedeeld had, maar die hem niet wilden verlaten, naar Cadix terug.

Dank zij zijne grondige bekendheid met de Spaansche taal, wekte de graaf volstrekt geen achterdocht in deze stad, waar het hem al spoedig gelukte, de inlichtingen te krijgen, welke hij verlangde.

De hertog was werkelijk naar Madrid vertrokken.

Ook de graaf begaf zich terstond op weg naar Madrid.

Een edelman van zoo groot aanzien als de hertog de Pennaflor, een Spaansche grande van de eerste klasse, een *caballero cubierto* 1), kan geene reis doen zonder sporen achter zich te laten, vooral wanneer niets hem doet vermoeden, dat hij achtervolgd wordt. Het viel den graaf dan ook volstrekt niet moeijelijk, den weg, dien de hertog gevolgd had, aan de weet te komen, en hij bereikte Madrid al spoedig in de vaste overtuiging, dat hij weldra van den hertog die verklaringen zou krijgen, waarnaar hij zoo vurig verlangde.

Doch zijne verwachting werd teleurgesteld; de hertog had, na door den koning in een bijzonder gehoor ontvangen te zijn, Madrid verlaten en was naar Barcelona vertrokken.

Het was alsof de duivel er meê speelde: toch liet de graaf

1) Een ridder, die het regt had, den hoed in het bijzijn des konings op het hoofd te houden. De Spaansche grandes werden in drie klassen verdeeld.

zich niet afschrikken, maar steeg te paard, reisde Spanje verder door en kwam te Barcelona aan.

Den avond te voren had de graaf zich naar Napels ingescheept.

Deze reis begon wel iets van een Odyssea weg te krijgen; men zou haast gezegd hebben, dat de hertog wist, dat hij achtervolgd werd.

Toch wist hij er niets van; hij volbragt slechts een zending, waarmede zijn koning hem belast had.

De graaf won nadere inlichtingen in.

Hij vernam, dat de hertog de Pennaflor door zijne dochter en zijne beide zonen vergezeld werd.

Twee dagen daarna ging de graaf de Barmont naar Napels onder zeil aan boord van een schip, dat sluikhandel dreef.

Wij zullen al de bijzonderheden van deze hardnekkige vervolging, die verscheidene maanden duurde, niet vermelden.

Wij willen ons slechts bepalen tot de mededeeling, dat de graaf den hertog te Napels evenmin vond, als zulks te Madrid en te Barcelona het geval geweest was, en dat hij geheel Italië doortrok en eindelijk in Frankrijk kwam, altijd nog met het doel, den onbereikbaren vijand, die voor hem scheen te vlugten, te ontmoeten.

Maar in dien tusschentijd waren de rollen, zonder dat de graaf het vermoedde, zoo al niet geheel veranderd, dan toch zeer gewijzigd.

De reden hiervan was deze:

De hertog had er groot belang bij, te weten, wat de graaf uitvoerde. Ofschoon hij zeker was, dat de oorlog hem zou noodzaken, Spanje te verlaten, kende hij nogtans het hardnekkige karakter van den jongen zeekapitein te goed, dan dat hij voor een oogenblik zou meenen, dat hij de beleediging, hem aangedaan, zoo maar zoetsappig zou verdragen, zonder daarover eene bloedige wraak te nemen.

Diensvolgens had hij te Cadix een vertrouwd persoon achtergelaten en dezen belast, als de graaf zich aldaar weder vertoonde, al diens gangen zorgvuldig na te gaan en hem mede te deelen, wat hij uitvoerde.

Deze man had zich met de meeste stiptheid en behendigheid van den moeijelijken last, die hem opgedragen was, gekweten, en terwijl de graaf den hertog achtervolgde, achtervolgde hij den graaf. Hij verloor hem niet uit het oog, vertoefde waar

hij vertoefde en reisde hem achterna, zoodra hij zag, dat hij zich weder op weg begaf.

Toen hij zich eindelijk overtuigd had, dat de graaf het wel degelijk op zijn heer gemunt had, reisde hij hem vooruit, begaf zich naar den hertog, dien hij in de omstreken van Pignerol aantrof, en deelde dezen al wat hij vernomen had mede.

Ofschoon de hertog inwendig beefde voor de wraakzucht van zijn vijand, hield hij zich toch, alsof hij weinig belang in deze mededeelingen stelde en beantwoordde de berigten van zijn dienaar met een verachtelijk glimlachje.

Maar toch verzuimde hij niet, zijne voorzorgen te nemen, en daar de vrede op het punt was, gesloten te worden en een Spaansch gevolmagtigde zich te Parijs bevond, zond hij denzelfden bediende als koerier met een dringenden brief naar dezen toe.

Deze brief hield niets minder in dan een formele aanklagt tegen den graaf de Barmont-Senectaire.

De kardinaal de Richelieu maakte volstrekt geen bezwaar, zijne toestemming te geven tot de inhechtenisneming van den graaf, en eenige agenten van policie van Zijne Eminentie, onder het bevel van François Bouillot, verlieten Parijs en begonnen hunne vervolging van den ongelukkigen zeeofficier.

Deze was geheel onkundig gebleven van hetgeen er gebeurd was en had zijn togt voortgezet en zelfs op den hertog gewonnen, die, overtuigd dat hij voor het vervolg niets meer van zijn vijand te vreezen had en dat deze in hechtenis zou genomen worden, voordat hij bij hem kon zijn, slechts zeer langzaam reisde.

De berekeningen van den hertog faalden echter. Hij had er niet op gerekend, dat de agenten van den kardinaal, niet wetende waar zij hem, dien zij in hechtenis moesten nemen, zouden aantreffen, hun doel niet zoo spoedig zouden bereiken; en dit was ook werkelijk het geval.

Daar bovendien niemand dan Bouillot den graaf persoonlijk kende, en deze Bouillot — zoo als wij reeds weten — niets liever wilde, dan den vlugteling te laten ontsnappen, bevond hij zich dikwijls in hunne nabijheid, zonder dat zij vermoedden, dat hij het was, hetgeen hun veel tijdverlies berokkende en hen dikwijls noodzaakte, een omweg te maken.

Wij hebben boven reeds verhaald, hoe, na de hevige woor-

denwisseling, die er tusschen den schoonvader en den schoonzoon plaats gehad had, deze eindelijk in hechtenis genomen, door Bouillot, overeenkomstig zijn uitdrukkelijken last, naar het eiland Sainte-Marguerite overgebragt en daar in handen van den majoor de l'Oursière gesteld was. En nu wij dan de onderlinge betrekking van de verschillende personen, waarmede wij tot dusverre kennis gemaakt hebben, weten, zullen wij den draad van ons verhaal weder opvatten, waar wij dien afgebroken hebben.

VIII.

De gevangene.

Wij hebben gezegd, dat de majoor de l'Oursière, de gouverneur van het fort op Sainte-Marguerite, den graaf de Barmont-Senectaire, nadat zijne identiteit gestaafd en het bevel tot zijne inhechtenisneming voorgelezen was, naar de kamer had laten overbrengen, die hem tot gevangenis moest strekken tot op den dag, waarop het den kardinaal behagen zou, hem de vrijheid terug te geven.

Deze kamer was vrij ruim en vrij hoog en had een achthoekigen vorm. De muren waren vijftien voet dik en met kalk bepleisterd, en het geheele vertrek werd slechts verlicht door twee kleine schietgaten, die van binnen en van buiten van ijzeren traliën voorzien waren en waar het daglicht slechts met moeite kon doordringen.

Een grooten schoorsteen met een breeden mantel bevond zich in een hoek van het vertrek; vlak daartegenover stond een kreb van ruw hout, die vroeger geel geverwd geweest was, maar waarvan de tijd de kleur bijna geheel had doen verdwijnen. In deze kreb lagen een dunne stroozak en een smalle matras.

Een tafel, een voetbankje, twee stoelen, een nachttafeltje en een ijzeren kandelaar voltooiden een ameublement, dat meer dan eenvoudig mogt heeten.

Deze kamer bevond zich op de bovenste verdieping van den toren, waarvan het plat, waarop een schildwacht dag en nacht heen en weêr liep, tevens de zoldering uitmaakte.

De soldaat schoof de grendels weg en deed de sloten open, waarvan de deur dezer kamer, die aan beide kanten met ijzer beslagen was, voorzien was, en de graaf trad er met een vasten stap binnen.

Na een blik geslagen te hebben op deze kale en sombere muren, tusschen welke hij voortaan zou moeten leven, ging hij op een stoel zitten, kruiste de armen over de borst, sloeg de oogen neder en begon over zijn toestand na te denken.

De soldaat, of liever de gevangenbewaarder, die hem terstond verlaten had, kwam een uur later weder binnen en zag hem in deze houding zitten.

Deze man bragt lakens, dekens en hout om vuur aan te leggen; hij werd gevolgd door twee soldaten, die den koffer, waarin zich de onder- en bovenkleêren van den gevangene bevonden, droegen. Zij zetten dezen in een hoek neêr en verwijderden zich daarop terstond.

De gevangenbewaarder maakte het bed dadelijk op, en veegde daarop de kamer en legde vuur aan. Toen hij dit gedaan had, wendde hij zich tot den gevangene.

— Graaf! zeide hij tot hem op een beleefden toon.

— Wat is er van je dienst? gaf deze hem ten antwoord, terwijl hij het hoofd oprigtte en hem met een goedaardigen blik aanstaarde.

— De gouverneur van het fort zou u graag eens willen spreken, daar hij, zoo als hij mij gezegd heeft, gewigtige mededeelingen aan u te doen heeft.

— Ik ben tot de orders van den gouverneur, antwoordde de graaf kortaf.

De gevangenbewaarder maakte een buiging en verliet het vertrek.

— Wat zou die man mij te zeggen hebben? mompelde de graaf, zoodra hij weder alleen was.

Hij behoefde daaromtrent niet lang in onzekerheid te verkeeren, want al spoedig ging de deur weder open en trad de gouverneur binnen.

De gevangene stond op, ten einde hem te ontvangen, maakte een beleefde buiging en wachtte daarop zwijgend, wat hij hem zou te zeggen hebben.

Met een gebaar beval de majoor aan den gevangenbewaarder, zich te verwijderen.

— Graaf! zeide hij daarop met eene koele beleefdheid, het is billijk, dat edellieden elkander met de meeste achting bejegenen. Ofschoon de bevelen, die ik ten opzigte van u van Zijn Eminentie den kardinaal gekregen heb, zeer streng zijn, wensch ik echter jegens u al die verschooning te gebruiken, welke niet in strijd is met de vervulling mijner pligten; ik ben dus hier gekomen om u openhartig daarover te spreken en daaromtrent met elkander overeen te komen.

De graaf kon wel gissen, waarop dit gesprek zou uitloopen, doch hij liet er niets van blijken en antwoordde:

— Mijnheer! ik ben u, gelijk het mij betaamt, dankbaar voor de afwijkingen van den gewonen regel, welke gij u ten opzigte van mij wilt veroorloven. Heb dus de goedheid, mij te zeggen, waarin uwe orders bestaan, en welke de gunsten zijn, waardoor het u mogelijk is, ze te verzachten. Maar eerst moet ik u verzoeken, daar ik hier t'huis ben, voegde hij er met een pijnlijk glimlachje bij, mij de eer te doen, te gaan zitten.

De majoor maakte een buiging, maar bleef staan.

— Dat is niet noodig, graaf! gaf hij ten antwoord, daar hetgeen ik u meê te deelen heb zeer weinig is. Vooreerst moet ik u zeggen, dat gij zult bemerken, dat ik de kieschheid gehad heb, den koffer, waarin uwe goederen zich bevinden, aan u te doen brengen, zonder dien te visiteren, waartoe ik het regt zou gehad hebben.

— Vergun mij, u daarvoor mijn opregten dank te betuigen, mijnheer!

De majoor maakte een buiging en hernam:

— Gij zijt een militair, graaf! gij weet, dat Zijn Eminentie de kardinaal, al moge hij ook een groot man zijn, niet zeer vrijgevig is ten opzigte van de officieren, die zich door zwakte of wonden genoodzaakt zien, de krijgsdienst te verlaten.

— Dat zal ik niet ontkennen, zeide de graaf.

— De gouverneurs der vestingen inzonderheid zijn, ofschoon zij door den koning benoemd worden, verpligt, hun ambt voor een aanzienlijke som in kontant geld van hunne voorgangers te koopen en zien zich dus tot volslagene armoede gebragt, als zij niet eenig geld in voorschot krijgen.

— Ik wist deze bijzonderheid niet, mijnheer! Ik meende, dat het ambt van gouverneur eener vesting een belooning was.

— Dat is ook het geval, graaf! Men koopt dit ambt slechts bij vestingen, die, zoo als deze, tot staatsgevangenissen dienen.

— O zoo.

— Zoo als u begrijpt, is dit uit hoofde van de voordeelen, welke de gouverneur van de gevangenen, die aan zijne bewaking toevertrouwd zijn, mag trekken.

— Volkomen begrepen, mijnheer! Zitten er tegenwoordig op dit fort vele ongelukkigen, die bij Zijn Eminentie in ongenade gevallen zijn, gevangen?

— Helaas, mijnheer! gij zijt de eenige, en ziedaar juist de reden, die mij doet verlangen, een minnelijke schikking met u aan te gaan.

— Wat mij betreft, zou ik daar ook niet ongenegen toe zijn, mijnheer!

— Daar houd ik mij van overtuigd. Ik zal dan ook maar openhartig met u spreken.

— Spreek, mijnheer! spreek: ik luister met de meeste aandacht.

— Men heeft mij bevolen, mijnheer! u met niemand anders n aanraking te laten komen dan met uw gevangenbewaarder, u noch boeken, noch papier, noch pennen, noch inkt te geven, en u nooit te vergunnen, deze kamer te verlaten. Het schijnt dus, dat men zich zeer bevreesd maakt, dat gij van hier zult ontsnappen, en dat Zijn Eminentie er belang bij heeft, dat gij hier blijft.

— Daarvoor ben ik Zijn Eminentie zeer dankbaar, maar gelukkig voor mij ben ik, gaf de graaf lagchende ten antwoord, in plaats van met een gevangenbewaarder te doen hebben, afhankelijk van een wakker soldaat, die, terwijl hij de gegevene bevelen stipt ten uitvoer brengt, het noodeloos acht, een gevangene te kwellen, die reeds ongelukkig genoeg is, bij den koning en bij Zijn Eminentie den kardinaal-minister in ongenade gevallen te zijn.

— Gij hebt mij goed beoordeeld, graaf! Hoe streng ook deze orders mogen zijn, voer ik in dit fort alleen het bevel en word volstrekt niet nagegaan, en ik hoop dus, de strengheid, die mij ten opzigte van u bevolen is, te kunnen matigen.

— Welke uwe bedoelingen te dezen opzigte ook mogen zijn, mijnheer! laat mij op mijn beurt tot u spreken als een eerlijk

en opregt soldaat. Daar ik een gevangene van den koning ben, ongetwijfeld voor een zeer langen tijd, kan ik met mijn geld toch niets uitvoeren: zonder rijk te zijn, durf ik toch zeggen, dat ik mij vrij wel kan roeren, en ik acht mij gelukkig, daar dit mij in de gelegenheid stelt, de beleefdheden, die ge mij zult bewijzen, te beloonen. De eene dienst is de andere waard, mijnheer! ik zal u jaarlijks twee duizend livres vooruitbetalen, dan mag ik immers wel verwachten, dat gij mij van uwen kant zult verschaffen, wat mijne gevangenschap kan verzachten, op mijn eigen kosten, wel te verstaan.

De majoor was als door den donder getroffen: de grijze officier had nooit van zijn leven zulk een aanzienlijke som gelds in zijn bezit gehad.

De graaf hernam, zonder dat hij de uitwerking, welke zijne woorden op den gouverneur te weeg bragten, scheen te bemerken:

— Laat ons elkander dus goed begrijpen: bij de som, welke de koning u voor mijn onderhoud geeft, zullen wij twee honderd livres in de maand voegen, dat maakt vier en twintig honderd livres in het jaar, voor papier, pennen, boeken, enz.; wij zullen liever maar de ronde som van drie duizend livres nemen; vindt gij dat ook goed?

— Wel, mijnheer! dat is te veel, veel te veel zelfs.

— Volstrekt niet, mijnheer! want ik weet, dat ik daardoor een wakker man uit den brand help, die er mij dankbaar voor zijn zal.

— O, ik zal er u eeuwig dankbaar voor blijven, mijnheer! maar, houd mij mijne openhartigheid ten goede, gij maakt op die wijze, dat ik moet wenschen, u hier zoo lang mogelijk te houden.

— Wie weet, majoor! of mijn vertrek van hier u niet te eeniger tijd grootere voordeelen zal aanbrengen dan mijn verblijf alhier, zeide hij met een glimlach en vervolgde: wees zoo goed, mij uw portefeuille even te leenen.

De majoor stelde hem deze ter hand.

De graaf scheurde er een blaadje uit, schreef daarop met potlood eenige woorden, en zeide, terwijl hij hem dit ter hand stelde:

— Ziehier een bon voor vier duizend livres, welke som gij, zoodra gij verkiest, op vertoon hiervan kunt ontvangen ten kantore van Dubois, Loustal en Cie te Toulon.

De gouverneur nam dit papier bevende van vreugde aan.

— Maar ik zie, dat deze bon duizend livres meer waard is dan de som, waaromtrent wij overeengekomen zijn.

— Dat is ook zoo, mijnheer! maar die duizend livres zijn bestemd tot den aankoop van verschillende dingen, waarvan ik hier een lijstje heb, en die ik u verzoek, mij te willen bezorgen.

— Morgen zult gij ze hebben, graaf! en na een diepe buiging gemaakt te hebben, verliet de gouverneur het vertrek.

— Ziezoo, mompelde de graaf, toen de zware deur achter den majoor digtgegaan was; ik heb mij niet bedrogen, ik had dien man goed beoordeeld, hij is juist voor zijn betrekking geschikt, maar zijn grootste ondeugd is zeker toch wel zijn geldzucht. Als het mij goeddunkt, dan geloof ik, dat ik met hem wel wat zal kunnen worden; maar ik moet niet te veel spoed maken, en met de meeste omzigtigheid te werk gaan.

Toen de graaf de zekerheid had, dat hij niet meer zou gestoord worden, ten minste niet binnen de eerste uren, sloot hij den koffer, dien de beide soldaten binnen gebragt hadden, open, ten einde zich te overtuigen, of de gouverneur hem de waarheid gezegd had en of hetgeen daarin lag niet gevisiteerd was.

Hij bemerkte al spoedig, dat de majoor hem niet bedrogen had.

In het vooruitzigt van eene waarschijnlijke inhechtenisneming had de graaf, voordat hij den hertog de Pennaflor begon te achtervolgen, verscheidene voorwerpen gekocht, die hij met de levendigste blijdschap terugvond.

Behalve een zekere hoeveelheid onder- en bovenkleêren bevatte de koffer een zeer dun, maar zeer sterk zijden koord, ter lengte van bijna honderd vademen, twee paren pistolen, een dolk, een degen, kruid en kogels, — voorwerpen, welke de gouverneur zonder eenigen twijfel verbeurd zou verklaard hebben, als hij ze gezien had, en waarvan de graaf zich voorzien had, ten einde op alle mogelijke gebeurtenissen gewapend te zijn.

Er lagen daarin nog enkele andere ijzeren en stalen gereedschappen, en, zorgvuldig onder een dubbelen bodem verborgen, een zware beurs, die een som van vijf en twintig duizend livres in goud bevatte, zonder nog een andere som in dubbele Spaansche pistolen te rekenen, die bijna even aanzienlijk en in een breeden lederen gordel genaaid was.

Zoodra de graaf zich overtuigd had, dat de majoor hem niet bedrogen had, sloot hij den koffer zorgvuldig digt, hing den sleutel daarvan aan een stalen ketting om zijn hals en ging doodbedaard bij het vuur zitten.

Hij werd door den gevangenbewaarder in zijne overpeinzingen gestoord.

Ditmaal bragt deze man hem niet alleen een volledig stel beddengoed, veel beter dan hetgeen hij hem eerst gegeven had, maar hij voegde er ook een tapijt, een spiegel en zelfs toiletbenoodigdheden bij.

Een tafellaken werd over de tafel uitgespreid, waarop hij in een oogenblik een vrij smakelijk maal neêrzette.

— De majoor verzoekt u, hem wel te willen verontschuldigen, mijnheer! zeide hij, morgen zal hij u geven wat gij hem gevraagd hebt. Ondertusschen zendt hij u deze boeken.

— Heel goed, vriend! gaf de graaf hem ten antwoord. Hoe is je naam?

— La Grenade, mijnheer!

— Heeft de gouverneur je met de zorg voor mijn bediening belast, la Grenade?

— Ja, mijnheer!

— Je schijnt mij een ferme kerel te zijn: daar heb je drie livres voor jou. Als ik over je tevreden ben, zal ik je alle maanden zoo veel geven.

— Al had u mij niets gegeven, mijnheer! antwoordde la Grenade, terwijl hij het geld aannam; dan zou dit voor mij nog geen reden geweest zijn om u niet te bedienen met al den ijver, die mij mogelijk is; en als ik deze drie livres aanneem, komt dit alleen, omdat een arme drommel zoo als ik geen regt heeft, een geschenk van zulk een edelmoedig edelman als gij zijt te weigeren. Maar, ik herhaal het u, mijnheer! ik ben u zeer dankbaar, en gij kunt mij gebruiken voor al wat gij wilt.

— Waarlijk! zeide de graaf met verwondering, ik ken je toch, voor zoo ver ik weet, niet, la Grenade! van waar dan die bijzondere toegenegenheid, welke je mij toedraagt?

— Dat wil ik u wel zeggen, mijnheer! als u daarin belang stelt: ik ben een vriend van François Bouillot, aan wien ik veel verpligting heb; deze heeft mij bevolen, u in alles van dienst te zijn en te gehoorzamen.

— Die goede Bouillot! zeide de graaf. Je kunt er zeker van zijn, vriend! dat ik niet ondankbaar wezen zal. Je kunt wel gaan, ik heb je op het oogenblik niet noodig.

De gevangenbewaarder legde nog wat hout op het vuur, stak een lamp op en verwijderde zich.

— Komaan, zeide de graaf lagchende, ik geloof, dat ik, al ben ik ook schijnbaar een gevangene, even goed als de gouverneur gebiedvoerder op dit kasteel ben, en dat ik er, als ik er uit verkies te komen, zal uitgaan, zonder dat iemand er zich tegen aankant. Wat zou de kardinaal wel zeggen, als hij eens wist, op welke wijze zijne orders ten uitvoer gebragt worden!

Hij zette zich aan tafel, vouwde zijn servet open en begon smakelijk te eten.

Alles ging overeenkomstig de bepalingen, die er tusschen den gouverneur en zijn gevangene gemaakt waren.

De komst van den graaf de Barmont op het fort was een aardig buitenkansje voor den majoor, die, sedert hij van de koninklijke mildheid het bevel over dit kasteel gekregen had, nog nooit in de gelegenheid geweest was, eenig voordeel te trekken van den post, dien men hem gegeven had. Hij besloot dan ook, zich het verblijf van zijn eenigen gevangene ten nutte te maken, want het fort op het eiland Sainte-Marguerite had, zoo als wij reeds hebben doen opmerken, toen nog niet die vermaardheid verkregen, welke het zich later als staatsgevangenis verworven heeft.

De kamer van den graaf werd, voor zoover zulks mogelijk was, gemeubileerd en in orde gebragt; men gaf hem, wel te verstaan voor zijn geld en niet tegen den goedkoopsten prijs, al de boeken, welke hij verkoos te hebben; zelfs het doen eener wandeling op het fort werd hem toegestaan.

De graaf was gelukkig, voor zooverre de omstandigheden, waarin hij verkeerde, zulks ten minste veroorloofden. Niemand zou hebben kunnen denken, als hij hem zoo ijverig met de voltooijing zijner wiskundige en zeevaartkundige studiën bezig zag, dat deze man in zijn hart een gedachte van wraak koesterde, die hem door een onverzoenlijken haat ingegeven was, en dat deze gedachte nooit van hem week.

Bij den eersten oogopslag zou het besluit, door den graaf genomen, zich te laten opsluiten, terwijl het hem toch zoo gemakkelijk zou gevallen zijn, vrij te blijven, vreemd kunnen schij-

nen; maar de graaf was een van die hardnekkige menschen, die niet ligt tot andere gedachten te brengen zijn, en die, zoodra zij een besluit genomen hebben, na daarvan het voor en het tegen met de meeste kalmte te hebben overwogen, den weg, dien zij zich afgebakend hebben, altijd volgen en steeds regt op hun doel afgaan, zonder zich te bekommeren over de hinderpalen, welke zich bij iedere schrede op dien weg voordoen, omdat zij reeds vooruit berekend hebben, dat dit niet anders kon, — karakters, die in den strijd tot meerdere vastheid komen en die vroeg of laat het doel, dat zij zich voorgesteld hebben, bereiken.

De graaf had wel begrepen, dat al de tegenstand, dien hij aan den kardinaal zou willen bieden, slechts op zijn wis verderf zou uitloopen; de bewijzen waren in menigte voorhanden om deze redenering te ondersteunen: als hij aan de soldaten, die hem naar de gevangenis bragten, ontsnapte, dan bleef hij wel is waar vrij, maar dan was hij een balling, verpligt om Frankrijk te verlaten en in een vreemd land rond te dolen, dan stond hij alleen, dan was hij genoodzaakt, zich schuil te houden, en dan bevond hij zich niet in de mogelijkheid, iets uit te voeren, daar hij de noodige inlichtingen niet kon verkrijgen om zich te wreken op den man, die, door hem van de vrouw, welke hij beminde, te berooven, niet alleen zijne carrière en zijne fortuin, maar ook zijn geluk voor immer verwoest had.

Hij was nog jong, hij kon wachten; de wraak wordt koud gegeten, zegt men in het zuiden van Frankrijk, en de graaf was uit Languedoc, en verder, zoo als hij zelf in een oogenblik van overspanning aan Bouillot gezegd had, hij wilde lijden, ten einde in zich al het menschelijk gevoel, dat nog in zijn hart woonde, te dooden en zich eenmaal van top tot teen gewapend weder aan zijn vijand te vertoonen.

De kardinaal de Richelieu en de koning Lodewijk XIII waren beiden ernstig ziek. Hun einde zou spoedig daar zijn en twee jaren, drie jaren, vier jaren op zijn hoogst zouden een verandering in de regering te weeg brengen, waarvan een der gevolgen zou zijn, dat de kerkerdeuren voor alle gevangenen van den overleden minister zouden geopend worden, welke deze achter hen gesloten had.

De graaf was vijf en twintig jaren oud; hij had dus den tijd nog wel, en dat des te meer, daar hij, wanneer hij de vrijheid

terugkreeg, in al zijn regten zou hersteld worden en als vijand van Richelieu op een goeden voet met het hof komen. Op deze wijze zou het voorbijgaande aanzien, dat hij genoot, hem in staat stellen tot het herkrijgen van al die voordeelen, welke hij op zijn vijand verloren had.

Slechts menschen, die met zulk een geestkracht bedeeld zijn en zeker van zich zelven mogen heeten, zijn in staat, zulke berekeningen te maken en hardnekkig eene gedragslijn te volgen, die zoozeer tegen alle logische berekeningen aandruischt; maar die menschen, welke het geluk zoo standvastig op hunne zijde stellen, slagen altijd in hetgeen zij willen doen, als de dood hen ten minste niet eensklaps daarin verhindert.

Door tusschenkomst van la Grenade en de zwijgende toegefelijkheid van den gouverneur, die alles oogluikend toeliet, bleef de graaf niet alleen op de hoogte van al wat er in de wereld voorviel, maar ontving en beantwoordde hij ook brieven van zijne vrienden.

Op zekeren dag had hij een brief gelezen, dien la Grenade hem tegelijk met zijn ontbijt gebragt had. Deze brief was van den hertog de Bellegarde en hem door tusschenkomst van Michel geworden, want deze wakkere zeeman had zich niet van zijn kapitein willen verwijderen en zich te Antibes als visscher neêrgezet met Luiwammes als matroos. Een oogenblik later liet de graaf den gouverneur door bemiddeling van la Grenade verzoeken, een paar woorden met hem te mogen spreken.

De majoor wist, dat ieder bezoek, hetwelk hij aan zijn gevangene bragt, voor hem het een of andere buitenkansje ten gevolge had, en haastte zich dan ook, zich naar zijne kamer te begeven.

— Mijnheer! zeide de graaf terstond bij het binnenkomen van den gouverneur, weet u het nieuws al?

— Welk nieuws, graaf? vroeg de majoor verwonderd, want hij wist nergens van af.

Zoo als hij daar namelijk geheel buiten de wereld en aan de uiterste grenzen van het koningrijk geplaatst was, kwamen alle nieuwstijdingen, van welken aard ook, hem om zoo te zeggen slechts bij toeval ter ooren.

— De kardinaal-minister is dood! Ik heb het uit een zekere bron vernomen.

— Zoo! zeide de majoor, terwijl hij van schrik in de handen

sloeg; want deze dood kon hem zijn post wel eens doen verliezen.

— En, voegde de graaf er op een koelen toon bij, Zijn Majesteit de koning ligt heel slecht.

— Welk een ongeluk! riep de gouverneur uit.

— Dat ongeluk kan gelukkig voor u zijn, mijnheer! hernam de graaf.

— Gelukkig? Als ik gevaar loop, van mijn ambt ontzet te worden! Helaas! gij weet het zelf ook wel, graaf! wat er van mij moet worden, als men mij van hier verjaagt.

— Dat zou wel eens kunnen gebeuren, zeide de graaf. Gij zijt altijd een groot vriend van den overleden kardinaal geweest, mijnheer! en staat als zoodanig bekend.

— Helaas! zuchtte de majoor geheel ontmoedigd, daar hij de waarheid dezer woorden maar al te duidelijk inzag.

— Er bestaat, geloof ik, wel een middel om dit te verhoeden.

— En dat is, graaf? Spreek op, bid ik u.

— Dit middel is het volgende. Luister aandachtig naar mij, want wat ik u zal zeggen, is voor u van het hoogste belang.

— Ik ben geheel gehoor, graaf!

— Hier is een brief voor den hertog de Bellegarde. Gij moet terstond naar Parijs vertrekken en uw reis over Toulon nemen, waar gij op dezen bon twee duizend livres ter bestrijding van uwe reiskosten kunt ontvangen. De hertog heeft veel met mij op. Om mijnentwille zal hij u goed ontvangen; gij zult het met hem wel eens worden: gij moet hem gehoorzamen in al wat hij u zegt.

— Ja, ja, graaf!

— En als gij mij uiterlijk binnen een maand....

— Uiterlijk binnen een maand!... herhaalde de gouverneur, van ongeduld hijgende.

— Het bevel tot invrijheidstelling, door Zijn Majesteit Lodewijk XIII onderteekend, brengt...

— Wat dan? riep de gouverneur verwonderd uit.

— Dan zal ik u onmiddellijk, vervolgde de graaf op een koelen toon, de som van vijftig duizend livres uitbetalen, ten einde u schadeloos te stellen voor de onaangenaamheden, welke mijne invrijheidstelling u zal berokkenen.

— Vijftig duizend livres! riep de majoor uit, terwijl zijne oogen van begeerte vlamden.

— Vijftig duizend livres! ja, mijnheer! antwoordde de graaf. En bovendien verbind ik mij, als gij dat gaarne hebt, te zullen zorgen, dat gij uw ambt behoudt. Blijft die zaak dus afgesproken?

— Maar, graaf! wat moet ik te Parijs uitvoeren?

— Gij moet de aanwijzingen maar volgen, welke de hertog de Bellegarde u zal geven.

— Wat gij mij daar vraagt is nog al bezwaarlijk.

— Niet zoo bezwaarlijk als gij wel denkt, mijnheer! Bovendien, als deze zending u niet naar den zin is, dan....

— Dat heb ik niet gezegd, mijnheer!

— Gij moet gaauw besluiten. Neemt gij het voorstel aan of niet?

— Ik neem het aan, graaf! ik neem het aan. Jongens! vijftig duizend livres!

— En gij vertrekt?

— Morgen.

— Neen, van avond!

— Van avond? Nu, het zij zoo!

— Hier hebt gij den brief en den bon. Maar, à propos, tracht u in betrekking te stellen tot een visscher van Antibes, Michel geheeten.

— Dien ken ik wel, gaf de majoor glimlagchende ten antwoord.

— Zoo! zeide de graaf. Het zou ook niet kwaad zijn, als gij den geregtsdienaar, die mij hierheen gebragt heeft, trachttet uit te vinden. 't Is een zekere François Bouillot.

— Ik weet, waar ik hem kan vinden, antwoordde de majoor met denzelfden glimlach.

— Heel goed! Dan heb ik er niets meer bij te voegen, mijnheer! en wensch u een goede reis.

— Dat zal wel gaan, graaf! dat verzeker ik u.

— Gij weet, dat het een ronde som is! Vijftig duizend livres!...

— Ik zal wel oppassen, dat ik het cijfer niet vergeet.

Dit zeggende, nam de majoor afscheid van zijn gevangene en verwijderde zich met een onderdanige buiging.

— Ik geloof, dat het mij thans wel zal gelukken, vrij te komen! zeide de graaf, zoodra hij weder alleen was. Wacht maar, hertog de Pennaflor! nu zullen wij eindelijk met gelijke wapenen strijden.

IX.

De majoor de l'Oursière.

Als het den graaf de Barmont mogelijk geweest was, door de dikke, aan beide kanten met ijzer beslagene eikenhouten planken, waaruit de deur zijner gevangenis bestond, heen te zien en een blik op het gelaat van den gouverneur, zoodra deze hem verlaten had, te slaan, dan zou hij nog niet zoo luid viktorie gekraaid en het uur zijner bevrijding nog niet zoo nabij gewaand hebben.

Zoodra toch de majoor niet meer voor den doordringenden blik van zijn gevangene te vreezen had, had zijn gelaat onmiddellijk eene uitdrukking van boosaardigheid aangenomen, die onmogelijk onder woorden zou te brengen zijn; zijne oogen schitterden van een onheilspellend vuur onder zijne grijze wenkbraauwen, en een spottende glimlach vertoonde zich om zijne bleeke en dunne lippen.

Het was avond: de duisternis begon te vallen en hulde alle voorwerpen in een somber zwart, dat van oogenblik tot oogenblik donkerder werd.

De majoor keerde naar zijne apartementen terug, sloeg een dikken mantel om zijne schouders, drukte zijn hoed diep in de oogen en liet zijn kapitein bij zich ontbieden.

Deze vertoonde zich aanstonds.

Het was een man van omstreeks veertig jaren oud, met een fijn besneden en schrander gezigt, waarop zachtaardigheid en zelfs goedheid gestempeld waren.

— Kapitein! zeide de gouverneur tot hem, ik moet oogenblikkelijk naar Antibes vertrekken, waar dringende zaken mijne tegenwoordigheid vereischen; mijne afwezigheid zal waarschijnlijk wel eenige dagen duren. Zoo lang als ik niet op het kasteel ben, draag ik jou het bevel daarover op. Waak voor zijne veiligheid en zorg vooral, dat de gevangene, in geval hij wilde, hetgeen ik echter niet geloof, toch niet zou kunnen ontsnappen. Dergelijke pogingen, al gelukten zij ook niet, zouden dit fort in een kwaden naam brengen en zijn gouverneur met schande overladen.

— Ik zal met de meeste zorg waken, majoor!

— Daar reken ik op, kapitein! Ligt er nog een visschersschuit in de haven? Ik zou mij wel zoo lief niet van de schuit, die aan het fort behoort, bedienen, want de bezetting daarvan is al gering genoeg.

— De visschersschuit, waarvan u gewoonlijk gebruik maakt, majoor! en die aan een zekeren Michel toebehoort, is, geloof ik, bijna een uur geleden hier ten anker gekomen, maar het is waarschijnlijk, dat deze man al weder vertrokken is, ten einde, overeenkomstig zijn gewoonte, zijne netten tusschen de blinde klippen uit te werpen.

— Hum! zeide de majoor, al was hij daar ook, dan zou ik het toch niet van mij kunnen verkrijgen, den armen drommel een aanmerkelijken tijd te doen verliezen met mij aan land te zetten. Die visschers zijn niet rijk, en iedere minuut, waarvan men hen berooft, maakt, dat het voordeeltje van een langen en moeijelijken nacht, dat reeds zoo gering is, nog minder wordt.

De officier maakte eene buiging en stemde schijnbaar met de menschlievende gedachten van zijn superieur in, ofschoon zijn gezigt de blijken droeg van de verwondering, die de uitdrukking van zulke gevoelens in den mond van een man, zoo als de majoor was, bij hem wekte.

— Zijn er hier geen andere schuiten te krijgen? vervolgde de majoor, terwijl hij zijn best deed om een onverschillig gezigt te zetten.

— Neen, majoor! een logger, die sluikhandel drijft, maakt zich al gereed, zee te kiezen.

— Laat den schipper dan zeggen, dat ik wensch, dat hij mij aan boord neemt. Gaauw wat, alsjeblieft; want ik heb niet lang tijd.

De officier verwijderde zich om den last, die hem opgedragen was, ten uitvoer te brengen, en de majoor nam eenige papieren, zonder twijfel van een gewigtigen aard, want zij lagen in een ijzeren kistje, dat zorgvuldig gesloten was. Hij verborg deze papieren tusschen zijne kleederen, wikkelde zich in zijn mantel en verliet het kasteel, terwijl de schildwachten, die daarvoor stonden, hunne geweren voor hem presenteerden.

— Welnu? vroeg hij aan den officier, toen deze het vertrek weder binnenkwam.

— Ik heb den schipper gesproken, majoor! hij verwacht u, luidde het antwoord.

— Ik bedank je wel, kapitein! Zorg nu toch vooral, dat je tot aan mijne terugkomst goed op het kasteel past.

De officier vertrok en de majoor rigtte zijne schreden naar een soort van kleine kaai, waar de sloep van den logger hem wachtte.

Zoodra de gouverneur aan boord was, vierde de sluiker de touwen en ging onder zeil.

Toen het ligte vaartuig van wal gestoken was, kwam de schipper in een eerbiedige houding naar den gouverneur toe.

— Waar moeten wij den boeg heen wenden, majoor? vroeg hij, terwijl hij zijn muts afnam.

— Zoo, zoo, ben jij het, schipper Nicaud? zeide de gouverneur, die met de sluikers gemeene zaak maakte en dan ook de meesten hunner bij name kende.

— Ik zelf, om je te dienen, als ik daartoe in staat was, gouverneur! gaf de schipper beleefd ten antwoord.

— Zeg eens, hernam de majoor, zou je graag tien louis willen verdienen?

De zeeman barstte in een luid gelach uit.

— Je wilt zeker den spot met mij drijven, majoor! zeide hij.

— Volstrekt niet, antwoordde deze, en om je te bewijzen, dat ik dit niet wil, zal ik ze je laten zien, voegde hij er bij, terwijl hij uit zijn zak een handvol goudstukken haalde, waarmeê hij met een onverschillig voorkomen rammelde; ik wacht je antwoord af.

— Drommels, gouverneur! je weet toch wel, dat tien louis een aardig sommetje is voor een armen drommel zoo als ik ben; ik wil natuurlijk niets liever dan die gele schijven verdienen. Wat moet ik er voor doen?

— Och hemel! iets heel eenvoudigs: mij naar het eiland Saint-Honorat brengen, waarop ik graag eens een wandelingetje zou willen doen.

— Zoo in het holle van den nacht? vroeg de schipper op een verwonderden toon.

De majoor beet zich op de lippen, want hij gevoelde, dat hij een dwaasheid gezegd had.

— Ik ben een groot liefhebber van schilderachtige tooneelen, en ik woû wel eens zien, welk effekt de bouwvallen van het klooster in het maanlicht maken.

— Dat is een idee om er een op toe te geven, antwoordde de schipper, maar daar je mij betaalt, majoor! maak ik er volstrekt geen bezwaar in.

— Dat is goed: dus moet je mij naar Saint-Honorat brengen, mij met je sloep aan land zetten, mij wachten en ondertusschen in den omtrek van het eiland blijven kruisen: vind je dat ook goed?

— Wel zeker.

— Je moet weten, dat ik een bijzondere neiging tot de eenzaamheid heb; ik moet er dus bepaald op aandringen, dat geen van je manschappen op het eiland zal komen, zoo lang als ik er op ben.

— Al het scheepsvolk zal aan boord blijven: wees daar maar gerust op.

— Ik reken er dus op; daar heb je het geld.

— Ik dank je, antwoordde de schipper, terwijl hij het geld in den zak stak. Daarop wendde hij zich tot den onderstuurman, zeggende: Het roer aan lij, en voegde er bij: Komaan, jongens! maakt de schooten aan bakboord vast.

Het ligte vaartuig werd door den wind vlug over de golven voortgestuwd in de rigting van Saint-Honorat, waarvan de donkere omtrekken zich aan den horizon afteekendèn.

De overtogt van Sainte-Marguerite naar Saint-Honorat duurt niet lang, vooral niet als men aan boord is van een vluggen zeiler, zoo als de logger van den sluiker mogt heeten.

Weldra bevond het ranke vaartuig zich in het gezigt van het eiland.

De schipper draaide onder den wind bij en beval, dat men de sloep te water zou laten.

— Majoor! zeide hij, terwijl hij zijn muts eerbiedig afnam en den gouverneur opwachtte, die bij den achtersteven heen en weêr liep, wij zijn klaar, de sloep wacht op je.

— Nu al? Des te beter! gaf deze ten antwoord.

Op het oogenblik, waarop hij in de sloep wilde klimmen, hield de schipper hem nog even staande.

— Heb je pistolen bij je? vroeg hij hem.

— Pistolen? hernam deze verwonderd, waar zouden die voor noodig zijn? Is het eiland dan niet verlaten?

— Geen mensch is er op.

— Dan heb ik ook volstrekt voor geen gevaar te vreezen.

— Niet in 't minst. Dat is dan ook de reden niet, waarom ik deze vraag aan je deed.

— Waarom dan?

— Wel drommels! het is pikdonker; er is geen maan te zien, het is onmogelijk, op tien passen iets te onderscheiden; en als je klaar bent om aan boord terug te komen, hoe moet ik dat dan weten, als je mij niet door een sein waarschuwt?

— Dat is waar ook: wat moet ik dan doen?

— Hier heb je een pistool, die wel niet geladen is, maar er is kruid op de pan; je hebt die dus maar af te schieten.

— Ik dank je, zeide de majoor, terwijl hij de pistool aannam en in zijn gordel stak.

Hij klom in de sloep, die aan stuurboordzij van den logger op de golven danste en ging aan den achtersteven zitten; het vaartuig verliet het schip, en vier stevige matrozen deden het met snelheid over het water vliegen.

— Goede reis! riep de schipper.

Het kwam den majoor voor, dat deze laatste woorden door schipper Nicaud op een eenigzins spotachtigen toon uitgesproken werden, maar hij dacht er niet verder over na en wendde den blik naar het land, dat hij al meer en meer naderde.

Weldra schuurde de voorsteven der sloep over het zand der kust van Saint-Honorat heen en was men op de bestemde plaats aangekomen.

De majoor stapte aan land, en na aan de zeelieden gezegd te hebben, dat zij naar boord moesten terugkeeren, sloeg hij den mantel over zijn gezigt, zoodat alleen zijne oogen vrij bleven, verwijderde zich met haastige schreden en was spoedig in de duisternis verdwenen.

In plaats van te gehoorzamen aan het bevel, dat hun gegeven was, gingen drie der matrozen insgelijks aan land, en volgden den majoor van verre, maar pasten ter dege op, dat hij hen niet in het oog kon krijgen. De vierde bleef bij de sloep wacht houden, verborg haar achter een landtong, legde haar aan een rotsblok vast en sprong nu ook aan land. Met een geweer in de hand legde hij zich in een hinderlaag, met zijn eene knie op den grond, met de oogen naar het eiland gerigt, in de houding van een jager, die op den uitkijk ligt.

Ondertusschen bleef de majoor met haastige stappen voortloo-

pen in de rigting van de bouwvallen, wier indrukwekkende omtrekken zich reeds aan hem begonnen te vertoonen en die zich in de duisternis, welke hem omgaf, nog grootscher voordeden, dan zij werkelijk waren.

De majoor hield zich overtuigd, dat zijn bevel stipt opgevolgd was, want hij had volstrekt geen reden, schipper Nicaud te wantrouwen, daar hij hem in alle omstandigheden als een bereidvaardig en getrouw man had leeren kennen. Hij liep voort, zonder een enkele maal om te kijken, zonder zelfs de minste voorzorgen te nemen, daar hij deze noodeloos achtte, want hij dacht er in de verte niet aan, dat eenige mannen hem op den voet volgden en zijne gangen bespiedden.

Het was aan den vasten stap, waarmede hij voortliep, en aan de gemakkelijkheid, waarmede hij den weg in de duisternis wist te vinden, duidelijk te zien, dat het niet voor de eerste maal was, dat de majoor op deze eenzame en schijnbaar zoo verlatene plaats kwam.

Na binnen de bouwvallen gegaan te zijn, liep de majoor de l'Oursière een klooster, dat geheel in puin gevallen was, voorbij, baande zich een weg door de steenen en de doornstruiken, en trad de kerk van het klooster binnen. Deze kerk was een prachtig overblijfsel van een gebouw, dat in zuiver Romaanschen stijl opgetrokken was, waarvan de koepel door de knagende hand des tijds ingestort was en waarvan alleen het koor en de bijgebouwen nog ongeschonden gebleven waren en zich ten hemel verhieven te midden van gebrokene zuilen en misvormde altaren.

De majoor liep het koor door en bereikte een der nevengebouwen, waar hij bleef stilstaan.

Na de hem omringende voorwerpen een oogenblik lang naauwkeurig opgenomen te hebben, als verwachtte hij iemand te zien, dien hij niet bemerkte, besloot hij eindelijk drie malen in de handen te klappen.

Op hetzelfde oogenblik rees er ter naauwernood twee schreden van hem af iemand als uit den grond op.

Deze verschijning was zoo plotseling, dat de majoor, ofschoon hij er zonder twijfel op voorbereid was, toch onwillekeurig huiverde, een schrede achterwaarts deed en zijne hand aan het gevest van zijn degen bragt.

— Zoo, zoo, zeide de onbekende op een spottenden toon, hield

je mij misschien voor een spooksel, dat ik je zoo doe schrikken?

Hij, die dit zeide, was in een wijden mantel gewikkeld, terwijl een hoed, met een pluim versierd en met een breeden rand omgeven, zijn gelaat bijna geheel bedekte en hem onkenbaar maakte. Alleen het onderste gedeelte van zijn mantel, dat door de scheede van een langen degen eenigzins uitstak, deed zien, dat de man, wie hij ook wezen mogt, ten minste niet ongewapend op deze plaats van zamenkomst verschenen was.

— Ik ben tot je orders, mijnheer! zeide de majoor, terwijl hij de hand aan zijn hoed bragt, maar zonder dien op te ligten.

— En zonder twijfel bereid om mij van dienst te zijn, hernam de onbekende.

— Dat kan er al naar zijn, antwoordde de majoor op een barschen toon, de tijden zijn veranderd.

— Zoo, zoo! zeide de onbekende, nog steeds op een spottenden toon, wat is er dan voor nieuws? Ik zou het graag eens van je willen hooren.

— Je weet het even goed als ik, mijnheer!

— Dat is nog zoo zeker niet; zeg mij dus, wat dat groote nieuws is, dat reeds dadelijk een verandering in onze onderlinge betrekking zou te weeg brengen, welke tot dusverre zoo vriendschappelijk was?

— Het komt niet te pas, te schertsen, mijnheer! Ik heb je een dienst bewezen, je hebt mij betaald: wij zijn elkander dus niets meer schuldig.

— Misschien! maar ga voort, je wilt mij zeker het voorstel doen tot een nieuwen handel.

— Ik wil je volstrekt geen voorstel doen: ik kom hier, omdat je mij het verlangen hebt te kennen gegeven, mij te spreken: dat is alles.

— En je gevangene? Ben je altijd over hem tevreden?

— Meer dan ooit. Het is een voortreffelijk man, die het ongelukkige lot, dat hem getroffen heeft, stellig niet verdient; ik begin werkelijk belang in hem te stellen.

— Drommels! ik had op die belangstelling niet gerekend. Ik zie het nu al, dat ik mij in je bedrogen heb.

— Wat wil je daarmeê zeggen, mijnheer? vroeg de majoor op een gebelgden toon.

— Niets anders dan hetgeen ik zeg, mijnheer! je wilt mij voor

den gek houden met al die gewetensbezwaren, jij, die sedert anderhalf jaar volop geld gekregen hebt. Je wildet mij zeker zeggen, dat de kardinaal dood is en de koning op sterven ligt, niet waar? Een nieuwe regering komt aan het hoofd der zaken, en het is waarschijnlijk, dat deze nieuwe regering, al ware het alleen maar uit een geest van tegenspraak, alles zal omverwerpen wat de vorige gedaan heeft, en dat het eerste, wat zij doet, zal zijn, de gevangenissen te ontsluiten. Je wildet mij ook zeggen, dat de graaf de Barmont, die aan het hof warme vrienden bezit, welke van hun invloed te zijnen gunste gebruik zullen maken, ongetwijfeld weldra op vrije voeten zal gesteld worden. Ik wist dat alles even goed als jij, en misschien wel beter dan jij, maar wat doet dat tot de zaak af?

— Wat bedoel je daarmeê?

— Al heeft de graaf de Barmont ook trouwe vrienden, zoo heeft hij ook onverzoenlijke vijanden. Vergeet dat niet.

— Wat doet dat er toe?

— Dat je uiterlijk over vier dagen een bevelschrift, door koning Lodewijk XIII zelf onderteekend, zult ontvangen.

— Zoo, en wat zal de inhoud daarvan zijn?

— Och, niet veel bijzonders, dan alleen, dat de graaf de Barmont onmiddellijk van het eiland Sainte-Marguerite naar de Bastille overgebragt zal worden; en is men eens in de Bastille, voegde hij er op een somberen toon bij, die den majoor zijns ondanks een huivering over de leden joeg, dan is men voor immer van de lijst der levenden uitgeschrapt en komt men er niet uit, dan dood of gek! Begrijp je mij nu?

— Ja, ik begrijp je, mijnheer! maar wie verzekert je, dat de graaf vóór die vier dagen, waarvan je spreekt, niet ontsnapt zal zijn?

— O, met een gouverneur zoo als jij bent, komt die mogelijkheid mij toch nog al vrij onwaarschijnlijk voor.

— Maar, zeide de majoor, men verhaalt toch allerzonderlingste dingen omtrent de ontvlugting van gevangenen.

— Dat is waar, maar iets anders stelt mij nog meer gerust omtrent zulk een ontsnapping.

— En dat is, mijnheer?

— Lieve hemel! eenvoudig dat de graaf zelf verklaard heeft, dat hij nooit tot vlugten zou te bewegen zijn en dat hij zich zeer weinig om de vrijheid bekommerde.

— Daardoor zou je je juist laten misleiden. Het schijnt namelijk, dat hij thans geheel van gedachten veranderd is, en dat hij bij zijne vrienden op het herkrijgen der vrijheid aandringt.

— Zoo, is dat het geval? zeide de onbekende, terwijl hij op den majoor een doordringenden blik sloeg, die dezen, niettegenstaande de duisternis, door merg en been ging.

De gouverneur boog even.

Er was een oogenblik van stilzwijgen, gedurende hetwelk men geen ander geluid hoorde dan dat, hetwelk te weeg gebragt werd door de vogels, die zich gedurende den nacht in deze bouwvallen ophielden.

— Laat ons de zaak afdoen, hernam de onbekende op een vasten toon, hoe veel wil je hebben, als je zorgt, dat de gevangene niet ontvlugt, voordat het bevel des konings door je ontvangen is?

— Tweemaal honderd duizend livres, gaf de majoor ten antwoord.

— Zou ik niet eenig regt hebben, je te zeggen, dat die som nog al hoog is? vroeg de vreemdeling met een grijnzenden lach.

— Hoog of laag, het is de som, die ik er voor bepaald heb, en ik zal er niet van afwijken.

— Het zij zoo! je zult ze hebben.

— Wanneer?

— Morgen.

— Dat is te laat.

— Hoe nu? vroeg de onbekende op een trotschen toon.

— Ik heb gezegd, dat dit te laat is, hernam de majoor met onverstoorbare kalmte.

— Wanneer wil je ze dan hebben?

— Terstond.

— Denk je dan, dat ik tweemaal honderd duizend livres bij mij heb?

— Dat zeg ik niet, maar ik kan wel met je meêgaan, en als wij, bij voorbeeld, te Antibes gekomen zijn, kan je mij de som uitbetalen.

— Dat is goed bedacht.

— Niet waar?

— Ja, maar er is toch iets, dat de zaak zou kunnen doen mislukken.

— Dat zie ik niet in.

— Ik wel.

— Wat is het dan?

— Dit, dat ik, als ik hier een bijeenkomst met je heb, en als ik er vermomd en geheel alleen kom, daarmeê blijkbaar een doel heb.

— Wel, natuurlijk om onbekend te blijven.

— Je bent erg nieuwsgierig uitgevallen, mijnheer! Maar wij zullen het toch wel met elkander eens kunnen worden.

— Ik zie niet in, op welke wijze, als je ten minste niet aan mijn verzoek wilt voldoen.

— Je hebt verstand van diamanten, daar wij tot dusverre op geene andere wijze handel met elkander gedreven hebben.

— Dat is waar, mijnheer! ik heb er een beetje kennis van.

— Daar heb je er een, die honderd duizend kroonen waard is, neem dien.

Dit zeggende, overhandigde hij hem een zwart segrijnen doosje.

De majoor nam dit gretig in handen.

— Maar, bragt hij in 't midden, hoe zal ik de zekerheid hebben, dat je mij niet bedriegt?

— Ik merk, dat je mij erg vertrouwt, zeide de onbekende.

— Zaken zijn zaken: ik waag mijn leven om je van dienst te zijn.

— Wat je leven betreft, stel je daaromtrent gerust; daarvoor behoef je niet te vreezen; maar ik zal je de zekerheid geven, die je verlangt.

En terwijl hij een dievenlantaarn van onder zijn mantel te voorschijn haalde, liet hij het licht op den diamant vallen.

De majoor behoefde slechts een enkelen blik daarop te werpen om zich te overtuigen van de waarde der rijke belooning, die hem gegeven werd.

— Ben je nu voldaan? vroeg de onbekende, terwijl hij de lantaarn weder onder zijn mantel deed verdwijnen.

— Hier heb je er het bewijs voor, antwoordde de majoor, terwijl hij het doosje bij zich stak en hem een pak papieren ter hand stelde.

— Wat is dat? vroeg de onbekende.

— Papieren, die voor jou van heel veel belang zijn, daar zij je inlichtingen zullen geven, wie de vrienden van den graaf en

welke de middelen zijn, die zij kunnen aanwenden om hem de vrijheid terug te geven.

— Mooi zoo! riep de onbekende uit, terwijl hij het pak papieren gretig aannam; nu heb ik er geen berouw van, dat ik voor je medewerking zulk een hooge som betaald heb. Wij hebben nu immers alles goed afgesproken, niet waar?

— Dat geloof ik wel.

— Vaarwel dan! Als ik je noodig mogt hebben, zal ik je waarschuwen.

— Ga je nu al heen?

— Maar wat wil je langer in dit uilennest uitvoeren? Het is tijd, dat ieder onzer zich weder terugbegeeft naar hen, die op ons wachten.

En na den majoor even een groet toegebragt te hebben, keerde hij zich om, ten einde zich te verwijderen, en verdween achter de bouwvallen van het hoogaltaar.

Op hetzelfde oogenblik werd de onbekende onverhoeds door verscheidene personen aangegrepen, en dat wel met zoo veel behendigheid, dat hij niet alleen geen poging kon doen om zich te verdedigen, maar dat hem ook de handen gebonden waren en een prop in den mond gestoken was, voordat hij bekomen was van de verwondering, die deze aanval bij hem te weeg gebragt had.

Zijne aanvallers, die geen woord gesproken hadden, lieten hem in dezen toestand liggen, terwijl hij met magtelooze woede over den grond lag te rollen, en verdwenen in de duisternis, zonder zich verder met hem te bemoeijen.

Na een oogenblik van aarzeling had ook de majoor besloten, deze plaats te verlaten, en zich met langzame schreden in de rigting van het strand verwijderd. Op eenigen afstand daarvan gekomen, haalde hij, overeenkomstig het voorschrift van schipper Nicaud, zijn pistool uit den gordel en schoot deze af; vervolgens bleef hij met langzame schreden voortloopen.

De sloep had ongetwijfeld spoed gemaakt om naar hem toe te komen, want juist op het oogenblik, waarop de majoor aan het strand kwam, schuurde zij over het zand heen.

De gouverneur steeg zwijgend in de boot; twintig minuten later bevond hij zich weder op het verdek van den logger, waar schipper Nicaud hem met de meeste onderdanigheid en met zijn muts in de hand ontving.

De boot werd opgeheschen, de logger rigtte zijne zeilen naar den wind en koos het ruime sop weder, door een ferme bries voortgestuwd.

X.

De logger „De meeuw."

Een logger is een vaartuig, waarvan de achtersteven in een punt uitloopt en de voorsteven rond is. Hij heeft drie masten, een fokkemast, een grooten mast en een druilsmast, die vrij ver naar den achtersteven overhangt; zijn boegspriet is kort; hij heeft fokkezeilen, marszeilen en somtijds ook bramzeilen.

Ofschoon de diepgang dezer schepen aan den achtersteven vrij aanzienlijk is, gebruikt men ze nogtans, daar zij over het algemeen goede zeilers en geschikt om zee te bouwen zijn, dikwijls voor den sluikhandel, niettegenstaande het lastige van de fokkezeilen, waardoor het bij iedere wending van het schip noodig is, de raas weg te nemen.

»De meeuw" was een vaartuig van negentig tonnen inhoudsmaat, goed waterdigt, met eene ruime berging en vier kanonnetjes, die daaraan veeleer het aanzien van een kaperschip dan van een vreedzamen kustvaarder gaven.

Nogtans had dit ligte vaartuig, niettegenstaande het een vrij talrijke bemanning en een vrij oorlogzuchtig voorkomen had, en ofschoon het reeds sedert omstreeks een jaar de kusten van Provence en de Lerins bezocht, geen kwaad van zich doen spreken. Schipper Nicaud ging voor een braaf en eerlijk man door, al mogt hij ook een weinig ruw en twistziek zijn, gebreken, die overigens aan bijna alle zeelieden eigen zijn en die den goeden naam, waarin de kommandant van den logger »De meeuw" stond, volstrekt niet deden verminderen.

Zoodra de majoor de l'Oursière weder aan boord van den logger gekomen was en het ligte vaartuig het ruime sop gekozen had, sloeg hij nog eens een laatsten blik op het eiland Saint-Honorat, welks omtrekken al meer en meer onduidelijk werden en zich in de duisternis verloren, begaf zich naar

een luik bij den achtersteven, greep de valreep vast en klom in de kajuit af.

Doch toen de gouverneur in deze kajuit kwam, waarin hij niemand dacht aan te treffen, daar de schipper op het verdek gebleven was, kon hij ter naauwernood een uitroep van verbazing bedwingen.

Er bevond zich iemand in de kajuit, die aan de tafel zat, druk bezig met het drinken van een glas rumgroc en met het rooken van een lange pijp, waardoor hij geheel in een blaauwachtige rookwolk gehuld was.

In dezen man had de majoor terstond Michel den Baskiër, den ons bekenden visscher, herkend.

Na een oogenblik van aarzeling trad de majoor de kajuit binnen. Ofschoon de tegenwoordigheid van dezen persoon aan boord van den logger hem vrij zonderling voorkwam, was daarin toch niets gelegen, dat den majoor vrees zou behoeven aan te jagen. Hij had toch volstrekt geen reden om te vooronderstellen, dat Michel hem vijandig gezind was en dat hij iets van hem te duchten had.

Op het gedruisch, door den majoor bij het binnenkomen der kajuit gemaakt, had de matroos zich halverwege naar hem toegekeerd, zonder zijn pijp uit den mond te nemen. Terwijl hij het glas, dat hij in de regterhand hield, aan zijne lippen bragt, zeide hij op een spotachtigen toon:

— Welzoo, daar hebben we, als ik mij niet bedrieg, onzen waardigen gouverneur van Sainte-Marguerite. Het doet mij pleizier, je hier te zien, majoor!

— Kijk eens aan, zeide de majoor op denzelfden toon, dat is waarlijk de brave Michel. Door welk toeval vind ik je hier, daar ik regt had tot de onderstelling, dat je op dit oogenblik ergens met de vischvangst bezig waart?

— Och, zeide Michel lagchende, men kan overal visschen, hier even goed als elders. Neem je geen stoel, majoor! of ben je bang, dat je je zult vernederen, als je naast een armen drommel zoo als ik gaat zitten?

— Dat denk je toch niet, antwoordde de majoor, terwijl hij zich bij hem neêrzette.

— Je rookt niet, niet waar? vroeg Michel hem.

— Neen, dat laat ik aan zeelui over.

— Maar je drinkt toch wel, denk ik?

De majoor schoof een glas naar hem toe, dat de matroos tot aan den rand vol schonk.

— Op je gezondheid, majoor! Als ik iemand hier verwacht had, dan jou zeker niet.

— Zoo?

— Waarachtig niet.

— Nu, ronduit gesproken, dacht ik evenmin, jou hier te ontmoeten.

— Dat weet ik wel; je komt van het eiland Saint-Honorat.

— Natuurlijk moet je dat weten, daar ik je hier aantref.

— Het is dus om jou, dat wij twee uren met laveren tusschen de eilanden verloren hebben, op het gevaar af van op een blinde klip te stranden, in plaats van onze zaken te doen?

— Je zaken? ben je tegenwoordig dan sluikhandelaar?

— Ik ben alles, antwoordde Michel kortaf, terwijl hij zijn glas leêg dronk.

— Maar wat voer je hier toch uit? hernam de majoor.

— En jij? zeide de matroos, deze vraag met een wedervraag beantwoordende.

— Ik, ik? vroeg de majoor eenigzins verlegen.

— Je aarzelt met het geven van een antwoord, hernam Michel op een schertsenden toon, wil ik het dan maar eens voor je zeggen?

— Jij, Michel?

— Waarom niet? Je bent naar Saint-Honorat gegaan om er de schoone natuur te bewonderen, niet waar? En dit zeggende, barstte hij in lagchen uit.

— Inderdaad, ik heb altijd veel smaak voor het schilderachtige gehad, maar daar herinner ik mij, dat ik aan schipper Nicaud heb vergeten te zeggen, waar ik aan land wensch gezet te worden.

De gouverneur wilde opstaan.

— Dat is niet noodig, zeide de matroos, terwijl hij hem noodzaakte, weder te gaan zitten.

— Hoe, niet noodig? Integendeel, ik moet niet langer wachten....

— Ik zeg je, dat je den tijd nog wel hebt, majoor! viel

de matroos hem op een beslisten toon in de rede; bovendien moet ik eerst nog eens met je spreken.

— Moet jij met mij spreken? riep de majoor verbaasd uit.

— Zeker, majoor! zeide de ander op een spottenden toon; ik heb je uiterst gewigtige dingen meê te deelen. Op het fort gaat dat zoo gemakkelijk niet: je hebt daar een menigte soldaten en gevangenbewaarders, die bij het minste fronsen van je wenkbraauwen hem, die met je spreekt, het zwijgen opleggen en hem zonder veel komplimenten in het een of ander hok werpen, waar zij hem zonder gewetensbezwaar laten wegkwijnen. Dat is waarachtig alles behalve pleizierig, maar hier vrees ik niet, dat je mij in de gevangenis zult werpen. Ik wil dus van de gelegenheid, die zich voordoet, gebruik maken om je te zeggen, wat ik op mijn hart heb.

De majoor was alles behalve op zijn gemak, zonder nog bepaald te weten, waarvoor hij te duchten had: zoo zonderling kwam hem de wijze voor, waarop deze matroos, die altijd zoo onderdanig en beleefd jegens hem geweest was, tegen hem sprak. Nogtans liet hij daarvan niets blijken, maar legde den elleboog achteloos op de tafel en zeide:

— Welnu, als je er zoo veel lust in hebt, beste Michel! laat ons dan wat met elkander praten: ik heb den tijd wel, en word door niets gehaast.

De matroos liet zijn stoel op een der achterpooten draaijen en kwam ten gevolge van deze beweging vlak tegenover den majoor de l'Oursière te zitten. Hij keek dezen eenige oogenblikken met een guitachtig gezigt aan, terwijl hij den rum, dien hij in zijn glas had, in één teug leêg dronk, en zeide eensklaps tot hem, nadat hij het ledige glas hard op de tafel neêrgezet had:

— 't Is nog al een kluchtige liefhebberij, die je hebt, majoor! zoo in het holle van den nacht de bouwvallen van het klooster op Saint-Honorat te gaan bewonderen, 't is nog al een kluchtige liefhebberij en die je leelijk zal opbreken, naar ik vernomen heb.

— Wat wil je daarmeê zeggen? vroeg de majoor, bleek als een doek wordende.

— Wel, wat ik zeg en niets anders! Geloof je aan het toeval, majoor?

— Maar.....

— Niet verder. Is het geen toeval, dat mij jou hier doet ontmoeten, en is het geen toeval, dat jou op een onbewoond eiland een diamant ter waarde van tweemaal honderd duizend livres doet vinden?

Thans trachtte de majoor niet te antwoorden, want hij gevoelde, dat hij vast gezet was.

Michel vervolgde op denzelfden schertsenden en spottenden toon:

— Waarlijk, het is wel slim, zoo te handelen als jij doet. Men wordt spoedig rijk, als men van twee kanten geld krijgt, maar even als alle dingen, die al te mooi zijn, is ook dit heel wisselvallig.

— Je beleedigt mij, ellendeling! stamelde de majoor, pas op hetgeen je zegt, of ik roep....

— Komaan! viel de matroos hem met een ruwen lach in de rede, ik wil de beleediging, die je mij voor de voeten werpt, met stilzwijgen beantwoorden: ik heb op dit oogenblik iets anders te doen. En wat dat roepen betreft, doe het maar, dan zal je zien, wat er gebeurt.

— Maar het is verraad.

— Wel, zijn wij dan niet allen in meerdere of mindere mate verraders? Jij bent het, ik ben het, dat is immers een bekende zaak. Dus is het noodeloos, langer bij dit onderwerp stil te staan: het is beter, op onze zaken terug te komen.

— Spreek dan maar op, mompelde de majoor op een somberen toon.

— Komaan, ik zal je een bewijs van mijn openhartigheid geven en je eens voor 'al aanwijzen, hoe verkeerd je zoudt handelen, als je de minste goede verwachting koesterdet van hetgeen hier zal gebeuren. Dit zeggende, klopte hij even met den voet van zijn glas op de tafel.

— Heidaar, Nicaud! riep hij met een forsche stem, kom eens gaauw beneden.

Een zware stap deed zich op den trap, die naar de kajuit voerde, hooren en bijna terstond daarop vertoonde schipper Nicaud zich op den drempel.

— Wat moet je van mij hebben, Michel? vroeg hij, zonder dat hij de tegenwoordigheid van den majoor scheen op te merken.

— Niet veel bijzonders, kerel! antwoordde de matroos, ter-

wijl hij met den vinger naar den officier wees, op wiens gelaat de ontroering, die zich van hem meester gemaakt had, duidelijk te lezen stond; een eenvoudige vraag om mijnheer genoegen te doen.

— Spreek op!

— Wie voert eigenlijk het bevel over den logger »De meeuw," in welks kajuit wij ons op dit oogenblik bevinden?

— Wel, jij immers?

— Dus is iedereen aan boord, jij er onder begrepen, mij gehoorzaamheid verschuldigd?

— Wel zeker, en dat nog wel zonder aanmerkingen te maken.

— Heel goed. Ik wil eens onderstellen, Nicaud! dat ik je beval, den majoor te grijpen, hem twee kogels aan de voeten te binden en hem in zee te werpen, wat zou je dan doen?

— Wat ik zou doen?

— Ja.

— Ik zou gehoorzamen.

— Zonder aanmerkingen te maken?

Schipper Nicaud haalde de schouders op.

— Moet ik het dan maar doen? zeide hij, terwijl hij zijne hand reeds naar den majoor uitstrekte, die zat te beven als een populierblad.

— Nog niet, antwoordde Michel, keer naar het verdek terug, maar verwijder je niet te ver van de kajuit: ik zal je hulp waarschijnlijk spoedig noodig hebben.

— Heel goed, zeide de schipper en verdween.

— Weet je het nu, majoor? vroeg Michel, terwijl hij zich tot den verschrikten gouverneur wendde; en begin je nu te begrijpen, dat je, voorloopig althans, geheel in mijn magt bent?

— Ik begrijp het, bragt de majoor met een zwakke en half verstikte stem uit.

— Dan geloof ik, dat wij de zaak wel spoedig met elkander eens zullen worden.

— Kom dan, wat ik je bidden mag, zonder verdere omwegen tot die zaak.

— Goed! riep Michel uit, zoo mag ik het hebben. Wees dan maar zoo goed, mij eerst den diamant ter hand te stellen, dien je medepligtige je in de bouwvallen gegeven heeft.

— Wil je mij bestelen? Ik had betere gedachten van je gehad, antwoordde de majoor met verontwaardiging.

— Noem het zoo als je wilt, hernam de matroos met onverstoorbare bedaardheid, de naam doet niets tot de zaak af: geef mij den diamant.

— Ik bedank je wel, antwoordde de majoor kortaf, die diamant maakt mijn geheele fortuin uit; je zult hem niet anders dan met mijn leven hebben.

— Die voorwaarde, hoe dwaas zij ook wezen moge, zal mij niet terughouden. Je kunt er op rekenen, dat ik je, als het noodig is, zal dooden en mij vervolgens den diamant toeëigenen. En dit zeggende kreeg hij een pistool voor den dag.

Er was een oogenblik van stilzwijgen.

— Dus wil je den diamant met alle geweld hebben?

— Ja, en nog iets anders, zeide Michel.

— Ik begrijp je niet.

De matroos stond op, zette hem de pistool op de borst en zeide, terwijl hij zijn voorhoofd fronste :

— Je zult mij straks wel begrijpen.

De majoor zag in, dat hij verloren was en dat de matroos hem zou dooden.

— Wacht eens even, zeide hij.

— Heb je een besluit genomen?

— Ja, zeide hij met een woedende stem, en vervolgde, terwijl hij het doosje uit zijn zak te voorschijn haalde: Hier heb je hem, en wees vervloekt!

Michel stak de pistool weder in zijn gordel, deed het doosje open en bekeek den diamant oplettend.

— Goed zoo, zeide hij, terwijl hij het doosje weder digt deed en in den zak stak.

De ongelukkige officier volgde al zijne bewegingen en hield geen oog van hem af.

Michel ging weder zitten, schonk zich een glas rum in, dronk het in één teug leêg, ging achterover in zijn stoel leunen, stopte zijn pijp en zeide :

— Laat ons nu eens met elkander spreken.

— Met elkander spreken! herhaalde de majoor, is het dan nog niet afgeloopen?

— Nog niet. Hum! wat ben je gehaast! Wij hebben nog over niets gesproken.

— Wat wil je dan nog meer van mij?

— Dat zeg je op een toon van verwijt, die volstrekt niet te pas komt; doch ik zal het maar toeschrijven aan den kwaden luim, waarin je bent, en het je niet ten kwade duiden. 't Is ook niet pleizierig, als men zijn heele leven arm geweest is, zich in een oogenblik van zijn fortuin, wanneer men die eindelijk verkregen heeft, beroofd te zien. Welnu, luister naar mij, majoor! vervolgde hij, terwijl hij een goedig gelaat zette en met zijne ellebogen op de tafel leunde, je kunt de fortuin, die je verloren hebt, gemakkelijk terugkrijgen: dat hangt alleen van je zelf af.

De majoor zette groote oogen op, want hij wist niet, of hij hetgeen de matroos tot hem zeide in ernst moest opnemen; doch daar hij er niets bij waagde, als hij hem zich nader liet verklaren, leende hij hem een aandachtig oor.

De matroos hernam:

— Het doet er niet toe, hoe ik het vernomen heb, maar ik weet het met volkomen zekerheid en de zaak van den diamant levert er een onweêrsprekelijk bewijs van, dat je aan den eenen kant geveinsd hebt, het levendigste belang in den graaf de Barmont te stellen, aan wien je door middel van dit geveinsde medelijden aanzienlijke sommen afgeperst hebt; terwijl je hem aan den anderen kant schaamteloos verraden hebt, ten gevalle van zekere vijanden, door welke je je insgelijks goed laat betalen. Ik herinner je hier maar eens aan; het is noodeloos er verder over te spreken, zeide Michel, terwijl hij door een gebaar den majoor het antwoorden belette. Nu moet je weten, dat ik mij in het hoofd gezet heb, dat de graaf, welke ook de middelen mogen zijn, door zijne vijanden aangewend om dit te beletten, vrij moet worden en vrij worden door mij. Ziehier wat mijn plan is; luister er goed naar, mijnheer! want de zaak betreft jou meer van nabij dan je wel schijnt te meenen. De graaf heeft den dood van den kardinaal de Richelieu vernomen. Ik ben het, die hem de tijding daarvan heb doen toekomen in een brief van den hertog de Bellegarde. Je ziet, dat ik met alles goed bekend ben; hij heeft je terstond verzocht, bij hem te willen komen; je hebt onmiddellijk aan zijn verzoek voldaan. Waarover heb je toen met elkander gesproken? Zeg het mij en wees vooral openhartig; straks zal ik naar jou luisteren.

— Waartoe zou het dienen, je den inhoud van dit ge-

sprek meê te deelen? zeide de majoor op een spotachtigen toon.

— Omdat ik het van je verlang, antwoordde Michel, en omdat het in je eigen belang is. Verblijd je niet al te gaauw, majoor! Je bent nog niet uit mijne handen van daan; doe wat ik van je eisch goedwillig, je belang vordert het.

— Mijn belang? zeide hij verwonderd.

— Spreek op, majoor! Als het tijd is, dan zal ik je de verklaring geven, die je verlangt.

De grijze officier dacht een oogenblik na. Eindelijk vatte hij het besluit op, te spreken, maar behield zich heimelijk voor, als de gelegenheid zich later mogt voordoen, den matroos duur te laten betalen voor den angst en de vernedering, welke hij hem had doen ondergaan.

— De graaf, zeide hij, heeft mij overgehaald om naar Parijs te gaan, ten einde een mondgesprek te houden met den hertog de Bellegarde, en hem het bevel tot zijne invrijheidstelling over te brengen, dat de hertog zeker van den koning zal verkrijgen.

— Goed zoo! En wanneer dacht je naar Parijs te vertrekken?

— Ik ben al vertrokken.

— Zoo, zoo, zeide Michel lagchende. Het schijnt, dat je je onderweg opgehouden hebt; maar dat doet niets tot de zaak af. Is dat alles?

— Bijna alles.

— Hum! is er dan nog iets?

— Niets van belang.

— Dat doet er niet toe: zeg mij alles, ik ben er heel nieuwsgierig naar. Heeft de graaf je niets beloofd?

— Ja.

— Hoe veel?

— Vijftig duizend livres, zeide de majoor met weêrzin.

— Nu, nu, dat is een aardig sommetje, en dat je op een vreemde wijze tracht te verdienen; maar ik wil daarop niet terugkomen. Wil je je diamant terug hebben en te gelijker tijd de vijftig duizend livres, die je door den graaf beloofd zijn, krijgen? Spreek op! Het hangt alleen van je zelf af.

— Je spot met mij, je spreekt niet in ernst.

— Ik ben integendeel nooit ernstiger geweest. Bij de komst van den graaf op het fort, waarover jij het bevel voert, was

je slechts een arme drommel van een officier; je hadt je heele leven lang moeite gehad om aan den kost te komen, en waart gedoemd, op je eiland te sterven zoo als je geleefd hadt, dat wil zeggen, zonder een duit rijk te zijn. Sedert vijftien à achttien maanden hebben de zaken een geheel andere wending voor je genomen. Met hetgeen je van den graaf afgeperst hebt en hetgeen zijne vijanden je gegeven hebben, is het je gelukt, een aardig sommetje bij elkander te brengen. Ik wil eens aannemen, dat je de vijftig duizend livres van den graaf verdient en dat ik je den diamant teruggeef, dan zou dit een aardige fortuin voor je zijn, die je zou veroorloven, je naar elders te begeven, ten einde daar je dagen in vreugde en weelde te eindigen. Denk je dat ook niet?

— Maar die vijftig duizend livres zal ik niet ontvangen, en den diamant heb jij mij afgenomen.

— Dat is ook zoo, maar ik heb er bijgevoegd, dat het slechts van jou, van jou alleen afhing, dien weder in je bezit te krijgen.

— Wat moet ik daarvoor doen?

— Daar wachtte ik maar op, majoor! Wil je dus in een schikking treden?

— Dat moet ik wel; heb ik op dit oogenblik nog een vrijen wil?

— Men heeft dien altijd, als men maar wil, majoor! en dat weet je even goed als ik. Daar je echter een man bent, die lang niet van verstand misdeeld is, begrijp je, dat men, wanneer men zich door min of meer eervolle middelen fortuin gemaakt heeft, deze ook moet trachten te behouden, en daarom begin je met aan de voorstellen, die je wel gist, dat ik je doen zal, een opmerkzaam oor te leenen, eindelijk overtuigd, dat het in je belang is, met mij een verdrag aan te gaan.

— Onderstel wat je wilt, dat kan mij weinig schelen; maar zeg mij eindelijk die voorstellen, opdat ik weten moge, of mijne eer toelaat, ze aan te nemen, dan of ik ze moet verwerpen.

Michel begon bij deze woorden, waardoor de majoor zijne geneigdheid om in een schikking te treden trachtte te verbergen, luidkeels te lagchen.

— In plaats van naar Parijs te gaan, zeide hij, moet je doodeenvoudig naar Sainte-Marguerite terugkeeren. Daar moet je naar den graaf toegaan, hem zeggen, dat hij vrij is, en met

hem aan boord van den logger terugkeeren, die op je zal wachten. Als je met den graaf aan boord bent, zal de logger weder onder zeil gaan. Dan zal ik je je diamant teruggeven; dan zal ik je de vijftig duizend livres, waaromtrent je met den graaf overeengekomen bent, uitbetalen, en daar je zonder twijfel geen lust zult hebben, het bevel over het fort weder op je te nemen, zal ik jou en je rijkdommen overbrengen naar de plaats, werwaarts je je wilt begeven, ten einde er te leven, zonder de vrees te behoeven te koesteren, dat je in je rust gestoord zult worden.

— Maar, merkte de majoor aan, wat zal ik aan den graaf zeggen om hem te overtuigen, dat hij vrij is ten gevolge van een koninklijk besluit?

— Dat kan mij niet schelen, dat is jou zaak! Je doet je zelf onregt aan, beste majoor! als je meent, dat het je aan de begaafdheid ontbreekt om hem daaromtrent iets op de mouw te spelden. Hoe denk je nu over mijn voorstel: neem je het aan?

— Wie verzekert mij, dat je mij niet bedriegt, en dat, als ik aan de voorwaarden, die je mij gesteld hebt, voldaan heb, jij ook even trouw de jouwe zult nakomen?

— Het woord van een eerlijk man, mijnheer! een woord, dat, ofschoon het slechts van een eenvoudig matroos is, even veel waarde heeft als dat van een edelman.

— Ik zal je dan maar op je woord gelooven, hernam de majoor, terwijl hij de oogen voor den doordringenden blik van Michel neêrsloeg.

— Dat blijft dus afgesproken?

— Jawel.

— Heel goed. Heidaar, Nicaud! riep Michel.

De schipper kwam zoo spoedig binnen, dat het blijkbaar was, dat hij zich niet ver van het tweetal verwijderd had.

— Daar ben ik, Michel! wat verlang je van mij?

— Waar zijn wij op dit oogenblik? vroeg de matroos.

— Omstreeks vijf mijlen van het eiland Sainte-Marguerite af.

— Goed! Laat ons tot het aanbreken van den dag op die hoogte blijven; bij het opkomen der zon moeten wij met volle zeilen naar het eiland stevenen en daar voor anker komen.

— Goed, Michel! Dat blijft afgesproken.

— Ik denk wel, dat de gouverneur behoefte zal hebben, een

weinig rust te nemen. Zou je hem niet ergens een plaats kunnen geven, waar hij een uur of vier rustig kan slapen?

— Niets gemakkelijker dan dit. Daar ik van nacht niet te kooi ga, en jij ook zeker niet, is mijn kajuit ter beschikking van den majoor, als hij mij de eer wil aandoen, haar van mij aan te nemen.

De grijze officier was werkelijk afgemat, niet alleen door de vermoeijenis van eene lange nachtwaak, maar vooral door de gemoedsbewegingen, welke zich gedurende dezen avond van hem meester gemaakt hadden. Zeker, dat hij zich verder niet over zijne veiligheid beducht behoefde te maken, nam hij het aanbod van den schipper zonder eenige aarzeling aan en begaf zich naar de kajuit, waarvan deze de deur beleefd voor hem open deed.

De beide zeelieden begaven zich weder op het verdek.

— Ditmaal, zeide Michel, geloof ik, dat wij goed gemanoeuvreerd hebben en dat ons plan zal gelukken.

— Ik begin het nu ook te denken. Die oude schurk van een gouverneur heeft zich zeker lang taai gehouden, niet waar?

— Nog al niet erg, zeide Michel lagchende; overigens had hij dan ook geen keus, hij moest zich goedschiks of kwaadschiks aan mij overgegeven.

Gelijk men afgesproken had, zeilde de logger den geheelen nacht in den omtrek van het eiland heen en weêr en hield zich steeds op een afstand van vier of vijf mijlen van de kust.

Bij den opgang der zon stevende men met volle zeilen op Sainte-Marguerite af.

De wind werd bij de kust wat flaauwer, zoodat er een geruime tijd noodig was, voordat het ligte vaartuig de kleine haven kon binnenloopen, die zich in de nabijheid van het fort bevond en tot aanlegplaats diende.

De logger had te veel diepgang dan dat het mogelijk zou geweest zijn, daarmede vlak aan wal te komen; hij bleef dus op eenigen afstand liggen; schipper Nicaud liet de sloep uitzetten, terwijl Michel zich naar de kajuit begaf, ten einde den majoor te waarschuwen.

Deze was reeds wakker geworden; uitgerust en verkwikt door den slaap, scheen hij dezelfde man niet meer te zijn; hij beschouwde zijn toestand thans in het ware licht en begreep, dat het middel, hetwelk hem aangeboden was om uit den moeije-

lijken toestand, waarin hij zich door zijn dubbel verraad geplaatst zag, te geraken, eer voordeelig dan nadeelig voor hem was.

Met een bijna lagchend gelaat wenschte hij Michel een goeden morgen en maakte dan ook volstrekt geen bezwaar, het morgenslokje aan te nemen, dat de matroos hem aanbood.

— Waar zijn wij nu, Michel? vroeg hij hem.

— Majoor! wij zijn reeds digt bij den wal gekomen.

— Nu al? Denk je niet, dat het nog wat vroeg is om aan land te gaan?

— Volstrekt niet; het is negen uren.

— Zoo laat al? Drommels! het schijnt, dat ik goed geslapen heb; ik voel mij dan ook van ochtend regt pleizierig.

— Des te beter, majoor! dat is een goed teeken. Maar eerst nog een vraag: je herinnert je onze afspraak immers wel, niet waar?

— Heel best!

— En zal je dan met open kaart met mij spelen?

— Met open kaart! Op mijn beurt geef ik je mijn woord van eer, en wat er ook gebeuren moge, ik zal het houden.

— Komaan, het doet mij pleizier, dat ik je zoo hoor spreken; ik begin nu heel anders over je te denken.

— Och hemel! zeide de majoor lagchende, je kent me nog niet.

— Je weet, dat de sloep klaar is; zij wacht alleen op jou om je aan wal te zetten.

— Als dat zoo is, dan ben ik tot je dienst, Michel! Ik heb nu even veel haast als jij om de zaak tot een goed einde te brengen.

De majoor begaf zich thans naar het verdek, en klom in de sloep, die weldra van het schip afstak en zich naar de aanlegplaats begaf.

Het hart van Michel klopte hem in de borst, terwijl hij het ranke vaartuig nakeek, dat zich snel van den logger verwijderde en den oever al spoedig bereikte.

XI.

Een laatst vaarwel aan Frankrijk.

Naauwelijks had de majoor de l'Oursière op het eiland Sainte-Marguerite voet aan wal gezet, of alles in het geheele fort kwam in rep en roer.

De gouverneur had dan ook den vorigen avond, toen hij het eiland verliet, gezegd, dat hij een reis ging doen, en misschien wel twee weken weg zou blijven.

De kapitein, aan wien hij gedurende zijne afwezigheid het bevel over het fort opgedragen had, kwam hem haastig te gemoet, nieuwsgierig, de reden van zulk een spoedige terugkomst te vernemen.

De majoor antwoordde eerst ontwijkend, dat de tijdingen, welke hij bij zijne komst op het vasteland ontvangen had, het noodzakelijk gemaakt hadden, zijn reis onmiddellijk te staken, en terwijl hij zoo voortpraatte, trad hij het fort binnen en begaf zich naar zijne kamer, aldoor gevolgd door den kapitein, dien hij bevolen had, hem te vergezellen.

— Kapitein! zeide hij tot hem, zoodra zij alleen waren; je moet uit het garnizoen terstond een keus doen van tien kloeke, mannen, je moet je met hen inschepen op het visschersvaartuig-dat ik aan wal heb zien liggen. De zending, die ik je toever trouw, is van een hoogst gewigtigen aard, en kan, als je haar naar eisch volbrengt, belangrijke voordeelen voor je opleveren; zij moet in stilte volbragt worden. 't Is een staatsgeheim, kapitein!

De kapitein maakte een diepe buiging en was blijkbaar gestreeld door het vertrouwen, dat zijn superieur in hem toonde te stellen.

De majoor vervolgde:

— Je moet je een weinig zuidwaarts van Antibes aan land laten zetten en de schuit daar laten blijven, ten einde daarmede terug te keeren; je moet het zoo schikken, dat je de stad eerst in den nacht binnenkomt, zonder de aandacht op je te vestigen; je moet je manschappen een goed onderkomen zien te verschaffen, zonder argwaan op te wekken, maar zoodat je ze in een oogen-

blik bij de hand hebt. Morgen ten tien ure moet je je naar den gouverneur der stad begeven, hem een brief overhandigen, dien ik je zal geven, en je te zijner beschikking stellen. Heb je mij goed begrepen, kapitein?

— Heel goed, majoor!

— Vooral moet ik je de diepste geheimhouding aanbevelen. Vergeet niet, dat je fortuin waarschijnlijk van den goeden uitslag dezer zending afhankelijk is.

— Ik zal u gehoorzamen, gouverneur! U zal bij mijn terugkomst mij niets anders dan lof toe te zwaaijen hebben.

— Daar reken ik op, kapitein! Je moet binnen een half uur vertrokken zijn. Terwijl je je toebereidselen maakt, zal ik den brief schrijven; ik zal zorgen, dat hij klaar is, als je afscheid van mij komt nemen.

Na een eerbiedige buiging verwijderde de kapitein zich met blijdschap in het hart, zonder het minste vermoeden te hebben van het verraad, dat zijn superieur wilde plegen, en ging daarop alles in groote haast voor zijn vertrek gereed maken.

De majoor had onder zijn bevel een garnizoen van vijftig soldaten, die door drie officieren, een kapitein en twee luitenants, gekommandeerd werden.

Deze kapitein, na hem zelven de hoogste in rang, zou de list, die hij te baat moest nemen, zonder twijfel zoo al niet geheel hebben doen mislukken, dan toch vrij wat tegengewerkt hebben, uit hoofde van het voorwendsel, dat hij had moeten bedenken om het ontbreken van een geschreven bevel tot invrijheidstelling van den graaf voor hem te verklaren.

Door hem te verwijderen, had de majoor niemand anders tegenover zich dan twee officieren, te laag in rang geplaatst, dan dat zij zich zouden veroorloofd hebben, opmerkingen te maken of te aarzelen in het volbrengen zijner bevelen, en dit des te meer, daar sedert de tien jaren, gedurende welke de majoor de l'Oursière kommandant van het fort op Sainte-Marguerite geweest was, niets in zijn gedrag de minste reden tot ongunstige vermoedens gegeven had.

Door de omstandigheden gedwongen, zijne pligten te verzaken en zich voor immer uit zijn vaderland te verwijderen, dat hij na die stoutmoedige daad niet zou wederzien, wilde de majoor niets aan het toeval overlaten en van zijn ongunstigen toe-

stand zoo veel mogelijk partij trekken. Door de maatregelen, die hij genomen had, hoopte hij tegen elk gevaar beveiligd te zijn, wanneer zijn verraad eindelijk aan het licht zou komen.

Maar door een gevoel van billijkheid, altijd zeer prijzenswaardig, maar vooral bij zulk een man en in zulke omstandigheden, wilde de majoor den last van zijn schandelijk gedrag alleen dragen en het vermoeden van medepligtigheid niet op de ongelukkige officieren laden, aan welke hun pligt gebood, hem te gehoorzamen in hetgeen zij meenden, dat tot hunne militaire dienst behoorde.

Hij schreef dus aan den gouverneur van Antibes een uitvoerigen brief, waarin hij, zonder iets te vergeten, het verraad mededeelde, dat hij zou plegen en dat reeds gepleegd zou zijn, als de gouverneur dezen zonderlingen brief in handen kreeg; hij gaf de redenen op, die hem noodzaakten, op zulk eene wijze te handelen, nam al de verantwoordelijkheid van eene dergelijke handelwijze op zich, en ontlastte zijne officieren en zijne soldaten niet alleen geheel en al van de verdenking van medepligtigheid, maar zelfs van zijdelingsche bekendheid met zijn voornemen.

Toen hij aan deze verpligting voldaan had — want het was onmogelijk, dat de gouverneur van Antibes de waarheid zijner mededeelingen een oogenblik in twijfel zou trekken — vouwde de majoor den brief digt, verzegelde dien, legde hem op de tafel neder en wachtte de terugkomst van den kapitein af.

Nu zijne schepen verbrand waren, kon de majoor de l'Oursière niet terugtreden: hij moest, het kostte wat het wilde, voortgaan en slagen. Deze zekerheid van een onherstelbaar verlies, als zijn plan mislukte, verbande zijne laatste twijfelingen en gaf hem al de kalmte terug, welke noodig was om te handelen met de koelbloedigheid, die in de zonderlinge omstandigheden, waarin hij verkeerde, vereischt werd.

De kapitein trad binnen.

— Welnu? vroeg de majoor hem.

— Ik ben gereed om te vertrekken, gouverneur! Mijne soldaten bevinden zich reeds aan boord van het visschersvaartuig: binnen tien minuten zullen wij het eiland verlaten hebben.

— Hier heb je den brief, dien je aan den gouverneur van Antibes in eigen persoon moet ter hand stellen. Denk goed aan de instructiën, die ik je gegeven heb.

— Ik zal mij in alle opzigten dienovereenkomstig gedragen, majoor!

— Tot weêrziens dan, en dat God je behoede! zeide de majoor, terwijl hij opstond.

De officier groette en vertrok.

De majoor keek hem door het half geopende raam van zijne kamer na; hij zag hem het fort verlaten, zich naar het strand begeven en in de visschersschuit stappen; het vaartuig stak van wal, heesch zijne zeilen en werd door een zacht koeltje voortgestuwd.

— Ziezoo! zeide de majoor, terwijl hij het raam met een zucht digt sloot; nu maar naar den ander toe!

Maar vooraf draaide de grijze officier de deur zijner kamer op het nachtslot, verbrandde zekere papieren, kreeg enkele andere voor den dag, stak eenige kleedingstukken in een klein valies, want hij wilde niet alles wat hij had medenemen, uit vrees dat hij argwaan zou wekken. Daarop wikkelde hij in zijn mantel een klein ijzeren kistje, dat zeer zwaar was en ongetwijfeld zijn gereed geld bevatte, overtuigde zich met een enkelen blik, dat alles in orde was, sloot de deur weder open en riep iets.

Een soldaat verscheen.

— Verzoek aan de heeren de Castaix en de Mircey, hier te komen, zeide hij, ik moet hen spreken.

De heeren de Castaix en de Mircey waren de beide luitenants, die op het fort gebleven waren.

Zij verschenen al spoedig en waren reeds benieuwd, wat dit onverwachtsche onderhoud zou te beteekenen hebben; de gouverneur toch was niet gewoon, dikwijls met zijne officieren te spreken.

— Mijn heeren! zeide hij tot hen, nadat hij hun groet beantwoord had, een koninklijk bevel heeft mij in aller ijl hierheen doen terugkeeren. Ik moet onzen gevangene, den graaf de Barmont, naar Antibes overbrengen, werwaarts de kapitein mij reeds met eenige soldaten is vooruitgegaan, ten einde alle pogingen tot ontsnapping van den kant van den gevangene te voorkomen; ik heb op deze wijze gehandeld, omdat de koning gewild heeft, dat deze overbrenging van den graaf van de eene plaats naar de andere den schijn zou hebben van een invrijheidstelling; ik moet

zelfs in dien geest tot den gevangene spreken, ten einde hem niets te laten bemerken van de nieuwe orders, die ik ten opzigte van hem gekregen heb. Tot aan mijne terugkomst, die binnen twee dagen zal plaats hebben, moet jij, mijnheer de Castaix! daar je de oudste in rang bent, het bevel over het fort op je nemen; ik wil hopen, mijn heeren! dat ik tevreden zal kunnen zijn over de wijze, waarop je je pligten gedurende mijn afwezigheid vervuld hebt.

De beide officieren groetten. Daar zij met de sluwe en geheimzinnige politiek van den kardinaal bekend waren, verwonderden de woorden van den majoor hen geenszins, want ofschoon de kardinaal dood was, was dit toch nog niet lang genoeg geleden dan dat de koning in zijne wijze van regeren reeds eenige verandering zou hebben kunnen brengen.

— Weest zoo goed, den gevangene bij mij te laten brengen. Terwijl ik hem zijne invrijheidstelling aankondig, voegde hij er met een spottenden glimlach bij, waarvan de officieren de beteekenis niet begrepen; moet je al de goederen, die hem toebehooren, naar de sloep van den logger laten brengen, aan boord waarvan ik teruggekomen ben. Je kunt vertrekken, mijne heeren!

De officieren verwijderden zich.

De graaf was zeer verwonderd, toen la Grenade zijne gevangenis open deed en hem verzocht, hem te willen volgen, terwijl hij hem mededeelde, dat de gouverneur hem verlangde te spreken.

Hij meende, dat de majoor op weg naar Parijs was, gelijk zulks den vorigen avond tusschen hen afgesproken was, en begreep er niets van, dat hij nog op het fort was, na de plegtige belofte, welke hij hem gedaan had.

Iets anders baarde hem niet minder verwondering. Sedert hij op het eiland Sainte-Marguerite gevangen zat, had de gouverneur hem nooit verzocht, bij hem te willen komen, maar zich integendeel altijd tot hem begeven en hem in zijne kamer opgezocht.

Maar wat nog meer bijdroeg om hem de zaak vreemd te doen voorkomen, was, dat la Grenade hem verzocht, al wat hem toebehoorde in zijn koffer te pakken en er den sleutel uit te nemen.

— Maar waartoe dient deze voor het minst overbodige voorzorg? vroeg de graaf hem.

— Men weet nooit, wat er gebeuren kan, graaf! gaf de gevangenbewaarder hem ten antwoord, het is altijd goed, voorzorgen te nemen, en als ik u was, zou ik mijn hoed opzetten en mijn mantel omdoen.

En terwijl hij dit zeide, begon de soldaat hem aan het inpakken van zijn koffer te helpen.

— Ziezoo, dat is klaar, zeide hij met zelfvoldoening, toen de graaf er den sleutel uitgehaald had, daar hebt ge uw hoed en uw mantel.

— Mijn hoed, nu, dat kan er nog meê door, zeide de graaf lagchende, maar mijn mantel, waartoe zou dat dienen? Ik ben niet bang, dat ik in dat kleine eindje van hier naar den gouverneur een pleuris zal opdoen.

— Wil u hem dan niet meênemen?

— Wel zeker niet!

— Welnu, dan zal ik hem meênemen: u zal wel zien, dat u hem noodig zal hebben.

De graaf haalde de schouders op, zonder antwoord te geven. Zij verlieten de kamer, zonder dat de gevangenbewaarder zich de moeite gaf de deur daarvan te sluiten.

De majoor wachtte zijn gevangene reeds op, terwijl hij zijn kamer met groote stappen op en neêr liep. La Grenade bragt hem binnen, legde den mantel op een stoel neêr en vertrok.

— Zoo, zoo! zeide de majoor lagchende, ik merk, dat ge al lont geroken hebt.

— Ik, majoor! waarvan heb ik dan lont geroken, als ik je bidden mag?

— Wel drommels! gij zijt gekleed, alsof gij op reis moest.

— Dat komt door dien mallen la Grenade, die mij, ik weet niet waarom, gedwongen heeft, mijn hoed op te zetten en die met alle geweld mijn mantel heeft meêgenomen.

— Hij heeft gelijk gehad!

— Hoe dat?

— Graaf! ik heb de eer, u aan te kondigen, dat gij vrij zijt.

— Ik vrij! riep de graaf uit, terwijl hij beurtelings bleek en rood van blijdschap en ontroering werd.

— Het heeft den koning behaagd, het bevel tot uwe invrijheidstelling te teekenen: ik heb dit ontvangen, toen ik te Antibes aan land stapte.

— Eindelijk! riep de graaf uit, maar hij bedwong zich terstond en vroeg: en kunt ge mij dit geschrift laten zien, majoor?

— Neen, graaf! dat is mij streng verboden.

— Zoo, en om welke reden?

— Het is een algemeene maatregel, graaf!

— Het zij zoo, dan mag ik er niet op aandringen. Maar is het u dan toch niet geoorloofd, mij te zeggen, op wiens verzoek mijne vrijheid mij teruggegeven wordt?

— Daarin zie ik volstrekt geen bezwaar, graaf! Het is geschied op verzoek van den hertog de Bellegarde.

— Die edele hertog! die ware vriend! riep de graaf bewogen uit.

De majoor bood hem met de meeste kalmte een pen aan, wees hem een onbeschreven plekje op een register aan en zeide tot hem:

— Zou u de goedheid willen hebben, graaf! uw naam op dit register te teekenen?

De graaf las het geschrevene vlugtig door, hij zag, dat het een soort van getuigschrift was, waarin hij de verklaring aflegde, dat hij gedurende zijne gevangenschap goed behandeld was.

Hij teekende.

— En nu, majoor! zeide hij, daar ik vrij ben..... Want ik ben nu immers wezenlijk vrij, niet waar?

— Zoo vrij als een vogel in de lucht, graaf!

— Dus kan ik mij verwijderen. Ik weet niet, hoe het komt, maar ik heb een gevoel, alsof die sombere en dikke muren mij zullen verstikken. Ik zal eerst weder vrij ademhalen, als ik in de buitenlucht kom.

— Dat kan ik mij best voorstellen, graaf! ik heb dan ook alles in gereedheid gebragt; wij zullen scheep gaan, wanneer u verkiest.

— Wij? zeide de graaf op een verwonderden toon.

— Ja, graaf! ik ga met u meê.

— En om welke reden, als ik u vragen mag?

— Om u een bewijs te geven van mijn hoogachting, graaf! om geen andere reden.

— Het zij zoo! zeide hij met een bekommerd gezigt. Laat ons dan vertrekken, mijnheer! maar ik heb hier nog eenige kleederen.

— Die zijn al naar het schip gebragt. Komaan, graaf!

De majoor nam zijn valies en zijn kistje in handen, en verliet het vertrek, door den graaf gevolgd.

— Heb ik u niet gezegd, dat gij uw mantel noodig zoudt hebben? zeide la Grenade tot den graaf de Barmont, toen deze hem voorbij liep; goede reis, graaf! en veel geluk!

Zij begaven zich naar het strand. Gedurende dezen togt, die evenwel niet lang duurde, vertoonde zich nogmaals een sombere trek op het gelaat van den graaf. Het kwam hem voor, dat er een zekere treurigheid op de gezigten der soldaten en der officieren, die hem zagen vertrekken, te lezen stond: zij fluisterden onder elkander en wezen met den vinger naar hem op eene wijze, die alles behalve geruststellend voor hem was en hem veel stof tot nadenken gaf.

Nu en dan sloeg hij een steelschen blik op den majoor: deze scheen kalm en op zijn gelaat lag een glimlach verspreid.

Zij bereikten het vaartuig eindelijk, de majoor bleef staan om den graaf voorbij te laten gaan en stapte eerst na dezen in de sloep.

Zoodra beiden aan boord waren, stak het vaartuig van wal en verwijderde zich met kracht van roeiriemen van den oever.

Gedurende den geheelen overtogt van het strand naar den logger bewaarden de graaf en de majoor het stilzwijgen.

Eindelijk kwamen zij aan stuurboordzijde van het schip; een touwladder werd naar beneden gelaten en zij klommen er op.

De sloep werd onmiddellijk opgeheschen, de zeilen naar den wind gerigt, en de logger kliefde de golven.

— Zoo, riep de graaf uit, toen hij Michel zag, ben jij daar? Dan ben ik behouden!

— Dat mag ik lijden, antwoordde deze op een verheugden toon; maar komaan, kapitein! wij hebben veel met elkander te bespreken.

Zij begaven zich naar de kajuit, door den majoor gevolgd.

— Welaan, nu kunnen wij rustig met elkander praten. Maar, kapitein! wij moeten eerst onze rekening vereffenen.

— Onze rekening? herhaalde de graaf de Barmont op een verwonderden toon.

— Ja, laat ons dat eerst doen. Je hebt aan dien mijnheer vijftig duizend livres beloofd.

— Dat is ook zoo: ik heb ze hem beloofd.

— En geef je mij de vrijheid, ze aan hem ter hand te stellen?

— Wel zeker!

— Goed, dan zal hij ze hebben.

Daarop wendde Michel zich tot den majoor, zeggende:

— Je hebt je beloften eerlijk gestand gedaan, wij zullen de onze even eerlijk houden. Hier heb je al vast je diamant, dien ik je teruggeef; het geld zal ik je op het oogenblik ter hand stellen; ik denk, dat je evenmin als wij er op gesteld zult zijn, in Frankrijk voet aan wal te zetten, niet waar?

— Ik ben er volstrekt niet op gesteld, antwoordde de majoor, gelukkig, dat hij den diamant weder in zijn bezit gekregen had.

— Waar wil je dan aan land gezet worden? Lacht Engeland je toe, of woû je liever naar Italië?

— Hum! ik weet het zelf niet.

— Geef je de voorkeur aan Spanje? Het is mij om 't even.

— Waarom Portugal niet?

— Portugal, het zij zoo! wij zullen je er in 't voorbijgaan afzetten.

De graaf had dit gesprek, dat geheel onbegrijpelijk voor hem was, met klimmende verbazing aangehoord.

— Wat moet dat alles beteekenen? vroeg hij eindelijk.

— Dat beteekent, kapitein! gaf Michel terstond ten antwoord, dat de koning je invrijheidstelling niet geteekend heeft, dat je een gevangene bent en waarschijnlijk je gansche leven lang een gevangene zoudt gebleven zijn, als deze mijnheer, gelukkig voor jou, er niet in toegestemd had, de deur der gevangenis voor je te ontsluiten.

— Mijnheer! riep de graaf uit, terwijl hij zich naar den majoor wilde begeven.

Michel hield hem tegen.

— Wees maar niet zoo haastig met hem te bedanken, zeide hij, maar wacht, totdat hij je verteld heeft, wat er voorgevallen en op welke wijze hij er toe genoodzaakt is, je de vrijheid terug te geven, ofschoon hij het misschien liever niet zou hebben willen doen.

— Laat hooren, laat hooren, zeide de graaf, terwijl hij toornig op den grond stampte; verklaar je nader, ik begrijp niets

van de heele zaak; ik wil alles weten, alles, versta je mij?

— Deze man zal je alles zeggen, kapitein! maar hij vreest voor de gevolgen, die deze bekentenissen voor hem zullen hebben; daarom aarzelt hij, ze je te doen.

De graaf de Barmont lachte minachtend.

— Die man is mijn toorn niet waard, zeide hij. Wat hij mij ook moge zeggen, ik zal op geenerlei wijze wraak op hem nemen. Reeds bij voorbaat wordt het hem vergeven; ik geef hem daarop mijn woord als edelman.

— Spreek nu op, majoor! zeide Michel. In dien tusschentijd ga ik naar het verdek naar schipper Nicaud, of, als je het liever hebt, naar Luiwammes, die in deze geheele zaak zijn rol vrij goed gespeeld heeft.

Michel vertrok, en de beide mannen bleven alleen.

De majoor begreep wel, dat het beste voor hem zijn zou, openhartig en zonder omwegen te spreken. Hij deelde zijn verraad dan ook in alle bijzonderheden aan den graaf mede, en op welke wijze Michel hem genoodzaakt had, hem te redden, toen hij integendeel juist geld gekregen had om hem in het verderf te storten.

Ofschoon de naam van den hertog de Pennaflor geen enkele maal in het verhaal van den majoor voorkwam, giste de graaf echter, dat deze het alleen geweest was, die hem al die rampen, welke hij gedurende achttien maanden moest ondervinden, berokkend had. Hoe groot ook zijn kloekmoedigheid mogt zijn, deden deze ingekankerde haat, deze onverzadelijke wraakzucht hem huiveren. Doch in dit zoo omstandige verhaal was één punt hem duister gebleven, namelijk hoe Michel den laatsten aanslag zijner vijanden ontdekt had en dat wel vroeg genoeg om maatregelen te nemen, ten einde dien te verijdelen.

Op al de vragen, welke de graaf daaromtrent tot den majoor rigtte, kon deze niets antwoorden; hij wist het niet.

— Welnu, zeide de matroos, terwijl hij de kajuit eensklaps binnenkwam, ben je nu ingelicht, kapitein?

— Ja, antwoordde deze met een zeker waas van somberheid, doch één punt is mij nog duister gebleven.

— En dat is, kapitein?

— Ik zou wel eens willen weten, hoe je dit sluw gesmeed komplot ontdekt hebt.

— Op een doodeenvoudige manier, kapitein! Ik kan het je wel met een paar woorden zeggen. Luiwammes en ik waren den majoor, zonder dat deze het vermoedde, naar de bouwvallen gevolgd, waarbij wij ter dege oppasten, dat wij niet door hem gezien werden; op deze wijze is geen enkel woord van zijn gesprek met den onbekende ons ontgaan. Toen de majoor hem de papieren ter hand gesteld en de onbekende zich verwijderd had, viel ik met behulp van Luiwammes op hem aan, ontrukte hem de papieren....

— En die papieren? viel de graaf hem eensklaps in de rede.

— Zal ik je geven, kapitein!

— Ik dank je, Michel! ga nu voort!

— Wel, het verhaal is al uit; ik stopte hem een prop in den mond, ten einde hem het schreeuwen te beletten, en na hem de handen en voeten gebonden te hebben om het hem onmogelijk te maken, ons na te loopen, liet ik hem daar liggen en maakte mij weg.

— Hoe nu, ging je daar van daan, Michel! en liet je dien man zoo gekneveld en gebonden op een onbewoond eiland liggen?

— Wat zou je dan gewild hebben, dat ik met hem gedaan had, kapitein?

— Och, misschien was het beter geweest, hem te dooden, dan hem zulk een vreeselijke straf te doen ondergaan.

— Ik zou haast zeggen, dat hij een vriend van je was, kapitein! Gekheid! medelijden te hebben met zulk een kerel, dat zou toch wat al te dwaas geweest zijn. Bovendien beschermt de duivel zijne gunstelingen altijd. Wees maar gerust, ik ben zeker, dat hij gered is.

— Hoe weet je dat?

— Wel drommels! hij is toch niet zwemmende op Saint-Honorat gekomen. Zijne medepligtigen hadden zich waarschijnlijk ergens verscholen. Toen zij hem niet zagen terugkomen, zullen zij hem wel zijn gaan zoeken en hem gevonden hebben, waar ik hem gelaten had. Hij verdiende wel eens een paar uren in angst te zitten.

— 't Is mogelijk, Michel! 't is zelfs waarschijnlijk. Waar breng je ons heen?

— Wel, kapitein! jij voert hier het bevel; wij zullen gaan, waarheen je verkiest.

— Ik zal het je zeggen, maar laat ons eerst den majoor ergens aan wal zetten; ik denk wel, dat hij even graag van ons gezelschap wil bevrijd worden, als wij van het zijne.

Op dit oogenblik hoorde men de stem van Luiwammes.

— Heidaar, Michel! riep hij, er is een groot schip in het gezigt.

— Drommels! zeide deze, heeft hij een vlag in top?

— Ja, 't is een Noorman.

— Dat zou een goede gelegenheid voor jou zijn, majoor! zeide de graaf.

— Heidaar, kameraad! riep Michel, zonder het antwoord van den majoor af te wachten, laat ons op den Noorman afgaan.

De majoor achtte het vruchteloos, iets hiertegen in te brengen.

Twee uren daarna bevonden de beide schepen zich zoo digt bij elkander, dat zij elkander konden praaijen; het vreemde schip begaf zich naar Helsingfors; de kapitein gaf zijne toestemming om den passagier, dien men hem wilde overdoen, op te nemen.

De majoor werd dus met al wat hem toebehoorde aan boord van het schip gebragt.

— En nu, kapitein! vroeg Michel thans, waarheen zullen wij den boeg wenden?

— Laat ons naar de eilanden gaan, gaf de graaf somber ten antwoord, dat is de eenige plaats, waar wij in het vervolg veilig zullen zijn. Dit zeggende, sloeg hij nog eens een laatsten blik op de kusten van Frankrijk, die meer en meer onduidelijk begonnen te worden, en zeide met een zucht, terwijl hij zijn hoofd in zijne handen verborg: Vaarwel Frankrijk!

In deze beide woorden stortte zich het menschelijk gevoel uit, dat nog overgebleven was in het hart van dezen man, die, zoo zeer beproefd door tegenspoed en door de wanhoop overwonnen, aan de nieuwe wereld de bevrediging der wraakzucht ging vragen, welke de oude wereld hem zoo hardnekkig geweigerd had.

XII.

De eerste avonturiers.

De zeventiende eeuw was een tijdperk van overgang tusschen

de middeleeuwen, die hare laatste stuiptrekkingen vertoonden, en tusschen den nieuweren tijd, dien de groote denkers der achttiende eeuw zoo schitterend in het leven zouden roepen.

Onder de regering van den kardinaal de Richelieu was er eene geweldige reactie in de denkbeelden des volks ontstaan, — een reactie, die de grondslagen van het werk des ministers ondermijnde, doch wier oorzaken en wier kracht hij in de verte niet vermoedde.

Het was inzonderheid gedurende de tweede helft der zeventiende eeuw, dat de wereld een zonderling schouwspel aanbood.

In dien tijd waren de Spanjaarden, door het regt van den sterkste de bezitters van het grootste gedeelte van Amerika, waar zij eene menigte volkplantingen gevestigd hadden, de meesters der zee, welke de vermaarde »Hollandsche bezem" nog niet schoon geveegd had. De Engelsche marine was nog in hare eerste beginselen, en niettegenstaande de onvermoeide pogingen van Richelieu, bezat Frankrijk nog geen zeemagt.

Men zag eensklaps, zonder te weten waar zij van daan kwamen, eenige avonturiers optreden, die uit verlorene kinderen der beschaving bestonden, uit allerlei standen, van de hoogste tot de laagste, bijeengebragt waren, en tot verschillende natiën, maar vooral tot de Fransche behoorden. Als gieren op een onbeteekenend eilandje in den Atlantischen Oceaan huishoudende, hadden zij zich onderwonden, tegen de Castiliaansche magt te worstelen, en haar een oorlog op leven en dood verklaard. Zij vielen de Spaansche vloten met eene ongehoorde stoutmoedigheid aan, hielden den Spaanschen kolossus in bedwang, en noodzaakten hem, met hen te onderhandelen, zonder andere hulpmiddelen dan hun moed en hun onverzettelijken wil.

In eenige jaren verspreidden hunne ongeloofelijke heldendaden en hunne stoutmoedige aanvallen zulk een geweldigen schrik onder de Spanjaarden en deden hun zelven zulk een grooten en welverdienden roem verkrijgen, dat zij, die door de fortuin misdeeld of tuk op avonturen waren, van alle hoeken der aarde naar het eiland, dat hun tot schuilplaats strekte, toestroomden, en hun getal zoo verbazend toenam, dat het hun alleen door de kracht van hunnen wil en door hunne stoutmoedigheid bijna gelukte een staat te vormen.

Laat ons in eenige woorden zeggen, wie die menschen waren en waarin de oorzaak lag van den gunstigen uitslag hunner pogingen.

Wij moeten daartoe tot de Spanjaarden terugkeeren.

Deze hadden, na hunne gewigtige ontdekkingen in de nieuwe wereld, van paus Alexander VI eene bul verkregen, die hun het uitsluitend bezit der beide Amerika's waarborgde.

Op deze bul steunende en zich als de eenige *eigenaars* der nieuwe wereld beschouwende, meenden de Spanjaarden het regt te hebben, alle andere volken daaruit te verdrijven, en begonnen alle schepen, die zij tusschen de beide keerkringen ontmoetten, als zeeroovers te behandelen.

Hunne magt ter zee en de gewigtige rol, die zij destijds op het vasteland van Amerika speelden, benamen aan de regeringen der verschillende landen het vermogen, zich tegen deze schandelijke dwingelandij te verzetten, zoo als zij gaarne zouden gewild hebben.

Toen rustten Fransche en Engelsche kaperkapiteins, door de zucht naar winst gedreven en zich volstrekt niet aan de aanmatigingen der Spanjaarden storende, eenige schepen uit, welke zij naar die rijke, zoo begeerlijke streken zonden, ten einde de Spaansche konvooijen weg te rooven, de Amerikaansche kusten te plunderen en de steden in brand te steken.

Als zeeroovers behandeld, lieten deze geharde zeelieden zich ook den naam welgevallen, dien men hun gegeven had, bedreven overal, waar zij landden, ontzettende buitensporigheden, belaadden zich met een rijken buit, traden het volkenregt met voeten, bekommerden zich er weinig over, of de Spanjaarden al dan niet in oorlog waren met de volken, tot welke zij behoorden, en vielen hen overal aan, waar zij hen ook ontmoetten.

De Spanjaarden, geheel bezig gehouden door hunne rijke bezittingen in Mexico, in Peru en over het algemeen in hunne koloniën op het vasteland, welke voor hen bronnen van onuitputtelijken rijkdom waren, hadden de fout begaan, de Antillen, die zich van de golf van Mexico tot aan de golf van Maracaïbo of van Venezuëla uitstrekken, te veronachtzamen en alleen op de vier groote eilanden van dezen archipel koloniën te vestigen.

In de baaijen en achter de bogten van het strand verborgen,

vielen de avonturiers onverhoeds op de Spaansche schepen aan, klampten ze aan boord en kwamen alsdan aan land terug om den buit onder elkander te deelen.

De Spanjaarden konden zich, niettegenstaande het groot getal hunner schepen en de voortdurende waakzaamheid, welke zij in acht namen, niet meer in de zee der Antillen vertoonen, die de avonturiers tot het tooneel hunner heldendaden gekozen hadden, zonder gevaar te loopen van hevige gevechten tegen menschen, die door de kleinheid en vlugheid hunner schepen bijna onoverwinnelijk mogten heeten.

Het zwervend leven had zoo veel bekoorlijks voor deze avonturiers, die zich zelven den eigenaardigen naam van *flibustiers* 1) of *vrijbuiters* gegeven hadden, dat de gedachte gedurende een geruimen tijd niet bij hen opkwam, zich duurzaam te vestigen op deze eilanden, welke hun nu en dan tot verblijf strekten.

De zaken waren in dien toestand, toen in 1625 een jongman uit Normandië, d'Esnambuc genaamd, die geene andere hoop op fortuin had, dan die, welke hij zich door zijn ijver of door zijn moed kon verwerven, te Dieppe een brigantijn of klein kaperschip van bijna zeventig tonnen inhoudsmaat uitrustte, waarop hij vier kanonnen en veertig kloeke mannen plaatste en waarmede hij vertrok, ten einde jagt op de Spanjaarden te maken en een poging te doen om zich door een goeden prijs te verrijken.

Bij de Caimanische eilanden, tusschen Cuba en Jamaica, gekomen, raakte hij onverwachts in het vaarwater van een groot Spaansch schip, dat vijf en dertig kanonnen en drie honderd vijftig manschappen aan boord had. Het stond dus hagchelijk met den kaper geschapen.

Zonder aan de Spanjaarden den tijd te geven om hem te verkennen, liep d'Esnambuc met volle zeilen naar hen toe en deed een aanval op hen. Het gevecht duurde drie uren met eene ongehoorde verbittering voort; de Dieppers verdedigden zich zoo goed, dat de Spanjaarden, die reeds de helft hunner manschappen verloren hadden en aan de overwinning begonnen te wan-

1) Dit woord is afkomstig van het Engelsche *fly-boat*, een soort van ligt vaartuig of praauw. Daar de Fransche avonturiers zich bij het jagt maken op de Spaansche schepen van dergelijke *fly-boats* of *vliebooten* bedienden, noemde men hen *flyboaters*, hetgeen in *flibustiers* verbasterd is.

hopen, het eerst de vijandelijkheden staakten en lafhartig voor het kleine vaartuig terugweken.

Dit had nogtans veel geleden en kon zich naauwelijks boven water houden; tien mannen der equipage waren gedood, de anderen met wonden bedekt en dus ongeschikt tot den strijd.

Het eiland St. Christoffel was niet ver verwijderd. D'Esnambuc bereikte het met de uiterste moeite en koos het tot zijne schuilplaats, ten einde zijn schip te kalefateren en zijne gekwetsten te verplegen. Vervolgens overwegende, dat hij voor het welslagen zijner verdere ondernemingen een veilige schuilplaats noodig had, besloot hij, zich op dit eiland te vestigen.

St. Christoffel, dat de Caraïben of de bewoners der Antillen *Liamniga* noemden, is op 17° 18′ N. Breedte en op 316° Lengte gelegen; het is drie en twintig mijlen van Antigoa en omstreeks dertig mijlen van Guadeloupe verwijderd, en behoort tot de kleine Antillen.

Het voorkomen van dit eiland mag over het geheel genomen bijzonder schoon heeten. Het is merkwaardig door den Mount Misery of den Berg der ellende, een uitgebluschten vulkaan, die eene hoogte van drie duizend vijf honderd voet heeft, het geheele noord-oostelijke gedeelte van het eiland beslaat en langzamerhand tot lagere bergketens afdaalt, totdat hij zich in het zuiden in de vlakten van het laagliggende land verliest.

De onvruchtbaarheid der bergen vormt een scherp kontrast met de vruchtbaarheid der vlakten.

De valleijen onderscheiden zich door een weelderigen plantengroei, terwijl de bergen aan het oog des beschouwers slechts een chaos van rotsblokken vertoonen, waarvan de tusschenruimten aangevuld zijn door eene kleiachtige zelfstandigheid, die allen groei belet.

Water is er zeer schaarsch en zeer slecht, want de weinige bronnen, die in den Mount Misery ontspringen, zijn sterk bezwangerd met zoutdeelen, waaraan zij, die niet op het eiland geboren zijn, slechts met moeite gewoon raken.

Maar, en dit was een kostelijke zaak voor de flibustiers, St. Christoffel bezit twee uitmuntende havens, die goed beveiligd en gemakkelijk te verdedigen zijn, en op de kusten van het eiland bevinden zich verscheidene baaijen, waar hunne ligte vaartuigen in geval van nood gemakkelijk eene schuilplaats konden vinden.

Toen d'Esnambuc aan wal stapte, ontmoette hij eenige voortvlugtige Franschen, die op een goeden voet met de Caraïben leefden en die hem niet alleen met open armen ontvingen, maar zich ook bij hem aansloten en hem tot hunnen bevelhebber verkozen.

Door een zonderling toeval kwamen op denzelfden dag, waarop de Dieppers op St. Christoffel aan wal stapten, Engelsche flibustiers, onder het bevel van kapitein Warner staande, die insgelijks een gevecht met de Spanjaarden geleverd hadden, op een ander punt van het eiland een schuilplaats zoeken.

De zeeroovers der beide natiën, die door geenerlei denkbeeld van verovering, landbouw of handel van elkander konden gescheiden worden en die hetzelfde doel beoogden, de Spanjaarden te bevechten en zich een schuilplaats tegen den gemeenschappelijken vijand te verschaffen, werden het spoedig met elkander eens. Zij verdeelden het eiland onder elkander, zetten zich vreedzaam nevens elkander met der woon neder en leefden op een vriendschappelijken voet, waarop zij een geruimen tijd met elkander bleven staan.

Eenmaal zelfs vereenigden zij hunne strijdkrachten tegen de Caraïben, die, door de vestiging der nieuwe kolonie bevreesd geworden, hen trachtten te verdrijven.

De flibustiers rigtten een vreeselijk bloedbad onder de Indianen aan en bragten hen zoo ver, dat zij genade voor zich afsmeekten.

Eenige maanden daarna staken Warner en d'Esnambuc weder in zee: de eerste begaf zich naar Londen, de ander naar Parijs, beiden met het doel, de bescherming hunner regering voor de nieuwe kolonie te vragen.

Even als het gewoonlijk gaat, ontwaakte in deze mannen, die eerst slechts een tijdelijke schuilplaats op St. Christoffel gezocht hadden, thans de begeerte, eene kolonie, die door hen gevestigd was en in weinig tijds een zeker gewigt verkregen had, verder te zien ontwikkelen.

De kardinaal de Richelieu, die altijd gezind was, de plannen te begunstigen, die strekten om de magt van Frankrijk in het buitenland uit te breiden, ontving den flibustier met de meeste onderscheiding, kon zich best met zijne plannen vereenigen en rigtte eene maatschappij tot de exploitatie der kolonie op, aan welke hij den naam van Eilanden-Compagnie gaf.

Het maatschappelijk kapitaal bedroeg vijf en veertig duizend livres, waarvan Richelieu voor zijn eigen persoon tien duizend livres ingeschreven had.

D'Esnambuc werd met het opperbevel bekleed.

Onder de bepalingen, waaraan hij zich moest onderwerpen, bevindt zich eene, waarvan wij hier moeten gewagen, uit hoofde van het zonderlinge, dat daarin gelegen is, daar zij voor de blanken in Amerika eene tijdelijke slavernij vaststelt, nog harder dan die, welke de negers te verduren hebben.

Deze bepaling, waarvan wij de schadelijke gevolgen in den loop van ons verhaal zullen zien, luidt aldus:

»Het zal aan geen reiziger, die naar de kolonie wil vertrekken, vrijstaan, zich in te schepen, als hij zich niet verbindt, drie jaren in dienst der Compagnie te blijven, die het regt zal hebben, hem voor allerlei werk te gebruiken, zonder dat hij het regt heeft, zich te beklagen of het verdrag, door hem aangegaan, te verbreken."

Zulke reizigers werden pandelingen genoemd, een verzachtende benaming om niet slaven te zeggen.

De terugkomst van den nieuwen gouverneur was niet gelukkig. Hij werd onophoudelijk door stormen geteisterd, terwijl ziekten het getal zijner manschappen dunden, zoodat hij met slechts weinigen op St. Christoffel terugkwam.

Kapitein Warner was gelukkiger geweest en met verscheidene kolonisten teruggekomen. Nogtans bleef de goede verstandhouding gedurende eenigen tijd tusschen de vertegenwoordigers der beide natiën bestaan; doch de Engelschen, die sterker in getal waren, maakten er gebruik van, dat de Franschen uit hoofde van hunne zwakheid zich niet tegen hunne aanmatigingen konden verzetten, door inbreuk te maken op hunne regten en eene nieuwe kolonie te vestigen op het eiland Newis of Nièves, dat vlak bij St. Christoffel gelegen is.

Nogtans wanhoopte d'Esnambuc niet aan het lot der kolonie; hij begaf zich andermaal naar Frankrijk en verzocht van den kardinaal manschappen en geld, ten einde de ondernemingen van zijne lastige naburen te dwarsboomen.

Richelieu stond hem zijn verzoek toe.

Op het bevel van den kardinaal vertrok de schout-bij-nacht de Cussac met zes groote en duchtig toegeruste schepen naar

St. Christoffel; deze overrompelde op de reede zelve tien Engelsche schepen, nam er drie van, deed er drie andere stranden en dreef de overige op de vlugt.

De verschrikte Engelschen trachtten niet meer buiten hunne grenspalen te komen, en de rust werd hersteld.

De Cussac begaf zich, na de kolonie van manschappen en mondbehoeften voorzien te hebben, weder onder zeil en ging eene kolonie vestigen op St. Eustatius, een eiland, vier mijlen noordwestelijk van St. Christoffel gelegen.

Ondertusschen zagen de Spanjaarden, die sedert het verschijnen der flibustiers in de Amerikaansche wateren zoo veel van hunne rooverijen te lijden gehad hadden, met de uiterste ongerustheid, dat zij zich voor goed op de Antillen vestigden.

Zij begrepen, van hoe veel gewigt het voor hen was, hun geen vast verblijf in deze streken te doen krijgen, als zij hunne koloniën ten minste niet verwoest en hunnen handel aan banden gelegd wilden zien.

Zij besloten dus, krachtig op te treden tegen hen, die zij als zeeroovers beschouwden, en hunne roofnesten, die reeds eene ontzaggelijke uitbreiding verkregen hadden, voor immer uit te roeijen.

Ten gevolge daarvan kreeg de admiraal don Fernando de Toledo, dien het hof van Madrid aan het hoofd van eene magtige vloot geplaatst had, welke in 1630 naar Brazilië gestevend was om de Hollanders aldaar te bevechten, het bevel, in het voorbijgaan de »adderholen" te verwoesten, die de flibustiers op St. Christoffel hadden.

De plotselinge verschijning van deze ontzaggelijke vloot voor het eiland vervulde de bewoners met schrik en ontzetting. De vereenigde krachten der Fransche en Engelsche avonturiers, die met een wanhopigen moed streden, waren niet voldoende om het gevaar, dat hen dreigde, af te wenden en zulk een ontzaggelijken aanval af te slaan.

Na een verwoed gevecht, waarin een groot aantal flibustiers, inzonderheid Fransche, gedood werd, scheepten de anderen zich op hunne ligte praauwen in en namen de wijk naar de naburige eilanden, naar St. Barthélémy, naar Anguilla, naar Antigoa, naar St. Martin, naar Montserrat, in een woord, naar alle eilanden, waar zij eene tijdelijke schuilplaats hoopten te vinden.

Wij moeten tot ons leedwezen zeggen, dat de Engelschen reeds terstond bij den aanvang van het gevecht de vlugt genomen hadden en eindelijk verzochten, een verdrag aan te gaan.

De helft van hen werd op Spaansche schepen naar Engeland teruggezonden, de overigen verbonden zich, het eiland zoo spoedig mogelijk te ontruimen, eene belofte, die natuurlijk terstond na het vertrek der Spaansche vloot vergeten werd.

Overigens was deze togt de eenige, dien Spanje in vollen ernst tegen de flibustiers ondernam.

De Franschen verlieten al spoedig de eilanden, waarop zij de vlugt genomen hadden en keerden naar St. Christoffel terug, waar zij zich op nieuw vestigden, niet zonder in botsing te komen met de Engelschen, die zich de gelegenheid ten nutte gemaakt hadden om zich van dat gedeelte van het eiland, hetwelk door de Franschen in bezit genomen was, meester te maken, doch zij werden al spoedig genoodzaakt, binnen hunne vroegere grenspalen terug te treden.

Bijzondere opmerking verdient iets, waaruit blijkt, dat de flibustiers geene bandieten en landloopers waren, zoo als men heeft willen beweren, en wel, dat de inwoners van St. Christoffel zich onder alle andere kolonisten onderscheidden door de zachtheid hunner zeden en de beschaafdheid hunner manieren. De overleveringen omtrent de wellevendheid der eerste Franschen, die zich op dit eiland gevestigd hebben, zijn zelfs nog tot op den huidigen dag bewaard gebleven; in de achttiende eeuw noemde men het »het zachtaardige eiland", en er bestaat een spreekwoord op de Antillen, dat aldus luidt: »de adel was op St. Christoffel, de burgers op Guadeloupe, de soldaten op Martinique, en de boeren op Granada."

De zaken bleven gedurende een vrij geruimen tijd in den toestand, dien wij beschreven hebben; de flibustiers verstoutten zich meer en meer tegenover de lafhartigheid der Spanjaarden, breidden het tooneel hunner heldendaden gedurig verder uit en verdubbelden, daar de bittere herinnering van de plundering van hun eiland nog niet uitgewischt was, hunnen haat tegen de Spanjaarden, die hen met den naam *ladrones* 1) gebrandmerkt hadden. Zij lieten geene gelegenheid ongebruikt voorbijgaan, en bespiedden op hunne ligte praauwen, waaruit

1) Dieven, roovers.

hunne geheele marine bestond, de rijke konvooijen van Mexico, sprongen moedig aan boord der schepen, maakten zich er meester van en keerden met buit beladen naar St. Christoffel terug.

De kolonie bloeide, het land werd goed onderhouden en de aanplantingen werden met zorg bewerkstelligd.

Want deze mannen, aan welke voor het grootste gedeelte geenerlei hoop meer overbleef om eenmaal naar hun vaderland terug te keeren, hadden hun werk verrigt met den koortsachtigen ijver van lieden, die zich een nieuw vaderland scheppen en zich eene laatste schuilplaats bereiden, zoodat St. Christoffel weinige jaren na de verwoesting daarvan door de Spanjaarden, weder eene bloeijende kolonie geworden was, hetgeen aan de vruchtbaarheid van dit eiland, aan den voorbeeldigen ijver en de schranderheid zijner bewoners, maar vooral aan den onophoudelijken arbeid van de pandelingen der Compagnie toe te schrijven is.

Het is hier de geschiktste plaats om aan onze lezers mede te deelen, wat deze ongelukkige lieden waren en welk het lot was, dat hun van de kolonisten te wachten stond.

Wij hebben boven gezegd, dat de Compagnie menschen naar de eilanden zond, welke zij voor drie jaren in hare dienst nam.

Alles was hun welkom: werklieden van allerlei soort, geneeskundigen zelfs, die zich, in de meening, dat men hen bestemde om hun bedrijf in de kolonie uit te oefenen, door de schoonschijnende beloften, waarmede de Compagnie niet karig was, lieten verleiden.

Maar als zij eens hunne toestemming gegeven hadden, en dat wel schriftelijk, beschouwde de Compagnie hen als menschen, die haar met ligchaam en ziel toebehoorden; en als zij in de kolonie aankwamen, *verkochten* hare agenten hen voor drie jaren aan de planters voor dertig à veertig kroonen per hoofd, en dat wel in het publiek, in het bijzijn van den gouverneur.

Zij werden op deze wijze werkelijk slaven, onderworpen aan de avonturiers der kolonie en gedoemd tot den zwaarsten arbeid.

Geen wonder, dat deze ongelukkigen, zoo schandelijk mishandeld, zoo duchtig geslagen, zoo uitgeput door vermoeijenis, voor het grootste gedeelte bezweken, alvorens het derde jaar bereikt te hebben, dat hun de vrijheid zou teruggeven,

Dit werd zoo ver gedreven, dat het niet zelden gebeurde, dat de meesters zich het regt aanmatigden, den bepaalden tijd van drie jaren, voor de slavernij bestemd, nog te verlengen. Omstreeks het einde van het jaar 1632 verkeerde de kolonie St. Christoffel in het uiterste gevaar, omdat de pandelingen, wier diensttijd ten einde was en aan welke hunne meesters de vrijheid weigerden, de wapenen opvatten, zich op het bieden van tegenstand voorbereidden en zich gereed maakten, de kolonisten aan te vallen met die kracht der wanhoop, waartegen geenerlei magt bestand is. Het gelukte aan d'Esnambuc, hun de wapenen te doen neêrleggen en bloedvergieten te voorkomen, door aan hunne eischen gehoor te geven.

Later, toen men in Frankrijk bekend raakte met de voorwaarden, welke aan degenen, die naar de koloniën wilden vertrekken, door de agenten der Compagnie gesteld werden, werd het voor deze bijna onmogelijk menschen goedschiks daartoe over te halen, zoodat zij genoodzaakt werden, op de pleinen en in de straten vagebonden op te loopen, die zij dronken maakten en die zij vervolgens een kontrakt lieten teekenen, dat zij onmogelijk konden verbreken.

Wij zullen omtrent deze zaak niet in nadere bijzonderheden treden, vooral daar wij in dit werk dikwijls op de pandelingen zullen moeten terugkomen: wij zullen er alleen een enkel woord bijvoegen omtrent de ongelukkigen, die Engeland op dezelfde voorwaarden naar de eilanden zond.

Mogt het lot der Fransche pandelingen verschrikkelijk heeten, het is een bewezen zaak, dat het lot der Engelsche pandelingen nog veel treuriger was.

Deze werden met de afschuwelijkste wreedheid behandeld, gingen eene overeenkomst voor zeven jaren aan, en na verloop van dien tijd, als het oogenblik, waarop zij hunne vrijheid zouden terugkrijgen, eindelijk gekomen was, maakte men hen dronken en liet hun, gebruik makende van hunne bedwelming, eene nieuwe verbindtenis voor denzelfden tijd teekenen.

Na de plundering van Drogheda in 1649 liet Cromwell meer dan dertig duizend Ieren naar Jamaica en Barbados verkoopen.

Aan bijna twee duizend van deze rampzaligen gelukte het, zich te redden op een schip, dat zij in hunne onkunde omtrent de zeevaart maar op goed geluk lieten drijven en dat de stroom

tot aan St. Domingo voerde. Daar de ongelukkigen niet wisten, waar zij zich bevonden en zonder levensmiddelen waren, stierven allen den hongerdood. Hunne beenderen bleven jaren lang opeengestapeld bij kaap Tiburon liggen, op een plaats, die uit hoofde van deze verschrikkelijke gebeurtenis »de baai der Ieren" genoemd werd, een naam, dien deze thans nog draagt.

De lezer moge het ons vergeven, dat wij zoozeer in bijzonderheden getreden zijn omtrent de vestiging der flibustiers op het eiland St. Christoffel; maar daar de ontzagwekkende vereeniging van deze avonturiers op dezen uithoek der aarde ontstond en wij thans willen ondernemen, hunne geschiedenis te verhalen, moesten wij den lezer wel op de hoogte der zaak brengen, ten einde er later niet meer op te behoeven terug te komen. Thans zullen wij den draad van ons verhaal weder opvatten, waartoe de vorige hoofdstukken als het ware eene inleiding geweest zijn, en ons, na de ruimte tusschen het eiland Sainte-Marguerite en den archipel der Antillen in een oogenblik overgesprongen te zijn, op St. Christoffel verplaatsen, en wel weinige maanden na de ontsnapping, want wij kunnen niet zeggen de invrijheidstelling, van den graaf Ludovic de Barmont-Senectaire.

XIII.

De beraadslagingen der flibustiers.

Er verliepen verscheidene jaren, zonder gewigtige veranderingen in den toestand der kolonie te brengen.

De flibustiers zetten hunne strooptogten tegen de Spanjaarden aldaar met dezelfde verbittering voort; maar daar hunne ondernemingen allen op zich zelve stonden en er onder hen geenerlei geregeld bestuur bestond, waren de verliezen, door de Spanjaarden geleden, ofschoon zeer groot, nogtans veel minder aanzienlijk dan men oppervlakkig zou gezegd hebben.

Op zekeren dag kwam een logger, bemand met een veertigtal kloeke manschappen en met vier kanonnen gewapend, voor St. Christoffel ten anker. Van zijn achtersteven wapperde de Fransche vlag.

Dit vaartuig bragt aan de kolonisten een nieuw kontingent dappere avonturiers.

Zoodra zij aangekomen waren, stapten zij aan wal, spraken met de bewoners en gaven den wensch te kennen, zich op het eiland met der woon neêr te zetten.

Hun aanvoerder, aan wien de manschappen den naam Montbarts gaven en voor wien zij eene bijzondere achting schenen te koesteren, deelde aan de kolonisten mede, dat hij, even als zij, een onverzoenlijken haat aan de Spanjaarden toedroeg, dat hij spoedig zou gevolgd worden door twee schepen van dit volk, welke door hem genomen waren, en dat hij aan een paar kaperkapiteins opgedragen had, ze naar St. Christoffel over te brengen.

Deze goede tijdingen werden door de kolonisten met blijken der uitbundigste vreugde vernomen, en het scheelde weinig, of Montbarts was in zegepraal naar het eiland gebragt.

Zoo als hij medegedeeld had, kwamen twee Spaansche schepen omstreeks vier dagen later voor St. Christoffel ten anker; zij hadden aan den achtersteven de Castiliaansche vlag geheschen, maar omgekeerd, tot een teeken van vernedering, terwijl van den top de Fransche driekleur wapperde.

Doch er was aan deze schepen iets verschrikkelijks, dat den dapperste het bloed in de aderen deed stollen: aan de boegspriet, en aan de blinde ra, en aan de bagijnra, en aan de groote marsra, en aan de fokkera hingen verscheidene lijken op een rist; op last van Montbarts waren de manschappen der beide vaartuigen daaraan opgehangen, zonder dat hij zelfs aan een enkelen kajuitsjongen genade verleend had.

Het opperhoofd der Fransche avonturiers gaf de lading der beide schepen edelmoedig aan de kolonisten ten geschenke en vroeg daarvoor niets anders terug dan een stuk grond, waarop hij zich eene woning zou kunnen bouwen.

Dit verzoek werd hem aanstonds toegestaan; de avonturiers onttakelden daarop hunnen logger, stapten aan wal, en namen het land, dat hun gegeven was, in bezit.

Montbarts was iemand van omstreeks zeven of acht en twintig jaren, met mannelijke en sprekende trekken, met een scherp en doordringend oog; de uitdrukking van zijn gelaat was uiterst somber; eene doodelijke bleekheid, die daarop verspreid lag, gaf

daaraan iets zonderlings; hij had eene lange gestalte, een forschen, maar toch bevalligen ligchaamsbouw; zijne gebaren waren edel, zijne wijze van spreken innemend, de woorden, die hij gebruikte, altijd met zorg gekozen; hij oefende een zekere betoovering uit op hen, die hem omgaven of welke het toeval met hem in aanraking bragt. Deze zonderlinge man had iets aantrekkelijks en iets terugstootends tevens. Hij deed iedereen voor zijn wil buigen, wist door een enkel gebaar of door het fronsen zijner wenkbraauwen gehoorzaamheid voor zich af te dwingen en scheen eerst werkelijk te leven, als hij zich te midden van den strijd bevond, als de lijken om hem heen vielen, als het bloed bij stroomen aan zijne voeten vloeide, als de kogels om zijne ooren floten, en als hij zich, tuk op kruid en bloed, op het verdek van een Spaansch schip wierp.

Dat zeiden zijne medgezellen omtrent hem tot diegenen, welke door zijn zonderling gelaat getroffen waren en iets naders omtrent hem wenschten te weten; maar behalve deze schets van de ligchamelijke en zedelijke gesteldheid van dezen man, was het onmogelijk, het minste narigt omtrent zijn vroeger leven te verkrijgen; want geen der zeelieden, die met hem medegekomen waren, wist daarvan iets te vertellen, of liever, wat waarschijnlijker was, wilde daaromtrent iets aan het licht brengen.

Toen de kolonisten dan ook hadden bemerkt, dat al hunne vragen steeds onbeantwoord bleven, wachtten zij zich wel, weder op dit onderwerp terug te komen; zij namen Montbarts voor hetgeen hij was, en dat des te eer, daar zijn vroeger leven hun niet alleen volstrekt niet aanging, maar ook weinig belang inboezemde.

De avonturier bleef niet langer aan wal, dan noodig was om een woning voor zich te bouwen en in te rigten. Op zekeren dag scheepte hij zich, zonder er tegen iemand een woord over gesproken te hebben, weder op zijn logger in met de equipage, die hij medegebragt had, liet slechts een zestal manschappen op St. Christoffel achter om over zijne woning de wacht te houden en ging onder zeil.

Een maand daarna kwam hij terug met een Spaansch schip op sleeptouw, dat een rijke lading in had en waarvan de geheele equipage, even als vroeger, weder aan de raas opgehangen was.

Montbarts zette deze levenswijze een geheel jaar lang voort,

bleef nooit langer dan twee of drie dagen aan wal, vertrok dan weder en kwam altijd terug met een prijsgemaakt schip, aan welks raas de geheele bemanning opgehangen was.

De stoutmoedige ondernemingen van den koenen zeeschuimer werden met zulk een gunstigen uitslag bekroond, dat het gerucht daarvan naar Frankrijk overwoei. Daarop rustten eenige avonturiers van Dieppe, die het voordeel inzagen, dat zij van dergelijke strooptogten konden trekken, schepen uit, en sloten zich bij de kolonisten van St. Christoffel aan met het doel, de strooptogten tegen de Spanjaarden op grootere schaal te doen plaats hebben.

De zeeroverij trad thans haar tweede tijdperk in en begon eene geregelde vereeniging te worden.

Montbarts had zijn *hatto* of zijn hoofdgebouw opgeslagen op de plaats, waar de Engelschen later de batterij Sandy-Point opgeworpen hebben.

Deze plaats was, uit een krijgskundig oogpunt beschouwd, zeer goed gekozen, want in geval van een overrompeling was het niet alleen gemakkelijk, zich te verdedigen, maar ook den vijand, na hem belangrijke schade toegebragt te hebben, terug te drijven.

Deze *hatto*, uit boomstammen vervaardigd en met palmbladeren bedekt, bevond zich bijna aan de uiterste punt van eene kaap, van waar men het grootste gedeelte van het eiland en de zee op een aanmerkelijken afstand kon bestrijken. Men kon deze kaap, die zich in eene loodregte rigting meer dan veertig ellen boven de oppervlakte der zee verhief, niet anders bereiken dan langs een smal en hobbelig voetpad, dat hier en daar doorsneden was met sterke verschansingen en breede en diepe slooten, welke men moest oversteken door middel van planken, die er dwars overheen lagen en die in geval van nood gemakkelijk konden weggenomen worden; twee kanonnen van vrij zwaar kaliber, die aan het begin van het voetpad geplant waren, konden den toegang daartoe afsnijden.

De *hatto* was in vijf groote vertrekken verdeeld, die met eene weelde en een comfort, zoo als men tegenwoordig zou zeggen, gemeubileerd waren, welke men niet zou verwacht hebben op zulk een vergeten eiland als St. Christoffel, maar die een duidelijk bewijs leverden van de gewone bezigheid van den bewoner, die slechts de moeite genomen had, van zijne prijsgemaakte sche-

pen de meubelen, welke hem aanstonden, derwaarts over te brengen.

Van den top van een langen polsstok, die voor vlaggestok diende en voor de deur van den *hatto* geplaatst was, wapperde een witte vlag, terwijl een roode geus aan den bovenkant van het hijschtouw bevestigd was. Deze vlag was die der zeeschuimers, welke Montbarts somtijds met een zwarte verwisselde, waarop een doodshoofd en twee kruiselings liggende doodsbeenderen in het wit afgeteekend waren, — een onheilspellende vlag, die, wanneer zij geheschen werd, zoo veel beteekende als dat er voor de overwonnenen geen hoop meer bestond.

't Was op een warmen dag op het einde der maand Mei, omstreeks anderhalf jaar na de komst van Montbarts op St. Christoffel, dat verscheidene mannen, met een woest voorkomen en ruwe manieren, van top tot teen gewapend, druk met elkander pratende, het voetpad volgden, dat van de vlakte naar het bolwerk liep, waar de *hatto* van Montbarts opgerigt was.

Het was bijna tien uren in den avond. De nacht was bijzonder helder; millioenen sterren flonkerden aan den hemel, de maan goot haar bleek schijnsel op het aardrijk uit, de dampkring was zoo doorschijnend, dat men de kleinste voorwerpen op een verren afstand kon onderscheiden. Er was geen togtje aan de lucht, er was geen geritsel van de bladeren der boomen hoorbaar. De zee was effen als een spiegel: hare golven braken met een zacht en geheimzinnig gemurmel op het strand, met die rustelooze beweging, welke zoo vreeselijk bij storm, zoo liefelijk bij windstilte is. Verschillende insekten gonsden om de wandelaars heen en gingen soms op hun gezigt zitten, doch deze vergenoegden zich, ze achteloos met de hand weg te jagen, zonder een gesprek af te breken, dat aller belangstelling scheen te wekken.

Deze mannen waren vijf in getal en allen in de kracht hunner jaren; hunne gelaatstrekken waren scherp geteekend en getuigden van een hooge mate van stoutmoedigheid en vastberadenheid; hun rug was een weinig gekromd en de wijze, waarop zij hunne beenen verzetten en hunne handen hielden, zou hen bij den eersten oogopslag voor zeelieden hebben doen houden, als hunne kleeding dit niet nog ten overvloede bewezen had.

Zij spraken Engelsch.

— Hoort eens, zeide er een op het oogenblik, waarop wij hun

gesprek willen beluisteren; je zult wel zien, dat het al geen goud is wat er blinkt; ik vrees, dat wij ons duchtig bij den neus hebben laten nemen.

— Och kom, gaf een ander ten antwoord, volgens je lofwaardige gewoonte begin je weêr met twijfelingen te berde te brengen.

— Welnu, zeide een derde, wij zullen spoedig weten, waaraan wij ons te houden hebben, want hier zijn wij, Goddank! reeds op de helft van het voetpad.

— Die duivel van een Montbarts, hernam de eerste, heeft een goede plaats uitgekozen : zijn *hatto* is onneembaar; dat kan ik je met een woord van waarheid verzekeren.

— Ja, ik geloof niet, dat de *gavachos* 1) zich er ooit aan zullen wagen, dien te bestormen, doch, zeide hij, terwijl hij eensklaps bleef stilstaan, als wij maar geen vruchteloozen togt doen en als Montbarts maar in den *hatto* is.

— Daar kan ik je wel zekerheid omtrent geven, Roodkous! hij is er in, daar kan je gerust op zijn.

— Wat weet jij daarvan af? vroeg degene, aan wien men den vrij zonderlingen naam Roodkous gegeven had.

— Maar, mijn hemel! zie je dan zijn vlag niet aan den mast wapperen?

— Je hebt gelijk; ik had er niet op gelet.

— Maar nu zie je de vlag toch wel, denk ik?

— Als ik het niet deed, moest ik wel blind zijn.

— Ja maar, zeide een der flibustiers, die tot dusverre het stilzwijgen bewaard had, dat alles zegt ons nog niet, waartoe deze bijeenkomst moet dienen. Weet jij er iets van, broeder?

— Even weinig als jij, antwoordde Roodkous; het is waarschijnlijk het een of ander stoutmoedig plan, dat Montbarts ontworpen heeft en waarin hij ons wil betrekken.

— Maar je weet toch wel, dat hij niet alleen ons uitgenoodigd heeft, maar ook de voornaamste Fransche flibustiers.

— Dan moet ik je zeggen, dat het doel van deze zamenkomst mij onbegrijpelijk is, antwoordde Roodkous; overigens doet dit er voor alsnog weinig toe; het zal, denk ik, niet lang duren, dat wij weten, waaraan wij ons te houden hebben.

— Daar heb je gelijk in, want hier zijn wij er al.

1) Scheldnaam, aan de Spanjaarden gegeven.

Werkelijk hadden zij op dit oogenblik het einde van het voetpad bereikt en bevonden zich vlak tegenover den *hatto*, waarvan de deur openstond, als ware het om hen tot binnentreden uit te noodigen.

Een vrij helder licht werd door deze geopende deur zigtbaar, en het geluid van vele stemmen bewees, dat er eene groote menigte menschen in den *hatto* bijeen was.

De Engelschen gingen steeds verder en kwamen eindelijk op den drempel der deur.

— Komt binnen, broeders! deed de welluidende stem van Montbarts zich thans uit den *hatto* hooren, komt binnen! Wij zitten al op je te wachten.

Zij traden binnen.

Een stuk of zeven personen waren in het vertrek, waarin zij binnentraden, bijeen; deze waren de beroemdste opperhoofden der flibustiers. Onder hen bevonden zich Zwartkop, een ruw Diepper, die meer dan drie honderd van zijne pandelingen dood geslagen had, van welke hij later beweerde, dat zij van luiheid gestorven waren; Peter de Groote, een Bretanjer, die de Spaansche galjoenen nooit anders beklom dan als een vrouw verkleed; Alexander met den ijzeren arm, een jongman, schijnbaar zwak en teêr en met verwijfde gelaatstrekken, maar werkelijk bedeeld met eene verwonderlijke en echt Herculische kracht, die later een der beroemdste helden onder de flibustiers zou worden; Roc, bijgenaamd de Braziliaan, ofschoon hij eigenlijk te Groningen geboren was; verder twee van onze oude kennissen, Luiwammes en Michel de Baskiër, die beiden tegelijk met Montbarts op St. Christoffel aangekomen waren en zich als flibustiers reeds veel naam verworven hadden.

Wat de Engelschen betreft, die met hun vijven den *hatto* binnentraden, het waren Roodkous, wiens naam wij in het bovenstaande gesprek reeds genoëmd hebben; Morgan, een jongman van omstreeks achttien jaren met eene trotsche houding en deftige manieren; Jan Davids, een Hollandsch zeeman, die zich in het Engelsche gedeelte van het eiland neêrgezet had; Barthélémy, een Portugees, die zich insgelijks in de Engelsche kolonie gevestigd had; en eindelijk William Drack, die een eed gedaan had, de Spanjaarden niet aan te zullen vallen of zij moesten zich ten getale van minstens vijftien tegenover hem alleen bevinden, zoo

groot was de verachting, welke hij aan deze trotsche natie toedroeg.

Het was dus, zoo als men ziet, eene uitgelezene vereeniging van al wat in dien tijd onder de flibustiers uitstekend mogt heeten.

— Weest welkom, broeders! zeide Montbarts, het doet mij genoegen, je hier te zien, ik wachtte je al met ongeduld; hier heb je pijpen, tabak en brandewijn; rookt en drinkt naar hartelust, voegde hij er bij, terwijl hij naar een tafel wees, die in het midden van het vertrek stond en waarop pijpen, een pot met tabak, een kruik brandewijn en glazen geplaatst waren.

De flibustiers namen plaats, staken hunne pijpen op en schonken de glazen vol.

— Broeders! hernam Montbarts na een korte poos, ik heb je om twee redenen, beiden even gewigtig en waarvan de tweede noodwendig uit de eerste voortvloeit, verzocht, op mijn *hatto* te komen; ben je gereed, mij aan te hooren?

— Spreek op, Montbarts! gaf William Drack uit aller naam ten antwoord, jij, dien de *gavachos* den bijnaam »*Den Verdelger*" gegeven hebben, een naam, dien ik je haast zou benijden, jij kunt niets anders willen, dan hetgeen tot het welzijn der flibustiers kan strekken.

— Het is juist over dit welzijn, waarover ik je wilde spreken, antwoordde Montbarts.

— Dat dacht ik wel, broeder! Spreek op! wij luisteren met de meeste aandacht naar je.

Zij leenden allen een opmerkzaam oor aan den spreker. Al die mannen, welke zoo veel geestkracht bezaten en geene andere wetten erkenden, dan die zij zelf gemaakt hadden, wisten niet van wangunst af; zij waren bereid, te goeder trouw over de voorstellen te beraadslagen, welke zij verwachtten, dat Montbarts hun zou doen.

Deze dacht een oogenblik na en zeide vervolgens op een zachten toon, die zijn gehoor al dadelijk voor hem innam:

— Broeders! ik zal niet vele woorden behoeven te gebruiken, want je bent allen uitgelezene mannen met een warm hart en een krachtigen arm, voor welke lange redevoeringen niet alleen nutteloos, maar ook belagchelijk zouden wezen. Sedert mijne komst op St. Christoffel heb ik het leven, de zeden en de wenschen der flibustiers bestudeerd, en ben tot de overtuiging ge-

komen, dat hunne daden niet aan hunne pogingen beantwoorden. Wat voeren wij uit? Niets of ten minste bijna niets. Niettegenstaande onzen ontembaren moed, spotten de Spanjaarden met ons; daar ieder onzer geheel op zich zelf staat, zijn wij te zwak om hun gevoelige verliezen toe te brengen; te vergeefs gebruiken wij onze kracht, te vergeefs storten wij ons bloed om hun enkele ellendige schepen te ontnemen; zoo mag het niet blijven, van zulk een armzalige wraakoefening had geen onzer gedroomd. Welke is de reden van onze betrekkelijke zwakheid tegenover onzen ontzaggelijken vijand? Deze, dat wij geheel op ons zelf staan, zoo als ik straks reeds zeide; dit zal onze krachten altijd blijven verlammen.

— Daar is veel van aan, mompelde Roodkous.

— Maar wat kunnen wij daartegen doen? bragt Davids in het midden.

— Helaas! zeide William Drack, er is ongelukkig geen geneesmiddel voor te vinden.

— Wij zijn maar avonturiers, en geen aaneengesloten ligchaam, zeide Zwartkop.

Montbarts glimlachte op eene wijze, die hem bijzonder eigen was en die iemand het bloed in de aderen zou doen stollen.

— Je bedriegt je, broeders! zeide hij, het geneesmiddel is gevonden. Als wij willen, zullen wij weldra een magt in dit land uitmaken.

— Spreek op, spreek op, broeder! riepen alle avonturiers uit, terwijl zij van hunne stoelen opsprongen.

— Ziehier mijn voorstel, broeders! hernam hij. Wij zijn hier met ons twaalven, van verschillende natiën, maar met een zelfde hart, de bloem der flibustiers, ik verklaar het met trots, zonder tegenspraak te duchten, want ieder onzer heeft er overvloedige bewijzen van gegeven! Welnu, laat ons ons naauw aan elkander aansluiten, laat ons ons met elkander in verbindtenis stellen; laat ons van de prijzen, die wij bemagtigen, een som uitkeeren, ten einde daarvan een gemeenschappelijke schatkist op te rigten, en laat ons, al blijven wij ook vrij om bijzondere strooptogten te ondernemen, elkander zweren, dat wij elkander nooit schade zullen berokkenen of elkander in de wielen rijden; dat wij elkander zullen helpen, als het noodig is, dat wij met al onze magt zullen werkzaam zijn tot den

ondergang van Spanje, en dat wij, al laten wij onze overige medgezellen en broeders ook onkundig van onze vereeniging, onze krachten zullen vereenigen, wanneer het oogenblik zal gekomen zijn om onzen onverzoenlijken vijand met een enkelen slag te verpletteren. Ziedaar, broeders! het eerste voorstel, dat ik je te doen had; ik wacht je beslissing af.

Er was een oogenblik van stilzwijgen, de flibustiers begrepen het gewigt van het voorstel, dat hun door hunnen broeder gedaan werd, en de magt, welke dit hun in het vervolg zou geven; zij wisselden veelbeteekenende blikken onder elkander, spraken op een fluisterenden toon, totdat eindelijk William Drack op zich nam, uit aller naam te antwoorden.

— Broeder! zeide hij, je hebt in weinige woorden een vraagstuk opgelost, dat tot dusverre altijd onoplosbaar geschenen had; je hebt de oorzaak van onze zwakheid met juistheid opgegeven en te gelijker tijd, zoo als je ons beloofd hadt, het middel aan de hand gedaan om de flibustiers, die tot dusverre nog slechts weinig nut gesticht hebben, werkelijk nuttig en ontzaggelijk te doen worden. Maar er is meer te doen. Deze vereeniging, waarvan je gesproken hebt, heeft een opperhoofd noodig, dat haar bestuurt en haar, wanneer het beslissende oogenblik daar is, den goeden uitslag der aangewende pogingen waarborgt. Het is dus noodig, dat, ofschoon ook onze vereeniging geheim zal blijven en ofschoon het in alles, wat niet regtstreeks in verband staat met het doel, dat zij beoogt, zal zijn alsof zij niet bestond, een onzer tot president daarvan benoemd wordt, een president, des te krachtiger, omdat wij ons geheel aan hem zullen overgeven en hem zullen helpen werken tot het algemeene welzijn, terwijl wij de zaak volkomen geheim houden.

— Denk je daar allen ook zoo over, broeders? vroeg Montbarts. Neem je mijn voorstel dus aan, zoo als ik het gedaan heb, en zoo als William Drack het gewijzigd heeft?

— Wij nemen het aan, riepen de flibustiers als uit éénen mond.

— Heel goed, maar ik geloof, dat de president, waarvan je spreekt, door ons met eenparige stemmen moet verkozen worden, dat zijne magt hem in een bijeenkomst der vereeniging met meerderheid van stemmen zal kunnen ontnomen worden, in geval hij de voorwaarden, die hij aangenomen heeft, niet ge-

trouw mogt nakomen; en verder dat hij, als bewaarder van de schatkist der vereeniging, altijd bereid zal zijn tot het doen van rekening en verantwoording, en dat zijn mandaat, als het ten minste niet vernieuwd wordt, niet langer dan vijf jaren zal kunnen duren.

— Dat is alles billijk, zeide Roodkous, men zou niets beters in het algemeen belang kunnen voorstellen, broeder!

— Dus zullen wij, deed Davids opmerken, kameraden zijn; geen twist, geen verschil zal er tusschen ons mogelijk zijn.

— Maar toch moeten wij onzen vrijen wil en de volkomenste onafhankelijkheid behouden, bragt Zwartkop in het midden.

— Natuurlijk, antwoordde Montbarts.

— En nu, broeders! zeide William Drack, terwijl hij opstond en zijn muts afnam, luistert naar mij! Ik, William Drack, zweer bij mijn geloof en bij mijne eer, dat ik de belangen van de vereeniging *der Twaalve* overal en altijd zal voorstaan, en dat ik mij bij voorbaat onderwerp aan de straf, die mijne broeders over mij zullen uitspreken, zelfs aan den dood, als ik het geheim der vereeniging mogt verraden en mijn eed verbreken. Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!

Na William Drack sprak iedere flibustier op zijn beurt met een krachtige stem denzelfden eed uit.

Zij gingen daarop weder zitten.

— Broeders! zeide Montbarts daarop, wat wij tot dusverre gedaan hebben is nog niets, het is slechts de dageraad van het nieuwe tijdperk, dat zal aanbreken; de schoone dagen der flibustiers zullen een aanvang nemen; twaalf mannen zoo als wij, die door dezelfde gedachte bezield zijn, moeten wonderen verrigten.

— Wij zullen het doen, wees daar maar gerust op, broeder! zeide Morgan, terwijl hij zich van een gouden speld als tandenstoker bediende.

— Voordat ik mijn tweede voorstel aan je overweging onderwerp, broeders! acht ik het verkieselijk, dat wij een president benoemen.

— Dat is goed, zeide Davids. Daar de vereeniging geconstitueerd is, dienen wij nu ook een president te verkiezen.

— Eerst nog één woord, zeide Michel de Baskiër, terwijl hij uit het midden van den kring te voorschijn kwam.

— Spreek op, broeder!

— Ik zou er deze bepaling nog willen bijvoegen: ieder lid der vereeniging, dat in de magt der *gavachos* mogt vallen, zal door de overige leden bevrijd worden, welke ook de gevaren mogen zijn, waaraan zij zich moeten blootstellen.

— Dat zweren wij! riepen de flibustiers met geestdrift uit.

— Als het ten minste niet onmogelijk is, zeide Morgan.

— Voor ons is niets onmogelijk, antwoordde William Drack op een heftigen toon.

— Dat is waar ook, broeder! je hebt gelijk, ik heb mij niet goed uitgedrukt, antwoordde Morgan met een glimlach.

— De vereeniging zal de vereeniging *der Twaalve* heeten; alleen bij den dood van een harer leden zal het geoorloofd zijn, daarin een ander op te nemen, die niet dan met algemeene stemmen zal kunnen verkozen worden, hernam Michel de Baskiër.

— Dat zweren wij! riepen de flibustiers andermaal uit.

— En nu, broeders! zeide Barthélémy, laat ons tot de verkiezing overgaan en wel met besloten briefjes, ten einde ieder in het uitbrengen zijner stem vrij te laten.

— Hier op de tafel liggen papier, pennen en inkt, broeders! zeide Montbarts.

— En daar heb je mijn muts, riep Roodkous lagchende uit, gooit je stembriefjes daar maar in, broeders!

Dit zeggende, zette de flibustier zijn muts van bevervel af en legde haar in het midden van het vertrek op den grond neder.

Daarop stonden de avonturiers in de volmaaktste orde een voor een op, en gingen hun stembriefje invullen, dat zij, na het digtgevouwen te hebben, in de muts van Roodkous wierpen.

Toen gingen al de avonturiers weder zitten.

— Hebben allen gestemd? vroeg Davids.

— Allen, antwoordden de flibustiers in koor.

Davids raapte nu de muts op, haalde er de stembriefjes uit, telde ze na, en bevond, dat er twaalf waren.

— En nu, broeder! zeide William Drack tot Davids, daar je toch de muts in je hand hebt, moest je de stemmen ook maar oplezen.

Davids sloeg een vragenden blik op zijne kameraden; deze knikten tot een teeken van goedkeuring; daarop nam hij het eerste briefje, dat hem voor de hand kwam, vouwde het open en las:

— Montbarts, de Verdelger, en greep daarop naar een tweede.

— Montbarts, de Verdelger, stond er op dit tweede briefje; zoo ook stonden op het derde, het vierde tot aan het twaalfde, dezelfde woorden :

— Montbarts, de Verdelger.

Dat mogt wel een uitdaging heeten aan de Spaansche natie, waarvan deze man de meest verbitterde vijand was.

Montbarts stond op, nam zijne muts af en zeide, terwijl hij een ligte buiging maakte:

— Broeders! ik bedank je wel voor het vertrouwen, dat je in mij stelt : ik zal het mij trachten waardig te maken.

— Leve Montbarts, de Verdelger! riepen al de flibustiers thans als uit éénen mond.

Zoo was de verschrikkelijke vereeniging *der Twaalve* tot stand gekomen. De flibustiers begonnen toen werkelijk eene magt in de nieuwe wereld uit te maken.

XIV.

Het tweede voorstel.

Montbarts wachtte, totdat de geestdrift zijner kameraden eenigzins tot bedaren gekomen was, en vatte toen het woord weder op.

Niets was er op zijn gelaat veranderd, niets deed blijken, dat hij over zijne behaalde zegepraal en zijne bevredigde eerzucht verheugd was; nogtans hadden de stemmen zijner kameraden, die hem tot het opperhoofd der flibustiers gemaakt hadden, hem in een oogenblik verheven tot een hoogere magt, dan vele vorsten bezitten.

— Broeders! zeide hij, je zult je herinneren, dat ik je nog een tweede voorstel te doen had.

— Dat is waar ook, zeide William Drack; spreek op, broeder! wij luisteren naar je.

— Dit tweede voorstel, vervolgde Montbarts, bestaat hierin. Maar vooraf moet ik je verzoeken, dat je, alvorens mij antwoord te geven, rijpelijk over de zaak nadenkt. Je moet je gevoelen niet ligtvaardig uitspreken, want ik herhaal het je,

opdat je het niet uit het oog moogt verliezen, dit voorstel is van het hoogste gewigt. Het komt hierop neêr, dat ik je in bedenking geef, het eiland St. Christoffel te verlaten, en een andere wijkplaats te kiezen, die ons meer gerijf en vooral meer veiligheid aanbiedt.

De flibustiers keken hem met verbazing aan.

— Ik zal mij nader verklaren, zeide hij, terwijl hij een beweging met de hand maakte om hun het stilzwijgen op te leggen. Luistert dus oplettend naar mij, broeders! want wat je zult hooren is voor ons allen van belang. Onze schuilplaats is slecht gekozen, te ver verwijderd van het middelpunt onzer strooptogten; de moeijelijkheden, die wij moeten overwinnen om er terug te komen uit hoofde van de stroomen, die onze schepen medeslepen, en van de tegenwinden, die hunne snelheid belemmeren, doen ons veel kostelijken tijd verliezen. En toch, de archipel der Antillen bestaat uit meer dan dertig eilanden, onder welke het ons, dunkt mij, gemakkelijk zal vallen, dàtgene te kiezen, wat ons het best aanstaat. Dit denkbeeld, dat mij reeds lang voor den geest gezweefd heeft, onderwerp ik thans aan je oordeel; ik heb mij op mijne strooptogten niet alleen bepaald tot de vervolging der *gavachos*, maar ben ook op ontdekking uit geweest en heb, geloof ik, het eiland gevonden, dat ons past.

— Welk eiland bedoel je, broeder? vroeg Davids en sprak in deze woorden uit, wat in ieders blik te lezen stond.

— Ik heb het oog op het eiland, dat de Spanjaarden Hispaniola noemen en dat bij ons onder den naam van St. Domingo bekend is.

— Maar, broeder! zeide Barthélémy daarop, ik weet wel, dat dit eiland uitgestrekt is en dat er prachtige bosschen op gevonden worden, maar het wordt door de Spanjaarden bewoond. Als wij daar heen gingen, dan zouden wij den vijand letterlijk in den mond loopen.

— Ik dacht er even als jij over, voordat ik mij met eigen oogen van de gesteldheid der zaken overtuigd had, maar nu ben ik tot geheel andere gedachten gekomen. Niet alleen wordt dit eiland slechts voor een gedeelte door die verwenschte *gavachos* bewoond, maar ook zullen wij in dat gedeelte, waar zij zich niet ophouden, hulptroepen ontmoeten.

— Hulptroepen! riepen de flibustiers verbaasd uit.

— Ja, broeders! Ziehier, hoe dit zich toegedragen heeft. Bij de landing van den admiraal don Fernando de Toledo op St. Christoffel zochten de Franschen, aan welke het gelukte, aan den moord te ontsnappen, zoo als je weet, een goed heenkomen op de omliggende eilanden; velen van hen gingen verder en bereikten St. Domingo, waar zij zich vestigden. 't Was een stout stuk, niet waar? maar ik herhaal het, de Spanjaarden hebben niet meer dan de helft van het eiland in bezit. Ten tijde der ontdekking van het eiland hadden zij eenig hoornvee daarop achtergelaten; deze dieren zijn sterk voortgeteeld, zij vermenigvuldigen zich nog steeds, en de uitgestrekte savannen van St. Domingo zijn bedekt met tallooze kudden van wilde stieren, die in het geheele onbewoonde gedeelte weide vinden. Je zult moeten toestemmen, dat deze kudden een zekere bron uitmaken om onze schepen van mondbehoeften te voorzien, en daarenboven biedt de nabijheid der Spaansche kolonisten ons de gelegenheid aan, onzen haat op hen te koelen. Diegenen onzer vroegere kameraden, die zich sedert eenige jaren op dit eiland gevestigd hebben, voeren dan ook een onophoudelijken en verbitterden oorlog tegen hen.

— Ja, ja, zeide Zwartkop met een peinzend gelaat; ik begrijp wat je ons wilt zeggen, broeder! je hebt in zeker opzigt gelijk, maar laat ons de zaak bedaard en ernstig overwegen.

— Spreek op, antwoordde Montbarts; ieder van ons heeft, wanneer het onze algemeene belangen geldt, het regt om zijn gevoelen te zeggen.

— Hoe dapper wij ook mogen zijn, en wij kunnen ons daarop met reden verheffen, want onze moed is, Goddank! algemeen bekend, zoo zijn wij echter voor alsnog niet sterk genoeg om ons te lande met de Spaansche magt te meten. Het is iets heel anders, zich van een schip door overrompeling meester te maken, dan een geheele bevolking het hoofd te bieden. Dat zal je toch ook moeten toestemmen, niet waar, broeder?

— Zeker, broeder! erken ik dat.

— Welnu, laat mij voortgaan. Het is waarschijnlijk, dat de Spanjaarden, die de avonturiers, welke zich op het onbewoonde gedeelte van het eiland neêrgezet hebben, tot dusverre misschien niet opgemerkt of hen ten minste uit hoofde van hun klein ge-

tal en hunne geringe magt niet geteld hebben, tot andere gedachten zullen komen, als zij zien, dat deze volkplanting, die zij als tijdelijk beschouwd hebben, zich op den duur op het eiland wil vestigen en een dreigende houding tegenover hen aanneemt. Wat zal er dan gebeuren? Zij zullen al hunne krachten verzamelen, ons onverhoeds aanvallen, ons na een wanhopige verdediging vermoorden en niet alleen onze nieuwe kolonie verwoesten, maar ook al onze hoop op wraak in rook doen vervliegen.

Deze woorden van Zwartkop, met zoo veel juistheid uitgedrukt, hadden blijkbaar veel indruk op de flibustiers gemaakt, zoo als duidelijk op hun gelaat te lezen stond; maar Montbarts liet aan dien geest van tegenkanting geen tijd om zich onder woorden te brengen, en gaf terstond ten antwoord:

— Je zoudt gelijk hebben, broeder! als wij ons hoofdkwartier, zoo als je schijnt te meenen, op St. Domingo zelf vestigden: het is blijkbaar, dat wij alsdan voor de overmagt zouden moeten zwichten en gedwongen worden, het eiland met schade en schande beladen te ruimen; maar je zoudt mij al weinig moeten kennen, als je dacht, dat ik, die een onverzoenlijken haat aan het geheele ras der *gavachos* toedraag, zulk een plan zou willen aanbevelen, als ik mij niet vooraf verzekerd had, dat het ons zal gelukken en belangrijke voordeelen voor ons opleveren.

— Laat ons hooren, broeder! zeide William Drack, verklaar je duidelijker, wij luisteren met de meeste aandacht naar je.

— Ten noord-westen van St. Domingo ligt een eilandje, dat omstreeks acht mijlen lang en van het groote eiland slechts door een naauw kanaal gescheiden is. Het is omringd door rotsen, die de IJzeren Kusten genoemd worden en het onmogelijk maken, een landing op het eilandje te doen, behalve in het zuidelijk gedeelte daarvan, waar zich een vrij goede haven bevindt. De bodem van deze haven bestaat uit zeer fijn zand en de schepen worden beveiligd tegen alle winden, die overigens in die streken nooit hevig zijn. Er bevinden zich nog wel enkele andere baaijen langs de kusten, maar deze zijn alleen voor praauwen genaakbaar. Dit eiland heet Tortue, uit hoofde van zijn vorm, die veel van een schildpad weg heeft. Ziedaar, broeders! waar ik onze voornaamste kolonie, of zoo je wilt, ons hoofdkwartier zou willen vestigen. De haven la Paix en de haven Margot, die vlak tegenover Tortue liggen, zullen ons in de

gelegenheid stellen, St. Domingo, als wij dit verkiezen, gemakkelijk te bereiken. Even als op ons eiland in eene onverwinnelijke vesting gelegerd, zullen wij de aanvallen van de geheele Castiliaansche magt kunnen trotseren. Maar ik wil je niet om den tuin leiden, ik moet je alles zeggen: de Spanjaarden zijn op hunne hoede; zij hebben begrepen, dat, als onze strooptogten voortduren, dat is te zeggen, als het hun niet gelukt ons te vernietigen, de uitmuntende ligging van dit eiland niet aan onze aandacht zou ontgaan en wij ons er waarschijnlijk van zouden trachten meester te maken. Zij hebben het dan ook doen bezetten door een detachement van vijf en twintig soldaten onder het bevel van een *alférez* 1). Lacht niet, broeders! ofschoon dit garnizoen klein in getal moge zijn, is het voldoende uit hoofde van de wijze, waarop het zich verschanst heeft, en van de moeijelijkheden, die de ontscheping veroorzaakt, en verder valt het hun gemakkelijk in een kort tijdsbestek versterking van het groote eiland te krijgen. Ik ben verscheidene malen vermomd op Tortue geweest, ik heb dit eiland met de meeste naauwkeurigheid opgenomen, je kunt dus het volkomenste vertrouwen stellen op de inlichtingen, die ik je geef.

— Montbarts heeft gelijk, zeide daarop Roc de Braziliaan, ik ken Tortue, en ben even als hij overtuigd, dat dit eiland ons een veel veiliger en veel beter gelegen schuilplaats zal aanbieden dan St. Christoffel.

— Welnu, broeders! hernam Montbarts, denkt over de zaak na en antwoordt ja of neen. Als je mijn voorstel aanneemt, zal ik maatregelen nemen om mijn plan te verwezenlijken en mij van het eiland meester te maken; als je het verwerpt, zal ik er niet verder op aandringen.

En ten einde hen in de gelegenheid te stellen om vrijer over de zaak te beraadslagen, verliet de avonturier het vertrek en begaf zich naar het terras, dat zich vóór den *hatto* bevond, waar hij heen en weêr begon te loopen, schijnbaar onverschillig omtrent hetgeen er besproken werd, maar werkelijk zeer nieuwsgierig naar den afloop der beraadslagingen.

Naauwelijks had hij gedurende eenige minuten op deze wijze gewandeld, toen een zacht gefluit zich in zijne nabijheid deed

1) Vaandrig.

hooren, zoo zacht, dat al de scherpte van gehoor, die de flibustier bezat, noodig was om het te hooren.

Hij deed terstond eenige schreden naar de plaats, van waar dit sein zich had doen hooren. Op hetzelfde oogenblik hief een man, die op den grond uitgestrekt en zoozeer in de schaduw verborgen was, dat het onmogelijk zou geweest zijn hem te zien, als men niet wist dat hij er was, zijn hoofd naar hem op. Bij het licht der maan kon men het koperkleurige gezigt en de schrandere trekken van een bewoner der Antillen duidelijk onderscheiden.

— O-mo-poea! zeide de flibustier.

— Ik wacht, antwoordde de Indiaan kortaf, terwijl hij eensklaps overeind sprong en zich vlak vóór hem plaatste.

O-mo-poea, dat wil zeggen *de springer*, was op zijn hoogst vijf en twintig jaren oud. Hij bezat eene lange en welgevormde gestalte, en zijn huid had een bronzen tint. Hij was naakt, of had ten minste geene andere kleedingstukken aan dan een korte onderbroek van bruin katoen, die hem om de heupen sloot en even tot boven de knieën reikte; zijn lang zwart haar, dat op de kruin van zijn hoofd in tweeën gescheiden was, golfde aan iederen kant op zijne schouders neder; hij had geen ander wapen bij zich dan een lang mes en een dolk, die hij in een lederen gordel droeg.

— Is hij gekomen? vroeg Montbarts.

— Hij is gekomen.

— Heeft O-mo-poea hem gezien?

— Ja.

— Denkt hij, dat hij herkend is?

— Alleen het oog van een verbitterd vijand kon hem onder zijne vermomming herkennen.

— Dan zal ik hem wel vinden.

— Ik zal met het blanke opperhoofd meêgaan.

— Maar waar zal ik O-mo-poea een uur na de opkomst der zon kunnen vinden?

— O-mo-poea zal in zijne hut zijn.

— Ik zal er heen gaan, zeide hij, terwijl hij eenige stemmen uit den *hatto* hoorde, die hem riepen; ik reken op de belofte van den Indiaan.

— Ja, als het opperhoofd de zijne houdt.

— Ik zal haar houden.

Na een laatsten blik van verstandhouding op den flibustier geslagen te hebben, sloop de Caraïbe weg en was bijna terstond verdwenen.

Montbarts bleef een oogenblik onbewegelijk staan, diep in gedachten verzonken; vervolgens verwijderde hij zich eensklaps van daar, streek met zijne hand over zijn gelaat, als wilde hij elk spoor van aandoening daarvan doen verdwijnen en begaf zich met haastige schreden naar den *hatto*.

De beraadslagingen waren afgeloopen, de flibustiers waren weder gaan zitten, Montbarts nam ook weder plaats en wachtte met schijnbare onverschilligheid, of een zijner kameraden ook het woord zou opvatten.

— Broeder! zeide Davids daarop, wij hebben je voorstel rijpelijk overwogen : mijne kameraden hebben mij belast met de taak, je te zeggen, dat zij het aannemen; alleen zouden zij graag willen weten, welke middelen je denkt aan te wenden om je plan ten uitvoer te brengen en het te doen slagen.

— Broeders! ik bedank je, gaf Montbarts ten antwoord, dat je mij je toestemming gegeven hebt; wat de middelen betreft, die ik denk aan te wenden om mij van Tortue meester te maken, vergunt mij, deze vooralsnog geheim te houden : het welslagen van de onderneming zelve maakt mij dit tot een pligt; weet alleen, dat ik de belangen van niemand in de waagschaal wil stellen en dat ik plan heb, mij alleen in gevaar te begeven.

— Je begrijpt mij verkeerd, broeder! of ik heb mij misschien niet goed uitgedrukt, hernam Davids; als ik je gevraagd heb, op welke wijze je dacht te handelen, dan deed ik dit niet, door kinderachtige nieuwsgierigheid gedreven, maar omdat wij besloten hebben, je bij zulk een gewigtige aangelegenheid, die op de geheele vereeniging betrekking heeft, te vergezellen en met je te sterven of te overwinnen; wij willen in de eer der zegepraal deelen of de schande der nederlaag met je dragen.

Zijns ondanks gevoelde Montbarts zich bewogen bij het hooren dezer woorden, die op zulk een treffenden toon uitgesproken werden. Hij stak zijne handen aan de flibustiers toe, die ze met warmte drukten.

— Je hebt gelijk, broeders! zeide hij, wij moeten allen het onze bijdragen tot het volbrengen van het groote werk, dat ons, naar ik hoop, eindelijk in staat zal stellen tot het verrigten van

dappere daden; wij zullen dus allen naar Tortue gaan, maar, en geloof mij dat het niet uit eerzucht is, dat ik dit zeg, laat het bestuur over den togt aan mij over.

— Je bent immers ons opperhoofd! riepen de flibustiers uit.

— Wij zullen je gehoorzamen overeenkomstig de wetten der flibustiers, zeide Davids; hij, die een togt beraamt, heeft ook alleen het regt, haar te besturen; wij zullen je soldaten zijn.

— Dat blijft dus afgesproken, broeders! Van ochtend om elf uur, na den afloop van de verkooping der nieuwe pandelingen, die eergisteren uit Frankrijk aangekomen zijn, zal ik mij naar den gouverneur begeven, ten einde hem er van te verwittigen, dat ik een nieuwen togt wensch te ondernemen; de werving zal dan terstond daarop plaats hebben.

— Niemand onzer zal op de afgesprokene plaats gemist worden, zeide Zwartkop; ik moet juist twee pandelingen koopen om een paar leêgloopers te vervangen, die van luiheid gestorven zijn; ik moet er dus toch zijn.

— Het blijft dan bepaald, zeide Barthélémy, dat wij om elf uur allen te Basse-Terre zullen zijn.

Daarop stonden zij op en maakten zich tot vertrekken gereed, want de geheele nacht was met die beraadslagingen voorbijgegaan, en reeds begon de zon, ofschoon zij nog onder den gezigteinder was, de lucht met een rooskleurigen tint te verwen, die weldra in een purperen gloed overging en bewees, dat zij spoedig te voorschijn zou komen.

— A propos, zeide Montbarts op een onverschilligen toon tot Morgan, dien hij, even als zijne andere bezoekers, tot aan het voetpad vergezelde; als je niet erg op je Caraïbe gesteld bent, dan.... Hoe heet hij ook weêr?

— O-mo-poea.

— Juist. Ik wilde maar zeggen, dat ik, als je er niet op tegen hebt, je van hem te ontdoen, graag zou hebben, dat je hem aan mij afstondt.

— Heb je hem noodig?

— Ja, ik geloof, dat hij mij van dienst kan zijn.

— Neem hem dan maar, broeder! ik sta hem aan je af, ofschoon hij een goed werkman is en ik over hem tevreden ben.

— Ik dank je, broeder! wat vraag je voor hem?

— Mijn hemel! ik wil geen handel met je drijven, broeder!

Maar ik heb een mooi geweer bij je zien hangen, geef dit aan mij en neem jij den Indiaan, dan zijn wij kamp.

— Wacht dan even.

— Waarom?

— Omdat ik je dit geweer dadelijk wil meêgeven; je moet mij den Indiaan maar zenden, of, als ik tijd heb, zal ik hem van daag zelf wel komen halen.

De flibustier trad den *hatto* weder binnen, nam het geweer van den wand af en gaf het aan Morgan, die het verheugd op den schouder legde.

— Welnu, het blijft dus bij onze afspraak, zeide hij; tot straks!

— Tot straks, antwoordde Montbarts, en zij verlieten elkander.

Montbarts wierp een wijden mantel om zijne schouders, zette een hoed met een breeden rand op, trok dien diep in de oogen, zoodat er bijna niets van zijn gezigt te zien was, en zeide, terwijl hij zich tot Michel wendde:

— Kameraad! een gewigtige aangelegenheid verpligt mij, naar Basse-Terre te gaan. Ondertusschen moet jij je naar onzen gouverneur, den ridder de Fontenay, begeven, en hem, zonder in bijzonderheden te treden en zonder iets van ons geheim aan het licht te brengen, eenvoudig mededeelen, dat ik voornemens ben een nieuwen togt te ondernemen.

— Heel goed, kameraad! ik zal terstond vertrekken, gaf Michel ten antwoord.

— Vervolgens moet je je naar den logger begeven en dien met Luiwammes zeilklaar maken.

Na deze bevelen aan de beide zeelieden gegeven te hebben, verliet Montbarts den *hatto* en sloeg het voetpad in.

De ridder de Fontenay was, even als d'Esnambuc, wien hij sedert twee jaren in de hoedanigheid van gouverneur van St. Christoffel opgevolgd was, uit Normandië. Even als zijn voorganger was hij naar de eilanden gegaan om er fortuin te maken en had, alvorens er gouverneur van te worden, verscheidene strooptogten met de flibustiers gedaan. Het was juist de man, die geschikt voor hen was: hij liet hen naar eigen willekeur handelen, vroeg hun nooit rekenschap, begreep alles met een half woord, en vergenoegde zich met een tiende van de prijsgemaakte schepen, een vrijwillige schatting, die de avonturiers

aan hem opbragten uit dankbaarheid voor de bescherming, welke hij hun in naam des konings verleend had.

De zon was opgegaan, een frissche zeewind bewoog de bladeren der boomen zachtjes, de vogelen zongen hun morgenlied tusschen de takken; Montbarts liep met haastige stappen voort en keek regts noch links, terwijl hij blijkbaar diep in gedachten verzonken was.

Aan het dorp Basse-Terre gekomen, trad hij dit niet binnen, maar liep er om heen. Daarop sloeg hij een smal voetpad in, dat door een tabaksplantage liep, begaf zich naar het midden van het eiland en wendde zijne schreden naar den Mount Misery, die in de verte reeds zigtbaar was.

Na een vrij lange wandeling stond de flibustier eindelijk stil bij den ingang van eene onvruchtbare kloof, aan een van welker hellingen een armoedige hut stond, die van boomstammen opgetrokken en zoo goed en zoo kwaad als het ging met palmbladeren bedekt was. Een man zat op den drempel dezer hut. Toen deze Montbarts zag, slaakte hij een vreugdekreet en snelde naar hem toe, terwijl hij met de vlugheid en de gemakkelijkheid van een damhert over de rotsen heen liep.

Deze man was O-mo-poea, de Caraïbe. Toen hij bij den flibustier kwam, viel hij voor hem op de knieën.

— Sta op, zeide de avonturier tot hem, waartoe dient het, mij te bedanken?

— Mijn meester heeft mij een uur geleden gezegd, dat ik niet meer aan hem, maar aan u toebehoor.

— Welnu, had ik het je niet beloofd?

— Dat is waar, maar de blanken beloven altijd veel, maar houden hunne beloften nooit.

— Je ziet nu een bewijs van het tegendeel. Komaan, sta op! Je meester heeft je wel is waar aan mij verkocht, maar ik schenk je de vrijheid; je hebt nu nog maar één heer, en dat is God.

De Indiaan stond op, legde zijne hand op zijne borst, en waggelde; zijne gelaatstrekken verwrongen zich en gedurende een oogenblik scheen hij ter prooi aan een hevige gemoedsbeweging, die hij ondanks al de magt, welke hij over zich zelven had, niet kon bedwingen.

Montbarts keek hem oplettend aan en sloeg een uitvorschenden blik op hem.

Eindelijk gelukte het den Indiaan, te spreken, maar de woorden dreigden hem in de keel te blijven steken.

— O-mo-poea was eens een beroemd opperhoofd onder zijne stamgenooten, zeide hij; een Spanjaard had hem vernederd en hem tot slaaf gemaakt door hem als een lastdier te verkoopen; gij geeft aan O-mo-poea den rang terug, waarvan hij nooit had moeten vervallen. Gij verliest daardoor een slechten slaaf, maar gij wint daardoor een trouw vriend; zonder u zou ik dood zijn, mijn leven behoort u toe.

Montbarts stak hem de hand toe, de Caraïbe kuste haar met eerbied.

— Denk je hier op St. Christoffel te blijven, of wil je misschien naar Haïti 1) terugkeeren?

— De familie van O-mo-poea, gaf de Indiaan ten antwoord, zwerft in de savannen van Bohio 2) rond, maar waar gij heen gaat, zal ik ook heen gaan.

— Goed, dus zal je mij volgen. Breng mij nu naar den man, over wien wij gesproken hebben.

— Ik ben tot uw dienst.

— Ben je er wel zeker van, dat hij een Spanjaard is?

— Ik ben er zeker van.

— Weet je ook, om welke reden hij op het eiland gekomen is?

— Ik weet het niet.

— En waar heeft hij zijn intrek genomen?

— Bij een Engelschman.

— Dus in de Engelsche kolonie?

— Neen, te Basse-Terre.

— Des te beter. Hoe is de naam van dien Engelschman?

— William Drack.

— Kapitein Drack! riep Montbarts verwonderd uit. Dat is niet mogelijk!

— En toch is het zoo.

— Dan kent de kapitein hem zeker niet.

— Neen, deze man is bij hem gekomen en heeft hem om gastvrijheid gevraagd: de kapitein kon hem deze niet weigeren.

— Zoo. Ga naar mijn *hatto*, haal daar kleêren, een geweer,

1) De naam, dien de Caraïben aan St. Domingo geven. Hij beteekent: bergachtig land.

2) Huis, een andere naam, door de Caraïben aan St. Domingo gegeven.

in een woord, de wapenen, die je verkiest, van daan en voeg je ten huize van den kapitein Drack weêr bij mij. Mogt ik daar niet meer zijn, dan kan je mij bij de haven vinden.

Montbarts keerde daarop terug en begaf zich naar Basse-Terre, terwijl de Caraïbe, volgens zijn gewoonte den weg naar den *hatto* op een draf insloeg.

Basse-Terre was de stapelplaats, of, liever gezegd, het generale kwartier van de Fransche kolonie. Op het tijdstip, waarop onze geschiedenis ons verplaatst, was dit slechts een armzalig dorpje, zonder eenige orde gebouwd, overeenkomstig de willekeur of voor het gemak van iederen grondeigenaar. Het was veeleer een opeenhooping van hutten dan een stad, maar had in de verte een schilderachtig voorkomen juist door dien chaos van huizen van allerlei vorm en van allerlei grootte, die aan het strand der zee opgetrokken waren in de nabijheid van eene prachtige reede, die vol schepen was, welke daar voor anker lagen, en die onophoudelijk door een groot aantal praauwen doorkliefd werd.

Een batterij van zes stukken geschut, die op een vooruitstekende punt opgeworpen was, bestreek den ingang der reede.

Maar in deze zoo armzalige en smerige stad werd een krachtig en bedrijvig leven geleid door de zonderlinge inwoners, eenig in de wereld, die daarvan de bevolking uitmaakten. De naauwe en donkere straten waren opgevuld met menschen van allerlei soort en van allerlei kleur, die onophoudelijk kwamen en gingen.

Straatzangers deden zich op de hoeken van alle pleinen en straten hooren, rondreizende kooplieden prezen hunne waren met een krijschende stem aan, en omroepers, die gevolgd werden door eene menigte leêgloopers, welke met ieder oogenblik aangroeide, kondigden met behulp van trompetters en trommelslagers de verkooping aan van de nieuwe pandelingen, die een paar dagen geleden met een schip van de Compagnie aangekomen waren.

Montbarts drong onbemerkt door de menigte heen en kwam aan de deur der hut van kapitein William Drack. Dit was een gebouwtje, dat er van buiten vrij goed en netjes uitzag en zich aan den oever der zee niet ver van de woning van den gouverneur verhief.

De flibustier deed de deur, die overeenkomstig de gebruiken des lands niet gesloten was, open en trad de hut binnen.

XV.

De spion.

Twee personen bevonden zich in het vertrek, dat Montbarts binnentrad, en dat tot twee doeleinden gebezigd werd, half tot keuken en half tot kamer.

Deze beide personen waren een pandeling van kapitein William Drack en een onbekende.

De kapitein zelf was op dit oogenblik afwezig.

Het oog van den flibustier fonkelde op het gezigt van den onbekende en een sombere glimlach speelde er om zijne bleeke lippen.

De onbekende zat aan een tafel, die in het midden van het vertrek stond: hij was juist bezig met het nuttigen van zijn ontbijt, dat uit een stuk koud spek, hetwelk met een saus van Spaansche peper toebereid was, bestond, en waarbij hij een flesch Bordeaux gebruikte, een soort van wijn, die, ofschoon zij te Parijs nog niet bekend was, waar zij eerst onder de regering van Lodewijk XV bij de terugkomst van den hertog de Richelieu van Guyenne bekend raakte, in Amerika reeds sedert een geruimen tijd op hoogen prijs gesteld werd.

De onbekende was een man van een vrij lange gestalte, met een bleek, uitgestreken, mager en hoekig gezigt, maar wiens deftige manieren bewezen, dat hij een hoogen rang in de maatschappij bekleedde, een rang, dien zijne eenvoudige en zelfs meer dan stemmige kleeding te vergeefs trachtte te bedekken, zoo niet geheel te verbergen.

Bij het binnenkomen van den flibustier sloeg hij, zonder het hoofd op te heffen, een zijdelingschen blik op dezen en hield zich daarop weder geheel bezig of scheen zich ten minste geheel bezig te houden met het ontbijt, dat voor hem geplaatst was.

Alle goederen waren onder de flibustiers gemeen; iedereen nam van zijn kameraad, of deze er bij was of niet, wat hij noodig had, wapenen, kruid, kleederen of voedsel, zonder dat degene, van wien men dit leende, het regt had, dit kwalijk te

nemen of er de minste aanmerking op te maken. Dit werd niet alleen toegelaten en verdragen, maar zelfs als een regt beschouwd, waarvan allen zonder het minste gewetensbezwaar gebruik maakten.

Zoodra Montbarts in het vertrek gekomen was, sloeg hij een uitvorschenden blik in de rondte, kreeg een stoel, ging zonder veel komplimenten tegenover den onbekende zitten, en rigtte zich tot den pandeling met de woorden:

— Geef mij ook wat te eten, want ik heb honger.

Deze voldeed, zonder zich de minste opmerking te veroorloven, terstond aan het gegeven bevel.

In een oogenblik had hij een stevig ontbijt voor den flibustier neêrgezet; daarop plaatste hij zich achter hem, ten einde hem te bedienen.

— Ik dank je wel, vriendje! zeide de flibustier op een onverschilligen toon, maar ik houd er niet van, als ik eet, iemand achter mij te hebben. Ga heen, blijf voor de deur der hut staan, en, voegde hij er met een veelbeteekenenden blik bij, laat niemand hier, zonder dat ik je er den last toe geef, binnenkomen, niemand, versta je me? zeide hij, terwijl hij op zijne woorden een bijzonderen nadruk legde, al was het je heer ook. Je hebt mij begrepen, niet waar?

— Ja, Montbarts! antwoordde de pandeling en verliet het vertrek.

Toen de vreemdeling den naam Montbarts door den pandeling hoorde uitspreken, ging eene huivering hem over de leden en vestigde hij een onrustigen blik op den flibustier, maar hij had zich spoedig hersteld en was, schijnbaar althans, weêr met de meeste kalmte beginnen te eten.

Wat Montbarts betreft, ook deze bleef voorteten zonder zich, althans naar het scheen, bezig te houden met den man, die vlak tegenover hem zat.

Dit bleef eenige minuten lang voortduren: men hoorde geen ander geluid in dit vertrek, waar ondertusschen zulke hevige hartstogten ziedden, dan dat, hetwelk veroorzaakt werd door het krassen van de messen en de vorken over de borden.

Eindelijk rigtte Montbarts het hoofd omhoog en sloeg een blik op den onbekende.

— Je bent erg stil, mijnheer! zeide hij tot hem op den

toon van iemand, wien een langdurig stilzwijgen begint te verdrieten en die een gesprek wenscht aan te knoopen.

— Ik, mijnheer? antwoordde de onbekende, terwijl hij het hoofd insgelijks oprigtte, op den meest bedaarden toon; dat is toch zonder erg.

— En nogtans, mijnheer! hernam de flibustier, moet ik je doen opmerken, dat je sedert meer dan een kwartier, gedurende hetwelk ik de eer heb, mij in je gezelschap te bevinden, nog geen enkel woord tegen mij gesproken hebt, zelfs niet om mij te groeten.

— Vergeef het mij, mijnheer! zeide de onbekende met een ligte buiging. Dat gemis aan beleefdheid is geheel onwillekeurig geweest; en bovendien, daar ik de eer niet heb, je te kennen...

— Ben je daar wel zeker van? viel de avonturier hem op een spottenden toon in de rede.

— Dat geloof ik ten minste wel! Daar ik je dus niets te zeggen had, achtte ik het noodeloos, een gesprek aan te knoopen, dat toch geen bijzonder belang kon hebben.

— Wie weet! hernam de flibustier lagchende. De onbeduidendste gesprekken, die men aanknoopt, worden dikwijls na verloop van eenige oogenblikken uiterst belangrijk.

— Ik betwijfel, of dit met het onze het geval wel zou zijn. Vergun mij dus, het bij deze eerste woorden af te breken. Bovendien is mijn maaltijd afgeloopen, zeide de onbekende, terwijl hij opstond, en gewigtige zaken vereischen mijne tegenwoordigheid elders. Wil mij dus verontschuldigen, dat ik mij zoo spoedig aan je gezelschap onttrek, en houd je overtuigd, dat het mij zeer spijt.

De avonturier verliet zijne plaats niet, maar draaide zich op zijn stoel om, en zeide op een zachten en innemenden toon, terwijl hij met het mes, dat hij in de hand hield, speelde:

— Laat mij echter eerst een paar woorden met je spreken.

— Maak het dan wat gaauw af, antwoordde de onbekende, want ik moet je zeggen, dat ik haast heb.

— Och kom, je zult toch wel eenige minuten voor mij over hebben, antwoordde de avonturier, altijd op een schertsenden toon.

— Daar je er zoo zeer op aandringt, zal ik je een oogenblik te woord staan; ik moet je echter nogmaals zeggen, dat ik niet lang tijd heb.

— Daar twijfel ik volstrekt niet aan. Je hebt ten minste geen tijd om in deze hut te blijven, niet waar?

— Wat bedoel je daarmeê? vroeg de onbekende op een norschen toon.

— Ik wil zeggen, antwoordde de flibustier, terwijl hij opstond, naar hem toeging en zich voor de deur plaatste, dat het je niet baat, je onder een schoon masker te verbergen en dat ik je herkend heb!

— Mij herkend? Ik begrijp je niet! Wat moeten deze woorden beteekenen?

— Zij moeten beteekenen, zeide Montbarts op een barschen toon, dat je een spion en een verrader bent, en dat je binnen tien minuten zult opgehangen worden.

— Ik? riep de onbekende uit, terwijl hij zich zeer goed verwonderd voordeed. Och kom, je bent gek, of je vergist je geducht! Laat mij door, wat ik je bidden mag.

— Ik ben niet gek en ik vergis mij ook niet, sennor don Antonio de la Ronda!

De onbekende beefde over al zijne leden: eene doodelijke bleekheid verspreidde zich over zijn gelaat, maar hij wist zich spoedig te herstellen en zeide:

— Maar die ben ik niet!

— Mijnheer! hernam Montbarts met dezelfde kalmte, terwijl hij nog aldoor voor de deur bleef staan, je ontkent de waarheid van hetgeen ik zeg. Het is blijkbaar, dat een van ons beiden liegt of zich vergist. Ik moet je echter zeggen, dat dit met mij het geval niet is. Het moet dus met jou zoo wezen; en om je de laatste twijfelingen in dit opzigt te ontnemen, verzoek ik je, naar mij te luisteren, maar eerst weder te gaan zitten. Wij moeten, al heb je er ook nog zoo op tegen, eenigen tijd met elkander praten, en ik moet je doen opmerken, dat het niet beleefd is, tegenover elkander te staan als twee kemphanen, die gereed zijn elkander te plukharen, als het niet behoeft.

Tegen wil en dank door den vlammenden blik van den avonturier, die onafgewend op hem gevestigd bleef, en door den bevelenden toon, waarop hij sprak, verpletterd, begaf de onbekende zich weder naar zijne plaats en liet zich veeleer op zijn stoel neêrvallen dan dat hij er op ging zitten.

— En nu, mijnheer! hernam de flibustier op denzelfden be-

daarden toon, terwijl hij ook weder ging zitten en met zijne ellebogen op de tafel leunde; zal ik je eens in een paar woorden je geschiedenis vertellen, ten einde alle twijfelingen, die je nog mogt koesteren, te verbannen en je te bewijzen, dat ik veel meer van je weet, dan je zeker wel lief is.

— Mijnheer! viel de vreemdeling hem in de rede.

— O, wees maar niet bang, vervolgde hij op een ijskouden toon; ik zal kort zijn: ik heb evenmin lust als jij om mijn tijd met beuzelpraatjes te verkwisten; maar ik moet je toch in het voorbijgaan even doen opmerken, hoe ons gesprek, dat eerst onbelangrijk was, al spoedig belangrijk is beginnen te worden, zoo als ik je voorspeld had. Is dat niet opmerkelijk?

— Ik wacht, totdat het je behaagt, je nader te verklaren, gaf de onbekende op een koelen toon ten antwoord; want wat je ook moogt zeggen, ik begrijp tot dusverre geen enkel woord van hetgeen je mij gelieft op te disschen.

— Komaan, je bent een man naar mijn hart. Ik heb mij dus niet in je bedrogen. Dapper, koelbloedig, achterhoudend, zou je waard zijn, flibustier te worden en met ons een leven van avonturen te leiden.

— Je doet mij veel eer, mijnheer! maar dat alles zegt mij nog niet.....

— Wacht even, een beetje geduld! wat ben je haastig! Wees voorzigtig: in de zaak, waarmeê je je bezig houdt, is kalmte een eerste vereischte, en daaraan ontbreekt het je op dit oogenblik.

— Je hebt er den slag van om over een onderwerp heen te praten, zeide de onbekende tot den avonturier.

Deze was over deze aanmerking een weinig geraakt, en hernam, terwijl hij met de vuist op de tafel sloeg:

— Ziehier dan je geschiedenis in een paar woorden, mijnheer! Je bent een Andalusiër, te Cordova geboren, de jongste van het gezin, en bij gevolg bestemd om in den geestelijken stand te treden. Daar je volstrekt geen lust in de tonsuur hadt, ben je op zekeren dag het ouderlijk huis ontloopen en heb je ingescheept op een Spaansch schip, dat naar Hispaniola bestemd was. Je naam is don Antonio de la Ronda. Je ziet, dat ik ten minste tot dusverre zeer goed ingelicht ben, niet waar?

— Ga voort, bid ik je! antwoordde de vreemdeling met de meeste kalmte, ik begin belang in je verhaal te stellen.

Montbarts vervolgde :

— Op Hispaniola aangekomen, heb je je in korten tijd, dank zij je gunstig voorkomen en vooral je schranderheid, magtige beschermers weten te verwerven, zoodat je, na nog naauwelijks drie jaren hier geweest te zijn, zoo spoedig vooruitgekomen bent, dat je tegenwoordig een der invloedrijkste mannen uit de kolonie moogt heeten; ongelukkig....

— Wat is ongelukkig? viel de onbekende hem met een spottenden glimlach in de rede.

— Ongelukkig, hernam de avonturier met onverstoorbare kalmte, draaide de fortuin je den rug toe, zoodat....

— Zoodat?

— Men je, in weêrwil van de vrienden, die je hadt, in hechtenis nam en je met een vonnis bedreigde om het verduisteren van een som van bijna twee millioenen piasters: een aardig kapitaaltje! ik maak er je mijn kompliment over. Ik wil graag erkennen, dat ieder ander dan jij er slecht van af zou gekomen zijn, daar het een leelijke zaak was; en de raad van Indië laat in geldzaken niet met zich gekscheren.....

— Houd het mij ten goede, mijnheer! dat ik je even in de rede val, zeide de vreemdeling met de meeste bedaardheid; je vertelt die geschiedenis met een uitstekend talent; maar als je zoo voortgaat, zal zij tot in het oneindige duren. Als je het mij veroorlooft, zal ik haar met weinige woorden ten einde brengen.

— Zoo, zoo! Je erkent dus, dat zij waar is?

— Waarachtig! zeide de onbekende met een verwonderlijke openhartigheid.

— Je erkent dus, dat je don Antonio de la Ronda bent?

— Waarom zou ik het langer ontkennen, daar je zoo goed ingelicht bent?

— Hoe langer hoe beter; dus beken je ook, dat je in de kolonie gekomen bent met het doel....

— Ik beken al wat je maar wilt, liet de Spanjaard er erstond op volgen.

— Dus is het een uitgemaakte zaak, dat je verdient opgehangen te werden, en dit zal binnen weinige oogenblikken gebeuren.

— Jongens neen! hernam hij, zonder zijne zelfbeheersching te verliezen; ik merk, dat wij het op dit punt volstrekt niet

met elkander eens zijn. De gevolgtrekking, die je maakt, is alles behalve logisch.

— Wat? riep de avonturier uit, verwonderd over de plotselinge verandering, die er in de gemoedsstemming van den vreemdeling gekomen was en die hij niet verwacht had.

— Ik heb gezegd, dat de gevolgtrekking, door je gemaakt, niet logisch was.

— Ik heb je goed verstaan.

— En ik zal het je bewijzen, vervolgde hij. Wees zoo goed, mij voor eenige oogenblikken je aandacht te schenken.

— Het zij zoo! Men moet barmhartig zijn ten opzigte van hen, die den dood nabij zijn.

— Je bent heel goed, maar, lieve hemel! zoo ver is het nog niet met mij gekomen. De drinkbeker is nog niet aan de lippen, zegt een spreekwoord, dat in mijn land in gebruik is.

— Loop heen! zeide de flibustier met een onheilspellenden glimlach.

Maar de Spanjaard bewoog zich niet en zeide:

— Het is aan alles wel te merken, mijnheer! dat je de een of andere zaak aan mij voor te stellen hebt.

— Ik?

— Zeker. Daar je mij als een spion herkend hadt (want ik moet toestemmen, dat ik er werkelijk een ben, en je kunt nu zien, dat ik opregt ten opzigte van je ben) kon niets je gemakkelijker vallen, dan mij aan den eersten den besten boom op te hangen, en dat wel zonder eenigen vorm van proces.

— Ja, en dat zal ik doen ook.

— Neen, je zult het nu niet doen, en de reden daarvan is deze: je meent om redenen, die ik niet weet, want ik doe je het onregt niet, te onderstellen, dat je eenig medelijden met mij hebt, jij, die door mijne landgenooten met zoo veel regt *el Exterminador* of de Verdelger genoemd wordt; je meent, zeg ik, dat ik je van dienst kan zijn in het volvoeren van je plannen. Om die reden ben je, in plaats van mij kort en goed te laten ophangen, zoo als je in ieder ander geval zoudt gedaan hebben, mij hier komen opzoeken, waar ik veilig meende te zijn, ten einde met mij te praten als een vriend met zijn vriend. Welnu, ik vind het goed; laat mij hooren; spreek op, ik luister naar je; wat heb je me te zeggen?

En na deze woorden met het openhartigste gezigt van de wereld uitgesproken te hebben, ging don Antonio op zijn gemak met zijn rug in zijn stoel leunen.

De flibustier keek den Spanjaard een oogenblik lang aan met een verbazing, die hij zelfs niet trachtte te verbergen; vervolgens barstte hij in lagchen uit en zeide:

— Welnu, het zij zoo! Er zal nu ten minste geen misverstand tusschen ons plaats hebben. Ja, je hebt het goed geraden, dat ik je een voorstel te doen heb.

— Dat was gemakkelijk genoeg te merken, maar komaan, zeg mij nu dan eens, wat dat voorstel is?

— Mijn hemel! het is doodeenvoudig. Je moet je eigen plannen slecht omverwerpen, in een woord, van rol verwisselen.

— Zoo, nu begrijp ik je. Je bedoelt, dat ik, in plaats van jou aan de Spanjaarden te verraden, de Spanjaarden aan jou moet verraden.

— Juist zoo. Je ziet, dat het gemakkelijk te doen is.

— Heel gemakkelijk zeker, maar drommels gevaarlijk! Doch onderstel eens, dat ik mijn toestemming geef tot hetgeen je van mij vraagt, welk voordeel zal ik er dan bij hebben?

— Vooreerst spreekt het van zelf, dat je niet opgehangen zult worden.

— Och! Opgehangen of in zee geworpen of gefusileerd te worden, dat komt alles al vrij wel op hetzelfde neêr. Ik zou graag een andere belooning daarvoor krijgen.

— Drommels! je bent vrij begeerig: tel je het dan niet, dat je leven zoo eensklaps gered wordt?

— Och! wanneer men zoo als ik bij eenige verandering in zijn toestand niets te verliezen en dus alles te winnen heeft, is de dood veeleer een weldaad dan een ramp.

— Je bent een wijsgeer, naar het schijnt.

— Volstrekt niet. Al heb ik mij wel eens met zulke dingen bezig gehouden, zoo ben ik nu toch slechts een wanhopig man.

— Zoo gaat het wel meer; maar laat ons nu op onze zaak terugkomen.

— Ja, laat ons er op terugkomen, dat is veel beter.

— Welnu, ik bied je mijn geheele aandeel van het eerste schip, waarvan ik mij meester maak, aan. Komt dat je aannemelijker voor?

— Dat lijkt er wat meer naar, maar ongelukkig verkoop je mij de huid, eer de beer geschoten is. Ik zou liever klinkende munt hebben.

— Welnu, ik zie, dat ik wat moet toegeven. Dien mij trouw en eerlijk, dan zal ik je zoo edelmoedig beloonen, dat de koning van Spanje het niet beter zou kunnen doen.

— Welnu, dat blijft afgesproken, ik waag er mij aan. Wees nu zoo goed, mij te zeggen, welke diensten je van mij verlangt?

— Ik verlang van je, dat je mij het eiland Tortue helpt veroveren, waarop je een geruimen tijd gewoond en, naar ik meen, betrekkingen aangeknoopt hebt.

— Ik zie geen bezwaar om daartoe een poging te doen, ofschoon ik wil beginnen met mij het een en ander voor te behouden.

— En dat is?

— Dat ik je niet van den gunstigen uitslag van dit gewaagde plan kan verzekeren.

— Deze opmerking is juist; maar je kunt er zeker van zijn, dat, al wordt het eiland ook goed verdedigd, het ook goed aangevallen zal worden.

— Daar houd ik mij van overtuigd; heb je nog iets anders?

— Ja, maar dat zal ik je wel zeggen, als het de tijd er voor is; voor het tegenwoordige houden andere dingen ons bezig.

— Ga je gang! Je moet zelf maar over den geschiksten tijd oordeelen.

— En nu, mijnheer! daar ik weet, zoo als ik je straks al gezegd heb, dat je een geslepen man bent en ik je niet te goed acht om mij zonder het minste gewetensbezwaar als een aal door de handen te glippen, en daar ik deze mogelijkheid wil voorkomen en je alle gelegenheid daartoe benemen, zal je mij pleizier doen, als je je terstond aan boord van mijn logger begeeft.

— Als een gevangene? vroeg de Spanjaard op een gemelijken toon.

— Neen, niet als een gevangene, beste don Antonio! maar om als een gijzelaar beschouwd en als zoodanig behandeld te worden, wel te verstaan met alle beleefdheden, die onze gemeenschappelijke veiligheid toelaat.

— Maar is dan het woord van een edelman....

— Dat is wel voldoende tusschen edellieden, maar ten opzigte van ons *ladrones*, zoo als je ons noemt, heeft dit mijns inziens geenerlei waarde, je maakt er je zelfs een gewetenszaak van, jelui *hidalgos* van Oud-Spanje, je woord te schenden, als je belang het meêbrengt.

Don Antonio sloeg den blik neder, zonder te antwoorden, want hij moest erkennen, ofschoon hij het niet wilde toestemmen, dat de woorden van den flibustier maar al te waar waren.

Deze vermeide zich een oogenblik in de verlegenheid van den Spanjaard, en klopte daarop een paar malen met het hecht van zijn mes op de tafel.

De pandeling van den kapitein trad onmiddellijk binnen.

— Wat verlangt u van mij, Montbarts? vroeg hij.

— Zeg eens, vriend! zeide de avonturier tot hem, heb je niet een rooden Caraïbe om dit huis zien rondzwerven?

— Ja, Montbarts! een roode Caraïbe heeft mij een oogenblik geleden gevraagd, of u hier was. Ik heb hem daarop een toestemmend antwoord gegeven, maar ik heb de orders, die ik van u gekregen had, niet willen overtreden en hem daarom dus niet laten binnenkomen, zoo als hij verlangde.

— En heeft die man je zijn naam niet gezegd?

— Ja, dat was het eerste wat hij deed; hij heet O-mo-poea.

— Dat is juist de man, dien ik wachtende was; zeg hem, dat hij nu wel kan binnenkomen, want hij staat zeker nog aan de deur te wachten, en kom dan zelf ook terug.

De pandeling verliet het vertrek.

— Wat wil je met dien man doen? vroeg de Spanjaard met een zekere onrustigheid, die niet aan het scherpziende oog van den avonturier ontging.

— Deze Indiaan is eenvoudig bestemd om je lijfwacht te zijn, mijnheer! zeide hij.

— Hum! het schijnt waarlijk, dat je er erg op gesteld bent, mij bij je te houden.

— Dat is ook zoo, sennor!

Op dit oogenblik kwam de pandeling weder binnen en werd door den Caraïbe gevolgd, die wel geene kleederen aangetrokken, maar toch gebruik gemaakt had van de vergunning van Montbarts om zich van top tot teen te wapenen.

— O-mo-poea en jij, vriend! luistert goed toe naar hetgeen

ik je zal zeggen. Zie je dien man? vroeg hij, terwijl hij met de hand naar den Spanjaard wees, die nog altijd onbewegelijk was blijven zitten.

— Wij zien hem, gaven zij ten antwoord.

— Je moet hem tusschen je beiden innemen, aan boord van den logger brengen en aan mijn matroos, Michel den Baskiër, overgeven, aan wien je moet zeggen, dat hij ter dege op hem moet passen. Als deze man op weg naar het schip de vlugt mogt willen nemen, dan moet je hem maar voor den kop schieten. Heb je mij goed begrepen?

— Ja, zeide de pandeling, verlaat u maar op ons, mijnheer! wij staan met ons leven voor hem in.

— Ik reken op je. Mijnheer! voegde hij er bij, zich tot don Antonio wendende, mag ik je verzoeken, deze beide mannen te volgen.

— Ik gehoorzaam aan den sterkste, mijnheer!

— Dat verwacht ik ook van je, maar je kunt je verzekerd houden, dat je gevangenschap niet streng zal zijn en niet lang zal duren. Ik zal de beloften, die ik je gedaan heb, trouw nakomen, als jij ze van jou kant ook houdt. Ga dus heen: spoedig zien wij elkander weêr.

Zonder te antwoorden, ging de Spanjaard zelf tusschen zijne bewakers staan en verliet met hen het vertrek.

Montbarts bleef alleen achter.

XVI.

De slavenmarkt.

Na eenige oogenblikken stond Montbarts op, sloeg zijn mantel, dien hij bij het binnenkomen op een stoel neêrgelegd had, om en maakte zich gereed, het huis te verlaten.

Op den drempel der deur gekomen, stond kapitein Drack eensklaps voor hem.

— Zoo, zeide deze, ben jij daar, broeder?

— Ja, ik heb bij je ontbeten.

— Daar heb je goed aan gedaan.

— Ga je met mij meê naar de verkooping?

— Ik heb geen pandeling noodig.

— Ik ook niet, maar je weet, dat de werving dadelijk na den afloop der markt zal beginnen.

— Dat is waar ook; laat mij echter eerst nog een enkel woord met mijn pandeling spreken, dan ga ik meê.

— Je pandeling is hier niet.

— En ik had hem nog al gezegd, dat hij de hut niet moest verlaten.

— Ik heb hem een boodschap opgedragen.

— Dat maakt verschil.

De beide flibustiers verwijderden zich al pratende.

— Je vraagt mij niet eens, welke boodschap ik aan je pandeling opgedragen heb, zeide Montbarts na verloop van eenige oogenblikken.

— Waarom zou ik dat doen? Dat gaat mij immers niet aan.

— Meer dan je wel denkt, broeder!

— Hoe zoo?

— Je hebt een vreemdeling onder je dak geherbergd, niet waar?

— Ja, maar wat heeft dat met de zaak te maken?

— Dat zal ik je zeggen. Je kent dien vreemdeling immers volstrekt niet?

— Wat kan het mij schelen, wie hij is? De gastvrijheid is een van die dingen, welke men iemand niet weigeren mag.

— Dat is waar, maar ik heb dien man herkend.

— Zoo, en wie is hij dan?

— Niets minder dan een Spaansch spion, broeder!

— Lieve hemel! riep de kapitein uit, terwijl hij eensklaps stil bleef staan.

— Wat scheelt er aan? Waarom blijf je staan?

— Om niets anders dan omdat ik hem voor den kop zal schieten, als jij het ten minste nog niet gedaan hebt.

— Doe dat niet, broeder! Ik houd mij overtuigd, dat deze man ons van zeer veel dienst kan zijn.

— En in welk opzigt dan?

— Laat mij maar begaan: men kan, als men maar slim te werk gaat, zelfs van een Spaanschen spion partij trekken. Ik

heb hem ondertusschen door je pandeling en een onderhoorige van mij aan boord van den logger laten brengen, waar hij zoo goed zal bewaakt worden, dat hij ons geen poets kan bakken.

— Ik bedank je wel, broeder! dat je mij van dien kerel verlost hebt.

Terwijl de beide mannen op deze wijze met elkander praatten, kwamen zij ter plaatse, waar de verkooping der pandelingen aan de kolonisten zou plaats hebben.

Op een plein stond een groote loods, die van ruwe planken opgeslagen was en aan wind en regen een vrijen doortogt liet. In het midden van deze loods had men een tafel geplaatst voor de ambtenaren en de klerken der Compagnie, die belast waren met het verkoopen der pandelingen en het opstellen der koopkontrakten. Een fauteuil was voor den gouverneur opengehouden digt bij een vrij hooge stellaadje, waar iedere pandeling, man of vrouw, op zijn beurt moest opklimmen, opdat de koopers hen op hun gemak konden bekijken.

Deze ongelukkigen, door de agenten der Compagnie in Europa misleid, hadden verbindtenissen aangegaan, waarvan zij de gevolgen volstrekt niet inzagen, en verkeerden in den waan, dat zij bij hunne aankomst in Amerika, behalve eene zekere schatting, welke zij gedurende korteren of langeren tijd aan de Compagnie zouden moeten betalen, volkomen vrij zouden zijn, op de wijze, die hun goeddacht, in hun levensonderhoud te voorzien. Het meerendeel van hen bestond uit timmerlieden, metselaars, schrijnwerkers; er bevonden zich onder hen ook jongelieden, welke al hun geld doorgebragt hadden, en dat soort van ligtmissen, die een tegenzin in het werken hadden en zich verbeeldden, dat in Amerika, het goudland, de fortuin hun als het ware in den schoot zou geworpen worden.

Een paar dagen te voren was er een schip van de Compagnie aangekomen, hetwelk honderd vijftig pandelingen aangebragt had, waaronder zich eenige jonge en meerendeels mooije vrouwen bevonden, die zich aan misdaden schuldig gemaakt hadden en door de policie op de straten van Parijs opgepakt en zonder eenigen vorm van proces verbannen waren.

Deze vrouwen werden ook aan de kolonisten verkocht, niet in de hoedanigheid van slavinnen, maar in die van echtgenooten.

Deze verbindtenissen, op de wijze der heidens aangegaan, mogten

niet langer dan een bepaalden tijd duren, die op drie jaren vastgesteld was, als de echtgenooten dien ten minste niet met onderling goedvinden wenschten te verlengen, eene vergunning, waarvan bijna nooit gebruik door hen gemaakt werd. Was die tijd verstreken, dan scheidden zij van elkander en was ieder vrij om eene nieuwe verbindtenis aan te gaan.

De pandelingen waren reeds sedert twee dagen ontscheept; deze twee dagen moesten dienen om hen een weinig te doen bekomen van de vermoeijenissen eener langdurige zeereis, en hen in de gelegenheid te stellen tot wandelen en tot het inademen van de buitenlucht, waarvan zij zulk een geruimen tijd bijna geheel verstoken geweest waren.

Op het oogenblik, waarop de beide avonturiers aankwamen, was de verkooping reeds sedert ongeveer een half uur begonnen; in de loods bevond zich eene menigte kolonisten, die slaven wenschten te koopen, want wij kunnen dit woord wel van hen gebruiken, daar die ongelukkigen toch eigenlijk niets anders waren.

Bij de komst van Montbarts, wiens naam met regt beroemd was, drong men zich regts en links opeen, zoodat er een doortogt voor hem gebaand werd en het hem en den kapitein gemakkelijk viel, zich in de nabijheid van den ridder de Fontenay te plaatsen, naast wien de vermaardste avonturiers stonden, en onder hen ook Michel de Baskiër.

De Fontenay ontving Montbarts met de meeste onderscheiding. Hij stond zelfs van zijn stoel op en ging naar hem toe, hetgeen den flibustiers zeer aangenaam was en waarvoor zij hem dankbaar waren; deze eer toch, welke aan den beroemdste onder hen bewezen werd, mogten zij zich allen toeëigenen.

Na eenige woorden met den gouverneur gewisseld te hebben, boog Montbarts zich naar Michel voorover en fluisterde hem in het oor:

— Hoe kom je hier zoo verzeild, kameraad?

— De Spanjaard is aan boord, antwoordde Michel, en wordt goed door Luiwammes bewaakt.

— Kan ik daar gerust op zijn?

— Volkomen.

Gedurende dit gesprek werd de verkooping voortgezet.

Al de mannelijke pandelingen waren verkocht, een enkelen

uitgezonderd, die op dit oogenblik op de stellaadje stond digt bij den agent der Compagnie, die belast was met het aanprijzen van de goede eigenschappen der menschelijke koopwaar, welke hij aan de aanwezigen voorstelde.

Deze pandeling was een kort en gezet, doch stevig gebouwd mannetje. Hij was omstreeks vijf en twintig jaren oud, en had ruwe, maar schrandere gelaatstrekken, terwijl zijne grijze oogen van stoutmoedigheid en goedhartigheid tuigden.

— Pierre Nau, geboren in de Zanden van Olonne, zeide de agent der Compagnie, oud vijf en twintig jaren, krachtig gebouwd en gezond van gestel, matroos. Wie geeft er veertig kroonen voor den Olonner, veertig kroonen voor drie jaren, mijn heeren?

— Komaan, komaan, zeide de pandeling, als hij, die mij koopt, den naam van man waardig is, dan kan hij goede zaken met mij doen.

— Wie geeft er veertig kroonen, hernam de agent der Compagnie, veertig kroonen, mijn heeren?

Montbarts wendde zich tot den pandeling.

— Wel, kerel! zeide hij tot hem, ben je matroos en heb je je, in plaats van je bij ons aan te sluiten, verkocht? Je hebt geen hart in je lijf.

De Olonner begon te lagchen.

— Je weet niets van de zaak af, gaf hij ten antwoord, ik heb mij verkocht, omdat ik het wel moest doen om te zorgen, dat mijne moeder tijdens mijne afwezigheid kon leven.

— Hoe dat?

— Wat kan jou dat schelen? Je bent mijn heer nog niet, en al werdt je dat ook, dan zou je nog het regt niet hebben, mij omtrent mijne bijzondere aangelegenheden te ondervragen.

— Je schijnt mij een vermetele kerel te zijn, hernam Montbarts.

— Dat meen ik ten minste zelf ook; overigens wil ik een avonturier even als jelui worden, en daartoe is het noodig, dat ik het vak leer.

— Wie geeft er veertig kroonen? riep de agent weder.

Montbarts nam den pandeling, die zijn blik niet spoedig voor den zijnen neêrsloeg, een oogenblik met de meeste oplettendheid op. Daarop wendde hij zich, zonder twijfel tevreden over deze zegepraal, tot den agent en zeide tot hem:

— Dat is goed, ik geef veertig kroonen, ik koop dien man.

— De Olonner is toegewezen aan Montbarts, den Verdelger, voor een som van veertig kroonen, zeide de agent.

— Daar heb je ze, antwoordde de avonturier, terwijl hij een hand met geld op de tafel wierp; kom hier, beval hij den Olonner, je bent nu mijn pandeling.

Deze sprong daarop van de stellaadje af en snelde met een verheugd gelaat naar hem toe.

— Ben jij nu Montbarts, de Verdelger? vroeg hij hem op een nieuwsgierigen toon.

— Het komt eigenlijk niet te pas, dat je mij vragen doet, zeide de avonturier lagchende; maar daar je vraag mij vrij natuurlijk voorkomt, zal ik er je voor ditmaal antwoord op geven: ja, die ben ik.

— Dan bedank ik je wel, dat je mij gekocht hebt, Montbarts! nu weet ik zeker, dat ik spoedig een man zal worden.

En op een wenk van zijn nieuwen meester plaatste hij zich eerbiedig achter hem.

Het belangrijkste gedeelte der verkooping begon nu voor de avonturiers, namelijk de verkooping der vrouwen.

Die arme ongelukkigen, meerendeels jong en schoon, klommen bevende op de stellaadje, en niettegenstaande hare pogingen om zich goed te houden, bloosden zij van schaamte en biggelden er heete tranen langs hare wangen, toen zij zich blootgesteld zagen aan de blikken van die mannen, wier begeerige oogen op haar gevestigd waren.

Het was inzonderheid van de vrouwen, dat de Compagnie belangrijke voordeelen trok, die des te gemakkelijker te behalen waren, daar zij ze voor niet kreeg en ze zoo duur mogelijk verkocht.

De mannen werden gewoonlijk verkocht voor een prijs, die van dertig tot veertig kroonen verschilde, maar nooit hooger kon klimmen; voor de vrouwen was deze verschillend: zij werden bij opbod verkocht, maar de gouverneur had het regt, den verkoop op te houden, als het bod hem hoog genoeg voorkwam.

Deze vrouwen werden altijd toegewezen te midden van geschreeuw, gelach en scherts, die inzonderheid zoodanige avonturiers golden, welke zich voor het eerst op de huwelijkszee, zoo vol klippen, durfden wagen.

Zwartkop, die ruwe Diepper avonturier, van wien wij reeds gesproken en dien wij bij de zamenkomst in den *hatto* ontmoet hebben, had, zoo als hij zich voorgesteld had, twee pandelingen gekocht, ten einde twee der zijnen te vervangen, die, zoo als hij zeide, ten gevolge van hunne luiheid gestorven waren, maar eigenlijk ten gevolge van de slagen, die hij hun gegeven had. In plaats van terstond daarop naar zijne hut terug te keeren, had de avonturier de pandelingen aan zijn opzigter toevertrouwd, (want de avonturiers hadden, even als de bezitters van zwarte slaven, opzigters, die moesten oppassen, dat de blanke slaven goed doorwerkten) en was in de loods gebleven, terwijl hij den verkoop der vrouwen met de levendigste belangstelling volgde.

Zijne vrienden bleven niet in gebreke, met hem te spotten; maar hij vergenoegde zich, de schouders verachtelijk op te halen, bleef met zijne beide handen op het uiteinde van den loop van zijn lang geweer staan en hield de oogen onafgewend op de stellaadje gerigt.

Een jonge vrouw had er plaats op genomen. Het was een tenger schepseltje, met blonde en golvende haren, die op hare blanke borst neêrhingen; haar glad voorhoofd, hare groote blaauwe oogen, die vol tranen stonden, hare blozende wangen en haar kleine mond deden haar veel jonger schijnen dan zij werkelijk was. Zij had den ouderdom van achttien jaren bereikt; hare tengere gestalte, hare welgevormde heupen, hare bevallige houding, in een woord, alles aan haar had eene bekoorlijkheid, die een scherp kontrast vormde met den vasten gang en de onbeschaafde manieren van de vrouwen, die vóór haar de stellaadje beklommen hadden en van die, welke zich na haar daarop zouden vertoonen.

— Louise, geboren te Montmartre, oud achttien jaren. Wie wil haar voor drie jaren hebben, tegen den prijs van vijftien kroonen? vroeg de agent der Compagnie op zijn spottenden toon.

Het arme meisje verborg haar hoofd in hare handen en smolt in tranen weg.

— Twintig kroonen voor Louise! zeide een avonturier, digter bij komende.

— Vijf en twintig! liet een ander daar onmiddellijk op volgen.

— Zeg haar toch, dat zij haar hoofd wat oprigt, opdat wij

haar ten minste kunnen zien, riep een derde op een hardvochtigen toon.

— Komaan, beste meid! zeide de agent, terwijl hij haar noodzaakte, de handen van haar gezigt te houden, doe je goed voor, laat je zien, 't is in je eigen belang. Vijf en twintig kroonen is geboden.

— Vijftig! riep Zwartkop, zonder zich te verroeren.

Aller blikken vestigden zich op hem. Zwartkop had tot dusverre altijd gezegd, dat hij een hevigen afkeer van het huwelijk had.

— Zestig! riep een avonturier, die volstrekt geen plan had om het meisje te koopen, doch zijn kameraad alleen maar wat geld uit den zak wilde kloppen.

— Zeventig! zeide een ander met hetzelfde liefderijke oogmerk.

— Honderd! riep Zwartkop woedend uit.

— Honderd kroonen, mijn heeren! honderd kroonen, Louise voor drie jaren! zeide de agent, altijd op denzelfden droogen toon.

— Honderd vijftig!

— Twee honderd!

— Twee honderd vijftig!

— Drie honderd! riepen verscheidene avonturiers bijna te gelijker tijd, terwijl zij de stellaadje al meer en meer naderden.

Zwartkop werd bleek van woede: hij vreesde, dat zij hem zou ontgaan.

De avonturier was teregt of ten onregte tot de overtuiging gekomen, dat hij een vrouw noodig had om zijn huishouden te besturen. Hij had Louise gezien, zij was hem bevallen, zij was te koop en hij wilde haar dus koopen.

— Vier honderd kroonen! riep hij met een uitdagend gezigt.

— Vier honderd kroonen! herhaalde de agent der Compagnie met zijn eentoonige stem.

Er heerschte een oogenblik lang een diep stilzwijgen.

Vier honderd kroonen zijn een aardig sommetje; Zwartkop waande zich reeds zeker van zijne zegepraal.

— Vijf honderd! riep een krijschende stem eensklaps uit.

De strijd begon weder; de tegenstanders hadden slechts een oogenblik gewacht om nieuwe krachten te verzamelen.

De agent der Compagnie wreef zich van blijdschap in de handen, terwijl hij herhaalde:

— Zes honderd! zeven honderd! acht honderd! negen honderd kroonen!

Een soort van razernij had zich van de toeschouwers meester gemaakt: ieder deed in zijne woede een hooger bod. Het meisje weende nog steeds.

Zwartkop verkeerde in een toestand, die aan krankzinnigheid grensde. Hij klemde zijn geweer krampachtig tusschen zijne vingers, en had grooten lust om een kogel op den hardnekkigste zijner tegenstanders af te schieten.

Doch de tegenwoordigheid van den ridder de Fontenay weêrhield hem.

— Duizend! schreeuwde hij met een heesche stem.

— Twaalf honderd! liet de hardnekkigste tegenstander daarop onmiddellijk volgen.

Zwartkop stampte van woede op den grond, legde zijn geweer op den schouder, drukte zijn muts in zijne oogen en plaatste zich met een langzamen en deftigen stap, zoo als standbeelden zouden loopen, als zij dit konden, naast zijn onverdragelijken tegenstander. Daarop liet hij de kolf van zijn geweer digt bij de voeten van dien man neêrkomen, keek hem een oogenblik met een uitdagend gezigt aan en riep, terwijl de woorden hem van toorn haast in de keel bleven steken:

— Vijftien honderd!

De avonturier keek hem op zijn beurt vermetel aan, deed een schrede achterwaarts, legde kruid op de pan van zijn geweer en zeide toen op een kalmen toon:

— Twee duizend!

Tegenover deze twee verbitterde tegenstanders hadden de overigen zich wijselijk van het bieden onthouden; de verbittering klom al hooger en hooger, veranderde in haat en dreigde bloedige gevolgen na zich te zullen slepen.

Er heerschte een doodelijke stilte in de loods; de overspannen hartstogt van deze beide mannen had al de vreugde der aanwezigen verbannen en al hunne grappen doen verstommen.

De gouverneur volgde den loop, dien de twist nam, met de meeste belangstelling en maakte zich gereed tusschen beiden te komen.

De avonturiers waren een weinig teruggeweken en hadden eene groote ruimte tusschen de beide mannen vrijgelaten.

Ook Zwartkop deed eenige schreden achterwaarts, onderzocht zijn geweer en legde het op zijn tegenstander aan.

— Drie duizend! zeide hij.

Ook de ander legde zijn geweer terstond aan.

— Drie duizend vijf honderd! riep hij uit en schoot zijn geweer daarbij af.

Er had eene ontploffing plaats, maar de gouverneur had den loop van het vuurwapen met het uiteinde van zijn stok met bliksemsnelheid in de hoogte geheven, zoodat de kogel door het dak heen vloog.

Zwartkop was onbewegelijk blijven staan. Toen hij de ontploffing hoorde, had hij de kolf van zijn geweer op den grond neêrgezet.

— Mijnheer! riep de gouverneur met verontwaardiging uit, terwijl hij zich tot den avonturier, die geschoten had, wendde, je hebt je eerloos gedragen, je hebt een moord willen plegen.

— Mijnheer de gouverneur! antwoordde de avonturier op een koelbloedigen toon, toen ik mijn geweer afschoot, had Zwartkop het zijne reeds op mij aangelegd: het is dus een tweegevecht.

De gouverneur aarzelde met het geven van een antwoord, want van hetgeen de avonturier gezegd had, was veel aan.

— Dat doet er niet toe, mijnheer! hernam hij na verloop van een oogenblik, de wetten van het tweegevecht zijn niet door je geëerbiedigd; om je daarvoor te straffen, neem ik je bod niet aan. Mijnheer! zeide hij, zich tot den agent der Compagnie wendende; ik beveel, dat deze vrouw, die de onschuldige oorzaak van dezen twist is, worde toegewezen aan Zwartkop voor den prijs van drie duizend kroonen.

De agent boog even, maar zette een nijdig gezigt, want de waardige man had gehoopt, dat de koopprijs nog een veel hooger cijfer zou bereiken; maar er waren geen tegenwerpingen te maken tegen den ridder de Fontenay, hij moest zich dus wel onderwerpen, en deed dit dan ook.

— Louise wordt voor een som van drie duizend kroonen aan Zwartkop toegewezen, zeide hij met een spijtigen zucht, niet om de vrouw, maar om het geld.

— Het zij zoo, mijnheer de gouverneur! zeide de avonturier met een onheilspellenden lach, ik moet voor je uitspraak zwich-

ten, maar Zwartkop en ik hebben nog niet met elkander afgedaan: wij zullen elkander later wel vinden.

— Dat hoop ik ook, Picardiër! gaf de Diepper hem op een ijskouden toon ten antwoord, er moet nu bloed tusschen ons vergoten worden!

Gedurende dezen tijd was Louise van de stellaadje afgekomen, waar een andere vrouw hare plaats ingenomen had, en had zich weenende naast Zwartkop, die van nu af haar heer en meester zou zijn, geplaatst.

De gouverneur sloeg een medelijdenden blik op de ongelukkige vrouw, voor welke naar alle waarschijnlijkheid zulk een ellendig leven zou beginnen, daar Zwartkop een man met een hardvochtig karakter was. Hij rigtte zich daarop tot haar en zeide op een zachten toon:

— Louise! van dezen dag te rekenen ben je voor drie jaren de wettige echtgenoote van Zwartkop; je bent hem toegenegènheid, gehoorzaamheid en getrouwheid verschuldigd; zoo zijn de wetten der kolonie. Over drie jaren zal je meesteres over je zelf zijn en zal het je vrij staan, hem te verlaten of bij hem te blijven wonen, als hij het goedvindt. Wees zoo goed, dit papier te onderteekenen.

De ongelukkige vrouw teekende met tranen in de oogen, radeloos van wanhoop, zonder het papier, dat de gouverneur haar aanbood, in te zien. Vervolgens sloeg zij een pijnlijken blik rondom zich op die zwijgende en onverschillige menigte, waaronder zij wel wist, dat zij geen enkelen vriend zou aantreffen.

— Wat moet ik nu doen, mijnheer? vroeg zij met eene zachte en bevende stem.

— Je moet dezen man volgen, die van nu af voor drie jaren je echtgenoot is, antwoordde de Fontenay op een meêwarigen toon, want hij had werkelijk met deze vrouw te doen.

Zwartkop greep het jonge meisje daarop ruw aan. Zij beefde over al hare leden en keek hem met een wezenloozen blik aan.

— Ja, liefje! zeide hij tot haar, je moet mij volgen; want, zoo als de gouverneur je al gezegd heeft, ben ik voor drie jaren je echtgenoot, en tot aan het einde van onze overeenkomst zal je geen ander meester hebben dan mij. Luister echter naar hetgeen ik je zeggen zal, liefje! en prent het ter dege in je geheugen om er bij gelegenheid je voordeel meê te doen: wat je tot

dusverre gedaan hebt, wat je tot dusverre geweest bent, gaat mij niet aan en kan mij ook weinig schelen, voegde hij er op een ruwen toon bij, die het ongelukkige meisje het bloed in de aderen deed stollen; maar van heden af te rekenen, van ditzelfde oogenblik af, ben je van mij afhankelijk, van mij alleen: ik vertrouw je mijn eer toe, en als je die niet ophoudt, en als je je pligten veronachtzaamt, zeide hij, terwijl hij met zijn geweer hard op den grond stampte, dan zal dit je er aan herinneren. Volg mij nu!

— Wees niet zoo ruw tegen haar, Zwartkop! kon de Fontenay zich niet weêrhouden te zeggen, zij is nog zoo jong!

— Ik zal billijk voor haar zijn, mijnheer de gouverneur! Ik dank je voor je onpartijdigheid; het is tijd om mij van hier te verwijderen. Picardiër, mijn oude vriend! je weet, waar je mij kunt vinden!

— Ik zal je stellig komen opzoeken, maar ik wil je in de wittebroodsweken niet storen, gaf de Picardiër op een spottenden toon ten antwoord.

Zwartkop verwijderde zich en werd door zijne vrouw gevolgd.

De verkooping leverde verder niets belangrijks meer op. De weinige vrouwen, die nog overgebleven waren, werden tot veel lagere prijzen toegewezen dan dien, waarvoor Louise verkocht was, tot niet geringe teleurstelling van hen, die tot de Compagnie behoorden.

De avonturiers maakten zich gereed om de loods te verlaten, daar zij meenden, dat er niets meer zou te doen zijn; maar toen beklom Montbarts de stellaadje en zeide met luider stemme, terwijl hij zich tot de menigte rigtte:

— Broeders! blijft hier nog even: ik heb je een belangrijke mededeeling te doen.

De avonturiers bleven daarop in de loods bij elkander.

XVII.

De werving.

Al de avonturiers hadden zich rondom de stellaadje geschaard en wachtten met gespannen aandacht af, wat Montbarts hun zou mededeelen.

— Broeders! zeide hij na eenige oogenblikken, ik maak toebereidselen tot een nieuwen togt, waarvoor ik drie honderd kloeke mannen noodig heb. Wie van jelui wil met Montbarts, den Verdelger, meêgaan?

— Allen, allen! riepen de avonturiers met geestdrift uit.

De gouverneur wilde zich verwijderen.

— Mag ik u verzoeken, mijnheer de Fontenay! zeide Montbarts, hier nog eenige oogenblikken te blijven. De togt, dien ik wensch te ondernemen, is van het uiterste gewigt. Ik zal een kontrakt dikteren en u, als gouverneur der kolonie, verzoeken, dit met uw handteekening te bekrachtigen, voordat onze kameraden er hun naam onder zetten. Bovendien wensch ik met u over zekere zaak in onderhandeling te treden.

— Als gij het graag wilt hebben, Montbarts! antwoordde de gouverneur, terwijl hij weêr ging zitten, wil ik nog wel wat blijven. Welke is die zaak, waarover gij met mij in onderhandeling wenscht te treden?

— Mijnheer! gij zijt eigenaar van twee brigantijnen, ieder van tachtig tonnen inhoudsmaat.

— Ja, mijnheer!

— Die brigantijnen hebt gij op dit oogenblik niet noodig, daar gij, ten minste tot nader order, van het doen van strooptogten schijnt afgezien te hebben, terwijl ik ze best zou kunnen gebruiken.

— Welnu, mijnheer! deze brigantijnen zijn van dit oogenblik af tot uwe beschikking, gaf de gouverneur op een beleefden toon ten antwoord.

— Ik dank u zeer voor uwe welwillendheid, mijnheer! maar zoo heb ik het niet bedoeld. Bij een dergelijken togt kan men niet vooruitzien, wat er zal gebeuren en ik stel u dus voor, deze beide schepen voor de som van vier duizend kroonen in gereed geld van u te koopen.

— Als gij dat liever hebt, mijnheer! dan wil ik wel aan uw verzoek voldoen: de beide schepen behooren u toe.

— Ik zal de eer hebben, u de vier duizend kroonen binnen een uur te doen toekomen.

De beide mannen maakten eene beleefde buiging tegen elkander, en daarop wendde de flibustier zich weder tot de avonturiers, die brandden van verlangen naar hetgeen Montbarts hun

zou zeggen, en wier nieuwsgierigheid door het koopen der beide schepen nog toegenomen was.

— Broeders! zeide hij tot hen, sedert twee maanden is er geenerlei togt ondernomen, is er geenerlei schip op buit uitgegaan. Begint je dat luije leven, dat wij hier leiden, niet te vervelen? begin je geen gebrek aan goud te krijgen? zijn je beurzen nog niet plat geworden? Welaan, kameraden! gaat met mij meê, en binnen veertien dagen zullen je zakken vol Spaansche matten zijn, en zullen de bekoorlijke meisjes, die je nu stroef behandelen, je met de teederste glimlachjes overladen. Op ten strijde tegen de Spanjaarden, broeders! dat zij, die mij willen volgen, hunne namen aan Michel den Baskiër, mijn kameraad, opgeven. Maar zal de buit aanzienlijk zijn, niet minder groot zullen de gevaren wezen; ik heb dus alleen kloeke mannen noodig, die voornemen, te overwinnen of te sterven, zonder genade van den vijand te vragen of aan den vijand te geven. Ik, Montbarts de Verdelger, schenk geene genade aan de Spanjaarden evenmin als ik genade van hen aanneem!

Een daverend handgeklap was het antwoord op deze woorden, welke door den beroemden flibustier uitgesproken werden op een toon, zoo geschikt om de avonturiers tot zijne plannen over te halen.

De werving begon. Michel de Baskiër plaatste zich aan de tafel, waaraan de agenten der Compagnie gezeten hadden, en schreef de namen der avonturiers op, die zich in menigte om hem heen drongen en allen deel wilden nemen aan een togt, dien zij voor zoo winstgevend hielden.

Maar Michel had strenge bevelen van het opperhoofd der flibustiers ontvangen. Overtuigd, dat het hem niet aan manschappen zou ontbreken en dat er zich stellig meer zouden aanbieden dan hij noodig had, deed hij een keus uit hen, die hunne namen aan hem opgaven, en wees de avonturiers onverbiddelijk af, die den naam — wij zeggen niet van dapperheid, want allen bezaten leeuwenmoed — maar van roekeloosheid niet hadden.

Niettegenstaande de strengheid, waarmede Michel de Baskiër te werk ging, was het getal van drie honderd mannen al spoedig bijeen gebragt. Het spreekt van zelf, dat dit de keur der flibustiers was, allen avonturiers, waarvan de minst beroemde met eene ongeloofelijke stoutmoedigheid heldendaden verrigt

hadden, menschen, met welke het beproeven en het bereiken van het onmogelijke niet meer dan kinderspel werd.

De eerst ingeschrevenen waren, zoo als men dit den vorigen avond afgesproken had, de leden van de vereeniging der Twaalve.

De Fontenay, die vroeger zelf flibustier geweest was en al deze mannen niet alleen bij naam kende, maar ook getuige van hunne moedige daden geweest was, kon zijne verbazing niet verbergen en zeide ieder oogenblik tegen Montbarts, die met de meeste bedaardheid naast hem zat:

— Maar wat zijn je plannen dan toch? Wil je je misschien van Hispaniola meester maken?

— Wie weet! antwoordde de flibustier lagchende.

— Nogtans komt het mij voor, dat ik er regt op heb, dat je mij je vertrouwen schenkt, zeide de gouverneur eenigzins geraakt.

— Dat zal ik niet anders zeggen, mijnheer! maar je weet even goed als ik, dat de eerste voorwaarde om een togt te doen slagen geheimhouding is.

— Dat zal ik niet ontkennen.

— Ik kan je niets zeggen, maar ik belet je niet, gissingen te maken.

— Gissingen te maken! Maar hoe zou ik dat kunnen?

— Nu, misschien zal het kontrakt je wel op de hoogte brengen.

— Zeg mij dan den inhoud van dit kontrakt.

— Nog een beetje geduld; maar zie, daar komt Michel naar mij toe. Welnu, kameraad! vroeg hij hem, heb je het getal vol kunnen krijgen?

— Het was wel te denken, dat het zou vol komen; ik heb drie honderd vijftig namen op de lijst staan.

— Drommels! dat is veel.

— Ik heb niet anders kunnen doen dan hen aan te nemen. Als er sprake van is, met Montbarts meê te gaan, is het onmogelijk, hen af te wijzen.

— Nu, wij zullen het dan maar op dat getal bepalen, daar het niet anders kan, zeide Montbarts lagchende; geef mij de lijst.

Michel overhandigde haar aan hem; de flibustier sloeg een blik rondom zich en bemerkte een agent der Compagnie, die uit nieuwsgierigheid om den afloop der werving te zien, in de loods achtergebleven was,

— Mijnheer! zeide hij tot hem op een beleefden toon, gij zijt, naar ik meen, een agent der Compagnie.

— Ja, mijnheer! antwoordde de agent met een buiging, ik heb die eer.

— Als dat zoo is, mijnheer! vergun mij dan, u te vragen, of gij mij een dienst wilt bewijzen.

— Spreek op, mijnheer! ik zal mij gelukkig achten, u van dienst te kunnen zijn.

— Mijnheer! mijne kameraden en ik zijn geene beste schrijvers; wij weten beter met het geweer dan met de pen om te gaan; zou het te veel van uwe goedheid gevergd zijn, als ik u verzocht, voor eenige oogenblikken mijn secretaris te willen zijn en het kontrakt op te schrijven, dat ik u zal dikteren, en dat mijne kameraden na de voorlezing daarvan, als het hun bevalt, zullen onderteekenen?

— Ik acht mij gelukkig, mijnheer! dat gij mij wel met uw vertrouwen wilt vereeren, antwoordde de agent met een buiging.

Vervolgens ging hij aan de tafel zitten, kreeg een vel papier, legde een pen klaar en wachtte.

— Stilte, als jeblieft, mijn heeren! zeide de ridder de Fontenay, die op een fluisterenden toon eenige woorden met Montbarts gewisseld had.

De gesprekken werden aanstonds afgebroken, en bijna terstond heerschte het diepste stilzwijgen in de loods.

De Fontenay vervolgde:

— Een vloot van flibustiers, zamengesteld uit drie schepen, twee brigantijnen en een logger, zal St. Christoffel verlaten, onder het bevel van Montbarts, dien ik in naam van Zijne Allerchristelijkste Majesteit Lodewijk XIV tot admiraal der vloot benoem. Dezen togt, waarvan het doel geheim blijft, zullen drie honderd vijftig manschappen, de keur der flibustiers, mede-maken. De drie kapiteins, die het bevel over de schepen zullen voeren, zijn Michel de Baskiër, William Drack en Jan Davids: zij zijn verpligt, zich in alles te gedragen naar de orders, die zij van den admiraal zullen ontvangen; ieder kapitein zal zelf de officieren uit zijne bemanning verkiezen. En zich tot Montbarts wendende, voegde hij er bij: en mag ik u nu verzoeken, admiraal! het kontrakt te dikteren?

De avonturier maakte eene buiging en rigtte zich daarop tot

den agent der Compagnie, die, met het hoofd en de pen omhoog geheven, zat te wachten.

— Is u klaar, mijnheer? vroeg hij hem.

— Ik wacht uwe bevelen af.

— Schrijf dan wat ik u zal dikteren.

Nooit werd er een togt ondernomen, zonder dat er vooraf een kontrakt gesloten was. Dit kontrakt, waarin de regten van iedereen naauwkeurig afgebakend waren, diende tot hoogste wet voor deze menschen, die zich, hoe onhandelbaar ze ook aan land mogten zijn, op zee zonder tegenkanting in de strengste bepalingen der krijgstucht schikten. Zoodra zij den voet op het schip gezet hadden, waarop zij dienst genomen hadden, liet hij, die gisteren kapitein geweest, maar nu matroos geworden was, zich deze verlaging zonder verzet welgevallen; eene verlaging, die slechts gedurende dien togt duurde en bij de terugkomst daarvan zou eindigen.

Wij willen het zonderlinge kontrakt letterlijk mededeelen, omdat de lezer uit dit authentieke stuk de uitgestrektheid en de magt dezer zonderlinge vereeniging gemakkelijker zal kunnen begrijpen.

Montbarts dikteerde het volgende langzaam en bedaard, te midden van het plegtige stilzwijgen der aanwezigen, die het nu en dan slechts afbraken door een goedkeurend gejuich.

»Kontrakt, gesloten tusschen den admiraal Montbarts, de kapiteins Michel den Baskiër, William Drack en Jan Davids, en de Broeders der Kust, die zich vrijwillig onder hunne bevelen geplaatst hebben en vrijwillig door hen in dienst genomen zijn.

»De admiraal zal behalve zijn aandeel regt hebben op één man van de honderd.

»Iedere kapitein zal twaalf aandeelen krijgen.

»Iedere broeder vier aandeelen.

»Deze aandeelen zullen eerst gemaakt worden, wanneer het gedeelte voor den koning van het geheel zal afgenomen zijn.

»De geneesheeren zullen, behalve hun aandeel, ieder twee honderd piasters krijgen tot eene belooning voor de door hen verstrekte geneesmiddelen.

»De timmerlieden zullen, behalve op hun aandeel, tot eene vergoeding voor hun werk ieder op honderd piasters aanspraak hebben.

»Iedere ongehoorzaamheid zal met den dood gestraft worden, welke ook de naam en de rang mogen zijn van hem, die zich daaraan schuldig zal gemaakt hebben.

»De broeders, die zich gedurende den togt gunstig zullen onderscheiden, zullen op de volgende wijze beloond worden:

»Hij, die de vijandelijke vlag van eene vesting zal wegnemen, om er de Fransche vlag op te planten, zal, behalve op zijn aandeel, regt hebben op vijftig piasters.

»Hij, die een gevangene zal maken, zal behalve zijn aandeel honderd piasters krijgen.

»De kanonniers voor iederen kogel, door hen in eene vesting geworpen, vijf piasters.

»Hij, die zich in een gevecht van een vijandelijk hoofdofficier zal meester maken, zal, als hij zijn leven daarmede in de waag-schaal gesteld heeft, ruim door den admiraal beloond worden.

»Premiën, aan de gekwetsten en verminkten toegestaan, buiten en behalve hunne aandeelen:

»Voor het verlies der twee beenen, vijftien honderd kroonen of vijftien slaven, naar de keus van den verminkte, als er genoeg slaven voorhanden zijn.

»Voor het verlies der twee armen, achttien honderd piasters of achttien slaven, naar verkiezing.

»Voor een been, onverschillig of dit het regter dan wel het linker is, vijf honderd piasters of zes slaven.

»Voor een oog, honderd piasters of één slaaf.

»Voor een arm of een hand, onverschillig of dit de regter dan wel de linker is, vijf honderd piasters of zes slaven.

»Voor twee oogen, twee duizend piasters of twintig slaven.

»Voor een vinger honderd piasters of één slaaf.

»Als iemand over zijn geheele ligchaam wonden gekregen heeft, zullen hem vijf honderd piasters of vijf slaven gegeven worden.

»Hierbij wordt bepaald, dat, even als dit met het gedeelte voor den koning het geval is, deze belooningen zullen afgenomen worden van het geheel van den buit, voordat deze in aandeelen zal gesplitst worden.

»Ieder vijandelijk schip, dat, hetzij in volle zee, hetzij in eene haven genomen wordt, zal onder allen, die aan den togt deelnemen, verdeeld worden, tenzij het op meer dan tien dui-

zend kroonen geschat wordt, in welk geval van die som eerst duizend kroonen zullen afgenomen en gegeven worden aan de bemanning van het schip, dat het vijandelijk vaartuig het eerst geënterd heeft. Men zal er de koninklijke vlag van Frankrijk op planten en de admiraal zal bovendien van den top van den grooten mast de vlag met de drie kleuren *blaauw*, *wit* en *rood* hijschen.

»Geen officier en geen manschap, die den togt medemaakt, zal ergens aan wal mogen stappen, als hij daartoe niet vooraf de vergunning van den admiraal verkregen heeft, op straffe van voor deserteur verklaard en als zoodanig vervolgd te worden."

Toen deze laatste bepaling, die, even als de vorige, met het diepste stilzwijgen aangehoord was, door den agent der Compagnie opgeschreven was, liet Montbarts zich het kontrakt geven en las het in zijn geheel met eene luide en duidelijke stem voor.

— Draagt dit kontrakt je goedkeuring weg, broeders? vroeg hij vervolgens aan de flibustiers.

— Ja, ja, riepen zij, terwijl zij met hunne mutsen zwaaiden, leve Montbarts! leve Montbarts!

— En zweer je, even als mijne officieren en ik zulks doen, zonder tegenkanting aan al de bepalingen van dit kontrakt te zullen gehoorzamen en ze trouw na te komen?

— Dat zweren wij, zeiden zij allen.

— Welnu, hernam Montbarts, morgen bij den opgang der zon zal de inscheping een aanvang nemen. Allen moeten vóór morgen ochtend tien uren aan boord van de schepen der vloot zijn.

— Wij zullen er wezen.

— En nu, broeders! laat mij je nog herinneren, dat ieder met een geweer en een sabel gewapend moet zijn en een zak met kogels en minstens drie pond kruid bij zich moet hebben; ik herhaal je, dat de togt, dien wij nu ondernemen, uiterst gewigtig is, opdat je niet vergeet, kameraden te kiezen, die je in geval je ziek of gekwetst mogt worden, kunnen helpen. Je hebt mij goed begrepen, niet waar, broeders? Maakt gebruik van de weinige uren van vrijheid, die je nog overblijven, en vergeet niet, dat ik je morgen met het aanbreken van den dag aan boord verwacht.

De flibustiers antwoordden hierop met een uitbundig gejuich en verlieten de loods, waarin niemand overbleef dan de gouver-

neur, Montbarts, zijne kapiteins en de nieuwe pandeling, de Olonner genaamd, dien de avonturier eenige uren te voren op de openbare veiling gekocht had, en die, verre van treurig te zijn, integendeel zeer in zijn schik was over al wat er gebeurde.

— Wat jelui betreft, zeide Montbarts tot zijne kapiteins, ik heb je geen bevelen te geven, je weet even goed als ik wat je moet doen. Loot er met elkander over, aan wien ieder schip zal ten deel vallen, begeeft je daarop aan boord, maakt dat de masten en het want in orde zijn, en houdt je gereed om bij het eerste sein onder zeil te gaan. Dat zijn de eenige aanwijzingen, die ik je meen te moeten doen.

De drie kapiteins groetten en verwijderden zich terstond.

— Och, beste Montbarts! zeide de ridder de Fontenay op een somberen toon, ik zie nooit een togt ondernemen, zonder dat er een gevoel van treurigheid en bijna van nijd in mij ontwaakt.

— Hebt gij spijt, dat ge geen avonturier meer zijt, mijnheer? Ik kan mij dit gevoel best verklaren, ofschoon ook iedere togt u een vermeerdering van rijkdom aanbrengt.

— Wat kan dat mij schelen? Meen niet, dat ik schraapzuchtige berekeningen maak, neen, mijne gedachten zijn van een verhevener aard. Maar het oogenblik zou slecht gekozen zijn om er met u over te spreken; ga heen, mijnheer! en als gij slaagt, waaraan ik niet twijfel, ... welnu, wie weet! bij uwe terugkomst zal het ons misschien gelukken, met elkander eene verbindtenis aan te gaan en dan zullen wij met ons beiden een togt ondernemen, waarvan men, hoop ik, nog lang zal gewagen.

— Ik zal het mij tot een geluk rekenen, antwoordde de flibustier beleefd, u tot bondgenoot te hebben. Uw onversaagde moed en uwe zeldzame verdiensten zijn voor mij zekere waarborgen van een goeden uitslag; ik zal dus de eer hebben, mij aan uw woord te houden, als het Gode behaagt, mij ditmaal nogmaals te doen slagen en mij gezond en wel van den togt, dien ik onderneem, te doen terugkeeren.

— Veel geluk, mijnheer! tot wederziens!

— Ik dank u, mijnheer!

Zij drukten elkander de hand, en daar zij al pratende de loods verlaten hadden, gingen zij na een laatsten groet ieder een anderen kant uit.

De flibustier, gevolgd door zijn pandeling, begaf zich met langzame schreden naar zijne woning.

Op het oogenblik, waarop hij het dorp verliet, bleef iemand vlak voor hem staan en groette hem.

— Wat wil je van mij? vroeg de avonturier hem, terwijl hij een uitvorschenden blik op hem sloeg.

— Een enkel woord met je spreken.

— En dat is?

— Ben je kapitein Montbarts?

— Je bent zeker een vreemdeling, daar je die vraag tot mij rigt.

— Dat doet er niet toe: geef antwoord!

— Ik ben kapitein Montbarts.

— Dan is deze brief voor jou.

— Een brief voor mij! riep hij verbaasd uit.

— Daar heb je hem, zeide de onbekende, terwijl hij hem den brief overhandigde.

— Geef op! En hij nam dien in handen.

— Nu heb ik mijn taak volbragt. Vaarwel!

— Nog één woord.

— Spreek op!

— Van wien komt die brief?

— Ik weet het niet, maar als je hem leest, zal je dat waarschijnlijk wel aan de weet komen.

— Dat is waar ook.

— Kan ik dan weggaan?

— Niets verhindert je daarin.

De onbekende groette en vertrok.

Montbarts brak den brief open en werd, terwijl hij er een vlugtigen blik in sloeg, doodsbleek; vervolgens las hij dien nog eens na, maar ditmaal langzaam en als wilde hij iedere uitdrukking, daarin voorkomende, naauwkeurig wegen.

Na verloop van een oogenblik scheen hij een besluit te nemen en wendde zich tot zijn pandeling, die eenige schreden van hem af onbewegelijk was blijven staan.

— Kom eens hier, zeide hij tot hem.

— Hier ben ik, zeide de ander.

— Ben je zeeman?

— Een goed zeeman, durf ik zeggen.

— Volg mij dan!

De flibustier keerde met haastige schreden terug, begaf zich weder naar het dorp en rigtte zich naar de zee.

Hij scheen iets te zoeken; na verloop van een oogenblik helderde zijn somber gelaat op.

Hij bemerkte eene nette en ligte praauw, die op het strand getrokken was.

— Help mij deze praauw te water brengen, zeide hij tot den pandeling.

Deze gehoorzaamde.

Zoodra de praauw te water was, stapte Montbarts er in en werd onmiddellijk gevolgd door zijn pandeling, en de roeiriemen in handen nemende, verwijderden zij zich van de kust.

— Zet den mast op, dan kunnen wij het zeil hijschen, zoodra wij uit het midden der schepen van daan zijn.

Zonder te antwoorden, deed de Olonner wat hem bevolen was.

— Goed zoo! hernam Montbarts, geef mij nu de schooten en hijsch het zeil in top.

In een oogenblik werd het zeil geheschen, naar den wind gezet, en de ligte praauw vloog als een pijl uit een boog over den rug der golven.

Zij zeilden een geruimen tijd voort, zonder een enkel woord te spreken; zij hadden de schepen nu reeds ver achter zich en waren de reede uit.

— Spreek je Spaansch? vroeg Montbarts eensklaps aan den pandeling.

— Als een inboorling van het oude Castilië, gaf de ander ten antwoord.

— Zoo, zeide Montbarts.

— Drommels! dat is gemakkelijk te begrijpen, hernam de Olonner, ik ben met de Bayonners en de Baskiërs op de walvischvangst geweest en heb verscheidene jaren achtereen sluikhandel op de Spaansche kust gedreven.

— En mag je de Spanjaarden graag lijden?

— Neen, zeide de ander, terwijl hij de wenkbraauwen fronste.

— Daar heb je zonder twijfel een goede reden voor.

— Natuurlijk.

— Wil je mij die zeggen?

— Waarom niet?

— Spreek op dan: ik luister naar je.

— Ik bezat een schip, waarmeê ik, zoo als ik u al gezegd heb, sluikhandel dreef. Ik had zes jaren lang gewerkt om de som bijeen te brengen, die noodig was om het te koopen. Op zekeren dag, toen ik verbodene koopwaren wilde binnensmokkelen in een baai, die digt bij Portugalete ligt, werd ik door een Spaanschen logger overvallen: mijn schip werd in den grond geboord, mijn broeder gedood, ik zelf hevig gekwetst, en zoo viel ik in handen der *gavachos*. In plaats van een verband om mijne wonden te leggen, gaven zij mij stokslagen en lieten mij voor dood liggen. Zonder twijfel meenende, dat zij mij werkelijk gedood hadden, lieten zij mij daar liggen, zonder zich verder om mij te bekommeren. Het gelukte mij door moed en list, na onnoemelijke kwellingen, honger, koude, vermoeijenis, en zoo al meer, te veel om op te noemen, verduurd te hebben, over de grenzen te komen, zoodat ik mij op Fransch grondgebied bevond. Nu was ik vrij, maar mijn broeder was dood, ik was geruïneerd, en mijn grijze vader liep, dank zij den Spanjaarden, gevaar van honger om te komen. Ziedaar mijne geschiedenis, zij is niet lang: hoe vindt gij haar?

— Treurig, moet ik zeggen. Dus is het zoowel de haat tegen de Spanjaarden als de zucht om rijk te worden, die je naar deze streken heeft doen gaan?

— Het is vooral haat.

— Neem het roer van mij over, want ik moet eens ernstig nadenken. Wij gaan naar Newis, stuur naar die kaap, welke je daar in het oost-zuid-oosten ziet.

De pandeling nam het roer in handen, Montbarts wikkelde zich in zijn mantel, trok zijn hoed in de oogen, liet zijn hoofd op de borst zakken en bleef onbewegelijk als een standbeeld zitten.

De praauw kliefde de golven, door een ferm koeltje voortgestuwd.

XVIII.

Newis.

Newis is slechts door een kanaal, dat hoogstens een halve mijl breed is, van St. Christoffel gescheiden.

Dit bekoorlijke eilandje, welks vruchtbaarheid opmerkelijk is, heeft zijn ontstaan naar alle waarschijnlijkheid te danken aan eene vulkanische uitbarsting, — een vermoeden, dat bijna tot zekerheid wordt door een krater, die een bron van heet water bevat, welke sterk met zwaveldeelen bezwangerd is.

Van verre gezien, gelijkt dit eilandje op een grooten kegel; het is dan ook werkelijk slechts een zeer hooge berg, welks voet door de golven bespoeld wordt; eerst met een zachte glooijing oploopende, wordt hij op eene zekere hoogte zeer steil; alle plantengroei houdt op, en zijn met sneeuw bedekte kruin verliest zich in de wolken.

Bij de komst der Spanjaarden op St. Christoffel hadden verscheidene avonturiers een schuilplaats op dit eiland gezocht; enkelen hunner, door zijne romaneske ligging verleid, hadden zich er voor goed op gevestigd en er eenige plantages aangelegd, die wel is waar schaarsch en te ver van elkander verwijderd waren dan dat hunne bewoners elkander, in geval van een vijandelijken aanval, zouden kunnen helpen, maar nogtans in een bloeijenden toestand verkeerden en spoedig een zeker gewigt beloofden te verkrijgen.

Ofschoon de praauw door een stevig windje voortgestuwd werd, duurde het een geruimen tijd, voordat zij het eiland bereikten, daar zij de zeeëngte moest inzeilen en haar in de geheele lengte doorvaren, voordat zij de plaats bereikte, waar zij wezen moest.

De zon begon reeds ter kim te neigen, toen de praauw eindelijk in eene kleine baai binnenliep en al spoedig daarop aan land kwam.

— Trek de praauw op het drooge, zeide Montbarts, verberg de roeiriemen tusschen het geboomte, en volg mij.

De Olonner gehoorzaamde met die naauwkeurigheid en die schranderheid, waarmede hij alles deed, en wendde zich daarop tot zijn heer met de woorden:

— Wil ik mijn geweer meênemen?

— Doe dat, het kan nooit kwaad, zeide deze; een avonturier moet nooit ongewapend uitgaan.

— Dat is goed, ik zal er aan denken.

Zij begaven zich landwaarts in en volgden daarbij een naauwelijks te onderkennen voetpad, dat van de kust met eene

zachte glooijing opliep, rondom een vrij hoogen heuvel draaide en, na door een vrij digt bosch geloopen te hebben, eindigde op een kleine vlakte, te midden waarvan een ligte tent niet ver van een rots uitgespannen was.

Aan den ingang dezer tent zat een man in een getijboek te lezen. Deze man droeg de eenvoudigé kleeding der Franciscanen en scheen reeds over de helft zijns levens te zijn. Hij zag er bleek en mager uit, hij had een uitgestreken en stroef gezigt, maar waarop toch ook schranderheid en zachtheid te lezen stonden. Bij het hooren van den zwaren stap der avonturiers, rigtte hij het hoofd eensklaps op en wendde het naar hen toe, terwijl een sombere glimlach zich op zijn gelaat afteekende.

Hij sloeg zijn boek terstond digt, stond op en ging de avonturiers eenige schreden te gemoet.

— God zij met u, broeders! zeide hij in het Spaansch, als gij met goede bedoelingen komt; als dat het geval niet is, dan moge Hij u tot betere gedachten brengen.

— Pater! antwoordde de flibustier, terwijl hij zijn groet beantwoordde, ik ben degene, dien de avonturiers van St. Christoffel Montbarts noemen. Mijne bedoelingen zijn goed, want door hier te komen voldoe ik slechts aan den wensch, dien je mij te kennen gegeven hebt, mij te willen zien, als je werkelijk *fray* 1) Arsenio Mendoza bent, dezelfde, die mij eenige uren geleden een brief heeft doen toekomen.

— Ik ben werkelijk dezelfde, die aan u geschreven heeft, broeder! Mijn naam is fray Arsenio Mendoza.

— Als dit zoo is, verzoek ik je te spreken, ik ben bereid, naar je te luisteren.

— Broeder! antwoordde de monnik, de dingen, die ik u mede te deelen heb, zijn van het uiterste gewigt, zij hebben uitsluitend betrekking op u: misschien zou het beter zijn, dat gij ze alleen aanhoordet.

— Ik begrijp niet, welke gewigtige dingen je mij kunt te zeggen hebben, pater! In allen gevalle is deze man mijn pandeling en is het als zoodanig zijn pligt, doof en stom te zijn, als ik het hem beveel.

— Het zij zoo, ik zal dan in zijn bijzijn spreken, daar gij

1) Broeder, monnik.

het zoo verkiest; maar ik herhaal het u, het zou beter zijn, dat wij alleen waren.

— Ik wil wel aan je verlangen voldoen. Verwijder je op zulk een afstand, dat je ons niet kunt hooren, maar dat ik je altijd kan blijven zien, zeide hij tot zijn pandeling.

Deze verwijderde zich een honderdtal schreden van daar en leunde op zijn geweer.

— Vreest gij eenig verraad van den kant van een armen monnik, zoo als ik ben? vroeg de Franciscaan met een somberen glimlach. Dan zoudt gij mij bedoelingen toedichten, waaraan ik in de verte niet gedacht heb.

— Ik dicht je niets toe, pater! Ik heb echter voor een gewoonte genomen, antwoordde de flibustier op een barschen toon, altijd op mijn hoede te zijn, wanneer ik mij tegenover iemand van je natie bevind, onverschillig of hij een priester dan wel een leek is.

— Ja, ja, zeide hij op een somberen toon, gij draagt aan mijn ongelukkig land een onverzoenlijken haat toe, men noemt u dan ook den Verdelger.

— Welke ook de gevoelens mogen zijn, die ik ten opzigte van je landgenooten koester, en de naam, dien zij goed gevonden hebben mij te geven, zoo is het, denk ik, niet om deze zaak met mij te behandelen, dat je, op het gevaar af van hetgeen je kan gebeuren, hier gekomen bent en dat je mij hebt doen verzoeken, mij bij je te vervoegen.

— Gij hebt gelijk, mijn zoon! het is niet om deze reden, ofschoon ik misschien veel daarover zou kunnen zeggen.

— Ik moet je doen opmerken, pater! dat het al laat begint te worden; ik heb niet veel tijd, en als je je niet spoedig nader verklaart, dan zal ik tot mijn leedwezen verpligt zijn heen te gaan.

— Gij zoudt daarvan uw heele leven spijt hebben, broeder! al was het ook zoo lang als dat van een aartsvader.

— Het is mogelijk, ofschoon ik er zeer aan twijfel. Ik kan niet anders dan ongunstige tijdingen uit Spanje ontvangen.

— Misschien! Maar in allen gevalle zijn de tijdingen, welke ik aan u over te brengen heb, deze.

— Ik luister naar je.

— Ik ben, zoo als mijne kleeding u aanwijst, een monnik, behoorende tot de orde van den H. Franciscus van Assisi.

— Daaraan zou ik het ten minste zeggen, gaf de avonturier glimlagchende ten antwoord.

— Twijfelt gij er aan?

— Waarom niet? Zou jij de eerste Spanjaard zijn, die niet geschroomd heeft, een monnikspij te ontheiligen, ten einde onze gangen gemakkelijker na te kunnen gaan?

— Ongelukkig genoeg is hetgeen u zegt waar; dat is maar al te dikwijls gebeurd, maar wat mij betreft, ik ben werkelijk een monnik.

— Ik geloof je, totdat ik een bewijs van het tegendeel krijg, ga dus voort!

— Het zij zoo! Ik ben biechtvader van verscheidene aanzienlijke dames op het eiland Hispaniola; een van haar, die zich door jeugd en schoonheid onderscheidt, is sedert eenigen tijd met haren echtgenoot op de eilanden aangekomen en schijnt door een ongeneeselijke smart verteerd te worden.

— Wat kan ik daaraan doen, pater?

— Dat weet ik niet; maar ziehier wat er tusschen deze dame en mij voorgevallen is: deze dame, die, zoo als ik u gezegd heb, jong en schoon is, en wier weldadigheid en goedheid onuitputtelijk zijn, brengt het grootste gedeelte van hare dagen in haar bidvertrek door, geknield voor een schilderij van de Heilige Maagd, en bidt tot haar met tranen en zuchten. Onwillekeurig door deze waarachtige en diepe smart bewogen, heb ik, gebruik makende van het regt, dat mijn heilig ambt mij geeft, herhaalde malen in dit gewonde hart trachten door te dringen en mijn biechtkind een vertrouwen te ontlokken, dat mij zou veroorloven, haar eenige vertroostingen te geven.

— En je bent daarin zonder twijfel niet geslaagd, niet waar, pater?

— Helaas neen, ik ben daarin niet geslaagd.

— Vergun mij, je te herhalen, dat ik voor alsnog in deze hoogst treurige geschiedenis, maar die eenigermate aan de meeste vrouwen gemeen is, niets bijzonder belangrijks voor mij zie.

— Wacht, broeder! ik kom er dadelijk aan.

— Laat mij dan hooren.

— Op zekeren dag, waarop deze dame er mij nog treuriger dan gewoonlijk uitzag en ik mijne pogingen bij haar verdubbelde, ten einde haar te doen besluiten, haar hart voor mij te

ontsluiten, zeide zij, ongetwijfeld door mijne smeekingen vermurwd, deze woorden, welke ik u letterlijk zal herhalen: »Pater! ik ben een ongelukkig schepsel: een verschrikkelijke vloek rust op mij; één man alleen heeft het regt, het geheim te kennen, dat ik te vergeefs in mijn hart tracht te verbergen; van dezen man hangt mijn geluk af, hij kan mij veroordeelen of mij vrijspreken, maar welk ook het vonnis moge zijn, dat hij over mij uitspreekt, ik zal mij zonder morren aan zijn wil onderwerpen, gelukkig, dat ik tegen dezen prijs de misdaad kan afkoopen, waaraan ik mij schuldig gemaakt heb."

Terwijl de monnik deze woorden uitsprak, was het reeds zoo bleeke gezigt van den avonturier doodsbleek geworden, een zenuwachtige trilling ging hem over de leden, en hij was genoodzaakt, zich aan een van de stokken der tent vast te houden, ten einde niet op den grond te vallen.

— Ga voort, zeide hij met eene heesche stem, en heeft die vrouw je den naam van dien man niet genoemd?

— Zij heeft mij dien genoemd, broeder! »Helaas," zeide zij tot mij, »ongelukkig is de man, van wien mijn lot afhangt, de onverzoenlijkste vijand van onze natie. 't Is een van de voornaamste opperhoofden van die ruwe avonturiers, welke aan Spanje een onverzoenlijken haat gezworen hebben. Nooit zal ik hem ontmoeten, of het moest zijn in de verschrikkingen van een gevecht of bij de verwoesting van een stad, op zijn bevel in brand gestoken; in een woord, de man, van wien ik u spreek, is geen ander dan de geduchte Montbarts de Verdelger."

— Och kom! bragt de avonturier met moeite uit, terwijl hij zijne hand op de borst drukte, heeft die vrouw dat gezegd?

— Ja, broeder! dat zijn de woorden, die zij gesproken heeft.

— En verder?

— Verder heb ik, arme monnik, haar beloofd, dat ik u zou opzoeken en naar u toegaan, onverschillig waar gij ook mogt wezen, en u hare woorden herhalen: ik had niets anders dan den dood te vreezen, als ik u trachtte te ontmoeten, en sedert lang heb ik aan God het offer mijns levens opgedragen.

— Je hebt als een braaf man gehandeld, monnik! en ik dank je, dat je vertrouwen in mij gesteld hebt; heb je er niets meer bij te voegen?

— Ja, broeder! Toen deze dame mij bereid vond, alle ge-

varen te trotseren ten einde u te vinden, vervolgde zij: »Ga dan, pater! het is zonder twijfel God, die medelijden met mij heeft en u dit besluit ingeeft. Als het u gelukt, Montbarts te vinden, zeg hem dan, dat ik hem een geheim toe te vertrouwen heb, waarvan het geluk zijns ganschen levens afhangt, maar laat hem zich haasten, als hij het wil vernemen, want ik gevoel, dat mijne dagen geteld zijn en dat ik weldra zal sterven." Ik heb haar beloofd, haren wensch te zullen vervullen en ben hier gekomen.

Er heerschte gedurende eenige oogenblikken een diep stilzwijgen. Montbarts liep met een gebogen hoofd, met de armen over zijne borst gekruist, heen en weêr, stond nu en dan stil en stampte van woede op den grond. Daarop begon hij weder op en neêr te loopen en mompelde onophoudelijk eenige woorden bij zich zelven.

Eensklaps bleef hij vlak voor den monnik staan, keek hem strak in het gezigt en zeide tot hem:

— Heb je mij niet alles gezegd?

— Alles, broeder! alles, woord voor woord!

— Nogtans is er ééne belangrijke bijzonderheid, die je zonder twijfel vergeten hebt, want je bent haar met stilzwijgen voorbijgegaan.

— Ik begrijp niet, wat gij bedoelt, broeder! antwoordde de monnik op een ernstigen toon.

— Je hebt verzuimd, mij den naam en den stand van deze vrouw op te geven, pater!

— Dat is waar, maar ik heb het niet vergeten. Door hiervan te zwijgen, heb ik mij overeenkomstig de bevelen, welke ik ontvangen heb, gedragen. Deze dame heeft mij verzocht, u niets omtrent haren naam en haren stand te zeggen; zij behoudt zich voor, beide aan u zelven mede te deelen; ik heb haar gezworen, dit geheim te bewaren.

— Wel, monnik! riep de avonturier met toorn uit, des te heviger, daar deze lang in hem gekookt had, heb je dien eed gedaan?

— Ja, broeder! en ik zal dien houden, al moest mij dit ook aan gevaar bloot stellen, gaf hij ten antwoord.

De avonturier barstte in een zenuwachtig lagchen uit.

— Je weet zeker niet, zeide hij met eene krijschende stem,

dat wij *ladrones*, zoo als je landgenooten ons noemen, een onfeilbaar middel kennen om de tongen los te maken, en dat je in mijne magt bent!

— Ik ben in de hand van God, broeder! Beproef het dan, ik ben slechts een arm man, buiten staat om mij te verdedigen, niet bij magte om u weêrstand te bieden, pijnig mij dan, als gij dat wilt, maar weet, dat ik zal sterven, zonder mijn eed te verbreken.

Montbarts wierp een vlammenden blik op den monnik, die daar zoo kalm voor hem stond, maar sloeg zich na verloop van eenige oogenblikken woedend voor het voorhoofd, terwijl hij uitriep:

— Ik ben ook gek! Wat kan die naam mij schelen? Ik weet hem toch reeds. Luister naar mij, pater! vergeef mij wat ik je gezegd heb, de toorn verblindde mij. Vrij ben je op dit eiland gekomen, vrij zal je het ook verlaten. Op mijn beurt zweer ik dit, en even als jij ben ik gewoon, de eeden, die ik gedaan heb, te houden, welke zij ook wezen mogen.

— Daarvan houd ik mij overtuigd, broeder! ik heb u geen vergiffenis te schenken, ik zie, dat de smart u overstelpt heeft, en ik beklaag u, want God heeft mij verkozen — ik heb er een voorgevoel van — om u een groot ongeluk te doen wedervaren.

— Ja, je spreekt de waarheid. Ik heb deze vrouw niet opgezocht, ik trachtte haar te vergeten: zij zelve plaatst zich uit eigen beweging in mijn weg. Het zij zoo! God moge tusschen haar en mij beslissen. Zij verlangt, dat ik haar kom opzoeken, welnu, ik zal gaan! maar zij moge de verschrikkelijke gevolgen, die onze ontmoeting na zich zal slepen, aan zich zelve wijten. Nogtans wil ik haar nog één middel tot behoud laten: als je tot haar bent wedergekeerd, haal haar dan over, geene pogingen meer in het werk te stellen om mij te zien; je bemerkt, dat ik in den grond van mijn hart nog een overblijfsel van medelijden heb, niettegenstaande al wat zij mij heeft doen lijden, maar als zij er ondanks je gebeden nog bij blijft, mij te willen ontmoeten, laat haar wensch dan vervuld worden, ik zal mij naar de plaats van bijeenkomst, welke zij mij zal aanwijzen, begeven.

— Ik ben belast, broeder! u deze plaats reeds nu op te geven.

— Och, zeide de flibustier met wantrouwen, zij heeft niets vergeten, en waar is die plaats van bijeenkomst dan?

— U begrijpt, dat deze dame, al wilde zij dit ook, het eiland niet kan verlaten.

— Is het dus Hispaniola zelf, waar wij elkander zullen ontmoeten?

— Ja, broeder!

— En welke plaats heeft zij daartoe gekozen?

— De groote savanne, die zich tusschen Mirebalais en San Juan de Goava uitstrekt.

— Zoo, deze plaats is juist voor een hinderlaag gekozen, zeide de flibustier met een grijnzenden lach; want als ik mij niet bedrieg, dan ligt deze savanne op Spaansch grondgebied.

— Zij maakt er de uiterste grens van uit, broeder! Ik wil echter mijn best wel doen, haar een andere plaats te doen kiezen, als gij voor uwe veiligheid vreest.

Montbarts haalde de schouders op en zeide met een verachtelijken glimlach:

— Ik, vreezen! Och kom, monnik! je bent gek! Wat kunnen de Spanjaarden mij schelen? Al lagen er ook vijf honderd hunner in een hinderlaag om mij te overvallen, dan zou ik er mij wel uit weten te redden. Het is dus bepaald, dat ik, als deze dame er bij blijft, een onderhoud met mij te willen hebben, mij zal begeven naar de savanne, die zich tusschen Mirebalais en San Juan de Goava bevindt, ter plaatse waar de Neyva en de Artibonite zich met elkander vereenigen.

— Ik zal doen wat gij van mij verlangt, broeder! maar als deze dame, niettegenstaande mijne raadgevingen en gebeden, verlangt, dat de zamenkomst zal plaats hebben, hoe zal ik u dan waarschuwen?

— Daar het je mogelijk geweest is, je hierheen te begeven, zal het je nog gemakkelijker vallen, zonder kwade vermoedens te wekken, tot het Fransche gedeelte van St. Domingo door te dringen.

— Ik zal het ten minste beproeven, broeder! als het niet anders kan.

— Je moet een groot vuur op de kust in den omtrek van de haven Margot ontsteken: ik weet, wat dat te beteekenen heeft.

— Ik zal u gehoorzamen, broeder! maar wanneer moet ik dat vuur ontsteken?

— Hoe lang denk je hier nog te blijven?

— Ik denk terstond na den afloop van onze zamenkomst te vertrekken.

— Van avond dus nog?

— Ja, broeder!

— Zoo, is er dan een Spaansch vaartuig in den omtrek?

— Zeker, broeder! maar als gij het ontdektet en er u meester van maaktet, hoe zou het mij dan gelukken, Hispaniola te bereiken?

— Dat is waar. Deze reden redt de *gavachos*. Maar geloof mij, als ik wel over de zaak nadenk, meen ik je een raad te moeten geven.

— Welke deze ook wezen moge, daar hij van u komt, zal hij zeker goed zijn, broeder!

— Welaan, volbreng je voornemen, vertrek onmiddellijk, morgen zou het in deze streken niet meer veilig voor je zijn; ik zou niet voor jou en voor je schip durven instaan, begrijp je mij?

— Volkomen, broeder! en wat het sein betreft....

— Wat het sein betreft, steek dit heden over veertien dagen aan, dan zal ik het zoo schikken, dat ik omstreeks dat tijdstip op St. Domingo kom.

— Heel goed, broeder!

— En nu, monnik! vaarwel, of liever tot weêrziens, want het is waarschijnlijk, dat wij elkander spoedig weêr zullen ontmoeten.

— Dat is waarschijnlijk, broeder! Dus tot weêrziens. Moge de Heer met u zijn!

— Dat zij zoo! zeide de flibustier met een spottenden glimlach.

Hij bragt den monnik nog eens voor 't laatst een groet toe, legde zijn geweer op den schouder en verwijderde zich, maar na verloop van eenige oogenblikken stond hij stil en keerde eensklaps terug.

De Franciscaner monnik was onbewegelijk op dezelfde plaats blijven staan.

— Nog een laatste woord, pater! zeide hij.

— Spreek op, broeder! ik luister naar u, antwoordde de monnik op een welwillenden toon.

— Doe toch al wat in je vermogen is om deze dame te doen besluiten, van deze zamenkomst af te zien, waarvan de gevolgen noodlottig kunnen zijn.

— Ik zal het onmogelijke beproeven om daarin te slagen, broeder! gaf de monnik ten antwoord, ik zal God bidden, dat Hij mij de kracht schenke om mijn biechtkind te overreden.

— Ja, zeide Montbarts op een somberen toon, het zou misschien beter voor haar en voor mij zijn, dat wij elkander nimmer terugzagen.

En terwijl hij den monnik eensklaps den rug toedraaide, sloeg hij met haastige schreden het voetpad in en was spoedig uit het gezigt verdwenen.

Toen fray Arsenio zich overtuigd had, dat de avonturier ditmaal werkelijk vertrokken was, ligtte hij het gordijn zijner tent zachtjes op en trad er binnen.

Een vrouw lag op den grond geknield, met het hoofd in de handen verborgen en met tranen in de oogen biddende.

— Heb ik uwe bevelen letterlijk opgevolgd, mijne dochter? vroeg de monnik.

De vrouw rigtte zich op, wendde haar schoon, bleek en behuild gezigt naar hem toe en zeide met eene zachte en bevende stem:

— Ja, pater! God zegene u, dat gij mij in mijne smart niet alleen gelaten hebt.

— Is deze man wel degene, met wien gij een onderhoud wenscht te hebben?

— Ja, pater! hij is het.

— En blijft gij er bij, een ontmoeting met hem te willen hebben?

Zij aarzelde een oogenblik; eene huivering ging haar over de leden en met een naauw hoorbare stem gaf zij ten antwoord:

— Ik moet wel, pater!

— Gij zult er toch eerst nog wel eens over nadenken, naar ik hoop, hernam hij.

— Neen, neen, zeide zij, terwijl zij treurig met het hoofd schudde, al moest deze man mij ook zijn dolk door het hart boren, dan zou ik toch een laatste verklaring tusschen ons wenschen.

— U moet het zelf weten! zeide hij.

Op dit oogenblik deed zich een gedruisch buiten de tent hooren.

De monnik ging naar buiten, maar kwam terstond terug.

— Maak u gereed, mevrouw! zeide hij. Daar zijn de mannen, die u komen halen, denk aan den laatsten raad, dien deze *ladron* mij gegeven heeft, en laat ons zoodra mogelijk vertrekken.

Zonder te antwoorden, stond de dame op, hulde zich in hare *mantilla* 1) en vertrok.

Een uur daarna verliet zij het eiland Newis, vergezeld van fray Arsenio Mendoza.

Reeds sedert een geruimen tijd was Montbarts op St. Christoffel teruggekomen.

XIX.

Het begin van den togt.

Gedurende den geheelen tijd, dien de overtogt van het eiland Newis naar St. Christoffel duurde, was Montbarts ter prooi aan eene zonderlinge gemoedsbeweging.

Het gesprek, door hem met dezen monnik gehouden, had in zijn hart eene diepe wonde opengereten, welke de tijd wel verzacht, maar niet geheel genezen had, en die bij het eerste woord, dat tusschen de beide mannen gewisseld was, zich weder geopend had en weder bloedde, als op den dag, waarop zij geslagen was.

Hoe was het aan deze vrouw, die hij niet wilde noemen, van wier komst in Amerika hij niets wist, die hij eindelijk had meenen te ontvlugten door zich te midden der flibustiers te verbergen, — hoe was het aan deze vrouw in zulk een korten tijd gelukt, niet alleen zijn verblijf op de eilanden te ontdekken, maar hem ook weder te vinden? Met welk doel volhardde zij, hem te zoeken? Welk belang had zij er bij, hem te ontmoeten?

Al deze vragen, welke hij achtereenvolgens tot zich zelven rigtte, bleven natuurlijk onbeantwoord en vermeerderden juist daardoor zijne ongerustheid.

Een oogenblik kwam de gedachte bij hem op, zich tusschen Newis en St. Eustatius, de beide eilanden, tusschen welke St. Christoffel in ligt, in eene hinderlaag te leggen, het Spaansche

1) Een soort van sluijer, dien de Spaansche dames dragen.

vaartuig te enteren, zich er meester van te maken en door de hevigste pijnigingen de inlichtingen te verkrijgen, welke de monnik hem niet had willen geven.

Maar hij liet dit voornemen bijna terstond weder varen ; hij had zijn woord van eer gegeven, en voor niets ter wereld zou hij dit verbroken hebben.

Ondertusschen was de avond gevallen, en de praauw doorkliefde nog altijd de golven.

Montbarts stuurde op den logger af, die op een korten afstand van het land voor anker lag.

Toen het ligte vaartuig onder het hakkebord van het groote schip gekomen was, gaf de flibustier aan zijn pandeling het bevel, de roeiriemen neêr te leggen, en riep met verheffing van stem :

— Heidaar ! wie is er op den logger ? heidaar !

Terstond kwam er een man, wiens omtrekken door de duisternis ter naauwernood te onderkennen waren, te voorschijn.

— Heidaar ! riep hij.

— Ben jij het, Luiwammes? hernam Montbarts.

— Ja, gaf deze ten antwoord.

— Is Michel aan boord?

— Ja, admiraal !

— Zoo, heb je mij al herkend, kameraad ?

— Waarachtig ! zeide de Bretanjer.

— Je past goed op mijn gevangene, niet waar ?

— Wees daar maar gerust op, ik sta voor hem in.

— Maar je moet hem geen noodelooze kwellingen aandoen.

— Goed, admiraal ! wij zullen hem zacht behandelen.

— Is O-mo-poea op het oogenblik aan boord ?

— Hier ben ik, meester ! gaf eene tweede stem terstond ten antwoord.

— Zoo, zoo, zeide de flibustier, hierover blijkbaar voldaan ; des te beter. Ik moet je hebben ; kom aan land !

— Is er haast bij, meester ?

— Heel veel.

— Wacht dan maar een oogenblik !

En voordat de flibustier de bedoeling van den Caraïbe kon gissen, hoorde men het ploffen van een zwaar voorwerp in het water, en een paar minuten later klemde de Indiaan zich met de handen aan het dolboord der praauw vast.

— Hier ben ik al, zeide hij.

Montbarts kon zich niet van lagchen onthouden, toen hij zag, met hoe veel vlugheid de wilde aan zijne bevelen gehoorzaamde. Hij stak hem de hand toe en hielp hem in het vaartuig klimmen.

— Waarom heb je dat gedaan? zeide hij tot hem op een toon van vriendelijk verwijt.

De Indiaan schudde zich af als een hond, die uit het water komt.

— Jongens! zeide hij, daar zou je moê van worden!

— Is de Indiaan er al? vroeg Luiwammes.

— Ja. Goeden avond; tot morgen.

— Tot morgen.

— Roei op maar, zeide de flibustier tot zijn pandeling.

Deze liet de roeiriemen te water, en de praauw verwijderde zich van den logger.

Na verloop van tien minuten liep zij op het zand op dezelfde plaats, waar Montbarts er in gestapt was, toen hij naar Newis vertrok. De drie mannen begaven zich aan land, trokken de praauw op het drooge en verwijderden zich in de rigting van den *hatto*.

Zij liepen de stad of liever het dorp door en kwamen daarbij midden door de menigte flibustiers, die hunne laatste uren van vrijheid met gezang, geschreeuw en drinkgelagen doorbragten.

De weg naar den *hatto* werd zwijgend afgelegd. Toen de drie mannen dezen bereikt hadden, stak Montbarts licht aan en onderzocht het huis naauwkeurig, ten einde zich te verzekeren, dat er zich geen vreemde in bevond; daarop begaf hij zich naar zijne beide medgezellen, die hem op het terras wachtten.

— Komt maar binnen, zeide hij tot hen.

Zij volgden hem.

Montbarts ging op een stoel zitten en wendde zich tot den Caraïbe met de woorden:

— Ik moet eens met je praten, O-mo-poea!

— Goed! zeide de Indiaan op een verheugden toon; dus heeft u mij zeker noodig.

— Als dat eens zoo was, zou je het dan prettig vinden?

— Wel zeker zou ik het prettig vinden.

— En waarom?

— Omdat ik, daar ik een blanke tot meester gekregen heb, die goed en edelmoedig is, u gaarne wil bewijzen, dat alle

Caraïben niet woest en ontembaar zijn, en dat zij dankbaar weten te zijn.

— Ik had je beloofd, niet waar, dat ik je naar je land zou laten terugkeeren?

— Ja, u heeft mij die belofte gedaan.

— Tot mijn leedwezen moet ik je zeggen, dat het mij, daar ik tot aanvoerder van een gewigtigen togt, die waarschijnlijk lang zal duren, benoemd ben, op dit oogenblik onmogelijk zal zijn, je naar Haïti te brengen.

Het voorhoofd van den Indiaan fronste zich bij deze woorden.

— Word nog maar niet verdrietig en luister aandachtig naar mij, vervolgde de flibustier, die de verandering, welke er op het gelaat van den Indiaan gekomen was, bemerkt had.

— Ik luister naar u.

— Wat ik niet kan doen, kan jij ten uitvoer brengen, als ik je er de middelen toe verschaf.

— Ik begrijp niet best, wat het opperhoofd der blanken bedoelt; ik ben maar een arme Indiaan met een klein verstand. Men moet mij de dingen duidelijk zeggen, zal ik ze begrijpen; maar als ik ze eens begrepen heb, dan vergeet ik ze niet gemakkelijk.

— Je bent een Caraïbe, je weet dus met een praauw om te gaan, niet waar?

— Ja, antwoordde de Indiaan met een lach, waarin niet weinig zelfgevoel doorstraalde.

— Als ik je eens een praauw gaf, denk je dan, dat je daarmeê naar Haïti zoudt kunnen komen?

— Dat groote eiland is heel ver, zeide hij op een somberen toon, de reis is heel lang voor een man alleen, hoe dapper hij overigens ook wezen moge.

— Dat zal ik niet anders zeggen, maar als ik de praauw niet alleen van levensbehoeften, maar ook van sabels, bijlen, dolken en vier geweren met kruid en kogels voorzag?

— Zou het blanke opperhoofd dat willen doen? riep hij met een ongeloovig gezigt uit. Wie zou aan O-mo-poea, als hij zoo gewapend is, weêrstand kunnen bieden?

— En als ik nog meer deed? hernam de avonturier met een lagchend gezigt.

— Het opperhoofd wil schertsen; hij is in een vrolijke stem-

ming. Hij denkt: de Indianen zijn ligtgeloovig; en ik wil mij ten koste van O-mo-poea eens vermaken.

— Ik scherts niet; ik ben integendeel hoog ernstig; de dingen, die ik je opgenoemd heb, zal ik je geven; en opdat je je land veilig moogt bereiken, zal ik een medgezel aan je toevoegen, een dapper man, die je tot een broeder zal zijn en die je zal verdedigen, even als je je zelven zoudt verdedigen.

— En wie is die medgezel?

— Daar heb je hem, zeide Montbarts, terwijl hij met den vinger naar zijn pandeling wees, die kalm en onbewegelijk bij hem stond.

— Zal ik den togt dan niet met u meêmaken, Montbarts? vroeg deze met een sombere stem en op een toon van verwijt.

— Stel je maar gerust, zeide Montbarts, terwijl hij hem zacht op den schouder klopte. De zending, die ik je opdraag, is geheel van vertrouwelijken aard en nog gevaarlijker dan de togt, dien ik onderneem. Ik had een man noodig, op wien ik staat kon maken, een ander ik, en mijn keus is op jou gevallen.

— In dat geval heb ik er niets op tegen; ik zal u bewijzen, dat gij u niet in mij bedrogen hebt.

— Daarvan ben ik overtuigd, vriend! Ben je met dien medgezel tevreden, O-mo-poea? Hij zal je, zonder beleedigd of aangevallen te worden, door de flibustiers, die je op je reis mogt ontmoeten, heen helpen.

— Het blanke opperhoofd houdt werkelijk veel van O-mo-poea. Wat moet de Indiaan doen, als hij in zijn land komt?

— De broeders van O-mo-poea zijn, als ik mij niet bedrieg, naar de omstreken van den Artibonite gevlugt.

— Ja, naar de groote savannen, aan welke de Franschen den naam Mirebalais gegeven hebben.

— Goed! O-mo-poea moet zijne betrekkingen gaan opzoeken; hij moet hun zeggen, op welke wijze de flibustiers de Caraïben behandelen; hij moet zijn medgezel aan hen voorstellen en wachten.

— Ik zal wachten! Zal het blanke opperhoofd dan op Haïti komen?

— Waarschijnlijk, zeide Montbarts met een glimlach, waarin eene onbeschrijfelijke uitdrukking lag; en het bewijs daarvoor is, dat mijn pandeling tot aan mijne komst bij je stam zal blijven.

— Goed! Ik zal de komst van het blanke opperhoofd afwachten. Maar wanneer moet ik vertrekken?

— Nog in dezen nacht. Begeef je naar het strand; ga uit mijn naam den eigenaar der praauw, waarmede wij hier gekomen zijn, opzoeken; hier heb je geld; (dit zeggende, gaf hij hem eenige piasters) je moet hem zeggen, dat ik deze praauw met al haar toebehooren wil koopen. Je moet je te gelijker tijd van levensmiddelen voorzien, en je medgezel, wien ik nog het een en ander te zeggen heb, afwachten; hij zal spoedig bij je komen.

— Ik vertrek dan: de dankbaarheid is in mijn hart, en niet op mijne lippen. Op den dag, waarop gij mijn leven van mij zult vragen, zal ik het u geven, omdat het aan u toebehoort, gelijk dat van al degenen, die mij lief hebben. Vaarwel!

En hij maakte zich gereed om te vertrekken.

— Waar ga je heen? vroeg Montbarts hem.

— Ik vertrek; hebt gij het mij niet gezegd?

— Ja, maar je vergeet wat.

— En dat is?

— De beloofde wapenen. Neem van het wapenrek een geweer voor je zelf en vier andere, waarover je naar welgevallen kunt beschikken, zes sabels, zes dolken en zes bijlen; als je de haven verlaat en den logger voorbij komt, moet je uit mijn naam aan Michel den Baskiër twee vaatjes met kruid en twee vaatjes met kogels vragen; hij zal ze je geven. En nu kan je vertrekken en wensch ik je alles goeds.

De Caraïbe, door deze edelmoedigheid opgetogen, knielde voor den avonturier neder en omvatte zijn voet, dien hij op zijn hoofd zette, terwijl hij op een diep bewogen toon uitriep:

— Ik wil u hulde bewijzen als aan den beste der menschen. Ik en de mijnen, wij zullen voortaan en altijd uwe gehoorzame slaven zijn.

Hij ging heen, nam de wapenen, die de pandeling hem ter hand stelde, op zijne schouders en verliet den *hatto*.

Gedurende eenige oogenblikken hoorde men zijn stap op het voetpad; maar dit geluid werd al zachter en zachter, verdween spoedig geheel, en alles was weder in een diepe stilte gedompeld.

— Nu moet ik je nog iets onder vier oogen zeggen, Olonner! zeide Montbarts daarop, zich tot zijn pandeling wendende.

Deze kwam naar hem toe.

— Ik luister naar u, meester! zeide hij.

— Ik heb je van daag voor de eerste maal gezien, en nogtans ben je mij op het eerste gezigt reeds bevallen, vervolgde de avonturier. Ik durf zeggen, dat ik een vrij goed gelaatkenner ben: je rond en open gezigt, je oogen, die iemand durven aankijken, en de uitdrukking van stoutmoedigheid en schranderheid, op je gelaat verspreid, hebben mij gunstig ten opzigte van je gestemd; daarom heb ik je ook gekocht. Ik hoop, dat ik mij niet in je bedrogen heb, maar ik wil de proef met je nemen. Je weet, dat ik het regt heb, je pandelingschap te verkorten, je zelfs, als ik dit verkies, morgen de vrijheid te schenken, denk daaraan en handel dienovereenkomstig.

— Pandeling of vrije, ik zal u altijd gehoorzaam zijn, Montbarts! antwoordde de Olonner; spreek mij dus niet van belooning, dat behoeft bij mij niet; neem de proef met mij, en ik zal er, hoop ik, eervol afkomen.

— Dat noem ik spreken als een man en als een vrije avonturier. Luister dus naar mij, en laat geen woord van hetgeen je zult hooren ooit over je lippen komen.

— Ik zal zwijgen als het graf.

— Uiterlijk over tien dagen zal ik in de haven Margot op St. Domingo het anker werpen; de togt, waarbij ik aanvoerder zal zijn, heeft ten doel, het eiland Tortue te overrompelen en er ons meester van te maken; maar wij moeten oppassen, dat, terwijl wij bezig zijn, de Spanjaarden aan den eenen kant te overrompelen, deze ons niet in den rug kunnen aanvallen en onze kolonie op het groote eiland verwoesten.

— Ik begrijp het al, de Caraïben van O-mo-poea zijn op de Spaansche grenzen verstrooid: wij moeten daarvan onze hulptroepen maken.

— Dat is het juist, je hebt mij goed begrepen, dat is het doel van je zending. Doch je moet met de uiterste behendigheid en met veel voorzigtigheid te werk gaan, ten einde de *gavachos* aan den eenen kant niet wakker te maken en den argwaan der Caraïben aan de andere zijde niet op te wekken; de Indianen zijn gevat en wantrouwig, vooral ten opzigte van de blanken, omtrent welke zij zich zoo zeer te beklagen gehad hebben. De rol, die je te spelen hebt, is vrij moeijelijk, maar

ik geloof, dat je, dank zij den invloed van O-mo-poea, wel zult slagen; bovendien zal ik mij twee dagen na mijne aankomst in de haven Margot naar de savannen van den Artibonite begeven, ten einde een mondgesprek met je te houden en de schikkingen te maken, welke ik noodig zal oordeelen; je ziet, dat ik openhartig met je te werk ga en je meer als een broeder dan als een pandeling beschouw.

— Ik dank u daarvoor; gij zult geen reden hebben om daarover berouw te gevoelen.

— Dat wil ik hopen.... En nu nog een laatste aanbeveling, wel is waar van ondergeschikt belang, maar toch van gewigt.

— En die is?

— Dikwijls gaan de Spanjaarden in de savannen van den Artibonite jagen of er een strooptogt doen; houd ze dan in het oog, maar zonder dat zij er iets van kunnen merken. Zij moeten niets vermoeden van hetgeen wij tegen hen smeden, want de minste onvoorzigtigheid zou hoogst ernstige gevolgen na zich slepen en onze plannen doen mislukken.

— Ik zal met de meeste voorzigtigheid te werk gaan: wees daar maar gerust op.

— En nu heb ik niets meer te doen dan je een goede reis en een goeden uitslag van je pogingen toe te wenschen.

— Veroorlooft u mij, op mijn beurt een vraag tot u te rigten, voordat ik vertrek?

— Spreek op, ik vergun het je.

— Om welke reden hebt gij, die zoo vele dappere en toegenegene vrienden bezit, in plaats van u tot een hunner te wenden, een onbeduidenden pandeling, dien gij ter naauwernood kent, zulk een moeijelijke en vertrouwelijke zending opgedragen?

— Zou je dat graag willen weten? antwoordde de avonturier lagchende.

— Ja, als u dien wensch ten minste niet onbescheiden voorkomt.

— Niet in 't minst: in een paar woorden zal ik daaraan voldoen. Ik heb jou juist verkozen uit hoofde van de goede meening, die ik omtrent je koester, een meening, die geheel personeel is, omdat je slechts een arme pandeling bent, die een paar dagen geleden uit Frankrijk aangekomen is, dien niemand kent, waarvan niemand weet, dat ik dien gekocht heb; omdat dus ook

niemand er aan zal denken, je te wantrouwen, en omdat je bij gevolg een des te begeerlijker zaakgelastigde voor mij zult zijn, daar men er niet aan zal denken, dat je mijn gevolmagtigde bent en dat je alleen volgens mijne bevelen handelt; begrijp je mij nu?

— Volkomen, en ik bedank u wel voor deze verklaring, die u mij gedaan heeft. Vaarwel, binnen een uur zullen de Caraïbe en ik St. Christoffel verlaten hebben.

— Laat je gedurende je reis geheel door hem leiden; die man is uiterst schrander, ofschoon hij maar een Indiaan is, en hij zal wel zorgen, dat je beiden in een goede haven te land komt.

— Ik zal mij geheel aan hem overgeven; bovendien zal de inschikkelijkheid, die ik hem bewijs, hem gunstig ten opzigte van mij stemmen en daardoor den goeden uitslag mijner pogingen bevorderen.

— Komaan, zeide de avonturier lagchende, ik merk, dat er geest in je zit en ik heb nu goede hoop, dat je zending zal slagen.

De Olonner wapende zich, even als de Caraïbe eenige oogenblikken geleden gedaan had, daarop nam hij afscheid van zijn meester en vertrok.

— Jongens! mompelde Montbarts bij zich zelven, zoodra hij alleen was, ik geloof, dat mijne plannen zich nu wel zullen verwezenlijken en dat ik welhaast een goeden slag zal slaan.

Den volgenden dag bij het opgaan der zon heerschte er een ongewone beweging in het dorp Basse-Terre, dat trouwens nooit erg stil was.

De flibustiers, van top tot teen gewapend, namen afscheid van hunne vrienden en maakten toebereidselen om zich aan boord van de schepen te begeven, waarop zij den vorigen dag dienst genomen hadden.

De reede werd in alle rigtingen doorkliefd door eene tallooze menigte praauwen, die af- en aanvoeren om menschen en levensmiddelen over te brengen naar de schepen, die weldra zouden uitzeilen.

De ridder de Fontenay was omringd door een groot getal beroemde flibustiers en sprak met Montbarts, Davids, Drack en Michel den Baskiër. Hij stond aan het uiteinde van het houten havenhoofd, dat tot losplaats diende, en sloeg van daar het vertrek der avonturiers gade.

Deze mannen hadden een bruinen gelaatstint, krachtige en ruwe trekken en gespierde leden. Hunne kleeding bestond in een eenvoudige katoenen onderbroek en hun hoofd was bedekt met een ouden hoed of helm. Zij waren gewapend met lange geweren, te Dieppe bepaaldelijk voor hen vervaardigd, hadden een zware, scherpe sabel aan den gordel hangen en droegen hun voorraad kruid en kogels bij zich. Daardoor hadden zij een zonderling en ontzagwekkend voorkomen, dat nog geduchter werd door de uitdrukking van ontembaren moed, die op hun gelaat gestempeld was.

Als men hen zag, begreep men, hoe veel schrik zij aan de Spanjaarden zouden inboezemen en welke ongeloofelijke wapenfeiten zij zouden verrigten, hun leven voor niets achtende en steeds hun doel voor oogen houdende, namelijk buit te behalen.

Terwijl zij voor den gouverneur en de officieren, die tot bevelhebbers verkozen waren, voorbijtrokken, groetten zij hen eerbiedig, omdat de krijgstucht zulks meêbragt, maar deze groet had niets laags of kruipends: het was die van mannen, welke de volle bewustheid van hunne waarde hadden en wisten, dat zij, al waren zij heden ook ondergeschikten, morgen, als zij wilden, kapiteins zouden zijn.

Omstreeks den middag waren alle manschappen aan boord, terwijl de admiraal en de drie kapiteins nog aan den vasten wal waren.

— Broeders! zeide Montbarts tot zijne officieren, zoodra wij het anker geligt hebben, is ieder vrij in zijne bewegingen en zal ieder zijns ´weegs mogen gaan. Wij hebben zeer weinig levensmiddelen aan boord; de Spaansche eilanden, welke wij op onzen togt voorbij zeilen, moeten ons daarvan maar voorzien. Schroom niet, de eilanden der *gavachos* te plunderen. Dus is het goed afgesproken, dat wij ons ieder op zich zelf naar het algemeene punt van vereeniging zullen begeven, daar de voorzigtigheid ons gebiedt, den vijand geen argwaan te doen opvatten door ons in al onze kracht te vertoonen. Onze plaats van zamenkomst is het Groote Caïcos-eiland; het schip, dat daar het eerst aankomt, zal de beide andere afwachten; daar zal ik je mijne laatste inlichtingen geven omtrent het doel van onzen togt, waarvàn je reeds een gedeelte weet.

— Dus, zeide de Fontenay, blijft gij er bij, uw geheim te bewaren.

— Als u het dringend verlangt, mijnheer de gouverneur! dan zal ik u...

— Neen, neen, viel hij hem lagchende in de rede, houd het maar voor u zelf, overigens heb ik het bijna geraden.

— Zoo, zeide Montbarts met een ongeloovig gezigt.

— Waarachtig! Ik zou mij ten minste al erg moeten bedriegen, als gij niet iets tegen St. Domingo in den zin hadt.

De avonturier antwoordde slechts door een glimlach en nam afscheid van den gouverneur, die zich verheugd in de handen wreef, overtuigd, dat hij werkelijk het geheim, dat hij voor hem wilde verbergen, geraden had.

Een uur daarna ligtten de drie schepen hunne ankers, haalden de zeilen in top en verwijderden zich, na nog een laatst vaarwel aan het land toegeroepen te hebben, — een vaarwel, dat terstond beantwoord werd door verscheidene salvo's van de kanonnen der batterij.

De schepen werden al kleiner en kleiner en verdwenen eindelijk geheel uit het gezigt der eilanders.

— Je zult wel zien, zeide de Fontenay tot zijne officieren, toen hij met hen den weg naar het gouvernementshuis insloeg; dat ik mij niet bedrogen heb en dat die duivel van een Montbarts wel naar St. Domingo heen wil. Nu, ik beklaag de Spanjaarden!

XX.

De hatto.

Wij laten de vloot der flibustiers, die wij spoedig weder zullen ontmoeten, den togt door den doolhof van den archipel der Antillen voortzetten, en willen ons thans verplaatsen op St. Domingo, gelijk de Franschen dit eiland noemen, Hispaniola, zoo als Columbus het doopte, of Haïti, onder welken naam het bij de Caraïben, zijne vroegste en eenig regtmatige bezitters, bekend was.

Als wij van de Caraïben spreken, dan bedoelen wij zoowel de zwarte als de roode; want het is eene bijzonderheid, die aan velen onbekend is, dat enkele Caraïben zwart van kleur waren en eene sprekende gelijkenis met het Afrikaansche ras hadden. Deze gelijkenis was zoo in het oog loopend, dat, toen Fransche plan-

ters zich op het eiland St. Vincent kwamen vestigen en negerslaven met zich medebragten, de zwarte Caraïben verontwaardigd waren, dat zij geleken op menschen, die tot den slavenstand vernederd waren. Vreezende, dat hunne kleur later een voorwendsel zou worden om hun hetzelfde lot te doen ondergaan, namen zij de vlugt naar de verborgenste schuilplaatsen in de bosschen en drukten, ten einde een zigtbaar onderscheid te maken en te doen voortduren tusschen hun ras en tusschen de slaven, op het eiland overgebragt, het voorhoofd hunner pasgeborene kinderen in, zoodat dit geheel plat werd, waardoor het volgend geslacht als een nieuw ras werd. Dit strekte later tot een teeken hunner onafhankelijkheid.

Voordat wij den draad van ons verhaal weder opvatten, verzoeken wij den lezer, zich een oogenblik met aardrijkskunde bezig te houden. Daar toch vele voorvallen uit de geschiedenis der flibustiers op St. Domingo zullen plaats grijpen, is het een noodwendig vereischte, dat men met dit eiland goed bekend is.

Het eiland St. Domingo, op den 6^{den} December 1492 door Christoffel Columbus ontdekt, is, volgens het eenparig oordeel, het schoonste van al de Antillen. Het is zeven honderd mijlen lang en heeft eene gemiddelde breedte van honderd twintig mijlen; het heeft veertien honderd mijlen in omvang, daaronder de baaijen niet medegerekend, en beslaat eene oppervlakte van zestien honderd vierkante mijlen.

In het midden van het eiland verheft zich een groep bergen, van waar drie bergketenen loopen, die zich in verschillende rigtingen uitstrekken. De langste breidt zich naar het oosten uit, zij loopt door het midden van het eiland heen en verdeelt dit in twee bijna gelijke deelen. De tweede keten rigt zich naar het noorden en loopt in kaap Fou uit. De derde, minder lang dan de vorige, volgt eerst dezelfde rigting, maar beschrijft al spoedig eene kromme lijn naar het zuiden, totdat zij in kaap St. Marcus eindigt.

Aan den voet van al deze bergen bevinden zich uitgestrekte vlakten, die met een weelderigen plantengroei bedekt zijn; de bergen worden door diepe kloven doorsneden, waarlangs onophoudelijk water van de bergtoppen naar beneden vloeit; zij bevatten verschillende metalen, en daarenboven kristal, steenkolen, zwavel, aderen van porfier en marmer, en zijn bedekt

met bosschen van banaan- en palmboomen en met allerlei soorten van plantgewassen.

Ofschoon er op dit eiland een groot aantal rivieren gevonden wordt, zijn de voornaamste ter naauwernood bevaarbaar en kunnen zelfs met eene kleine boot slechts eenige mijlen ver bevaren worden. De voornaamste zijn de Neyva, de Macoris, de Usaque of de Rio de Monte-Cristo, de Ozama, de Juna en de Artibonite, de grootste van allen.

Van verre gezien, is het voorkomen van dit eiland waarlijk betooverend: men zou het haast voor een ontzaggelijken bloemruiker houden, die uit de zee oprijst.

Wij zullen de geschiedenis der volkplantingen op St. Domingo niet in het breede verhalen. Dit zoo rijke en vruchtbare eiland was, tengevolge van de zorgeloosheid, de wreedheid en de gierigheid der Spanjaarden, honderd vijftig jaren na zijne ontdekking tot zulk een staat van ellende en vernedering vervallen, dat de Spaansche regering zich genoodzaakt zag, naar deze kolonie, die niet alleen niets opleverde, maar ook veel kostte, geld te zenden, ten einde de troepen en de beambten daarmede te bezoldigen.

Terwijl St. Domingo op deze wijze langzamerhand achteruitging, vestigden zich nieuwe kolonisten, welke het toeval daar aan land gezet had, in het noord-westen van het eiland en namen dit, niettegenstaande het verzet en de tegenkanting der Spanjaarden in bezit.

Deze nieuwe kolonisten waren Fransche avonturiers, voor het grootste gedeelte van het eiland St. Christoffel verjaagd in den tijd, toen de admiraal de Toledo op dit eiland eene landing deed, en die in den archipel der Antillen rondzwalkten, ten einde ergens een schuilplaats te zoeken.

Op het tijdstip der ontdekking van dit eiland hadden de eerste Spanjaarden daarop een veertigtal stieren en koeijen achtergelaten. Deze dieren, in het genot der vrijheid gesteld, hadden zich snel vermenigvuldigd en hielden zich in ontzaggelijke kudden in de savannen van het binnenland op. Bij hunne aankomst dachten de Fransche avonturiers er volstrekt niet over, den grond te bebouwen, maar lieten zich medeslepen door het aanlokkelijke van een gevaarlijke jagt, en hielden zich uitsluitend bezig met het vervolgen der stieren en der wilde zwijnen, die er insgelijks

in grooten getale gevonden werden en vooral te duchten waren.

De eenige bezigheid van deze avonturiers bestond in de jagt; zij bewaarden de huiden der stieren en rookten het vleesch op Indiaansche wijze. Van daar hebben zij den naam *boekaniers* gekregen, omdat de Caraïben den naam *boekan* gaven aan de plaatsen, waar zij het vleesch lieten rooken van hen, die zij in den oorlog gevangen genomen hadden en die zij, na hen vet gemest te hebben, opaten.

Wij zullen spoedig gelegenheid hebben, op dit onderwerp terug te komen, en in nadere bijzonderheden omtrent die zonderlinge menschen moeten treden.

Ondanks hunne zucht tot onafhankelijkheid, hadden deze avonturiers echter de noodzakelijkheid ingezien, zich middelen te verschaffen tot den verkoop hunner huiden en daartoe eenige kantoren opgerigt bij de haven Margot en bij de haven la Paix, die zij als de hoofdplaats hunner kolonie aanmerkten. Doch hun toestand was zeer gevaarlijk uit hoofde van de nabijheid der Spanjaarden, die tot dusverre alleen meester van het eiland waren en het niet wilden gedoogen, hen zoo digt bij zich te hebben. Zij voerden dan ook onafgebroken een woedenden oorlog met elkander en dit des te heviger, daar het noch aan den eenen noch aan den anderen kant geoorloofd was, genade te vragen.

Zoodanig was de toestand van St. Domingo op het oogenblik, waarop wij den draad van ons verhaal weder opvatten, en wel omstreeks veertien dagen na het vertrek van de vloot der flibustiers van St. Christoffel onder het bevel van Montbarts, den Verdelger.

De zon, die reeds digt bij den gezigteinder stond, deed de schaduw der boomen gedurig langer worden, de avondwind stak op en deed de bladeren zachtjes ritselen en het hooge gras buigen, toen een man, op een stevig gebouwd paard gezeten en als een Spaansche *campesino* 1) gekleed, een voetpad volgde, dat naauwelijks te onderkennen was en zich te midden van een uitgestrekte vlakte, met suiker- en koffijplantages bedekt, kronkelde en op een sierlijken *hatto* uitliep, van welks bevalligen *mirador* 2) men een vrij uitzigt over het geheele omliggende land had.

1) Bewoner van het platteland. 2) Balkon.

Deze man was hoogstens vier of vijf en twintig jaren oud; zijne gelaatstrekken mogten schoon heeten, maar er stond een uitdrukking van onverdragelijken trots op te lezen; zijne hoogst eenvoudige kleederen werden even opgeligt door een langen degen, waarvan het zilveren gevest aan zijn linker kant te voorschijn kwam en in hem een edelman deed herkennen, want alleen de adel had het regt, een degen te dragen.

Vier halfnaakte slaven, wier ligchaam met zweet bedekt was, liepen achter zijn paard. Een hunner droeg een rijk ingelegd geweer, de tweede een weitasch, en de beide anderen een dood wild zwijn, welks voor- en achterpooten bij elkander gebonden waren en waardoor een stok gestoken was, die op de schouders der arme kerels rustte.

Maar de ruiter scheen zich weinig met zijne medgezellen, of liever met zijne slaven te bemoeijen. Hij verwaardigde zich niet, het hoofd naar hen om te draaijen, zelfs als hij tot hen sprak, hetgeen hij nu en dan op een stroeven en minachtenden toon deed.

Hij hield een geborduurden zakdoek in de hand, waarmede hij het zweet, dat hem van het voorhoofd gudste, telkens afveegde. Hij sloeg een norschen blik rondom zich, terwijl hij aan zijn paard de sporen gaf, hetgeen den slaven alles behalve aangenaam was, daar zij gedwongen werden, al hunne krachten in te spannen, ten einde hem bij te houden.

— Wel drommels! zeide hij eindelijk op een gemelijken toon, zullen wij dan nooit aan dien verwenschten *hatto* komen?

— 't Zal op zijn hoogst nog een half uur duren, *mi amo!* 1) gaf een neger onderdanig ten antwoord, u kan den *mirador* al in de verte zien.

— Welk een dwaas denkbeeld is het ook van mijn zuster geweest, zich in deze ellendige plaats te begraven, in plaats van rustig in hare woning te Santo-Domingo te blijven! De vrouwen zijn waarachtig ook gek! mompelde hij.

En hij deed deze weinig galante opmerking vergezeld gaan van een duchtigen spoorslag, dien hij aan zijn paard gaf, ten gevolge waarvan het in galop voortreed.

Ondertusschen naderde hij den *hatto* met rassche schreden, en kon dien reeds duidelijk onderscheiden.

1) Mijnheer.

Het was een bekoorlijk en vrij groot huis, boven hetwelk zich een plat dak uitstrekte. Ook bevond zich daarbij een *mirador*, die op vier pilaren rustte, waardoor eene bevallige veranda gevormd werd.

Een digte heg omgaf het huis, dat men eerst bereikte na een vrij grooten tuin doorgegaan te zijn; achter het huis bevonden zich de stallingen voor het vee en de hutten der negers, ellendige, lage en half vervallen gebouwtjes, die van boomtakken vervaardigd, zoo goed mogelijk aan elkander verbonden, en met palmbladeren bedekt waren.

Deze *hatto*, die daar zoo kalm en eenzaam lag te midden van eene vlakte, waarop planten en gewassen welig groeiden, en die half verborgen was achter de boomen, welke hem omgaven, scheen op den reiziger geen anderen indruk dan dien van doodelijke verveling te maken.

De aankomst van den vreemdeling was zonder twijfel door den schildwacht, die op den *mirador* geplaatst was, ten einde het oog op den omtrek te houden, opgemerkt, want een ruiter kwam den *hatto* in galop uitrijden en rigtte zich naar de kleine groep, welke bestond uit den edelman, dien wij beschreven hebben, en de vier slaven, die achter hem liepen, terwijl zij hunne witte en scherpe tanden lieten zien en van de warmte puften.

De man, die uit den *hatto* gekomen was, was klein van gestalte, maar zijne breede schouders en zijne forsche ledematen bewezen genoegzaam, dat hij een ongewone spierkracht bezat. Hij was veertig jaren oud, zijne gelaatstrekken waren ruw en scherp, en de uitdrukking van zijn gelaat was somber en geveinsd. Een stroohoed met een breeden rand bedekte zijn gezigt bijna geheel; een mantel, *poncho* genaamd, die uit één stuk gemaakt en in welks midden een gat gesneden was om er het hoofd door te steken, bedekte zijne schouders; het hecht van een lang mes kwam uit zijn mantel te voorschijn, een sabel hing aan zijne linkerzijde, en een lang geweer lag dwars voor hem op den zadel. Toen hij op eenige passen van den edelman gekomen was, deed hij zijn paard eensklaps stilstaan, nam zijn hoed af, maakte een eerbiedige buiging en zeide op een hoffelijken toon:

— *Santas tardes*, 1) sennor don Sancho!

— Zoo, ben jij het, Birbomono? gaf de jongman ten ant-

1) Goeden avond.

woord, terwijl hij even met de hand aan zijn hoed kwam, wat doe jij hier? Ik dacht, dat je al lang opgehangen waart.

— Mijnheer wil zeker met mij spotten, hernam de ander eenigzins gemelijk; ik ben de *mayordomo* 1) van de sennora.

— Ik maak er haar mijn kompliment over, en jou ook.

— De sennora begon al ongerust over u te worden; ik maakte mij op haar bevel juist gereed, een togt door de omstreken te maken; zij zal gelukkig zijn, als zij u, zonder dat gij een ongeluk gekregen hebt, mag ontmoeten.

— Wat zeg je? Zonder dat ik een ongeluk gekregen heb? hernam de jongman, terwijl hij den teugel van zijn paard vierde; wat bedoel je daarmeê? en waarvoor had ik onder weg te vreezen?

— Het is u toch niet onbekend, dat de *ladrones* de savannen onveilig maken.

De jongman barstte in lagchen uit.

— De *ladrones!* Wil jij mij ook al zulke dwaasheden verkoopen? Komaan, komaan, ga, zonder verdere praatjes te maken, aan mijn zuster zeggen, dat ik er ben.

De *mayordomo* liet zich dit geen tweemaal zeggen, groette, gaf zijn paard de sporen en reed in galop weg.

Tien minuten daarna stapte don Sancho van zijn paard af vóór de veranda van den *hatto*, waar een jonge dame van eene zeldzame schoonheid, die er echter doodelijk bleek uitzag, hem opwachtte.

Deze jonge dame, die zoo zwak en ziek scheen te zijn, dat zij zich naauwelijks staande kon houden, was de zuster van don Sancho en de eigenares van den *hatto*.

De beide jongelieden omhelsden elkander een geruimen tijd, zonder een woord te wisselen. Daarop bood don Sancho zijne zuster den arm aan en begaf zich met haar in huis, terwijl hij aan den *mayordomo* de zorg voor zijn paard en zijne bagage overliet.

De jongman geleidde zijne zuster naar een fauteuil, kreeg er een voor zich zelven, schoof dien bij den eersten en ging zitten.

— Eindelijk, zeide zij na verloop van eenige oogenblikken op een teederen toon, terwijl zij een der handen van den jongman in

1) Hofmeester.

de hare nam, eindelijk mag ik je dan weêrzien, Sancho! O, wat maak je mij daar gelukkig meê!

— Beste Clara! antwoordde don Sancho, terwijl hij haar een kus op het voorhoofd gaf, het is nu al bijna een jaar geleden, dat wij elkaêr voor 't laatst gezien hebben.

— Helaas ja! zeide zij naauw hoorbaar.

— En in dat jaar is er zeker vrij wat voorgevallen, hetgeen je mij zonder twijfel alles wel zult vertellen.

— Helaas! mijn leven in dit jaar kan ik je wel met een paar woorden beschrijven: ik heb geleden.

— Arme Clara! wat ben je in korten tijd veranderd, ik zou je haast niet herkend hebben. Ik was in zoo'n opgewonden stemming naar St. Domingo gegaan en naauwelijks aan wal gestapt, begaf ik mij naar je huis. Je man, die niets veranderd en nog even lomp en stil is, met vrij wat meer deftigheid, zonder twijfel uit hoofde van den hoogen rang, dien hij bekleedt, heeft mij gezegd, dat je eenigzins ongesteld waart en dat de geneesheeren je de buitenlucht aangeraden hadden.

— Dat is ook waar, zeide zij met een droevig glimlachje.

— Ik dacht echter, dat je maar ligt ongesteld was, en ik vind je doodziek.

— Laat ons daar niet meer over spreken, Sancho! wat ik je bidden mag. Wat doet het er toe, of ik ziek ben? Heb je mijn brief ontvangen?

— Als dat niet het geval was, dan zou ik niet hier zijn. Twee uren nadat ik je brief ontvangen had was ik reeds op weg: het is al drie dagen, zeide hij lagchende, dat ik over bergen en door valleijen, langs ellendige wegen trek om des te eer bij je te zijn.

— Ik dank je, Sancho! ik dank je. Je bijzijn maakt mij zoo gelukkig. Je zult zeker eenigen tijd bij mij blijven, niet waar?

— Zoo lang als je wilt, beste Clara! ik ben immers vrij.

— Vrij! herhaalde zij, terwijl zij hem met een verwonderd gezigt aankeek.

— Wel zeker! Zijn Excellentie, de hertog de Pennaflor, onze doorluchtige vader, de onderkoning van Nieuw-Spanje, heeft goedgevonden, mij onbepaald verlof te verleenen.

Bij het hooren van den naam haars vaders was een ligte huivering der jonge vrouw over de leden gegaan en waren de tranen haar in de oogen gekomen.

— Sancho! zeide zij, is vader gezond en wel?

— Zoo gezond als hij maar zijn kan.

— En heeft hij over mij gesproken?

De jongman beet zich op de lippen.

— Hij heeft tegen mij zeer weinig over je gesproken, zeide hij, maar daarom heb ik tegen hem veel over je gesproken, waardoor het evenwigt hersteld is; ik geloof zelfs, dat hij mij het verlof, waarom ik hem vroeg, wel eenigzins gegeven heeft om zich van mij af te maken.

Donna Clara sloeg hare oogen neder, zonder antwoord te geven: haar broeder vestigde op haar een blik, waarin diep medelijden te lezen stond.

— Laat ons over je zelf spreken, Clara! zeide hij.

— Neen, neen, Sancho! ik wil liever over *hem* spreken, antwoordde zij met eenige aarzeling in hare stem.

— Over *hem*, herhaalde hij met eene doffe stem, terwijl hij zijne wenkbraauwen fronste. Helaas, arme Clara! wat zou ik je kunnen zeggen? Al mijn pogingen zijn vruchteloos geweest: ik heb niets ontdekt.

— Ja, ja, mompelde zij, zijne maatregelen om hem te doen verdwijnen zijn goed genomen. O, mijn God, mijn God! riep zij uit, terwijl zij hare handen krampachtig zamenklemde, heb je dan geen medelijden met mij?

— Bedaar wat, Clara! smeek ik je. Ik zal zien, ik zal zoeken, ik zal mijne pogingen verdubbelen, en misschien zal het mij eindelijk gelukken ....

— Neen, viel zij hem in de rede, nooit, nooit zullen wij iets vermogen: hij is veroordeeld, veroordeeld door vader; die onverzoenlijke man zal hem mij nimmer teruggeven! O, ik ken vader beter dan jij: jij bent een man, Sancho! jij kunt een poging doen om tegen hem te strijden, maar mij, mij heeft hij geknakt, geknakt met een enkelen slag; hij heeft mijn hart verbrijzeld door mij tot de onschuldige medepligtige van een helschen haat te maken. Daarop heeft hij mij met de meeste koelheid eene schande verweten, die zijn werk is, en voor immer het geluk verwoest van drie wezens, die hem lief zouden gehad hebben en wier toekomst hij in zijne hand had.

— En jij, beste Clara! weet jij niets naders, heb jij niets ontdekt?

— Ja, antwoordde zij, terwijl zij hem strak aankeek, ik heb een vreeselijke ontdekking gedaan.

— Je doet mij schrikken, Clara! wat bedoel je? Verklaar je nader.

— Nu niet, beste Sancho! nu niet, het is er de tijd nog niet voor, heb geduld; je weet, dat ik nooit geheimen voor je gehad heb; jij bent de eenige, die mij altijd lief gehad heeft. Het is juist om dit geheim aan je te openbaren, dat ik je verzocht heb, hier te komen; over drie dagen op zijn hoogst zal je alles weten, en dan....

— Dan? herhaalde hij, terwijl hij haar strak aankeek.

— Dan zal je, even als ik, de ontzaggelijke diepte kunnen peilen van den afgrond, waarin ik neêrgestort ben; maar ik bid je, op dit oogenblik niets meer over die zaak; ik ben zeer lijdende, laat ons over iets anders spreken.

— Ik wil niets liever dan dat, beste Clara! maar waarover zullen wij dan spreken?

— Mijn hemel! over al wat je maar wilt, Sancho! over den regen, over het mooije weêr, over je reis, over ik weet al niet wat.

Don Sancho begreep, dat zijne zuster ter prooi was aan eene zenuwachtige overspanning en dat hij haren toestand, die nu reeds zoo ernstig was, nog zou verergeren, als hij zich niet naar hare wenschen schikte: hij maakte dus geene bezwaren en onderwierp zich gewillig aan hare begeerte.

— Jongens ja, beste Clara! zeide hij tot haar, nu ik hier toch ben, moet ik meteen van de gelegenheid gebruik maken om je te verzoeken, mij eenige inlichtingen te geven.

— Inlichtingen, en welke, Sancho? Ik leef hier heel afgezonderd, zoo als je ziet, en twijfel er aan, of ik wel aan je verlangen zal kunnen voldoen. Maar zeg mij toch, wat je wilt weten.

— Je weet, lieve zusje! dat ik een vreemdeling op Hispaniola ben, want ik ben hier eerst sedert vier dagen aangekomen, en dat wel voor de eerste maal.

— Dat is waar ook, je was nog nooit op dit eiland geweest; hoe vind je het?

— Afschuwelijk en toch ook bekoorlijk: afschuwelijk, wat de wegen betreft, en bekoorlijk, wat de vergezigten aangaat; je ziet, dat wat ik zeg niet zoo dwaas is, als het bij den eersten oogopslag wel scheen.

— Ja, de wegen zijn hier niet heel gemakkelijk.

— Zeg liever, dat zij er niet zijn, dan ben je nader aan de waarheid.

— Nu maak je het toch wat al te erg.

— Neen, ik zeg de waarheid. Als je eens gezien hadt, welke prachtige wegen wij in Mexico hebben, dan zou je net hetzelfde zeggen; maar daarover wilde ik je eigenlijk niet spreken.

— Waarover dan?

— Wel, ik heb immers gezegd, dat ik je inlichtingen wilde vragen.

— Dat is waar ook, dat had ik haast vergeten, komaan! verklaar je nader, ik luister naar je.

— Je moet weten, dat, toen ik mij te Vera Cruz inscheepte om mij herwaarts te begeven, allen, aan welke ik mijn vertrek mededeelde, mij onveranderlijk met een overeenstemming om wanhopig te worden ten antwoord gaven: »zoo! gaat u naar Hispaniola! sennor don Sancho de Pennaflor? hum, hum! pas maar op!" Aan boord van het schip, waarop ik mij bevond, hoorde ik de officieren onophoudelijk onder elkander mompelen: »laat ons maar goed oppassen!" Eindelijk kwam ik op St. Domingo aan. Het eerste, wat ik deed, was, zoo als ik je al gezegd heb, mij naar den graaf de Bejar, je echtgenoot, te begeven: hij ontving mij zoo goed, als het hem maar mogelijk was, maar toen ik hem mijn plan te kennen gaf, hier naar toe te gaan, fronste hij zijne wenkbraauwen, en zijn eerste woord was: »drommels! wil je naar den *hatto* gaan! pas maar op, don Sancho! pas maar op!" Het was om razend te worden; de onheilspellende waarschuwing, die overal en op ieder uur in mijne ooren weêrklonk, maakte mij half gek; ik wilde de reden daarvan niet aan je man vragen, daar ik toch niets uit hem zou gekregen hebben; nogtans behield ik mij voor, de eigenlijke beteekenis van die onheilspellende woorden op te sporen, zoodra de gelegenheid zich daartoe zou aanbieden. Deze heeft zich thans aan mij voorgedaan, maar ik ben nog niet veel verder gekomen en het is nu van jou, dat ik de oplossing van het raadsel vraag.

— Maar ik verwacht eerst, dat je je nader verklaart, want ik moet bekennen, dat ik tot dusverre volstrekt niets begrijp van hetgeen je mij vertelt.

— Goed, laat mij dan vervolgen. Naauwelijks had ik mij met de slaven, die je man mij geleend heeft, op weg begeven, toen ik deze kerels onophoudelijk met een verschrikt gelaat regts en links zag kijken. In het eerst hechtte ik daaraan niet veel gewigt; maar toen ik van morgen een prachtig wild zwijn in het oog kreeg, bekroop mij de lust, er op te schieten, wat ik dan ook gedaan heb. Toen die negers zagen, dat ik mijn geweer laadde, vielen zij voor mij op de knieën, terwijl zij hunne handen smeekend naar mij ophieven en op een klagenden toon uitriepen: »Pas op, mijnheer! pas op!" — »Waar moet ik dan op passen, ellendelingen?" riep ik hun op een barschen toon toe. — »Op de *ladrones*, mijnheer! op de *ladrones!*" Ik kon geen ander woord uit hen krijgen, dan dit; maar ik hoop, zusje! dat jij mij wel zult willen zeggen, wat er toch van die zoo gevreesde *ladrones* is.

En hij boog zich naar haar voorover. Donna Clara zette groote oogen op en strekte hare armen uit. Hare gelaatstrekken verwrongen zich, en zij vestigde op hem zulk een zonderlingen blik, dat hij verschrikt terugdeinsde.

— De *ladrones*, de *ladrones!* herhaalde zij tot twee malen toe met eene krijschende stem, en voegde er bij: och, heb medelijden met mij, Sancho!

Zij stond op, deed eenige schreden voorwaarts, maakte eene werktuigelijke beweging en viel magteloos op den grond neder.

— Wat moet dat beteekenen? riep de jongman uit, terwijl hij naar haar toesnelde, ten einde haar op te helpen.

XXI.

Het verhaal van den mayordomo.

Don Sancho maakte zich ernstig ongerust over den toestand, waarin zijne zuster verkeerde, en haastte zich hare dienstboden te roepen, die dan ook terstond kwamen toesnellen. Hij vertrouwde haar aan hunne zorg toe en begaf zich naar het vertrek, dat voor hem in gereedheid gebragt was, terwijl hij hun beval, hem te waarschuwen, zoodra donna Clara zich iets beter gevoelde, al was het ook nog zoo weinig.

Don Sancho de Pennaflor was iemand, die het leven slechts van zijne lichtzijde beschouwde en het dan ook wist te genieten, terwijl hij alle droefheid en zelfs alle verveling van zich afweerde.

Hij behoorde tot een van de aanzienlijkste familiën der Spaansche aristokratie, zou eenmaal de bezitter van een vermogen van omstreeks tien millioenen worden en was bestemd, uit hoofde van zijn naam, later een der hoogste posten te bekleeden en een dier schitterende huwelijken aan te gaan, welke de diplomaten zoo gelukkig maken, daar zij hun vrij spel geven voor hunne politieke kombinatiën. Hij deed dan ook zoo veel mogelijk zijn best om de kloppingen van zijn hart te onderdrukken en de kalmte van zijn leven in geenerlei opzigt door een buitengewonen hartstogt te verstoren.

Kapitein bij het leger, in afwachting van iets beters en om den schijn te hebben dat hij iets deed, was hij zijn vader in de hoedanigheid van adjudant naar Mexico gevolgd, toen deze tot onderkoning van Nieuw-Spanje benoemd was. Maar nog te jong om het leven van zijne ernstige zijde te beschouwen en eerzuchtig te zijn, had hij zich, sedert hij in Amerika gekomen was, met niets anders bezig gehouden dan met het spel en met liefdesgeschiedenissen, hetgeen den hertog zeer tegen de borst stuitte, die, daar hij zijne jeugd reeds lang achter den rug had, niet wilde gedoogen, dat jongelieden offerden aan den afgod, dien hij zelf zoo lang bewierookt had.

Overigens bezat hij een zachtaardig karakter en was pleizierig in den omgang, maar, even als alle Spanjaarden in die dagen en misschien nog in den tegenwoordigen tijd, was hij besmet met vooroordeelen, daar hij de negers en Indianen beschouwde als lastdieren, tot zijn gebruik geschapen, en zich niet verwaardigde, de verachting en de walging, welke hij voor deze onterfde rassen koesterde, te verbergen.

In een woord, don Sancho zag, zoo als dit met zijne geheele familie het geval was, altijd op hen, die boven, maar nooit op hen, die beneden hem geplaatst waren: hij duldde zijns gelijken, maar rigtte een onoverkomelijken slagboom van trots en minachting tusschen zich zelven en zijne minderen op.

Nogtans was er, misschien buiten zijn eigen weten, want wij willen het hem niet als een verdienste toerekenen, te midden

van de koude atmosfeer, waarin hij zich veroordeeld had te leven, een teeder gevoel tot zijn hart doorgedrongen, hetwelk al zijne verhevene theoriën omtrent egoïsme somtijds dreigde omver te werpen.

Dit gevoel was niets anders dan de vriendschap, welke hij aan zijne zuster toedroeg, — een vriendschap, die best voor aanbidding had kunnen doorgaan, zoo hartelijk, zoo ongeveinsd, zoo opregt was zij. Om aan zijne zuster genoegen te doen, zou hij het onmogelijke beproefd hebben; een eenvoudig woord, aan hare lippen ontsnapt, maakte hem gedwee, gehoorzaam als een slaaf; eene begeerte, die zij openbaarde, werd voor hem terstond een bevel, even streng en misschien nog strenger dan wanneer het van den koning van Spanje en de Indiën gekomen was, ofschoon deze trotsche vorst er zich in zijn hoogmoed op beroemde, dat de zon in zijne staten nooit onderging.

Het eerste woord van den graaf, zoodra hij zich alleen in zijne kamer bevond, doet overigens zijn karakter nog beter uitkomen, dan de uitvoerigste beschrijving zou vermogen.

— Ach hemel! riep hij uit, terwijl hij zich met een wanhopig gelaat in een fauteuil liet neêrvallen, ik dacht hier eenige pleizierige dagen door te brengen en moet de klagten van Clara aanhooren en haar troosten. Het is alsof de duivel met die ongelukkige menschen speelt: men zou zeggen, dat zij het er op toeleggen, mij in mijne rust te storen.

Na verloop van bijna drie kwartier kwam eene zwarte slavin hem zeggen, dat donna Clara weder bij hare kennis gekomen was, maar dat zij zich zoo zwak en ongesteld gevoelde, dat zij hem verzocht, haar dien avond niet meer te komen bezoeken.

De jongman was eigenlijk blijde met het verzoek, dat hem door zijne zuster gedaan was, daar het hem ontsloeg van het weder aanknoopen van een gesprek, dat niets aanlokkelijks voor hem had.

— Heel goed! zeide hij tot de slavin, doe mijne groeten aan mijn zuster en zeg, dat men mij hier een souper moet voorzetten; je moet tevens aan den *mayordomo* zeggen, dat ik hem hier verwacht, daar ik hem moet spreken. Nu kan je wel weggaan.

De slavin vertrok en liet hem alleen.

Daarop ging de jonge graaf met den rug in zijn stoel liggen, stak de beenen uit en gaf zich over niet zoozeer aan de een

of andere mijmering, als wel aan dien toestand, welke tusschen waken en slapen in staat, gedurende welken de ziel in onbekende oorden schijnt rond te dolen en dien de Spanjaarden met den naam *siesta* bestempelen.

In dien tusschentijd maakten de slaven de tafel gereed en belaadden haar met de uitgezochtste spijzen, doch wachtten zich wel, hem in zijne mijmeringen te storen.

Weldra echter bragt de geur der schotels, die voor hem geplaatst waren, den jongman tot de werkelijkheid terug; hij kwam overeind, schoof zijn fauteuil bij en zette zich aan tafel.

— Waarom is de *mayordomo* nog niet gekomen? vroeg hij; zou men verzuimd hebben, hem mijne boodschap over te brengen?

— 'k Vraag u wel excuus, sennor! maar de *mayordomo* is op dit oogenblik afwezig, gaf een slaaf onderdanig ten antwoord.

— Afwezig, en om welke reden?

— Hij doet iederen avond de ronde om het huis, maar hij zal wel spoedig terugkomen. Als mijnheer zoo goed wil zijn, een beetje geduld te hebben, dan zal hij hem wel gaauw bij zich zien.

— Het zij zoo, ofschoon ik niets van de noodzakelijkheid van het doen van zulk een ronde begrijp. Er zijn hier toch, denk ik, geen wilde dieren.

— Neen, sennor! Goddank niet.

— Wat beteekenen die voorzorgen dan?

— Zij dienen om de woning tegen de aanvallen der *ladrones* te beveiligen, sennor!

— Al weêr die *ladrones!* riep hij uit, terwijl hij van zijn stoel opsprong; ik geloof zeker, dat het een weddingschap is. Men schijnt elkander dit wachtwoord gegeven te hebben om mij te foppen.

Op dit oogenblik hoorde men buiten het vertrek, waar de jongman zich bevond, sporen op den grond rinkinken.

— Daar is de *mayordomo* al, sennor! zeide een der negers.

— Nu, daar ben ik blij om. Laat hem binnenkomen.

Birbomono kwam binnen, zette zijn hoed af, groette den graaf beleefd en wachtte, totdat deze het woord tot hem zou rigten.

— Zoo, ben je daar eindelijk? zeide de jongman tot hem, ik heb je al een uur geleden laten roepen.

— Dat spijt mij zeer, sennor! maar ik ben eerst op het oogenblik gewaarschuwd.

— Dat weet ik, dat weet ik, heb je al gegeten?

— Nog niet, sennor!

— Welnu, ga daar dan zitten, vlak tegenover mij.

De *mayordomo*, die het hoogmoedig karakter van den graaf kende, aarzelde; hij begreep niets van deze bijzondere nederbuigendheid van zijn kant.

— Ga dan toch zitten, hernam de jongman, wij zijn hier buiten en behoeven dus geen pligtplegingen te maken. Bovendien moet ik eens met je praten.

De *mayordomo* maakte een buiging en nam, zonder er verder iets tegen in te brengen, de plaats, die hem aangewezen was, in.

De maaltijd duurde niet lang, de graaf at, zonder een woord te spreken. Toen hij gedaan had, schoof hij zijn bord weg, dronk een glas water, stak volgens de gewoonte der Spanjaarden een lekkeren cigaar op en gaf er een aan den *mayordomo*.

— Rook, ik vergun het je, zeide hij tot hem.

Birbomono nam deze vergunning met dankbaarheid aan; doch meer en meer verwonderd, kon hij niet nalaten, zich af te vragen, welke reden de graaf kon hebben om zoo vriendelijk jegens hem te zijn.

Toen de tafel afgenomen was, de slaven zich verwijderd hadden en de deur digt gedaan was, bleven de beide mannen alleen.

Het was een heerlijke nacht; eene menigte sterren stond aan het luchtgewelf te prijken; een verkwikkend en koel windje kwam door de groote ramen, die met voordacht opengelaten waren, binnen, eene diepe stilte heerschte daar buiten, en van de plaats, waar de beide mannen zaten, konden zij de donkere massa boomen van het bosch, dat den gezigteinder voor hun oog bedekte, zien.

— Laat ons nu eens met elkander praten, zeide de graaf, terwijl hij een dikke rookwolk uitblies.

— Ja, laat ons praten, sennor! gaf de *mayordomo* ten antwoord.

— Ik heb verscheidene dingen aan je te vragen, Birbomono! Je kent mij, niet waar? Je weet, dat ik altijd doe wat ik zeg en zoowel beloften als bedreigingen volbreng.

— Dat weet ik, sennor!

— Welnu, dit voorop zettende, kom ik zonder verdere inleiding tot de zaak. Ik heb eenige hoogst gewigtige inlichtingen van je te vragen. Op mijne vragen te antwoorden staat niet ge-

lijk met je meesteres te verraden, die mijne zuster is en die ik boven alles lief heb: het is integendeel juist, haar een zijdelingsche dienst te bewijzen. Bovendien zou ik wat jij mij weigerdet te zeggen, spoedig van een anderen kant vernemen, en je zoudt bij gevolg in mijne oogen de goede eigenschap van openhartigheid verliezen. Je begrijpt mij goed, denk ik?

— Volkomen, sennor!

— Wat denk je dus te doen?

— Ik ben met ligchaam en ziel aan uwe familie verknocht, sennor! ik reken het mij dus tot een pligt, naar mijn beste weten te antwoorden op al de vragen, die gij u verwaardigt, mij te doen, overtuigd, dat gij met mij te ondervragen geene andere bedoeling hebt dan mijne meesteres van dienst te zijn.

— Men kan niet beter redeneren, Birbomono! Ik heb altijd gezegd, dat je een schrandere kerel bent: dat antwoord levert mij het bewijs, dat ik mij niet bedrogen heb. Welnu, ik begin, maar laat ons een geregelde orde volgen, en zeg mij eerst, wat er tusschen mijne zuster en haren echtgenoot voorgevallen is, voordat zij hier gekomen is, en welke de redenen zijn, die haar bewogen hebben, de stad Santo-Domingo te verlaten.

— Gij kent den graaf de Bejar y Sousa, den echtgenoot van mevrouw uwe zuster en mijn heer; het is iemand, die niet erg praatachtig van aard is, maar goedhartig en innig verkleefd aan zijne vrouw. Hij beijvert zich, haar altijd haren zin te geven, en laat haar geheel vrij om te leven, zoo als zij verkiest, zonder zich in dit opzigt de minste aanmerking te veroorloven. Te Santo-Domingo leefde de gravin in de volkomenste eenzaamheid en hield zich altijd in hare binnenvertrekken op, waartoe slechts hare bedienden, haar biechtvader en haar geneesheer den toegang hadden. De graaf kwam haar alle morgens en alle avonden bezoeken, bleef omstreeks een kwartier bij haar, sprak over onverschillige dingen en verwijderde zich daarop.

— Nu, dat leven van mijn zuster komt mij toch nog al vrij eentoonig voor. Heeft het lang zoo geduurd?

— Gedurende verscheidene maanden, sennor! en zonder twijfel zou het nog zoo zijn, als er geen gebeurtenis voorgevallen was, die niemand dan ik weet, en die haar aanspoorde, zich hierheen te begeven.

— Zoo, zoo, en wat is die gebeurtenis?

— Ik zal u haar mededeelen, sennor! Op zekeren dag kwam er een schip van onze natie op St. Domingo aan: het was op zijn togt tusschen de eilanden door de *ladrones* overvallen, aan welke het als door een wonder ontsnapt was, terwijl het zich van verscheidenen hunner meester gemaakt had.

— Wacht, ik moet je even wat vragen, zeide de graaf, overeind komende; voordat je verder gaat, moet je mij eens iets naders zeggen omtrent die *ladrones*, waarvan iedereen den mond vol heeft en die niemand kent. Weet jij, wat dat zijn?

— Wel zeker weet ik het, sennor!

— Eindelijk heb ik dan iemand ontmoet, hernam de graaf op een verheugden toon, waarnaar ik al zoo lang verlangd heb; daar je het weet, zal je het mij toch wel zeggen, niet waar?

— Met alle genoegen, sennor!

— Welnu, ik luister naar je.

— Och, dat kan ik u wel in een paar woorden zeggen, sennor!

— Doe het dan maar.

— Ik geloof zelfs, dat het belangrijk voor u zal zijn, dit te weten.

— Des te beter: zeg het mij dan spoedig.

— Die *ladrones* zijn Fransche en Engelsche avonturiers, wier moed aan het ongeloofelijke grenst. In een hinderlaag liggende, te midden der rotsen en zeeëngten, waar onze schepen moeten doorkomen (want zij hebben een verdelgingskrijg aan onze natie gezworen) schieten zij met hunne ellendige praauwen, die half met water gevuld zijn, toe, springen aan boord van het vaartuig, dat zij willen overrompelen, maken er zich meester van en nemen het met zich mede. De schade, door deze *ladrones* aan onze marine toegebragt, is ontzaggelijk; ieder schip, dat door hen aangevallen wordt, kan op weinige uitzonderingen na als verloren beschouwd worden.

— Drommels! dat is een malle zaak, en heeft men niets gedaan om de zee van deze onbeschaamde zeeschuimers te bevrijden?

— Wel zeker, sennor! don Fernando de Toledo, de admiraal der vloot, heeft op bevel des konings het eiland St. Christoffel, de schuilplaats der *ladrones*, uitgeplunderd, hen, die hij magtig kon worden, medegevoerd en geen steen van de koloniën, die zij gesticht hadden, op den anderen gelaten.

— Zoo, zoo, zeide de graaf, terwijl hij zich in de handen wreef, daarmeê was de zaak zeker afgedaan.

— Neen, sennor! en de reden hiervan is deze: verjaagd, maar niet vernietigd, verstrooiden deze *ladrones* zich op andere eilanden. Enkelen hunner kwamen later wel is waar op St. Christoffel terug, maar het grootste gedeelte had zelfs de stoutmoedigheid, een schuilplaats op Hispaniola te gaan zoeken.

— Ja, maar men heeft hen, hoop ik, toch wel verdreven.

— Men heeft het ten minste beproefd, sennor! maar zonder er in te slagen. Sedert dien tijd is het hun gelukt, zich op dat gedeelte van het eiland, hetwelk zij in bezit genomen hebben, staande te houden en weêrstand te bieden aan alle strijdkrachten, die tegen hen afgezonden werden. Dikwijls maken zij zich van belegerden tot belegeraars, dringen tot op de Spaansche grenzen door, verbranden, plunderen en verwoesten al wat zij op hun weg ontmoeten en doen dit met des te meer gemak, daar zij aan onze soldaten een geweldige vrees aanjagen, die, zoodra zij hen zien of slechts hooren, de vlugt nemen, zonder om te kijken. Het is zelfs zoo ver gekomen, sennor! dat de graaf de Bejar, onze gouverneur, zich genoodzaakt gezien heeft, de geweren aan de detachementen, die onze grenzen moeten verdedigen, af te nemen en hen met lange lansen te wapenen.

— Wat? heeft hij hun de geweren afgenomen? En om welke reden? Dat komt mij toch al te ongeloofelijk voor.

— 't Is nogtans heel gemakkelijk te begrijpen, sennor! De soldaten zijn zoo geducht bang voor de *ladrones*, dat zij, als zij zich in de streken, welke door hen bezocht werden, bevonden en bij gevolg vreesden, dat het tot een gevecht zou komen, opzettelijk hunne geweren afschoten om hen met hunne tegenwoordigheid bekend te maken en hen op deze wijze uit te noödigen, zich te verwijderen, hetgeen de *ladrones* dan ook niet nalieten, en als zij dan wisten, waar de soldaten zich ophielden, gingen zij op een andere plaats plunderen, zeker, dat zij niet gestoord zouden worden. 1)

— Dat is waarlijk ongeloofelijk, en vrees je, dat zij zich hier ook zullen vertoonen?

1) Dit is alles streng historisch.

— Zij zijn dezen kant nog niet uitgekomen, maar toch is het goed, zich op hunne komst te wapenen.

— Ik moet erkennen, dat dit zeer voorzigtig is; maar laat ons thans terugkomen op het verhaal, dat je mij deedt, toen ik je in de rede gevallen ben om je deze belangrijke inlichtingen te vragen. Je zeidet dan, dat een Spaansch oorlogschip op St. Domingo aangekomen was, hetwelk verscheidene *ladrones* als gevangenen aan boord had.

— Ja, sennor! maar ik moet hier terstond bijvoegen, dat de *ladrones*, nadat zij gevangen genomen waren, opgehangen zijn.

— Deze maatregel is zeer verstandig.

— Men had hen bewaard om hen hier op het eiland tot een voorbeeld te stellen en hunne medepligtigen schrik in te boezemen; zij werden dus ontscheept en in de gevangenis gezet, om hun daar de strafoefening af te doen wachten. Het was fray Arsenio, aan wien men opdroeg, deze ellendelingen, indien het mogelijk was, met God te verzoenen.

— Een lastig baantje! Maar wie is die fray Arsenio toch?

— Fray Arsenio is de biechtvader der gravin.

— Zoo! Heel goed. Ga voort.

— U moet weten, sennor! dat die *ladrones* uiterst vrome menschen zijn. Zij vallen nooit op een schip aan, zonder vooraf hunne gebeden ten hemel op te zenden, en onder het zingen van het *Magnificat* en andere kerkgezangen enteren zij het. Fray Arsenio had dan ook volstrekt geen moeite om hen hunne godsdienstpligten te doen vervullen. De gouverneur had bepaald, dat deze *ladrones*, opdat zij aan de anderen ten voorbeelde mogten zijn, op de Spaansche grenzen zouden opgehangen worden. Men deed hen dus de gevangenis verlaten, en stevig geboeid reden zij de stad op karren door, bewaakt door een menigte soldaten en omringd door de bevolking, die hen met verwenschingen en bedreigingen overlaadde. Maar de *ladrones* schenen volstrekt geen acht te slaan op deze openbaring van den algemeenen haat; zij waren ten getale van vijf, jong en blijkbaar zeer sterk. Op het oogenblik, waarop de karren, die uit hoofde van de talrijke volksmenigte niet dan langzaam konden voortrijden, zich voor het paleis van den gouverneur bevonden, stonden de *ladrones* allen eensklaps op, hieven een geweldig geschreeuw aan en snelden de straat in. Daarop namen zij de vlugt in het pa-

leis, waarvan zij de wacht ontwapenden, en vervolgens de deur achter zich digtsloten; het was hun gelukt, zonder dat men wist hoe, hunne boeijen te verbreken. Er heerschte eerst een oogenblik van diepe stilte onder de menigte, die over zulk een stoutmoedige daad verbaasd was, maar weldra vatten de soldaten weder moed en begaven zich onbeschroomd naar het paleis; de *ladrones* ontvingen hen met geweerschoten. Het gevecht begon nu van weerszijden met verbittering, maar alle verliezen waren aan den kant der onzen, die onophoudelijk bloot stonden voor de aanvallen der vijanden, wier kogels allen raak waren en telkens verscheidene slagtoffers maakten. Reeds lagen er twintig dooden en even zoo vele gekwetsten op den grond; de soldaten aarzelden, dit moorddadig gevecht voort te zetten, toen de gouverneur, die gewaarschuwd was omtrent hetgeen er voorviel, van zijne officieren gevolgd, in aller ijl kwam toesnellen. Gelukkig voor hem was de graaf niet te huis, toen de *ladrones* zich van zijn paleis meester maakten, maar de gravin was er wel in; en de graaf beefde bij de gedachte, dat zij in handen van deze ellendelingen zou vallen. Hij liet hen opeischen, zich over te geven; zij antwoordden slechts door een kogelregen, die verscheidene personen, welke om den gouverneur heen stonden, doodde en hem zelf in eene ligte mate kwetste.

— Die vermetele schurken! mompelde de graaf. Ik hoop toch, dat zij opgehangen zijn.

— Neen, sennor! Na gedurende twee uren alle strijdkrachten uit de stad in bedwang gehouden te hebben, hebben zij een capitulatie aangeboden, die aangenomen is.

— Hoe? riep de graaf uit, aangenomen? Maar dat is toch wat al te erg!

— En toch is het volkomen waar, sennor! Zij dreigden, dat zij, als men hun niet toestond, zich ongestoord te verwijderen, zich zelven met het paleis in de lucht zouden laten springen, hetgeen de geheele verwoesting der stad ten gevolge zou gehad hebben, en dat zij de gevangenen, die zich in hunne magt bevonden, en de gravin in de eerste plaats, zouden vermoorden. De gouverneur rukte zich de haren van woede uit het hoofd, maar zij deden niets dan lagchen.

— Maar dat zijn geen menschen! riep de graaf uit, terwijl hij van woede stampvoette.

— Neen, sennor! zoo als ik u gezegd heb, zijn het duivels. De officieren van den graaf wisten hem over te halen, de capitulatie aan te nemen; de bandieten eischten, dat de straten, welke zij moesten doortrekken, ontruimd zouden worden; zij lieten paarden voor zich brengen, alsmede twee voor de gravin en een harer dienstboden, die zij in gijzeling wilden houden, totdat zij in veiligheid zouden zijn, en zij verlieten het paleis welgewapend, terwijl zij in hun midden mijne ongelukkige meesteres, die van angst beefde en meer dood dan levend was, meêvoerden. De *ladrones* haastten zich niet, zij reden stapvoets voort, praatten en lachten met elkander, keerden zich vaak om en bleven nu en dan zelfs staan om een blik te werpen op de menigte, die hen op een eerbiedigen afstand volgde. Zij verlieten op deze wijze de stad, maar bleven aan hunne belofte getrouw: twee uren later was de gravin, jegens welke zij zich uiterst beleefd gedragen hadden, weder op den terugweg naar Santo-Domingo, tot aan haar paleis vergezeld door de toejuichingen en de vreugdekreten der bevolking, die haar reeds verloren geacht had. Twee dagen daarna gaf de graaf mij het bevel, mijne meesteres hierheen te vergezellen, want de geneesheeren hadden haar aangeraden, hier eenigen tijd van de hevige gemoedsbewegingen te bekomen, welke zij ongetwijfeld doorgestaan had, terwijl zij in de magt der bandieten was.

— En sedert je komst op den *hatto* is er, denk ik, niets bijzonders voorgevallen.

— Ja, sennor! en juist daarom heb ik u reeds in den aanvang gezegd, dat ik alleen met de gebeurtenis bekend ben, die een verandering in de levenswijze mijner meesteres te weeg gebragt heeft. Een der *ladrones* had met haar, voordat zij hen verliet, een langdurig gesprek gehouden, een gesprek, waar ik wel is waar niet digt genoeg bij was om te hooren wat hij haar zeide, maar toch digt genoeg om te oordeelen over de belangstelling, welke het haar inboezemde, en over den indruk, dien het op haar maakte; ik had mijne meesteres gevolgd, vast besloten, haar niet te verlaten en haar, als het noodig mogt zijn, met levensgevaar te redden.

— Daardoor heb je een blijk gegeven, dat je een trouw dienaar bent, Birbomono! ik dank je er wel voor.

— Ik heb niets dan mijn pligt gedaan, sennor! Zoodra de

ladrones mijne meesteres vrijgelaten hadden, was ik naar haar toegegaan en had haar op haren terugtogt naar de stad vergezeld. Eenige dagen na onze aankomst alhier, trok mijne meesteres manskleêren aan, verliet, zonder dat iemand het wist, den *hatto*, alleen vergezeld door mij en fray Arsenio, die haar niet had willen verlaten, en bragt ons bij eene onbewoonde baai op de kust, waar een der *ladrones* ons opwachtte. Deze man had weder een langdurig onderhoud met mijne meesteres, deed ons daarop in een praauw stappen en bragt ons aan boord van een Spaanschen brigantijn, die in het gezigt der kust kruiste. Ik vernam later, dat deze brigantijn door fray Arsenio, op last van mijne meesteres, gehuurd was. Zoodra wij aan boord van dit vaartuig waren, koos dit het ruime sop en vertrok met ons, terwijl de *ladron* in zijne praauw naar het land terugkeerde.

— Och kom! viel de jongman hem met heftigheid in de rede, nu wil je mij wat op de mouw spelden, Birbomono!

— Sennor! ik zeg u de waarheid, zoo als gij mij verzocht hebt, zonder er iets bij te voegen of af te laten.

— Welnu, ik zal je dan maar gelooven, maar dit is alles zoo zonderling, dat het haast niet kan gebeurd zijn.

— Moet ik hier eindigen, sennor! of mijn verhaal voortzetten?

— Ga in 's hemels naam voort! Misschien zal er uit dien chaos eenig licht voortkomen.

— Onze brigantijn begon langs de eilanden te zeilen op het gevaar af, door de *ladrones* ingepalmd te worden, maar door een onbegrijpelijk wonder gelukte het aan het schip, onbemerkt voort te zeilen, zoodat het in acht dagen een eiland in den vorm van een berg bereikte, dat, geloof ik, Newis heet en slechts door een naauw kanaal van St. Christoffel gescheiden is.

— Doch naar hetgeen je mij zelf gezegd hebt, is St. Christoffel de schuilplaats der *ladrones*.

— Ja, graaf! dat is ook zoo. De brigantijn kwam niet voor anker, maar bleef op eenigen afstand van het eiland kruisen. Men zette ons, mijne meesteres, den monnik en mij met een kleiner vaartuig op het eiland af. Maar toen de gravin den voet op den vasten wal zette, wendde zij zich tot mij, gaf mij door een blik te kennen, dat ik in de praauw moest blijven, en zeide tot mij, terwijl zij mij een papier ter hand stelde:

»Daar heb je een brief; je moet dien naar St. Christoffel overbrengen; daar moet je onderzoek doen naar een beroemd opperhoofd der *ladrones*, wiens naam Montbarts is. Je moet je hem laten aanwijzen, je moet hem aanspreken en je moet hem dit briefje zelf overhandigen. Vertrek: ik maak staat op je getrouwheid.'' Wat zou ik doen? Gehoorzamen, niet waar, sennor? De matrozen der praauw bragten mij, alsof zij het afgesproken hadden, naar St. Christoffel, waar ik, zonder gezien te worden, aan land stapte; ik was gelukkig genoeg, dien Montbarts te ontmoeten en hem den brief ter hand te stellen; vervolgens maakte ik mij weg; de praauw, die mij gewacht had, bragt mij naar Newis terug; de sennora bedankte mij. Bij het ondergaan der zon kwam Montbarts op Newis aan, hij praatte bijna een uur lang met den monnik, terwijl donna Clara zich in een tent verborgen hield; vervolgens verwijderde hij zich. Eenige oogenblikken daarna gingen de gravin en fray Arsenio weder aan boord van den brigantijn, die ons behouden op Hispaniola terugbragt. De monnik bleef in het Fransche gedeelte van het eiland, om welke reden weet ik niet. Mijne meesteres en ik stapten dadelijk aan land en keerden naar den *hatto* terug, waar wij eerst sedert tien dagen aangekomen zijn.

— En vervolgens? vroeg de graaf, toen hij zag, dat de *mayordomo* zweeg.

— Nu is mijn verhaal uit, sennor! antwoordde hij. Sedert dien tijd heeft donna Clara zich in hare vertrekken opgesloten en heeft niets de eentoonigheid van ons leven verstoord.

De graaf stond op, zonder te antwoorden, deed een paar stappen door het vertrek en wendde zich vervolgens tot Birbomono met de woorden:

— Goed, *mayordomo!* ik dank je wel. Zwijg over dat alles. Je kunt je nu wel verwijderen, maar denk er aan, dat niemand in huis het gewigt van het gesprek, dat wij met elkander gehad hebben, moet kunnen vermoeden.

— Ik zal zwijgen als het graf, sennor! antwoordde de *mayordomo* en verwijderde zich na een eerbiedigen groet.

— Het is blijkbaar, mompelde de jongman, zoodra hij alleen was, dat er achter deze geschiedenis een verschrikkelijk geheim schuilt, waarvan mijne zuster mij naar alle waarschijnlijkheid de helft op mij wil doen nemen! Ik ben, vrees ik, in een hin-

derlaag gevallen. Wel drommels! waarom heeft Clara mij niet rustig te Santo-Domingo laten blijven?

XXII.

Eene ontmoeting op weg.

Den volgenden dag scheen donna Clara, zoo al niet geheel bekomen van de gemoedsbeweging, waaraan zij den vorigen avond ter prooi geweest was, dan toch in een gunstiger toestand te verkeeren dan haar broeder na de bezwijming, waarvan hij getuige geweest was, had durven hopen.

Nogtans werd door geen van beiden eenige zinspeling op het gesprek van den vorigen avond gemaakt. Ofschoon donna Clara er zeer bleek en vooral zeer zwak uitzag, deed zij zich vrolijk en opgeruimd voor; dit ging zelfs zoo ver, dat zij, op den arm van haren broeder leunende, een kleine wandeling in den tuin deed.

Maar deze liet zich daardoor niet misleiden: hij begreep, dat zijne zuster er spijt van had, dat zij al te vrijmoedig tot hem gesproken had, en hem omtrent haren toestand wilde misleiden door eene vrolijkheid voor te wenden, die verre van haar was. Nogtans liet hij niets daarvan blijken, en toen de grootste hitte van den dag voorbij was, gaf hij voor, lust te hebben, de omliggende landstreek te bezoeken, ten einde aan zijne zuster een weinig vrijheid te geven. Hij nam zijn geweer, steeg te paard en verliet den *hatto* in gezelschap van den *mayordomo*, die hem aangeboden had, hem op zijn togtje tot gids te dienen.

Donna Clara drong er slechts flaauw op aan, dat hij t' huis zou blijven, daar zij eigenlijk blijde was, eenige uren alleen te kunnen zijn.

De jongman verwijderde zich terstond en galoppeerde met eene koortsachtige gejaagdheid voort. Hij was in een staat van overprikkeling, waarvan hij zich zelven geen rekenschap gaf; niettegenstaande zijne zelfzucht, stelde hij belang in het ongeluk zijner zuster; zoo veel stille onderwerping verteederde hem ondanks zich zelven, en hij zou zich gelukkig geacht hebben, als hij een weinig vreugde had kunnen storten in dit hart, dat door de smart verteerd werd. Van een anderen kant kwam het

zonderlinge verhaal van den *mayordomo* hem gedurig weder in de gedachten en wekte zijne nieuwsgierigheid in de hoogste mate op. Nogtans zou hij zijne zuster voor geen geld van de wereld omtrent de duistere punten in dit verhaal hebben willen ondervragen of haar alleen maar doen gissen, dat hij met hare betrekking tot de flibustiers van St. Christoffel bekend was.

De beide mannen waren de savanne ingereden, en hadden een geruimen tijd slechts over onverschillige onderwerpen gepraat. Doch daar het den graaf, hoe veel moeite hij er ook toe deed, niet gelukte, de herinnering van hetgeen de *mayordomo* hem verteld had uit zijn geest te verbannen, wendde hij zich op een zeker oogenblik eensklaps tot hem, zeggende:

— A propos, ik heb den biechtvader mijner zuster nog niet gezien. Hoe heet hij ook weêr?

— Fray Arsenio, sennor! het is een Franciscaner monnik.

— Juist, fray Arsenio. Maar waarom houdt hij zich toch zoo schuil?

— Om een zeer goede reden, sennor! een reden, die ik gisteren avond reeds de eer heb gehad, u meê te deelen.

— 't Is mogelijk, ik zal het niet ontkennen, maar dat alles is reeds zoo verward in mijn geest, zeide hij met eene voorgewende onverschilligheid, dat ik mij niet meer herinner, wat je mij daaromtrent gezegd hebt. Je zult mij dus genoegen doen, het nog eens te herhalen.

— Dat is gemakkelijk te doen, sennor! Fray Arsenio heeft ons op het oogenblik, waarop wij ons ontscheept hebben, verlaten en zich sedert niet meer op den *hatto* vertoond.

— Dat is zonderling, en donna Clara schijnt niet ongerust of boos over zijn lang wegblijven te zijn.

— Volstrekt niet, sennor! De sennora spreekt nooit over fray Arsenio en vraagt niet meer, of hij al dan niet teruggekomen is.

— 't Is vreemd, mompelde de jongman bij zich zelven, wat zou die geheimzinnige afwezigheid toch te beteekenen hebben?

Hierop brak de graaf het gesprek eensklaps af en begon weder te jagen. Zij hadden den *hatto* al sedert eenige uren verlaten en zich ongemerkt op een vrij grooten afstand daarvan verwijderd. De zon daalde reeds naar den gezigteinder en de graaf maakte zich gereed, den terugtogt te ondernemen, toen zich eensklaps een geweldig gedruisch van brekende takken deed

hooren in het bosch, waarvan zij slechts door eenige struiken en eenig hakhout gescheiden waren. Zij keken op en zagen verscheidene stieren, die de savanne inholden, voortgejaagd door een twaalftal brakken, die hen blaffende achterna liepen.

De stieren, die omstreeks acht in getal waren, renden als een stormwind op weinige schreden van den graaf voorbij, wien deze onverwachte verschijning zoozeer verwonderde, dat hij een oogenblik onbewegelijk bleef staan, niet wetende wat hij zou doen.

De wilde dieren werden aldoor voortgejaagd door de brakken, die hen niet met rust lieten. Eensklaps keerden zij zich om en schenen het bosch weder in te willen gaan op dezelfde plaats, waar zij er uitgekomen waren; maar naauwelijks hadden zij zich in die rigting terugbegeven, of een geweerschot deed zich hooren en een stier, die in den kop getroffen was, tuimelde op den grond.

Op hetzelfde oogenblik kwam er een man uit het bosch te voorschijn en begaf zich naar het dier, dat onbewegelijk op den grond lag, half onder het hooge gras verborgen. Hij scheen de beide Spanjaarden niet op te merken, maar liep met groote stappen voort, terwijl hij zijn lang geweer weder laadde, waarvan hij zich naar alle waarschijnlijkheid met zoo veel behendigheid bediend had.

Dit jagttooneel had zich in korteren tijd toegedragen dan wij noodig gehad hebben om het te beschrijven, zoodat don Sancho nog niet van zijne verwondering bekomen was, toen de *mayordomo* zich naar hem vooroverboog en hem met een zachte en door schrik afgebroken stem in het oor fluisterde:

— Sennor! gij wildet een *ladron* zien, welnu, kijk dien man dan maar eens goed aan, want dat is er een.

Don Sancho had meermalen blijken gegeven van een onversaagden moed. Toen zijne eerste verwondering voorbij was, werd hij zich zelven weder geheel meester en herkreeg al zijne koelbloedigheid.

Na zich vaster in den zadel gezet te hebben, reed hij stap voets naar den onbekende toe en staarde hem nieuwsgierig aan.

Het was iemand, die nog jong was, eene middelmatige lengte bezat, maar wel gemaakt en forsch gebouwd mogt heeten. Zijne regelmatige, krachtige en schoone gelaatstrekken tuigden van stoutmoedigheid en schranderheid; koude en warmte, regen

en zonneschijn, waaraan hij zonder twijfel reeds sedert een geruimen tijd blootgesteld geweest was, hadden aan zijn gelaat een bruinachtigen tint gegeven. Ofschoon hij zijn baard geheel liet groeijen, was deze toch vrij kort afgesneden.

Zijne kleeding was hoogst eenvoudig en bestond uit twee hemden, uit een lange broek en een schanslooper, alles van grof linnen, maar zoozeer met bloed- en vetvlekken bemorst, dat het onmogelijk was, de oorspronkelijke kleur daarvan te onderkennen. Hij droeg een lederen gordel. Aan den eenen kant daarvan hing een koker van krokodillenvel, waarin vier messen en een dolk staken, en aan den anderen een groote uitgeholde kalabas, die met was digt gemaakt en met kruid gevuld was, alsmede een leêren zak, waarin zich kogels bevonden. Hij droeg in een bandelier een kleine tent van dun katoen, zoo digt mogelijk in elkander gerold, en als schoeisel een soort van laarzen, van ongelooid stierenvel vervaardigd. Zijn vrij lang haar kwam hier en daar uit een bonte muts te voorschijn, die zijn hoofd bedekte en van voren van een vizier voorzien was.

Aan den vreemden vorm van zijn geweer, waarvan de loop eene lengte van vier en een halven voet had, was het gemakkelijk te zien, dat dit wapen uit de fabriek van Brachie te Dieppe kwam, die met Gélin te Nantes de eenige was, welke wapenen voor de avonturiers vervaardigde.

Het voorkomen van dezen man, die zoo gewapend en gekleed was, had werkelijk iets ontzagwekkends en geduchts.

Men gevoelde zich onwillekeurig tegenover een krachtig man geplaatst, die een sterk gestel had, gewoon was, slechts op zich zelven te steunen, en dien een gevaar, hoe groot het ook wezen mogt, niet kon verschrikken of doen ontstellen.

Terwijl hij naar den stier toeging, had hij een zijdelingschen blik op de beide jagers geworpen, en vervolgens, zonder zich verder met hen te bemoeijen, zijne brakken en speurhouden gefloten, die de vervolging der stieren terstond opgegeven en zich gedwee rondom hem geschaard hadden. Daarop had hij een mes uit zijn koker getrokken en was het dier, dat aan zijne voeten lag, beginnen te villen.

Op dit oogenblik kwam de graaf naar hem toe.

— Zeg eens, vroeg hij aan hem op een barschen toon, wie ben je en wat doe je hier?

De boekanier, want het was er werkelijk een, hief het hoofd op, keek den man, die zich op zulk een barschen toon tot hem rigtte, met een uitdagend gezigt aan en haalde de schouders verachtelijk op.

— Wie ik ben? gaf hij ten antwoord. Zoo als je ziet, ben ik een boekanier. Wat ik doe? Ik vil een stier. Wat heb je mij nog meer te zeggen?

— Maar met welk regt veroorloof je je, op mijn grondgebied te jagen?

— Zoo, is deze landstreek van jou? Dat doet mij heel veel pleizier. Welnu, ik jaag hier, omdat ik het verkies. Als je daar geen vrede meê neemt, dan kan ik het niet helpen, mijnheer!

— Wat moet dat beteekenen? hernam de graaf uit de hoogte, hoe durf je zulk een toon tegen mij aannemen?

— Omdat ik het verkies, gaf de boekanier ten antwoord, terwijl hij zich eensklaps oprigtte, zet je reis voort en neem een goeden raad van mij aan: als je niet wilt, dat je ribben binnen vijf minuten gebroken zijn, laat je dan evenmin met mij in, als ik mij met jou bemoei en laat mij mijne bezigheden voortzetten.

— Dat zal niet gebeuren, antwoordde de jongman met heftigheid, de grond, dien je zoo onbeschaamd bezoedelt, behoort aan mijne zuster, donna Clara de Bejar; ik zal niet gedoogen, dat hij ongestraft betreden wordt door deugnieten van jou soort. Maak je gaauw weg, kerel! of anders....

— Anders? herhaalde de boekanier, wiens oogen vlammen schoten, terwijl de *mayordomo*, die een hevig tooneel voorzag, zich voorzigtigheidshalve achter den graaf verschool.

Wat dezen betreft, hij was kalm en onbewegelijk voor den boekanier blijven staan, vast besloten, een krachtigen aanval op hem te doen, als hij het minste verdachte gebaar bij hem opmerkte. Maar tegen alle verwachting aan werd de dreigende blik van den avonturier eensklaps weder kalm; zijne gelaatstrekken namen hunne gewone uitdrukking weder aan, en hij hernam op een toon, die bijna vriendelijk mogt heeten:

— Mag ik je wel eens vragen, welken naam je daar genoemd hebt?

— Dien van de eigenares dezer savanne.

— Dat weet ik wel, zeide de avonturier lagchende; maar hoe luidt die naam? Zeg hem mij nog eens.

— Als je dien weten wilt, kerel! dan zal ik je hem nog eens zeggen, zeide de jongman op een toon van minachting, want hij meende te bemerken, dat zijn tegenstander geen lust had om den twist, die tusschen hen ontstaan was, door middel van een gevecht te beslissen; de naam, dien ik genoemd heb, is donna Clara de Bejar y Sousa....

— En zoo voorts, viel de boekanier hem lagchende in de rede, die drommelsche *gavachos* hebben zoo veel namen als er dagen in het jaar zijn. Komaan, laat ons niet boos op elkander zijn, jonge kemphaan! voegde hij er bij, toen hij den blos zag, dien de uitdrukking, door hem gebezigd, op het gelaat van den graaf verspreid had; wij zijn er misschien digter aan toe om goede vrienden met elkander te worden dan je wel denkt. Wat zou je er bij winnen, als je met mij vocht? Niets, en je zoudt er integendeel veel bij kunnen verliezen.

— Ik begrijp niet wat je bedoelt, hernam de jongman droogjes, maar ik hoop, dat je je nader zult verklaren.

— Dat zal niet lang duren, zoo als je wel zien zult, zeide de ander nog altijd op een spotachtigen toon.

Daarop keerde hij zich naar het bosch, bragt zijne handen naar den mond in den vorm van een spreektrompet en riep:

— Heidaar, Olonner!

— Wat is er? antwoordde terstond daarop een man, die door de digtheid van het bosch, waarin hij zich verscholen hield, onzigtbaar was.

— Kom eens hier! hernam de boekanier, ik geloof, dat ik hier je man gevonden heb.

— Zoo, antwoordde de Olonner, die nog altijd onzigtbaar bleef, dat zullen wij eens zien!

De jonge graaf wist niet, wat hij denken moest van dit nieuwe voorval, dat eene geheele verandering in de zaak scheen te zullen brengen. Hij vreesde, dat hij door deze half wilde mannen duchtig beet zou genomen worden, en aarzelde, of hij aan den toorn, die in zijn binnenste kookte, lucht zou geven, dan wel de gevolgen van de komst van een tweeden persoon geduldig afwachten; maar een heimelijk voorgevoel spoorde hem aan, zich te bedwingen en voorzigtig te werk te gaan met

deze mannen, die volstrekt niets kwaads tegen hem in den zin schenen te hebben, en die zich wel is waar wat ruw en barsch, maar toch vriendschappelijk ten opzigte van hem gedroegen.

In een oogenblik kwam de Olonner te voorschijn. Hij droeg dezelfde kleeding als de boekanier, ging terstond naar hem toe en vroeg, zonder zich om de beide Spanjaarden te bekommeren, wat hij van hem wilde, terwijl hij de huid van een wilden stier, dien hij op de schouders droeg, op het gras neêrwierp.

— Heb je mij niet van een brief gesproken, dien Luiwammes je van morgen door bemiddeling van O-mo-poea heeft doen toekomen? vroeg de boekanier.

— Dat is zoo, Poleter! ik heb je daarvan gesproken, antwoordde hij, en wij zijn zelfs overeengekomen, dat jij, die met dit land bekend bent, mij den weg zoudt wijzen naar den persoon, aan wien ik dien brief moet ter hand stellen.

— Welnu, vriend! als je wilt, kan je dit terstond doen, hernam de Poleter, terwijl hij met den vinger naar don Sancho wees; daar heb je, zoo als hij ten minste zegt, de eigen broeder van den persoon in kwestie.

— Och kom! zeide de Olonner, terwijl hij een doordringenden blik op den jongman sloeg, is dat die mooije mosch?

— Ja, zoo als hij ten minste zegt, want je weet, dat de Spanjaarden zulke aartsleugenaars zijn, dat men hen nooit op hun woord kan gelooven.

Don Sancho kreeg een kleur van verontwaardiging.

— Wat heeft je het regt gegeven, aan mijne opregtheid te twijfelen? vroeg hij.

— Tot dusverre niets: ik heb dan ook niet bepaaldelijk het oog op jou, ik spreek in het algemeen.

— Dus, zeide de Olonner tot hem, ben je de broêr van donna Clara de Bejar, de eigenares van den *Hatto* del Rincon?

— Ik zeg het je nog eens, ja, ik ben haar broêr.

— Maar hoe kan je mij dat bewijzen?

De jongman haalde de schouders op en zeide:

— Wat kan het mij schelen, of je mij gelooft of niet?

— Dat is wel mogelijk, maar mij kan het veel schelen, daaromtrent zekerheid te hebben. Ik ben belast met de overbrenging van een brief aan deze dame en ik wil mij graag goed van dien last kwijten.

— Geef mij dezen brief dan maar en laat de zaak daarmeê afgedaan zijn: ik zal dien zelf aan haar overbrengen.

— Dat kan je begrijpen, zeide de pandeling spottende, dat ik dien brief zoo maar aan je zou overgeven, en hij barstte in een schaterend gelach uit, waarmede de Poleter terstond instemde.

— Die Spanjaarden kunnen zich mooi voordoen, zeide de boekanier.

— Loop dan naar den drommel met je brief, riep de jongman toornig uit. Wat kan het mij schelen, al woû je dien ook houden?

— Komaan, komaan, laat ons geen standjes met elkander zoeken, hernam de Olonner op een verzoenenden toon, er is misschien wel een middel om de zaken tot algemeen genoegen te schikken; ik ben niet zoo zwart als ik er wel uitzie, en ik heb goede bedoelingen, maar ik wil mij niet laten foppen, begrijp je?

De jongman durfde, ofschoon hij blijkbaar graag van de avonturiers wilde afkomen, het gesprek niet met hen afbreken; deze brief kon van zeer veel gewigt zijn, en zijne zuster zou het hem ongetwijfeld nooit vergeven, als hij in deze omstandigheid zoo onbezonnen te werk gegaan was.

— Welnu, zeide hij, spreek op, maar gaauw wat, want het is al laat, en ik ben ver van den *hatto* af, waar ik vóór den ondergang der zon terug wil zijn, ten einde mijne zuster niet noodeloos ongerust te maken.

— Je bent een broêr uit duizenden, antwoordde de pandeling met een spottenden glimlach. Ziehier wat ik je wil voorstellen: zeg aan de dame in kwestie, dat de pandeling van Montbarts belast is, haar een brief ter hand te stellen, en dat zij, als zij dien wil hebben, hem zelf maar moet komen halen.

— Wat? Hem zelf komen halen? En waar van daan?

— Natuurlijk hier van daan! De Poleter en ik zullen hier ter plaatse een boekan opslaan; wij zullen deze dame morgen den ganschen dag afwachten; wat ik je voorstel is, dunkt mij, al heel eenvoudig en gemakkelijk.

— En denk je dan, antwoordde hij op een schertsenden toon, dat mijn zuster zich zal willen inlaten met zulk een ellendigen avonturier, als jij bent? Och kom! je bent gek!

— Dat denk ik toch niet: ik doe je maar een voorstel, en het staat natuurlijk aan jou, het aan te nemen of te verwerpen. Wat den brief betreft, zij zal hem slechts krijgen, als zij hem zelf komt halen.

— Waarom ga je niet met mij naar den *hatto* meê? Dat zou, dunkt mij, veel eenvoudiger zijn.

— Dat is wel mogelijk; en ik was dit dan ook eerst van plan, maar ik ben van gedachten veranderd. Dus moet je maar weten wat je doet.

— Mijn zuster heeft te veel gevoel van eigenwaarde dan dat zij hierheen zou willen gaan. Ik houd mij stellig overtuigd, dat zij dit voorstel met verontwaardiging van de hand zal wijzen.

— Probeer het maar eens. Je zoudt je wel eens kunnen vergissen, zeide de pandeling met een spottenden glimlach, wie weet altijd, hoe de vrouwen ergens over denken!

— Welaan, om een gesprek te bekorten, dat mij reeds veel te lang geduurd heeft, zal ik haar mededeelen wat je mij verteld hebt. Overigens kan ik je wel zeggen, dat ik haar sterk zal afraden, hierheen te gaan.

— Doe wat je wilt: dat kan mij niet schelen; maar bedenk wel, dat, als zij plan heeft om hier te komen, en dat denk ik wel, al je redeneringen je niets hoegenaamd zullen baten.

— Dat zullen wij eens zien.

— Vergeet vooral niet, haar te zeggen, dat deze brief van Montbarts is.

Gedurende dit gesprek hield de Poleter, daar het hem volstrekt geen belang inboezemde, zich met die onverschilligheid, welke aan boekaniers eigen is, bezig met het afsnijden van palmtakken en het in den grond slaan van paaltjes voor de tent, welke voor dien nacht zou uitgespannen worden.

— Je ziet, vervolgde de pandeling, dat mijn kameraad al een begin gemaakt heeft. Vaarwel dus, tot morgen, ik heb geen tijd om langer met je te spreken; ik moet hem helpen in het opslaan van den boekan.

— Ga je gang, maar ik ben overtuigd, dat je je bedriegt, als je rekent op den goeden uitslag der zending, waarmeê ik mij wel wil belasten.

— Nu, dat zal je wel zien, spreek er maar eens met de sennora over. Maar nog één woord, pas op, dat je ons niet verraadt.

De jongman verwaardigde zich niet antwoord te geven, hij haalde de schouders verachtelijk op, wendde zijn paard en sloeg in galop den weg naar den *hatto* weder in, terwijl hij door den *mayordomo* op den voet gevolgd werd.

Toen hij een tijd lang voortgereden had, sloeg hij een blik achterwaarts; het geraamte der tent stond reeds in elkander en, zoo als de Olonner gezegd had, hielden de beide boekaniers zich werkelijk bezig met het opslaan van hunnen boekan, zonder zich verder in te laten met de Spanjaarden, die zonder twijfel in de omstreken rondzwierven.

Daarop reed hij diep in gepeinzen verzonken in de rigting van den *hatto* voort.

— Welnu, sennor! zeide de *mayordomo* na verloop van eenige oogenblikken tot hem, nu heeft u *ladrones* gezien. Wat zegt u er nu wel van?

— Het zijn ruwe kerels, antwoordde hij, lompe en onverzettelijke karakters, maar openhartig en betrekkelijk opregt, ten minste van hun standpunt beschouwd.

— Ja, ja, u heeft gelijk, sennor! Zij breiden zich dan ook met den dag verder uit, en als men hen laat begaan, zal het eiland hun eindelijk geheel toebehooren, vrees ik.

— Nu, zoo ver is het nog niet gekomen, zeide hij met een glimlach.

— Vergeef mij, sennor! dat ik die vraag tot u rigt, maar denkt u tegen de sennora over deze ontmoeting te spreken?

— Ik had er wel vrij van willen zijn; na hetgeen je mij echter gezegd hebt omtrent hetgeen er tusschen mijne zuster en deze mannen voorgevallen is, zou mijn stilzwijgen misschien zeer ernstige gevolgen voor haar kunnen hebben. Het is, geloof ik, beter, dat ik haar ronduit zeg, wat er van de zaak is. Zij moet dan maar weten, hoe zij zich hierin te gedragen heeft.

— Ik geloof, dat u gelijk heeft, sennor! De sennora heeft er misschien veel belang bij, den inhoud van dezen brief te kennen.

— Welnu, dan zal ik er haar in 's hemels naam maar over spreken.

De avond was reeds sedert een uur gevallen, toen zij den *hatto* bereikten.

Zij zagen tot hunne verwondering eene groote bedrijvigheid rondom het huis. Verscheidene vuren, die in de vlakte ont-

stoken waren, verspreidden een helderen gloed in de duisternis. Toen de graaf digterbij kwam, bemerkte hij, dat deze vuren waren aangestoken door soldaten, die daar hun bivouac opgeslagen hadden.

Een vertrouwd dienaar stond den graaf reeds op te wachten. Zoodra hij dezen zag, stelde hij hem verscheidene brieven ter hand, die voor hem gekomen waren, en verzocht hem, zich terstond naar de sênnora te begeven, die hem met ongeduld wachtte.

— Wat is hier nu weêr te doen? vroeg hij.

— Twee detachementen soldaten zijn bij het ondergaan der zon hièr aangekomen, sennor! antwoordde de dienaar.

— Zoo, zeide hij, terwijl hij de wenkbraauwen even fronste, zeg aan mijne zuster, dat ik in een oogenblik bij haar zal zijn.

De bediende maakte eene buiging en verwijderde zich. De graaf stapte van zijn paard af en begaf zich naar het vertrek van donna Clara, terwijl hij alles behalve op zijn gemak was over de onverwachte aankomst van die troepen op eene plaats, waar hunne tegenwoordigheid, naar het hem voorkwam, geheel noodeloos was.

XXIII.

Verwikkelingen.

Wij moeten onze lezers thans eenigzins nader bekend maken met een der personen, die tot dusverre slechts eene zeer ondergeschikte rol in dit verhaal gespeeld heeft, maar die zich, zoo als dit dikwijls gebeurt, door de omstandigheden gedwongen zag, voor eenige oogenblikken eene eerste plaats daarin in te nemen.

Wij hebben het oog op den graaf don Stenio de Bejar y Sousa, een Spaanschen grande van de eerste klasse, *caballero cubierto*, gouverneur van het eiland Hispaniola, namens Zijne Majesteit Filips IV, koning van Spanje en der Indiën, en echtgenoot van donna Clara de Pennaflor.

Graaf don Stenio de Bejar was een echt Spanjaard uit den

tijd van Karel V, deftig, gemaakt, vervuld van hoogmoed en zelfgenoegzaamheid, die altijd een hooge borst zette, wanneer hij zich verwaardigde te spreken, hetgeen slechts zelden gebeurde, niet uit gebrek aan verstand, want hij was alles behalve dom, maar uit minachting van de andere menschen, die hij nooit aankeek, zonder dat een verachtelijk glimlachje hem om de lippen speelde.

De graaf was lang van persoon en welgemaakt; hij had deftige manieren en sprekende gelaatstrekken, en mogt een der meest begaafde *caballeros* van het Spaansche hof heeten, dat te dien tijde trouwens eene groote menigte daarvan bezat.

Zijn huwelijk met donna Clara was voor hem eigenlijk een middel geweest tot de bevrediging zijner eerzucht, maar langzamerhand gedwongen, het schoone gelaat van haar, met welke hij getrouwd was, te bewonderen, haren vriendelijken blik op zich te zien rusten en het liefelijk geluid harer stem in zijne ooren te hooren klinken, was hij langzamerhand verliefd op haar geraakt, maar verliefd tot krankzinnig wordens toe. Even als bij alle menschen, die gewoon zijn, hunne gevoelens in hun hart te verbergen, was de liefde, die hij aan donna Clara toedroeg, des te hartstogtelijker, daar zij zich niet naar buiten openbaarde en in het hart van den ongelukkigen edelman besloten bleef, die de wanhopige overtuiging in zich omdroeg, dat zij nooit zou beantwoord worden door haar, die er het voorwerp van was. Alle pogingen, door don Stenio aangewend om zich de liefde zijner vrouw te verwerven, waren door deze zoo beslissend van de hand gewezen, dat hij eindelijk besloten had, zich verder van al dergelijke pogingen te onthouden.

Maar, even als alle versmade minnaars, had de graaf, die niet alleen minnaar, maar ook echtgenoot was, daar hij te zeer van zijne verdiensten overtuigd was, dan dat hij deze mislukking aan zich zelven zou toegeschreven hebben, in zijne omgeving gezocht naar den gelukkigen mededinger, die hem het hart zijner vrouw ontstal.

Natuurlijk was het den graaf niet gelukt, dien mededinger te ontdekken, daar deze dan ook slechts in zijne verbeelding bestond, hetgeen eene jaloezij had doen ontstaan, des te heviger, daar zij, niet wetende aan wien zich te betoonen, zich aan iedereen deed blijken.

De graaf was dus jaloersch, niet als een Spanjaard, want over het algemeen zijn de Spanjaarden, wat men ook van hen moge zeggen, niet door deze dwaze ziekte aangetast, maar als een Italiaan, en deze jaloezij was voor hem een des te grooter bron van kwelling, daar hij haar evenmin als zijne liefde kon uiten. Uit vrees, dat hij zich belagchelijk zou maken, was hij genoodzaakt, deze zorgvuldig in zijn hart te verbergen.

Toen de hertog de Pennaflor, dank zij zijn invloed — gelijk dit reeds bepaald was vóór zijn huwelijk met donna Clara, van wier vroegere verbindtenis met den graaf de Barmont hij niets wist — tot onderkoning van Nieuw-Spanje benoemd was en de graaf zelf het bestuur over het eiland Hispaniola verkregen had, had hij een gevoel van onuitsprekelijke blijdschap; hij hield zich overtuigd, dat zijne vrouw — wanneer zij in Amerika van hare vrienden en bloedverwanten gescheiden en genoodzaakt zou zijn, afgezonderd te leven en bij gevolg voor zijn invloed te zwichten — er uit verveling toe zou komen, zijne liefde met wederliefde te beantwoorden of haar althans niet van zich te wijzen. En op de eilanden had hij ook geen vrees voor medeminnaars te koesteren te midden van eene half wilde bevolking, die door een geheel anderen hartstogt dan de liefde gedreven werd, en wel door de zucht naar goud.

Helaas! Ook ditmaal bedroog hij zich weder. Donna Clara gaf hem wel is waar, evenmin als in Spanje, een voorwendsel tot jaloezij, maar hij slaagde er niet beter in, zich hare liefde te verwerven. Van den eersten dag hunner aankomst op St. Domingo gaf zij hare begeerte te kennen, alleen en afgezonderd te leven, ten einde zich geheel aan godsdienstige oefeningen te wijden, en tegen wil en dank was de graaf wel genoodzaakt, al had hij er ook nog zoo veel op tegen, te zwichten voor een besluit, dat onherroepelijk door haar genomen was.

Hij onderwierp er zich dan ook aan; maar nogtans was zijne jaloezij niet uitgebluscht: zij smeulde slechts onder de asch en een enkele vonk zou voldoende zijn om haar helderder en verschrikkelijker te doen opflikkeren.

Met dat al was het leven, dat de graaf op St. Domingo leidde, niettegenstaande deze kleine verdrietelijkheid, zoo aangenaam mogelijk. Hij bezat als gouverneur eene onbeperkte magt en zag iedereen voor zijn wil buigen, behalve zijne vrouw, de

eenige, die hij zoo gaarne aan zich had willen onderwerpen. Hij zag zich omringd door vleijers en gedroeg zich als heer en meester ten opzigte van allen, die hem omgaven; bovendien, hetgeen alles behalve verwerpelijk was, verzekerde zijn ambt hem aanzienlijke inkomsten, die zijne fortuin snel deden aangroeijen, waarin zekere dwaasheden, welke hij gedurende het eerste gedeelte zijner jeugd begaan had, een vrij groote bres geschoten hadden. Hij deed zijn best, deze verliezen zoo spoedig mogelijk te boven te komen, zoodat hij ze niet alleen geheel en al deed verdwijnen, maar ook niet liet onderstellen, dat hij ze ooit geleden had.

Nogtans was het den graaf langzamerhand gelukt, zijne liefde wel niet te bedwingen, maar toch in slaap te wiegen; hij had zich van den eenen hartstogt bediend om daarmede een anderen uit te roeijen. De zorg, aan de vermeerdering zijner fortuin besteed, had hem de stelselmatige onverschilligheid der gravin geduldig doen verdragen; hij was bijna zoo ver gekomen, dat hij zich diets begon te maken, dat hij niets anders voor haar gevoelde dan eene waarachtige en opregte vriendschap. Dit viel hem des te gemakkelijker, daar donna Clara in alles, wat den hartstogt, dien haar echtgenoot voor haar koesterde, niet betrof, allerliefst voor hem was: zij stelde belang, of hield zich ten minste, alsof zij belang stelde in de handelsspeculatiën, die de graaf in navolging zijner voorgangers niet schroomde, onder een valschen naam te doen, en somtijds zelfs gaf zij hem met die juistheid van oordeel, welke vrouwen niet zelden bezitten, uitstekende raadgevingen ten opzigte van ingewikkelde zaken, waarvan de graaf gebruik maakte en zelf natuurlijk de eer weg droeg.

De zaken waren in dien toestand, toen het voorval met de flibustiers plaats greep, dat wij door den *mayordomo* aan don Sancho de Pennaflor hebben hooren vertellen.

Door deze onzinnige worsteling van vijf mannen tegen eene geheele stad, eene worsteling, waarin zij de overwinning behaald hadden, de graaf des te meer in woede was ontstoken, daar de flibustiers bij het verlaten der stad de gravin als gijzelaarster met zich medegenomen hadden. Hij had toen ingezien, hoezeer hij zich bedrogen had, toen hij meende, dat zijne liefde en zijne jaloezij uitgebluscht waren. Gedurende de twee uren,

welke de gravin afwezig bleef, was de graaf ter prooi aan eene hevige kwelling, des te heviger, daar de woede, die zich van hem meester gemaakt had, magteloos en de wraak onmogelijk was, ten minste voor het tegenwoordige.

Van dat oogenblik af droeg de graaf aan de avonturiers dan ook een onverzoenlijken haat toe en zwoer, hen onophoudelijk te zullen belagen.

Toen de gravin goed en wel teruggekomen was en de graaf van haar vernam, dat zij, zoo lang zij zich in de magt der avonturiers bevond, door hen met de meeste achting behandeld was, kwam de woede van den graaf als echtgenoot tot bedaren, maar de beleediging, die hij in zijne hoedanigheid van gouverneur ondergaan had, was te grievend, dan dat hij er van zou afgezien hebben, haar te wreken.

Van dat oogenblik af werden de strengste bevelen aan al de legerhoofden gegeven tot het verdubbelen van hunne waakzaamheid en tot het vervolgen der avonturiers overal, waar men hen ontmoette. Nieuwe detachementen werden aangeworven, zamengesteld uit kloeke mannen, en de weinige avonturiers, die men in handen kon krijgen, zonder genade opgehangen. De rust werd hersteld en het vertrouwen der kolonisten, dat voor een oogenblik geschokt was, keerde terug, en alles ging schijnbaar weêr den ouden gang.

De gravin had den wensch te kennen gegeven, hare geschokte gezondheid te herstellen door een verblijf van eenige weken op den *hatto* del Rincon, en de graaf, aan wien haar geneesheer dit verlangen had meêgedeeld, had daarin niets vreemds gevonden. Hij had er niets op tegen, dat zijne vrouw hem voor eenigen tijd verliet, daar hij zich overtuigd hield, dat zij op de plaats, werwaarts zij zich begaf, geenerlei gevaar te duchten zou hebben, en daar hij meende, dat de gravin deze inschikkelijkheid van zijn kant zou waarderen en hem daarvoor dank weten.

Zij was dan ook vertrokken, alleen vergezeld van eenige vertrouwde bedienden en slaven, gelukkig, dat zij voor eenigen tijd zou bevrijd zijn van den dwang, dien zij zich te Santo-Domingo moest aandoen, en vervuld van het stoutmoedige plan, dat wij haar zoo gelukkig ten uitvoer hebben zien brengen.

Het was omstreeks een uur, nadat don Sancho de Pennaflor

zich weder op weg naar den *hatto* del Rincon begeven had. De graaf had zijn middagmaal gebruikt en maakte zich gereed, zich naar een binnenkamer te begeven en zijne *siesta* te nemen, toen een portier zich in de eetzaal vertoonde en, na verontschuldigingen gemaakt te hebben, dat hij Zijne Excellentie op dit oogenblik kwam storen, aan dezen mededeelde, dat een man, die zijn naam niet wilde zeggen, maar voorgaf bij den gouverneur wel bekend te zijn, er op aandrong, bij dezen toegelaten te worden, daar hij, naar hij zeide, mededeelingen van het hoogste gewigt aan hem te doen had.

Het oogenblik was slecht gekozen om audiëntie te vragen, want de graaf had lust tot slapen; hij gaf den portier dan ook ten antwoord, dat, hoe gewigtig de mededeelingen van den onbekende ook mogten zijn, hij ze niet gewigtig genoeg achtte om daaraan zijne *siesta* op te offeren, dat hij hem dus op het oogenblik niet kon ontvangen, maar des namiddags ten vier ure voor hem te spreken zou zijn, en dat de onbekende, als hij tegen dien tijd wilde terugkomen, bij hem zou toegelaten worden.

Met deze woorden zond de graaf den portier weg, stond op en begaf zich naar zijne binnenkamer, terwijl hij bij zich zelven mompelde:

— *Dios me salve!* 1) als ik al die *bribones* 2) wilde gelooven, dan zou ik geen oogenblik rust hebben.

Daarop strekte hij zich gemakkelijk in een hangmat uit, die aan de zoldering hing, sloot de oogen en sliep weldra in.

De *siesta* van den graaf duurde drie uren. Dit oponthoud van drie uren was de oorzaak van ernstige verwikkelingen.

Toen don Stenio wakker werd, dacht hij niet meer aan den onbekende; het gebeurde hem zoo dikwijls, dat hij voor niets gestoord werd door menschen, die voorgaven, gewigtige zaken met hem te bespreken te hebben, dat hij niet het minste gewigt hechtte aan dergelijke verzoeken om audiëntie en de woorden van den portier geheel uit zijn geheugen gewischt waren.

Juist toen hij de zaal binnentrad, waar hij gewoonlijk audiëntie verleende en die op dit oogenblik geheel ledig was, vertoonde de portier zich andermaal aan hem.

1) God beware mij! 2) Vagebonden, gaauwdieven.

— Wat moet je van mij? vroeg hij hem.

— Excellentie! antwoordde de portier, terwijl hij een eerbiedige buiging maakte, die man is teruggekomen.

— Wat voor een man? vroeg de graaf.

— Die er van middag ook al geweest is.

— Zoo, zoo! Welnu, wat moet hij hebben? hernam de graaf, die nog niet op de hoogte der zaak was.

— Hij verlangt, dat u hem de eer aandoet, hem te ontvangen, daar hij u, zoo als hij zegt, dingen van het hoogste gewigt meê te deelen heeft.

— O, nu begrijp ik het al: 't is dezelfde man, die zich van middag bij mij heeft laten aandienen.

— Ja, Excellentie! dezelfde.

— En hoe is zijn naam?

— Hij wil dien aan niemand anders zeggen dan aan Uwe Excellentie.

— Hum! ik houd niet van zulk een geheimzinnigheid: zij voorspelt nooit iets goeds. Hoor eens, José! als hij komt, moet je hem maar zeggen, dat ik geen menschen bij mij ontvang, die hun naam niet willen zeggen.

— Maar hij is er al, Excellentie!

— Welnu, dan zal het nog gemakkelijker gaan, zeg het hem terstond.

En hij draaide hem den rug toe; de portier maakte eene buiging en vertrok, maar trad na verloop van naauwelijks vijf minuten de zaal weder binnen.

— Welnu, heb je hem weggezonden? vroeg de graaf.

— Neen, Excellentie! hij heeft mij dit kaartje gegeven en mij verzocht, het aan Uwe Excellentie ter hand te stellen. Hij beweert, dat dit voldoende zal zijn om hem den toegang tot u te verschaffen, al staat zijn naam er ook niet op.

— Wel, wel! zeide de graaf, dat is kluchtig, laat mij dien geduchten talisman eens zien.

Hij nam het kaartje van den portier aan en sloeg er een verstrooiden blik op, maar eensklaps huiverde hij, fronste de wenkbraauwen en zeide tot den portier:

— Breng dien man naar de gele zaal. Hij moet mij daar maar wachten; ik kom dadelijk bij hem. Drommels! mompelde hij bij zich zelven, zoodra hij alleen was, het is al lang geleden,

dat die kerel mij tijdingen heeft gebragt; ik dacht al, dat hij opgeknoopt of verzopen was; 't is een slimme kerel! Zou hij mij werkelijk belangrijke dingen te vertellen hebben? Wij zullen eens zien.

Dit zeggende, verliet hij het vertrek, waarin hij zich bevond, en begaf zich met haastige schreden naar de gele zaal, waar de man, die het kaartje overhandigd had, zich reeds bevond.

Toen deze den gouverneur zag, stond hij dadelijk op en groette hem met een eerbiedige buiging.

De graaf wendde zich tot den knecht, die hem gevolgd was om de deur voor hem open te doen.

— Ik ben voor niemand te spreken, zeide hij. Je kunt heengaan.

De knecht vertrok en sloot de deur achter zich digt.

— Wij zijn hier alleen, zeide de graaf, terwijl hij zich op een fauteuil neêrzette en den onbekende met een gebaar een stoel aanwees.

— Ik wacht de orders van Uwe Excellentie af, gaf deze onderdanig ten antwoord.

Don Stenio zweeg een oogenblik en zeide, terwijl hij zich achter de ooren krabde:

— Je bent een heelen tijd weggebleven. Doch het zij zoo! Wat heb je in die twee maanden uitgevoerd?

— Ik heb de orders van Uwe Excellentie ten uitvoer gebragt, gaf de man ten antwoord.

— Mijne orders? Ik herinner mij niet, dat ik je orders gegeven heb.

— Het zij mij vergund, Excellentie! het een en ander te vermelden, dat aan uw geheugen schijnt ontsnapt te zijn.

— Spreek op, vriend! ik luister naar je. Alleen moet ik je zeggen, dat mijn tijd kostbaar is, en dat er nog anderen op mij wachten.

— Ik zal kort zijn, Excellentie!

— Dat hoop ik.

— Herinnert gij u niet, Excellentie! dat gij eenige dagen na die zaak met de *ladrones* in een oogenblik van toorn of gemelijkheid gezegd hebt, dat gij tien duizend piasters zoudt geven aan dengene, die u stellige berigten omtrent de avonturiers, hunne magt, hunne plannen en zoo al meer zou doen toekomen?

— Ja, ik herinner mij, dat ik dit gezegd heb. Ga voort!

— Welnu, ik was er juist bij, toen Uwe Excellentie die som uitloofde. Reeds verscheidene malen heeft Uwe Excellentie mij de eer gedaan, zich van mij te bedienen, en daar gij, toen gij dit zeidet, mij aankeekt, dacht ik, dat gij het oog op mij hadt, en heb mij dienovereenkomstig gedragen.

— Dat is te zeggen?

— Dat is te zeggen, Excellentie! dat ik, aan Uwe Excellentie graag een dienst willende bewijzen, ondanks de tallooze gevaren, die ik zou door te staan hebben, het besluit nam, die inlichtingen in te winnen, welke gij zoo vurig scheent te verlangen, en...

— En je hebt ze ingewonnen, viel de graaf, die tot dusverre niet veel acht op de woorden van den onbekende geslagen had, hem, terwijl hij van zijn stoel opstond, in de rede.

— Zeker, Excellentie!

— Zoo, zeide hij, terwijl hij met zijne hand over zijne kin streek, en ben je iets aan de weet gekomen?

— Ik heb een menigte dingen vernomen, Excellentie!

— Vertel ze mij dan. Maar, voegde hij er bij, geen dingen, die je van hooren zeggen hebt of die iedereen weet.

— De inlichtingen, welke ik de eer zal hebben aan Uwe Excellentie te geven, zijn uit een goede bron geput, daar ik, ten einde ze mij te verschaffen, tot in de schuilplaats dezer *ladrones* zelve doorgedrongen ben.

De graaf staarde den man, die niet geschroomd had, zich aan zulk een groot gevaar bloot te stellen, met bewondering aan.

— Als dat zoo is, ben ik geheel gehoor. Spreek op!

— Excellentie! hernam de spion, want wij kunnen hem dien naam voortaan wel geven, ik kom van St. Christoffel.

— Wat zeg je? Houden de bandieten zich op dit eiland niet schuil?

— Ja, Excellentie! en wat meer zegt, ik ben op een hunner schepen hier teruggekomen.

— Zoo, zeide de gouverneur, vertel mij dit eens in al zijn kleuren, beste don Antonio! want zoo heet je immers, als ik mij niet bedrieg.

— Ja, Excellentie! don Antonio de la Ronda.

— Je ziet, hernam de graaf glimlagchende, dat ik somtijds

een goed geheugen heb, en hij drukte op deze woorden op eene wijze, die den spion inwendig van vreugde deed trillen.

Deze verhaalde daarop, op welke wijze hij op het eiland gekomen was, hoe hij door Montbarts ontdekt en gevangen genomen was, hoe deze hem naar een zijner schepen had laten brengen; verder hoe de avonturiers tot een togt besloten hadden, eerst tegen het eiland St. Domingo, vervolgens tegen het eiland Tortue, dat de *ladrones* wilden overrompelen en waarop zij zich wilden vestigen; en eindelijk op welke wijze het hem, toen zij in de haven Margot gekomen waren, gelukt was te ontsnappen, en hoe hij zich gehaast had, deze tijdingen aan zijne Excellentie den gouverneur over te brengen.

De graaf had met de meeste aandacht naar het verhaal van don Antonio geluisterd, en hoe verder deze kwam, des te meer rimpels vertoonden zich op zijn voorhoofd. De spion had hem werkelijk niet bedrogen; deze tijdingen waren van het hoogste gewigt.

— Hum! antwoordde hij, en is het al lang geleden, dat de *ladrones* in de haven Margot aangekomen zijn?

— Acht dagen, Excellentie!

— *Caramba!* 1) zoo lang al geleden, en ik heb er niets van gehoord!

— Ondanks de groote haast, die ik gemaakt heb, gedwongen tot het nemen der uiterste voorzorgen om niet weder in de handen der *ladrones* te vallen, die mij zonder twijfel achterna gezeten hebben, ben ik eerst van ochtend aangekomen en heb mij terstond naar het paleis begeven.

De graaf beet zich op de lippen: door zijne schuld waren er verscheidene uren verloren gegaan. Nogtans hield hij zich, alsof hij het zijdelingsche verwijt, dat de spion tot hem rigtte, niet bemerkte, want hij gevoelde, dat het regtmatig was.

— Je hebt de tien duizend piasters eerlijk verdiend, don Antonio! zeide hij.

De spion trilde van vreugde.

— Maar dat is nog niet alles, Excellentie! gaf hij met een veelbeteekenend lachje te kennen.

1) Drommels!

— Wat heb je mij dan nog te zeggen? hernam de graaf. Ik dacht, dat je mij niets meer te vertellen hadt.

— Dat is er al naar, Excellentie! ik ben met mijn officiëel verslag aan den gouverneur-generaal van Hispaniola wel is waar ten einde, een zeer uitgebreid verslag zeker, waarin ik niets vergeten heb, dat zou kunnen bijdragen om het eiland, aan zijne zorgen toevertrouwd, te verdedigen.

— Welnu?

— Welnu, Excellentie! er blijft mij thans nog over, aan den graaf de Bejar, wanneer hij dit verkiest, eenige inlichtingen te geven, die, dunkt mij, voor hem niet van belang ontbloot zijn.

De graaf vestigde op dezen man een uitvorschenden blik, als wilde hij in zijn hart lezen.

— Aan den graaf de Bejar? zeide hij met eene berekende koelheid, wat kan je te zeggen hebben, dat voor hem bijzonder van belang is? Als particulier persoon heb ik, voor zoo ver ik weet, niets met die *ladrones* uit te staan.

— Misschien wel, Excellentie! Overigens zal ik slechts spreken, wanneer u het mij beveelt, en voordat ik mij nader verklaar, moet ik u verzoeken, het mij te vergeven, als er in hetgeen ik zal zeggen iets kwetsends voor uwe eer is.

De graaf verbleekte; zijne wenkbraauwen fronsten zich.

— Pas op, zeide hij tot hem op een somberen toon, pas op, dat je je doel niet voorbijstreeft, en door te veel te willen bewijzen tot uitersten vervalt. Ik zal niet gedoogen, dat men de eer van mijn naam tot een speelbal maakt, en dat men daaraan de minste vlek aanwrijft.

— Ik heb volstrekt geen plan om uwe Excellentie te kwetsen. Alleen mijne zucht om u van dienst te zijn heeft mij doen spreken, zoo als ik gedaan heb.

— Het zij zoo! Ik wil het gelooven. Daar echter de eer van mijn naam alleen mij zelven betreft, ken ik aan niemand het regt toe, daarover te spreken, al was het ook met een goede bedoeling.

— Ik vraag u wel excuus, Excellentie! maar ik heb mij zeker verkeerd uitgedrukt. Wat ik u mede te deelen heb, heeft alleen betrekking op een komplot, dat tegen mevrouw de gravin, zeker buiten haar weten, gesmeed wordt.

— Een komplot tegen de gravin! riep don Stenio met heftigheid uit, wat wil je daarmeê zeggen, sennor? Verklaar je terstond nader, ik gebied het je.

— Daar u dit doet, zal ik spreken, Excellentie! Houdt mevrouw de gravin zich op dit oogenblik niet in de omstreken van het stadje San Juan op?

— Ja, maar hoe weet je dat, daar je, zoo als je mij gezegd hebt, eerst sedert eenige uren te Santo-Domingo aangekomen bent?

— Ik vermoed het, omdat ik aan boord van het vaartuig, waarmede ik op Hispaniola teruggekomen ben, heb hooren spreken over een onderhoud, dat het opperhoofd der avonturiers binnen eenige dagen in de omstreken van den Artibonite zal hebben.

— Je liegt, ellendeling! riep de graaf uit.

— Welk belang zou ik daarbij hebben? gaf de spion op een koelen toon ten antwoord.

— Hoe kan ik dat weten? Misschien uit haat, uit nijd?

— Ik? riep de spion uit, terwijl hij de schouders ophaalde. U is toch wijzer, Excellentie! Menschen, zoo als ik, spionnen, want ik zal de dingen maar bij hun waren naam noemen, laten zich slechts door één hartstogt beheerschen, en wel door de zucht naar goud.

— Maar wat je mij zegt is onmogelijk! hernam de graaf in heftige gemoedsbeweging.

— Wie belet u, te onderzoeken, of ik de waarheid gesproken heb, Excellentie?

— Dat zal ik doen, *vive Dios!* 1) riep hij uit, terwijl hij van woede op den grond stampte.

Vervolgens ging hij naar den spion toe, die kalm en onbewegelijk in het midden van het vertrek stond, hem met eene uitdrukking van woede, die onmogelijk weêr te geven is, aan en zeide tot hem op een toon, die door toorn afgebroken werd:

— Hoor eens, kerel! als je gelogen hebt, dan zal je sterven!

— Dat neem ik aan, Excellentie! hernam de spion op een koelen toon; maar als ik waarheid gesproken heb?

— Als je waarheid gesproken hebt,... riep hij uit, maar

1) Zoo waar als er een God leeft.

hij zweeg eensklaps en scheen zich te bedenken. Maar neen, zeide hij daarop, dat is onmogelijk, ik herhaal het nogmaals! En toen hij een vlugtigen glimlach om de lippen van den spion zag spelen, vervolgde hij: Welnu, het zij zoo! Als je waarheid gesproken hebt, dan mag je zelf je belooning bepalen, en welke zij ook wezen moge, op mijn woord van edelman verzeker ik je, dat je haar zult krijgen.

— Ik dank u, Excellentie! antwoordde hij met eene buiging, ik houd mij aan uw woord.

De graaf liep de zaal gedurende eenige minuten met groote stappen op en neêr, ter prooi aan eene hevige gemoedsbeweging. Hij scheen geheel vergeten te hebben, dat de spion nog bij hem was, mompelde afgebrokene woorden, maakte toornige gebaren en smeedde naar alle waarschijnlijkheid heillooze plannen van wraak. Eindelijk bleef hij staan en wendde zich weder tot den spion met de woorden:

— Ga heen, maar verlaat het paleis niet, of liever, blijf hier wachten.

Dit zeggende, nam hij de schel, die op de tafel stond, in handen en schelde driftig.

Een knecht kwam binnen.

— Een onderofficier en vier soldaten! zeide de graaf tot hem.

De spion haalde de schouders op en zeide:

— Waartoe dienen al deze voorzorgen, Excellentie? Is het niet in mijn belang, mij niet te verwijderen?

De graaf staarde hem een oogenblik oplettend aan. Daarop zond hij den knecht met een gebaar de kamer uit.

— Het zij zoo! zeide hij. Ik verlaat mij op je, don Antonio de la Ronda! Wacht mijne orders af, dan zelijk zal ik je noodig hebben.

— Ik zal niet heengaan, Excellentie!

En na eene eerbiedige buiging gemaakt te hebben, verliet hij eindelijk het vertrek.

Alleen gebleven, gaf de graaf zich gedurende eenige oogenblikken aan al de hevigheid zijner woede, die hij zoo lang bedwongen had, over; maar langzamerhand herkreeg hij zijne bedaardheid en begon hij na te denken.

— Ja, ik zal mij wreken, riep hij uit.

Daarop gaf hij met eene koortsachtige gejaagdheid de noodige

bevelen tot het zenden van eene talrijke legermagt naar verschillende punten, zoodat zij den *hatto* del Rincon geheel insloten. Twee detachementen werden daarheen afgezonden, die onder het bevel van dappere en ervarene officieren stonden.

Toen deze maatregelen genomen en de troepen vertrokken waren, steeg de graaf, in een dikken mantel gewikkeld, een uur na den ondergang der zon te paard. Gevolgd door don Antonio de la Ronda, die zich wel gewacht had, zich te verwijderen, en van eenige vertrouwde officieren vergezeld, verliet hij zijn paleis incognito, reed de stad door, zonder herkend te worden, en bereikte het platteland.

Daarop wendde hij zich tot de degenen, die hem vergezelden, en zeide tot hen op een doffen toon:

— En nu, *caballeros*! zoo hard gereden als je maar kunt. Vreest niet, dat je je paarden zult doodrijden; er staan op verschillende plaatsen langs onzen weg versche paarden gereed.

Hij drukte de sporen in de zijden van zijn paard, en de geheele troep zette zich met de snelheid van een wervelwind in beweging.

— Och, Santiago! 1) och, Santiago! riep de graaf somtijds uit, terwijl hij zijn paard aanspoorde, laat mij nog bij tijds aankomen.

XXIV.

De haven Margot.

Wij keeren thans terug naar de vloot der flibustiers, die wij verlaten hebben, toen zij van St. Christoffel onder zeil ging naar het Groote Caïcos-eiland, dat tot plaats van bijeenkomst gekozen was en daarvoor bij uitstek geschikt mogt heeten uit hoofde van zijne ligging in de nabijheid van St. Domingo en Tortue.

Overeenkomstig hunne gewoonte zoo dikwijls zij een togt ondernamen, hadden de avonturiers zich alleen bezig gehouden met het inscheepen van krijgsbehoeften en zich niet verwaardigd,

1) Heilige Jacob!

voor langer dan twee dagen levensmiddelen mede te nemen, daar zij bepaald hadden, eene landing te doen op de eilanden, die zij op hunnen togt moesten voorbijkomen, en de Spaansche kolonisten, die op deze eilanden gevestigd waren, te berooven.

Dit gebeurde dan ook werkelijk. De flibustiers lieten een langen nasleep van vuur en van bloed achter zich, daar zij de Spanjaarden, die zich niet konden verdedigen en door hunne komst verschrikt werden, meêdoogenloos vermoordden, zich van hun vee meester maakten en hunne woningen, na ze geplunderd te hebben, in brand staken.

Het eerste schip, dat het anker op het Groote Caïcos-eiland liet vallen, was de logger, waarop Montbarts zich bevond en waarover Michel de Baskiër het bevel voerde. Den volgenden dag kwamen de beide brigantijnen eenige uren na elkander aan.

Zij lieten het anker regts en links van het admiraalschip vallen, op een afstand van omstreeks twee kabellengten van het land.

Op dit tijdstip werd het Groote Caïcos-eiland bewoond door roode Caraïben, die van St. Domingo, van waar de wreedheden der Spanjaarden hen verdreven hadden, gekomen waren. Deze hadden eene schuilplaats gevonden op dit eilandje, waarop zij vrij goed in hun levensonderhoud wisten te voorzien, dank zij de vruchtbaarheid van den grond en het verbond, dat zij met de flibustiers aangegaan hadden.

Naauwelijks waren de drie schepen voor anker gekomen, of zij werden omgeyen door eene menigte praauwen, waarop zich Caraïben bevonden, die hun ververschingen van allerlei soort bragten.

Dien zelfden avond stapte de admiraal met het grootste gedeelte zijner equipage aan land; de kapiteins volgden zijn voorbeeld; slechts zoo vele manschappen als volstrekt noodig waren om de schepen te bewaken bleven aan boord.

Op een teeken van den admiraal schaarde het scheepsvolk zich in een halven kring rondom hem, terwijl de kapiteins zich voor de eerste rij plaatsten.

Achter hen stonden de Caraïben, die niet op hun gemak waren over deze ontzaggelijke krijgsmagt, welker bedoelingen zij niet konden gissen, terwijl zij in angstige spanning afwachtten wat er zou gebeuren.

Montbarts hield in de eene hand den stok van een witte vlag, die

in breede plooijen boven zijn hoofd wapperde, en in de andere zijn langen degen. Hij sloeg een blik in de rondte op de mannen, welke hem omringden.

De avonturiers waren voor het meerendeel ter naauwernood gekleed, maar allen goed gewapend; zij hadden een bruinen gelaatstint, krachtige ledematen, stevige spieren, sprekende trekken en een fieren blik. Zoo als zij daar geschaard stonden rondom dien man, die in een trotsche houding, met opgeheven hoofd en een vlammend oog voor hen stond, leverden zij een aangrijpend schouwspel op, aan welks grootschheid en indrukwekkendheid zich een zekere majesteit paarde, die nog meer indruk maakte door het landschap, dat den achtergrond van het tooneel uitmaakte, en de bonte menigte der Indianen, wier onrustige gezigten en karakteristieke standen het effekt van dit tafereel nog verhoogden.

Gedurende eenigen tijd hoorde men het dof gebrom van de stemmen dezer menigte, als dat van de golven der zee, die op het strand breken. Langzamerhand verminderde dit geluid en heerschte er een diep stilzwijgen in den geheelen omtrek.

Montbarts deed toen eene schrede voorwaarts en gaf hun met eene krachtige en welluidende stem, die al deze mannen, welke gretig naar zijne woorden luisterden, weldra boeide, het doel van den togt te kennen, waaromtrent zij tot dusverre nog in het onzekere verkeerden.

— Broeders der Kust, zoo begon hij zijne toespraak, kameraden en vrienden! Het oogenblik is gekomen, waarop ik je moet mededeelen wat ik van je moed en van je ingenomenheid met de algemeene zaak verwacht. Je bent geen huurlingen, die zich voor een matige bezoldiging als redelooze dieren laten dooden, zonder te weten, waarvoor en voor wie zij strijden. Neen! je bent allen mannen, aan welke een edel hart in den boezem klopt, die wilt weten, waarheen je zult gaan en welk voordeel je van je pogingen zult behalen. Verscheidenen van onze beroemdste kameraden en ik, wij hebben besloten, door te dringen tot in het hart van de rijkste bezittingen der Spanjaarden, van die laaghartige *gavachos*, die ons hebben meenen te onteeren door ons met den naam *ladrones* te bestempelen, en die het gezigt alleen van onze kleine praauwen als een hoop verschrikte meeuwen op de vlugt drijft. Maar opdat onze wraak zeker moge zijn, opdat het

ons moge gelukken, ons van de rijkdommen onzer vijanden meester te maken, moeten wij een vast punt bezitten in de nabijheid van het doel onzer krijgsbedrijven, opdat wij onverwachts op hen kunnen aanvallen, en sterk genoeg zijn om de Castiliaansche magt daarvan af te weren. St. Christoffel is te ver verwijderd, bovendien is de landing van den admiraal don Fernando de Toledo voor ons een bewijs, dat het ons, hoe dapper wij ook wezen mogen, nimmer zal gelukken, ons er genoeg te versterken om de woede onzer vijanden te trotseren. Wij moeten dus noodwendig een plaats opzoeken, gunstiger voor de volvoering onzer plannen, een punt, dat gemakkelijk onverwinbaar te maken is. Onze vrienden en ik, wij hebben daartoe pogingen aangewend. Langen tijd hebben wij met de volharding van mannen, die besloten hebben te slagen, gezocht; God heeft onze pogingen eindelijk met een gewenschten uitslag bekroond: wij hebben deze schuilplaats gevonden, en zij bevindt zich in den gunstigsten toestand.

Hier zweeg Montbarts eenige oogenblikken stil.

Het was alsof een elektrieke schok zich aan de gelederen der avonturiers mededeelde: hunne oogen schoten vlammen; zij klemden hunne geweren krampachtig in hunne handen, als waren zij reeds verlangend, een begin te maken met de worsteling, die hun beloofd was.

Een tevreden glimlachje vertoonde zich voor een oogenblik op het bleeke gelaat van den admiraal. Deze maakte daarop een gebaar, ten einde stilzwijgen te gebieden, en hernam:

— Broeders! vóór ons ligt St. Domingo, en dit zeggende, strekte hij de hand naar de zee uit; St. Domingo, het schoonste en het rijkste van alle eilanden, die Spanje bezit. Op dit eiland hebben zich verscheidene van onze broeders, die aan het bloedbad op St. Christoffel ontkomen zijn, neêrgezet en kanten zich met alle magt tegen de Spanjaarden aan, ten einde zich te handhaven op het grondgebied, door hen veroverd. Ongelukkig zijn zij veel te klein in getal om, niettegenstaande hun moed, op den duur weêrstand te bieden aan de troepen van den vijand, en zouden zij dus welhaast genoodzaakt worden het eiland te verlaten, als wij hun niet ter hulp kwamen. Zij hebben ons geroepen; wij hebben geantwoord op die roepstem onzer broeders, welke de eer ons beval in de ure des gevaars te helpen. Terwijl wij alzoo eene goede daad verrigten, brengen wij het voornemen

ten uitvoer, dat een geruimen tijd door ons overwogen is, en begeven wij ons eindelijk naar dit onverwinbare punt, zoo lang door ons gezocht! Gij kent allen het eiland Tortue, broeders! Slechts door een naauw kanaal van St. Domingo gescheiden, verheft het zich als een voorpost in het midden der zee. Het is het arendsnest, van waar wij de woede der Spanjaarden zullen trotseren. Naar het eiland Tortue!

— Naar het eiland Tortue! riepen de avonturiers uit, terwijl zij in hunne geestdrift met de wapenen heen en weêr zwaaiden.

— Ik wist wel, hernam Montbarts, dat je mannen waart, die mij zoudt begrijpen, en dat ik op je zou kunnen rekenen. Maar voordat wij ons meester maken van Tortue, welk eiland slechts door een onbeduidend garnizoen van twintig soldaten bewaakt wordt, die bij den eersten aanval zullen vlugten, moeten wij, ten einde onze broeders van St. Domingo te kunnen beschermen en hun het grondgebied te verzekeren, waarvan zij zich meester gemaakt hebben, ons geschikte havens, veilige uitwegen en inzonderheid de middelen verschaffen om den Spanjaarden gemakkelijk schade toe te brengen, en, indien het mogelijk is, hen geheel van het eiland te verjagen, waarvan zij reeds een gedeelte verloren hebben. Morgen zullen wij ons naar de haven Margot begeven; daar zullen wij ons met onze broeders trachten te verstaan en onze plannen op zulk eene wijze vereenigen, dat wij bij onzen krijgstogt eer en voordeel kunnen behalen. En nu, broeders! laat ieder aan boord van zijn schip terugkeeren; morgen bij den opgang der zon zullen wij naar de haven Margot vertrekken, en ik beloof je, dat je binnen weinige dagen een roemrijken strijd te strijden en een rijken buit te verdeelen zult hebben. Leve Frankrijk! Weg met Spanje!

— Leve Frankrijk! Weg met Spanje! Leve Montbarts! riepen de avonturiers uit.

— Laat ons nu scheep gaan, broeders! hernam Montbarts; vergeet vooral niet, dat de arme Indianen, de bewoners van dit eiland, onze vrienden zijn en dat zij als zoodanig door je moeten behandeld worden.

De avonturiers volgden hunne officieren daarop en scheepten zich in de volmaaktste orde in.

Bij den opgang der zon ligtte het eskader het anker. Het spreekt van zelf, dat al de ververschingen, die door de avonturiers gekocht waren, eerlijk aan de Indianen betaald waren en dat niemand zich behoefde te beklagen over hun verblijf op het Groote Caïcos-eiland.

Eenige uren later zeilde het eskader het kanaal in, dat St. Domingo van Tortue scheidt en liet het anker in de haven Margot vallen.

Het eiland Hispaniola vertoonde zich aan hen met zijne hooge heuvelen, zijne steile kusten en zijne bergen, wier kruinen zich in de wolken schenen te verliezen, terwijl aan stuurboordzijde het eiland Tortue met zijne digte bosschen een bloemenkorf scheen, die uit het water opsteeg.

Naauwelijks waren zij voor anker gekomen, of een praauw, waarin zich een viertal mannen bevond, kwam op den logger af. Deze vier mannen waren de Poleter, dien wij reeds ontmoet hebben, een zijner pandelingen, de Olonner en O-mopoea, het opperhoofd der Caraïben.

De Indiaan had de Europesche kleeding bijna geheel weder afgelegd om die zijner natie aan te trekken.

Montbarts ging naar de bezoekers toe, ontving hen hartelijk en bragt hen naar de kajuit van den logger.

— Weest mij van harte welkom, zeide hij tot hen, in een oogenblik zullen de overige aanvoerders van het eskader hier zijn, en dan zullen wij eens nader met elkander overleggen. Gebruikt ondertusschen eenige ververschingen.

En hij gaf aan een pandeling het bevel, hun het een en ander voor te dienen.

De Poleter en O-mo-poea gingen zitten, zonder zich lang te laten noodigen; de Olonner bleef zedig staan, want in zijne hoedanigheid van pandeling durfde hij zich niet aanmatigen, zich op een gelijke lijn met de avonturiers te plaatsen; Michel de Baskiër trad daarop de kajuit binnen.

— Kameraad! zeide hij tot Montbarts, de kapiteins Drack en Davids zijn aan boord gekomen; zij wachten op het verdek.

— Laat hen beneden komen; ik moet met hen spreken.

Michel de Baskiër ging heen en kwam eenige oogenblikken in gezelschap van de beide kapiteins weder beneden.

Na de eerste begroetingen schonken de beide officieren zich

een boordevol glas in, gingen vervolgens zitten en wachtten de mededeelingen af, welke hun admiraal hun zou doen.

Montbarts kende de waarde van den tijd en stelde hun geduld dus niet op een zware proef.

— Broeders! zeide hij, ik stel je den Poleter voor, dien je zonder twijfel reeds bij naam kent.

De avonturiers knikten toestemmend en staken te gelijker tijd hunne hand aan den boekanier toe.

Deze beantwoordde hunnen handdruk met de meeste hartelijkheid, uiterst voldaan over zulk een gulle ontvangst.

— De Poleter, vervolgde Montbarts, is naar ons afgevaardigd door onze broeders, de boekaniers van de haven Margot en de haven la Paix. Ik wil hem liever zelf aan u laten zeggen, wat hij van ons verwacht: op deze wijze zullen wij gemakkelijker tot eene afspraak komen. Spreek dus op, broeder! wat ik je verzoeken mag: wij luisteren naar je.

De Poleter schonk zich eerst een vol glas rum in, dat hij daarop in een enkele teug leêgdronk, zonder twijfel om zijne gedachten te verzamelen, vervolgens vatte hij, na een paar keeren gehemd te hebben, het woord op en zeide:

— Broeders! welke ook de naam moge zijn, dien men ons geeft, flibustiers, boekaniers of inwoners, 1) onze afkomst is dezelfde, niet waar? want wij zijn allen avonturiers. Wij zijn dus ook verpligt, elkander te helpen en te beschermen, zoo als het aan trouwe kameraden betaamt; maar opdat deze bescherming krachtdadig zij, opdat niets in de toekomst het verbond kunne verbreken, dat wij heden aangaan, dienen wij zoowel als gij wezenlijk voordeel daarbij te hebben, niet waar?

— Juist geredeneerd, verzekerde Michel.

— Ik zal je in een paar woorden zeggen, hoe de zaken staan, hernam de Poleter, wij, boekaniers en inwoners, gelijken veel op vogels, die van den eenen tak op den anderen springen. Onophoudelijk worden wij vervolgd door de *gavachos*, die op ons als op wilde dieren jagt maken overal, waar zij ons aantreffen, en zoo voeren wij een ongelijken strijd, waarin wij eindelijk het

1) *Flibustiers* werden zij genoemd, die zich met zeerooverij bezig hielden, *boekaniers*, die jagt maakten op wilde stieren en wilde zwijnen, *inwoners* (habitants), die zich op den landbouw toelegden. Zij noemden elkander gewoonlijk *kameraden* (matelots) of *broeders* (frères).

onderspit zullen moeten delven, heden niet wetende of wij morgen nog zullen leven en langzamerhand al den grond verliezende, dien wij ons in den beginne verworven hebben. Deze beklagenswaardige staat van zaken kan niet langer voortduren, zonder eene ontknooping ten gevolge te hebben, die wij met uwe hulp niet alleen hopen te bedwingen, maar zelfs geheel af te weren. Door je meester te maken van Tortue, welk eiland slecht bewaakt wordt en slecht zal verdedigd worden, verschaf je ons in geval van nood een veilige schuilplaats, een schuilplaats, die altijd voor ons open staat in een oogenblik van gevaar; maar dat is niet alles: je moet onze grenzen beveiligen, opdat rust en vrede in onze kolonie mogen heerschen, de koopvaardijschepen niet behoeven te schromen, in onze havens binnen te loopen, en zij een plaats vinden voor den uitvoer van onze huiden, ons geboekaneerd vleesch en ons smeer. Deze grenzen zijn gemakkelijk te verdedigen: er is daartoe slechts noodig, dat wij ons meester maken van twee punten, een in het midden van het eiland gelegen, dat de Spanjaarden »de groote savanne van San Juan" noemen en waaraan wij den naam »de Groote Vlakte" gegeven hebben. Het stadje San Juan is slechts zwak versterkt en wordt alleen bewoond door *mulatos*, 1) die wij gemakkelijk tot onderwerping zullen brengen.

— Wordt die Groote Vlakte, zoo als je haar noemt, niet door den Artibonite doorsneden? vroeg Montbarts, terwijl hij een blik van verstandhouding wisselde met den Olonner, die naast hem stond.

— Ja, hernam de Poleter, en in het midden daarvan bevindt zich een *hatto*, El Rincon genaamd, die, als ik mij niet bedrieg, aan den Spaanschen gouverneur toebehoort.

— Het zou een meesterstuk zijn, als wij dien man in onze magt wisten te krijgen, zeide Michel de Baskiër.

— Ja, maar er is niet veel kans op, dat dit ons zal gelukken; hij moet zijn verblijf te Santo-Domingo houden, zeide de Poleter.

— Dat is wel mogelijk, ga voort!

— Het andere punt is een haven, Leogane genaamd, of, zoo als de Spanjaarden zeggen, La Iguana, dat is de krophagedis, uit hoofde van den vorm der landtong, waarop zij zich bevindt; het bezit van deze haven zou ons eigenaars maken van

1) Mulatten.

het geheele westelijk gedeelte van het eiland en ons vergunnen, ons er voor vast op neêr te zetten.

— Wordt Leogane verdedigd? vroeg Davids.

— Neen, gaf de Poleter ten antwoord, de Spanjaarden laten deze haven vervallen, zoo als zij trouwens doen met alle punten, die zij in bezit hebben. Daar het hun aan handen ontbreekt om te arbeiden, sedert het Indiaansche ras bijna geheel van het eiland verdwenen is, verlaten zij de oude koloniën langzamerhand en begeven zich al meer en meer naar het oosten.

— Is dit al wat je verlangt? vroeg Montbarts hem.

— Ja, alles, antwoordde de Poleter.

— En wat is nu je voorstel, broeder?

— Het volgende: wij, boekaniers, zullen voor jelui jagt maken op de wilde stieren en de wilde zwijnen en je schepen van leeftogt voorzien tot een prijs, waaromtrent wij overeengekomen zijn en die nooit hooger zal kunnen stijgen dan de helft van den prijs, dien wij van de vreemde vaartuigen, welke met ons handel drijven, vorderen. Bovendien zullen wij je verdedigen, als je aangevallen wordt, en voor groote togten zal je het regt hebben, één man op de vijf te eischen om je te vergezellen, als je dit noodig mogt achten. De inwoners zullen den grond bebouwen en je voorzien van groenten, van tabak en van hout om je schepen te kalefateren, op dezelfde voorwaarden als die wij voor de levensmiddelen stellen. Ziedaar het voorstel, dat ik je te doen heb, broeders! uit naam van de Fransche inwoners en boekaniers van het eiland St. Domingo; als die voorwaarden je bevallen, en ik geloof, dat zij billijk en aannemelijk zijn, dan zal je er geen berouw over hebben, dat je met ons in onderhandeling getreden bent.

Deze voorstellen kenden de flibustiers reeds, zij hadden daarvan de voordeelen onder elkander overwogen. Zij hielden zich dan ook niet lang met beraadslagen op, hun besluit was reeds vooraf genomen, hunne tegenwoordigheid in de haven Margot was daarvan het bewijs.

— Wij nemen je voorstellen aan, broeder! antwoordde Montbarts, daar heb je mijn hand er op uit naam der flibustiers, die ik vertegenwoordig.

— En daar heb je de mijne, antwoordde de Poleter, uit naam van de inwoners en de boekaniers.

Er bestond tusschen de avonturiers geen ander verdrag dan deze overeenkomst, en het werd tot aan de laatste dagen der boekaniers even trouw en eerlijk gehandhaafd als door de eerste avonturiers.

— Laat ons nu nader over de zaak spreken, hernam Montbarts. Hoe vele broeders heb je, die in staat zijn om te vechten?

— Zeventig, gaf de Poleter ten antwoord.

— Goed, dan zullen wij er nog honderd dertig manschappen van de equipage der vloot bijvoegen, hetgeen ons een legertje van twee honderd goed gewapende soldaten zal geven. En jij, O-mo-poea! wat kan jij voor ons doen?

O-mo-poea had tot op dit oogenblik gezwegen en naar hetgeen gesproken werd met echt Indiaansche fatsoenlijkheid en deftigheid geluisterd, geduldig afwachtende, totdat de beurt van spreken aan hem zou komen.

— O-mo-poea zal er twee honderd Caraïbische krijgslieden bijvoegen, die met de lange geweren der blanken gewapend zijn, antwoordde hij; zijne manschappen zijn gewaarschuwd, zij wachten het bevel van het opperhoofd slechts af; de Olonner heeft hen gezien.

— Goed, deze vier honderd manschappen zullen door mij aangevoerd worden: daar deze onderneming de moeijelijkste en gevaarlijkste is, zal ik er mij zelf meê belasten; Michel de Baskiër zal mij vergezellen; ik heb aan boord een gids, die ons naar de Groote Vlakte zal brengen. Jij, William Drack! en jij, Jan Davids! moet Leogane met je schepen aanvallen; Luiwammes moet zich met vijftien manschappen van Tortue meester maken. Laat ons onze bewegingen vereenigen, broeders! zoodat onze drie aanvallen te gelijker tijd plaats hebben en de Spanjaarden, op drie plaatsen overrompeld, elkander geen hulp kunnen bieden. Morgen moet je onder zeil gaan, broeders! en honderd vijf en tachtig manschappen medenemen, welk getal, dunkt mij, meer dan voldoende is om Leogane te verrassen. Wat jou betreft, Luiwammes! je moet met de vijftien manschappen, die je overblijven, den logger bewaken, hier blijven liggen en altijd een oog op Tortue houden. Wij hebben van daag den vijfden der maand, broeders! Op den vijftienden zullen wij den aanval doen, want tien dagen zijn

voldoende om ons ieder naar onzen post te begeven en alle noodige maatregelen te nemen. En nu, kameraden! keert naar je schepen terug en laat al degenen, die ik moet medenemen, onder het bevel van officieren aan land komen.

De beide kapiteins groetten den admiraal, verlieten de kajuit van den logger en begaven zich aan boord der brigantijnen.

— En jij, voegde Montbarts er bij, terwijl hij zich tot den Poleter wendde, moet het volgende doen. Je moet je met den Olonner naar de Groote Vlakte begeven en je houden alsof je je met jagen bezig houdt, maar intusschen het stadje San Juan en den *hatto* del Rincon goed in het oog houden; je moet je, als dit mogelijk is, van de bewoners van dien *hatto* meester maken; zij zijn rijk, hebben veel invloed, hunne gevangenneming kan dus voor ons van eenig gewigt zijn. Je moet met O-mo-poea overeenkomen ten opzigte van de hulptroepen, die hij ons zal bezorgen; misschien zou het niet kwaad zijn, als het opperhoofd de Spanjaarden wist te verlokken, hem te achtervolgen, en hen dus noodzaakte, hunne stelling te verlaten. Wij zouden hen dan, als wij ons goed houden, bij kleine groepen kunnen verslaan. Heb je mij begrepen, broeder?

— Zeker, gaf de Poleter ten antwoord; als dat niet zoo was, moest ik wel een aartsdomoor zijn. Wees maar gerust; ik zal overeenkomstig de ontvangen bevelen handelen.

Montbarts keerde zich daarop naar den Olonner en gaf hem een wenk.

De pandeling kwam naar hem toe.

— Begeef je met den Caraïbe en den Poleter aan land, fluisterde de admiraal hem in het oor, zie alles, hoor alles, waak over alles. Over een uur zal je door bemiddeling van Luiwammes een brief ontvangen. Je moet dien eigenhandig aan donna Clara de Bejar ter hand stellen: zij woont op een *hatto* in de Groote Vlakte.

— Dat is gemakkelijk te doen, antwoordde de Olonner, ik zal haar dien, als het noodig is, in het bijzijn van al hare bedienden, in haren *hatto* zelven overhandigen.

— Wacht je daar wel voor: zie het zoo te maken, dat zij dien van je komt halen op een plaats, die je haar moet laten mededeelen.

— Drommels! dat is moeijelijker. Ik zal echter mijn best doen om haar daartoe te bewegen.

— Je *moet* haar daartoe bewegen.

— Zoo! Welnu, dan kan je er op rekenen. Maar ik weet nog niet, hoe ik dat zal aanleggen.

De Poleter was opgestaan.

— Vaarwel, broeder! zeide hij. Als je je morgen ontscheept, zal ik reeds op weg naar de Groote Vlakte zijn. Daar zullen wij elkander dus weder ontmoeten, maak je er maar niet ongerust over, dat je daar niet alles in orde zult vinden. Maar, à propos, moet ik mijn corps boekaniers met mij meênemen?

— Wel zeker, zij zullen je van veel dienst zijn om een wakend oog op den vijand te houden. Maar zorg, dat zij goed verborgen blijven.

— Wees daar maar gerust op! zeide hij.

Op dit oogenblik kwam Michel de Baskiër de kajuit haastig binnen: zijne gelaatstrekken waren van toorn verwrongen.

— Wat is er te doen, kameraad? komaan, houd je bedaard! zeide Montbarts op een koelen toon tot hem.

— Een groot ongeluk is ons overkomen, riep Michel uit, terwijl hij zich de haren van woede uit het hoofd rukte.

— En dat is? Komaan, gedraag je als een man, kameraad!

— Die ellendige Antonio de la Ronda.....

— Welnu? viel Montbarts hem met eene zenuwachtige trilling in de rede.

— Is ontsnapt.

— Wel drommels!

— Tien mannen zitten hem achterna.

— Och, dat zal niets baten, zij zullen hem toch niet krijgen. Wat moeten wij nu beginnen?

— Wat is er gebeurd? vroeg de Poleter.

— Onze gids is ontsnapt.

— Is het niets anders? Ik zal wel zorgen, dat je een ander krijgt.

— Ja, maar deze is misschien de geslepenste spion, dien de Spanjaarden hebben; hij weet genoeg van onze geheimen af om onzen geheelen togt te doen mislukken.

— Daar behoede God ons voor! Komaan, voegde de boekanier er onbekommerd bij, denk daar maar niet meer aan, broeder! Wat gebeurd is, is gebeurd. Laat ons moedig voorwaarts gaan.

En hij ging heen, zonder zich iets aan die zaak te laten gelegen zijn.

XXV.

Fray Arsenio.

Laat ons thans in eenige bijzonderheden mededeelen, wat die boekaniers, waarvan wij reeds meermalen gesproken hebben, eigenlijk waren en welke de oorsprong was van den naam, dien men hun gaf en dien zij zich zelven gaven.

De roode Caraïben der Antillen hadden de gewoonte, wanneer zij gevangenen maakten in de verwoede gevechten, die zij aan elkander leverden of die zij tegen de blanken voerden, deze gevangenen in stukken te snijden en deze stukken neêr te leggen op een soort van teenen horden, waaronder zij vuur brandden.

Deze horden heetten *barbacoas*, de plaatsen, waar zij ze oprigtten *boekans* en wat zij deden *boekaneren*, een woord, dat zoowel de beteekenis van braden als van rooken heeft.

Daaraan ontleenden de Fransche boekaniers hunnen naam, met dit onderscheid nogtans, dat de boekaniers met dieren deden, wat de Caraïben met menschen deden.

De eerste boekaniers waren Spanjaarden, die zich op de Antillen met der woon neêrgezet en betrekkingen met de Indianen aangeknoopt hadden. Zoo gewenden zij zich, wanneer zij zich op de jagt begaven, elkander deze Indiaansche namen te geven, die overigens karakteristiek mogen heeten en moeijelijk door andere kunnen vervangen worden.

De boekaniers hielden zich met niets anders bezig dan met jagen. Zij werden in twee soorten verdeeld: de eersten maakten slechts jagt op de stieren om daarvan de huid te krijgen, de anderen op de wilde zwijnen om het vleesch dezer dieren in te zouten en aan de inwoners te verkoopen.

Deze beide soorten van boekaniers droegen bijna dezelfde kleeding en hadden dezelfde levenswijze.

De echte boekaniers waren zij, die op de stieren jagt maakten: zij noemden de anderen nooit anders dan jagers.

Hun gevolg bestond uit een troep van vijf en twintig brakken,

waaronder zich twee speurhonden bevonden, die het wild moesten opsporen; de prijs van deze honden was onder hen op dertig livres bepaald.

Zoo als wij reeds gezegd hebben, was hun wapen een lang geweer, te Dieppe of te Nantes vervaardigd. Zij jaagden altijd ten minste met hun tweeën, somtijds ook met meerderen tegelijk, en dan waren alle goederen onder hen gemeen. Naarmate wij verder in de geschiedenis dezer zonderlinge menschen komen, zullen wij in nadere bijzonderheden treden omtrent hunne levenswijze en hunne vreemde gebruiken.

Toen don Sancho en de *mayordomo* weggegaan waren, hadden de Poleter en de Olonner deze beide Spanjaarden een geruimen tijd met een spottenden blik nagekeken, en waren daarop weder aan het vervaardigen van hunnen boekan gegaan, alsof er niets gebeurd was. Zoodra de boekan gereed, vuur aangemaakt en het vleesch op de *barbacoas* gelegd was, begon de Olonner de huid, die hij medegebragt had, te bewerken, terwijl de Poleter hetzelfde deed met de huid van den stier, die een uur geleden door hem gedood was.

Hij spreidde deze op den grond uit met het binnenste daarvan boven, maakte haar aan vier en zestig pennen, die hij in den grond gestoken had, vast, en wreef haar zoo hard hij kon met een mengsel van asch en zout, opdat zij spoediger zou droogen.

Toen dit gedaan was, maakte hij het avondmaal gereed. De toebereidselen daartoe duurden niet lang en waren niet omslagtig: een stuk vleesch was met water en zout in een kleinen ketel gedaan, en daar deze ketel, zoodra het vuur aangelegd was, daarop geplaatst was, begon het vleesch al spoedig te koken. De Olonner haalde het met behulp van een lang, dun en puntig stokje uit den ketel en legde het op een palmblad, dat voor schotel moest dienen. Vervolgens schepte hij het vet met een houten lepel van het vleeschnat af en deed dit in een kalebas. Op dit vet perste hij het sap van een citroen uit, deed er een weinig Spaansche peper bij, roerde dit om, en nu was de beroemde saus, waarvan de boekaniers zoo veel hielden, gereed. Daarop plaatste de Olonner het vleesch vóór de tent, met de kalebas er naast, riep den Poleter, en nu gingen de beide mannen tegenover elkander zitten, namen een mes en een houten pen, die voor vork moest dienen, in handen en begonnen met vrij

wat graagte te eten, terwijl zij ieder stukje vleesch, alvorens het in den mond te steken, in de saus doopten. Zij waren daarbij omringd door hunne honden, die, zonder om iets te durven bedelen, begeerige blikken sloegen op den voorraad vleesch, die voor hen gereed lag, en ieder stukje, dat de avonturiers in den mond staken, met een gretig oog nakeken.

Zij aten op deze wijze reeds sedert eenigen tijd door, zonder een enkel woord te spreken, toen de speurhonden hunne ooren opstaken en onrustig begonnen te snuffelen, waarop zij hun geluid even deden hooren. Bijna terstond daarop begon de geheele troep met de meeste verwoedheid te blaffen.

— Wat zou dat te beduiden hebben? vroeg de Poleter, terwijl hij een slok brandewijn nam en den kroes aan den pandeling overreikte.

— Zeker de een of andere reiziger, antwoordde de Olonner op een onverschilligen toon.

— Op dit uur? bragt de boekanier in het midden, terwijl hij de oogen ten hemel sloeg en naar de sterren keek, maar het is immers reeds over achten.

— Dan weet ik niet, wat het zijn kan, maar luister eens! Als ik mij niet bedrieg, dunkt mij, dat ik een paard hoor rennen.

— Dat is ook zoo, vriend! je bedriegt je niet, hernam de boekanier, 't is het hoefgetrappel van een paard. Koest daar! riep hij, terwijl hij zich tot zijne honden rigtte, die hoe langer hoe harder begonnen te blaffen en gereed schenen om naar de plaats, van waar het geluid kwam, toe te snellen. Koest dan toch!

De honden, die zonder twijfel reeds sedert lang gewoon waren, aan deze gebiedende stem te gehoorzamen, gingen onmiddellijk weder op hunne plaats liggen en hielden met hun oorverdoovend geblaf op, terwijl zij het brommen toch niet konden laten.

Het paard, dat de honden reeds op een verren afstand gehoord hadden, kwam al spoedig digter bij. Weldra was het geluid duidelijk te onderscheiden en eindelijk, na verloop van eenige minuten, kwam er een ruiter uit het bosch te voorschijn en werd geheel zigtbaar, ofschoon het uit hoofde van de duisternis nog niet mogelijk was, te zien wie deze man was.

Toen hij de savanne inreed, deed hij zijn paard stilstaan,

scheen met een besluiteloozen blik gedurende eenige oogenblikken in de rondte te zien en rigtte zich daarop, terwijl hij den teugel van zijn paard weder vierde, in gestrekten draf naar den boekan.

Toen hij bij de twee mannen kwam, die hun maal doodbedaard voortzetten, terwijl zij hem toch met een half oog gadesloegen, boog hij even en rigtte tot hen in het Spaansch de volgende woorden:

— Beste vrienden! wie je ook wezen moogt, ik bid je in den naam van onzen Heer Jezus Christus voor dezen nacht gastvrijheid te verleenen aan een reiziger, die verdwaald geraakt is.

— Daar heb je vuur en daar heb je vleesch, gaf de boekanier kortaf ten antwoord in dezelfde taal, waarvan de vreemdeling zich bediend had, ga zitten en eet wat.

— Heel graag, antwoordde de vreemdeling.

Hij stapte van zijn paard af. Terwijl hij dit deed, ging zijn mantel even open en bemerkten de boekaniers, dat deze man een geestelijk gewaad droeg. Deze ontdekking verwonderde hen, zonder dat zij het deden blijken.

Van zijn kant keek de onbekende hen verschrikt aan, toen hij zag, dat hij in de haast, welke hij maakte om een schuilplaats voor den nacht te vinden, in een boekan van avonturiers verzeild geraakt was.

Deze hadden ondertusschen plaats voor hem gemaakt, en terwijl hij zijn paard een kluister aanlegde en het gebit afdeed, opdat het zich aan het hooge en digte gras der savanne te goed zou kunnen doen, hadden zij op een palmblad eene portie vleesch voor hem gereed gemaakt, genoegzaam om den honger te stillen van iemand, die vier en twintig uren lang gevast had.

Door de hartelijke ontvangst der avonturiers een weinig op zijn gemak gekomen en besloten, den hagchelijken toestand, waarin hij zich door zijne onbezonnenheid gebragt zag, te trotseren, zette de vreemdeling zich tusschen zijne beide gastheeren neder en begon te eten, terwijl hij bij zich zelven over de middelen nadacht, waardoor hij uit de klem, waarin hij meende te zitten, zou geraken.

Ondertusschen waren de avonturiers, die bij zijne komst hunnen maaltijd bijna geëindigd hadden, reeds lang voor hem met

eten gereed; zij gaven aan hunne honden het voedsel, waarop deze met zoo veel ongeduld wachtten, staken vervolgens hunne pijpen aan en begonnen te rooken, zonder zich verder met hunnen gast bezig te houden dan om hem hetgeen hij noodig had te geven.

Eindelijk veegde de vreemdeling den mond af, en ten einde aan zijne gastheeren te bewijzen, dat hij zich niet minder vrij gevoelde dan zij, nam hij een stukje papier en tabak, rolde daarvan doodbedaard een cigaar op en rookte vervolgens schijnbaar even onbekommerd als de boekaniers.

— Ik dank je wel voor je edelmoedige gastvrijheid, sennores! zeide hij na verloop van een oogenblik, daar hij wel begreep, dat een lang stilzwijgen in zijn nadeel zou kunnen uitgelegd worden; ik had groote behoefte om mijne krachten te herstellen; sedert van morgen heb ik niets gebruikt.

— 't Is heel onvoorzigtig, sennor! antwoordde de Poleter, zoo maar op reis te gaan, zonder mondbehoeften meê te nemen; de savannen hebben wel iets van de zee weg; men weet wel, wanneer men er inkomt, maar niet wanneer men er uit zal komen.

— Wat je daar zegt is waar, sennor! Zonder jou zou ik, vrees ik, een allerakeligsten nacht doorgebragt hebben.

— Och, spreek daar niet van, sennor! Wij hebben voor jou gedaan, wat wij in dergelijke omstandigheden zouden wenschen dat men voor ons deed. De gastvrijheid is een heilige pligt, waaraan niemand zich mag onttrekken: dat wij dit zoo beschouwen, blijkt daaruit, dat wij dien ten opzigte van jou betracht hebben.

— Hoe bedoel je dat?

— Wel, je bent een Spanjaard, als ik mij niet bedrieg, terwijl wij daarentegen Franschen zijn. Welnu, wij hebben voor een oogenblik den haat, dien wij aan je natie toedragen, vergeten, ten einde je aan onzen gemeenschappelijken haard te ontvangen, gelijk iedereen, die ons door God toegezonden wordt, regt heeft ontvangen te worden.

— Dat is waar, sennor! en ik bedank er je dubbel voor: dat zeg ik uit grond van mijn hart.

— Och hemel, gaf de boekanier ten antwoord, je behoeft daarover waarlijk niet zoo veel woorden vuil te maken; wat wij

op dit oogenblik voor je doen, is zoowel ten gevalle van jou als om onze eer op te houden. Ik verzoek je daarom, sennor! er niet meer over te spreken: 't is inderdaad de moeite niet waard.

— Maar, sennor! zeide de Olonner lagchende, zonder dat je het misschien zelf weet, zijn wij nog oude kennissen.

— Oude kennissen, riep de vreemdeling op een verwonderden toon uit, ik begrijp je niet, sennor!

— Wat ik je zeg, is toch heel duidelijk.

— Als je je nader wilt verklaren, gaf de vreemdeling ten antwoord, dan zal ik je misschien begrijpen, hetgeen mij, zoo als ik je kan verzekeren, veel genoegen zal doen.

— Ik wil mij met alle pleizier nader verklaren, hernam de Olonner met een spotachtig gezigt, maar vergun mij, je eerst te zeggen, dat, hoe goed je je mantel ook gesloten houdt, dit toch niet voldoende is om de Franciscaner pij, die je er onder draagt, te bedekken.

— Ik ben werkelijk een monnik en behoor tot deze orde, gaf de vreemdeling eenigzins verlegen ten antwoord, maar dat is nog geen bewijs, dat je mij kent.

— Dat is het ook niet, maar ik ben zeker, dat ik met een enkel woord je geheugen wel zal te hulp komen.

— Ik geloof, dat je je vergist, sennor! en dat wij elkander nooit gezien hebben.

— Ben je daar wel zeker van?

— De mensch kan, zoo als je weet, nooit ergens zeker van zijn; het komt mij echter voor....

— Het is nog niet eens heel lang geleden, dat wij elkander ontmoet hebben, maar het is wel mogelijk, dat je toen niet veel acht op mij geslagen hebt.

— Op mijn woord, ik weet niet wat je bedoelt, hernam de monnik na hem gedurende een paar minuten oplettend gade geslagen te hebben.

— Komaan! zeide de pandeling lagchende, ik begin medelijden met je verlegenheid te krijgen, en zoo als ik je beloofd heb, zal ik al je twijfelingen met een enkel woord doen verdwijnen. Wij hebben elkander op het eiland Newis gezien: herinner je het je nu?

Bij deze woorden verbleekte de monnik en kon zijne ontstel-

tenis niet verbergen. Gedurende eenige oogenblikken bleef hij als aan den grond genageld staan, maar toch kwam de gedachte volstrekt niet bij hem op, te ontkennen dat het waar was.

— Waar je een langdurig gesprek met Montbarts gehad hebt, vervolgde de Olonner.

— Nogtans, zeide de monnik met eenige aarzeling, waarin een weinig vrees doorstraalde, begrijp ik niet.....

— Hoe ik dat alles weet, viel de Olonner hem lagchende in de rede, maar ik zal je nog andere dingen zeggen, waarover je verwondering ten top zal stijgen.

— Zoo, heb je mij nog meer te zeggen?

— Och kom, sennor padre! denk je dan, dat ik mij de moeite zou gegeven hebben, je met zulk een onbelangrijke zaak bezig te houden, als ik niet veel meer wist? Je bent, hoop ik, toch wijzer.

— Weet je dan nog veel meer? riep de monnik uit, terwijl hij als door instinkt een paar stappen achterwaarts deed, daar hij niet vreemd was van de gedachte, dat die man een toovenaar was, des te meer daar hij een Franschman en dat nog wel een boekanier was, twee afdoende redenen om te meenen, dat de duivel zich van zijne ziel meester gemaakt had, als hij er ten minste een bezat, waaraan de waardige monnik echter sterk twijfelde.

— Lieve hemel! hernam de pandeling, denk je misschien, dat ik niet bekend ben met het doel van je reis, met de plaats, waar je van daan komt en waar je heengaat, en wat meer zegt met den persoon, dien je een bezoek wilt brengen.

— Wat dat betreft, dat is onmogelijk, zeide de monnik met een verschrikt gezigt.

De Poleter lachte in zijn vuistje over de kwalijk verholene vrees van den Spanjaard.

— Pas op, pater! fluisterde hij fray Arsenio geheimzinnig in het oor, deze man weet alles; onder ons gezegd, geloof ik, dat hij een weinig van den duivel bezeten is.

— Och hemel! riep hij uit, terwijl hij verschrikt terugdeinsde en uit al zijn magt kruisen sloeg, hetgeen aan de avonturiers nog meer stof tot lagchen gaf.

— Komaan, ga weêr zitten en luister naar mij, hernam de Olonner, terwijl hij hem bij den arm greep en hem noodzaakte,

weder te gaan zitten, mijn vriend en ik willen maar eens een grapje hebben, dat is alles!

— Vergeef mij, edele *caballeros!* mompelde de monnik, maar ik heb geducht veel haast en moet je, hoezeer het mij ook spijt, terstond verlaten.

— Kom, kom! waar wil je op dit late uur heengaan? heb je misschien lust om in een hinderlaag te vallen?

Dit alles behalve aangename vooruitzigt gaf den monnik stof tot nadenken; nogtans behield de vrees, die zich van hem meester gemaakt had, de overhand.

— Dat is wel mogelijk, zeide hij, maar ik moet vertrekken.

— Je zult den weg naar den *hatto* del Rincon in de duisternis toch nooit kunnen vinden.

Thans gevoelde de monnik zich overwonnen: deze nieuwe opmerking deed hem de dwaasheid van zulk een overhaast vertrek inzien, en hij trachtte zich dan ook niet langer tegen de uitnoodiging der avonturiers aan te kanten.

— Ziezoo, hernam de pandeling, nu wil je toch naar rede luisteren. Stel je maar gerust, ik zal je niet meer plagen, en om je te bewijzen, dat ik niet zoo kwaad ben als je wel denkt, wil ik mij wel met het zoeken van een gids voor je belasten.

— Een gids! stamelde fray Arsenio, God beware mij, er een van jou aan te nemen.

— Stel je maar gerust, sennor padre! het zal geen demon zijn, ofschoon het strikt genomen wel zou kunnen wezen, dat hij naar het ligchaam en naar den geest eenige overeenkomst met een boozen geest heeft. De gids, dien ik bedoel, is doodeenvoudig een Caraïbe.

— Zoo, zeide de monnik, diep ademhalende, alsof een zware last hem van de borst genomen was, is het dus werkelijk een Caraïbe?

— Waarachtig! wat dacht je dan dat het zijn zou?

Fray Arsenio sloeg een kruis.

— Vergeef mij, zeide hij, ik woû je niet beleedigen.

— Heb maar een beetje geduld; ik zal den beloofden gids zelf gaan opzoeken, want ik zie, dat je graag van ons zoudt afkomen.

De Olonner stond op, nam zijn geweer in handen, floot een speurhond en verwijderde zich met groote stappen.

— Je moogt wel blij zijn, zeide de Poleter, dat je je togt ditmaal kunt voortzetten, zonder dat je er bang voor behoeft te zijn, dat je zult verdwalen.

— Is die waardige *caballero* dan werkelijk een gids gaan zoeken, zoo als hij mij beloofd heeft? vroeg fray Arsenio, die niet te veel op de belofte van den pandeling durfde rekenen.

— Wel, ik zie niet in, waar hij anders heen zou gegaan zijn en waarom hij den boekan zou verlaten hebben.

— Ben je dus werkelijk een boekanier, sennor?

— Om je te dienen, sennor padre!

— Zoo, zoo, en kom je dezen kant dikwijls uit?

— Ik geloof waarachtig, dat je mij wilt uithooren, sennor padre! zeide de Poleter, terwijl hij zijne wenkbraauwen fronste en hem vlak in het gezigt keek; wat kan het je schelen, of ik hier dan wel elders kom?

— Mij? Niets.

— Zoo, maar het zou anderen wel kunnen schelen, niet waar? En je zoudt graag weten, waaraan je je te houden hebt.

— Wel, hoe kan je dat nu denken? haastte fray Arsenio zich in het midden te brengen.

— Ik denk niets, ik weet heel goed, wat je bedoelt, maar geloof mij, sennor monge! je moet die gewoonte laten varen, anderen zoo uit te hooren, vooral boekaniers, menschen, die niet van al dat vragen houden. Het zou je te eeniger tijd in een leelijk parket kunnen brengen: het is maar een eenvoudige raad, dien ik je geef.

— Ik dank je wel, sennor! ik zal dien onthouden, ofschoon ik met je dat te zeggen de bedoeling niet gehad heb, die je mij toedicht.

— Des te beter, doe je voordeel dan met mijn raad.

Op deze wijze afgescheept, bewaarde de monnik een diep stilzwijgen. Ten einde eene verandering in zijne gedachten te brengen, die, wij moeten het erkennen, op dat oogenblik niet van den pleizierigsten aard waren, nam hij den rozekrans, die aan zijn gordel hing, en begon eenige gebeden te prevelen.

Er verliep bijna een uur, zonder dat er een enkel woord tusschen de beide mannen gewisseld werd: de Poleter pruimde tabak, terwijl hij nu en dan binnensmonds wat zeide, de monnik bad, of hield zich ten minste alsof hij bad.

Eindelijk deed zich op een korten afstand een zacht geluid hooren en na verloop van eenige oogenblikken vertoonde de pandeling zich aan hen; een Indiaan volgde hem. Deze Indiaan was niemand anders dan O-mo-poea, het opperhoofd der Caraïben.

— Gaauw, gaauw, sennor monge! zeide de Olonner op een vrolijken toon, daar heb je je gids, ik sta voor zijne getrouwheid in; hij zal je goed en wel tot aan den *hatto* brengen.

De monnik liet zich dit geen tweemaal zeggen. Alles kwam hem aannemelijker voor dan langer in het gezelschap van deze twee booswichten te vertoeven; bovendien geloofde hij, niets van een Indiaan te vreezen te hebben.

Hij stond eensklaps op en zadelde zijn paard weder, dat zich ondertusschen braaf te goed gedaan en den noodigen tijd gehad had om van zijne vermoeijenissen uit te rusten.

— Sennores! zeide hij, zoodra hij in den zadel zat, ik bedank je wel voor je gulle ontvangst. Dat de zegen des Heeren op je neêrdale!

— Ik dank je, gaf de pandeling lagchende ten antwoord, maar nog een laatste aanbeveling voordat je vertrekt. Vergeet niet, als je op den *hatto* komt, uit mijn naam aan donna Clara de Bejar te zeggen, dat ik haar morgen hier verwacht, begrijp je mij?

De monnik slaakte een kreet van afgrijzen. Zonder te antwoorden, drukte hij de sporen in de zijden van zijn paard en snelde in galop naar den kant, werwaarts de Caraïbe zich reeds met zulk een vluggen stap verwijderd had.

De beide boekaniers keken hem lagchende na, strekten vervolgens hunne voeten bij het vuur uit, legden hunne wapenen onder hun bereik en maakten zich tot slapen gereed, terwijl zij zich aan de waakzaamheid der honden toevertrouwden, die wel zouden zorgen, dat zij niet overrompeld werden.

XXVI.

Gevolgen van eene ontmoeting.

Fray Arsenio volgde zijn gids, die, zonder een woord te

spreken, voor hem uitliep. Ofschoon hij zich, om zoo te spreken, overgeleverd zag in handen van een Indiaan, die de Spanjaarden, de wreede onderdrukkers van zijn verminderd en bijna uitgeroeid ras, uit instinkt moest haten, was hij toch blijde, dat het hem gelukt was, goed en wel aan de avonturiers te ontsnappen, waarvoor hij niet alleen vreesde, omdat het *ladrones* waren, dat wil zeggen menschen zonder trouw en in allerlei ondeugden volleerd, maar ook omdat hij ze beschouwde als booze geesten of ten minste als toovenaars, die in betrekking tot den duivel stonden, want zoodanig waren de dwaalbegrippen, die zelfs de verlichtste Spanjaarden omtrent de flibustiers en de boekaniers koesterden.

Het was zeker wel toe te schrijven aan de genegenheid, die de monnik aan donna Clara toedroeg, en aan den invloed, dien deze bekoorlijke vrouw op hare omgeving oefende, dat fray Arsenio besloten had tot de volvoering van een plan, dat naar zijne meening even dwaas was als zich in onmiddellijke betrekking te stellen tot een van de beroemdste opperhoofden der flibustiers, en het was dan ook met vreeze en beven geweest, dat hij zijn biechtkind naar het eiland Newis vergezeld had.

Op het oogenblik, waarop wij hem weder ontmoet hebben, begaf hij zich naar den *hatto*, ten einde aan donna Clara, overeenkomstig de afspraak, die hij met haar gemaakt had, de aankomst van het eskader der flibustiers in de haven Margot en bij gevolg ook de tegenwoordigheid van Montbarts op het eiland St. Domingo mede te deelen.

Ongelukkig was de monnik, weinig gewoon aan nachtelijke togten langs ongebaande wegen, waarnaar hij bij iederen stap moest raden, in de savanne verdwaald geraakt. Door vrees aangegrepen, bijna van honger stervende en van vermoeijenis uitgeput, had hij digt in zijne nabijheid den gloed van een vuur gezien. Dit gezigt had hem zoo al niet den moed, dan toch de hoop doen herkrijgen: hij had zich dan ook zoo spoedig mogelijk naar dat vuur begeven en was onverschrokken een boekan van Fransche avonturiers binnengetreden. Hij had in dit opzigt veel overeenkomst met de muggen, die zich onweêrstaanbaar aangetrokken gevoelen tot de heldere vlam eener kaars, waaraan zij de vleugelen zullen branden.

De waardige monnik kwam er beter af dan deze insekten, want hij had zich volstrekt niet gebrand; hij had uitgerust, goed gedronken, goed gegeten, en, behalve een zekere vrees, daar hij zich onverwachts in zulk gezelschap bevond, was hij vrij goed, zoo als hij althans meende, aan dit groote gevaar ontkomen en was het hem zelfs gelukt, een gids te krijgen. Alles was dus goed afgeloopen, God had de wacht over zijn dienaar gehouden, en deze had niets anders te doen dan zich door hem te laten leiden. Wat er nog toe bijdroeg om het vertrouwen van den monnik te doen toenemen, was de houding van zijn gids, die, zonder een woord te spreken en zich in 't minst om hem te bekommeren, voor het paard uitliep, de savanne dwars doortrok, zich een weg door het hooge gras baande en zich met even veel zekerheid in de duisternis, die hem omringde, scheen te bewegen, als ware hij door de schitterende stralen der zon verlicht geweest.

Zij gingen een vrij geruimen tijd zoo achter elkander voort, zonder een enkel woord met elkander te wisselen. Even als alle Spanjaarden, koesterde fray Arsenio diepe verachting voor de Indianen: het was slechts om zich tegen een aanval te beveiligen, dat hij somtijds betrekkingen met hen aanknoopte. Van zijn kant had de Caraïbe volstrekt geen lust, een gesprek aan te knoopen met den man, dien hij als een geboren vijand van zijn ras beschouwde, te meer daar dit gesprek toch over geene gewigtige zaken zou geloopen hebben.

Zij hadden den top van een kleinen heuvel bereikt, van waar men in de verte, als waren het zoo vele lichtende stipjes, de wachtvuren van het bivouac der soldaten, die zich rondom den *hatto* gelegerd hadden, kon zien. In plaats van den heuvel weder af te klimmen en voort te loopen, bleef O-mo-poea stilstaan en sloeg onrustige blikken om zich heen, terwijl hij aan den Spanjaard een wenk gaf, dat hij niet verder moest gaan.

Deze gehoorzaamde en bleef onbewegelijk als een ruiterstandbeeld staan, terwijl hij de gebaren van zijn gids gadesloeg met eene nieuwsgierigheid, waaraan zich een zekere ongerustheid paarde.

De Caraïbe was op den grond gaan liggen en luisterde oplettend.

Na verloop van eenige oogenblikken stond hij op, maar bleef nog altijd luisteren.

— Wat is er toch gaande? vroeg de monnik, die zich over deze zonderlinge handelwijze ernstig ongerust begon te maken, op een fluisterenden toon.

— Er komen ruiters in gestrekten draf op ons afrijden.

— Ruiters op dit uur van den nacht in de savanne, hernam fray Arsenio op een ongeloovigen toon, dat is onmogelijk!

— En jij bent er immers ook in! zeide de Indiaan met een spottenden glimlach.

— Hum! dat is waar, mompelde de monnik, door de juistvan dit antwoord getroffen, wie zouden het zijn?

— Ik weet het niet, maar spoedig zal ik het je zeggen, antwoordde de Caraïbe.

En voordat de monnik den tijd had, hem te vragen, wat hij van plan was, sloop O-mo-poea door het hooge gras heen en verdween, terwijl hij fray Arsenio aan zijn lot overliet. Deze was door die plotselinge vlugt geheel van zijn stuk gebragt en vooral niet op zijn gemak, daar hij zich zoo alleen te midden van de woestijn bevond.

Er verliepen eenige minuten, gedurende welke de monnik het geluid trachtte te hooren, dat de scherpte van gehoor, waarmede de Indiaan bedeeld was, hem reeds sedert lang te midden van de verwarde geluiden der savanne had doen opmerken.

De monnik echter hoorde niets en maakte zich, daar hij door zijn gids in den steek gelaten was, gereed, zijne reis voort te zetten, terwijl hij aan de Voorzienigheid de zorg overliet om hem in een goede haven te brengen, toen een zacht gedruisch zich in de struiken in zijne nabijheid deed hooren en de Indiaan zich weder vertoonde.

— Ik heb ze gezien, zeide hij.

— Zoo, antwoordde de monnik, en wat zijn het?

— Blanken, even als jij.

— Dus Spanjaarden?

— Ja, Spanjaarden.

— Des te beter, hernam fray Arsenio, die door deze goede tijding weder geheel tot kalmte kwam; zijn zij met hun velen?

— Zij zijn er op zijn hoogst met hun vijven of zessen; zij begeven zich even als jij naar den *hatto*, dien zij, voor zooverre ik heb kunnen begrijpen, zoo spoedig mogelijk wenschen te bereiken.

— Zoo, dat is goed. Waar zijn zij op dit oogenblik?

— Op zijn hoogst twee steenworpen van ons af. Zoo als ik uit de rigting, die zij volgen, opmaak, zullen zij de plaats, waar wij ons bevinden, juist voorbij komen.

— Dat wordt hoe langer hoe mooijer; wij kunnen dus niet beter doen dan hen af te wachten.

— Wil jij dat doen, dan is het mij goed; wat mij betreft, ik heb niets met hen te maken.

— Dat kan ik mij best voorstellen, vriend! zeide de monnik op een vaderlijken toon, misschien zou deze ontmoeting zelfs minder aangenaam voor je zijn. Neem dus mijn hartelijken dank aan voor de wijze, waarop je mij tot hiertoe geleid hebt.

— Ben je dus vast besloten, hen hier af te wachten? Ik kan wel maken, als je het wilt, dat je hen ontloopt.

— Ik heb volstrekt geen reden om mij voor menschen van mijn kleur te verbergen; wie zij ook wezen mogen, ik zal in hen ongetwijfeld vrienden vinden.

— Heel goed, je moet zelf weten wat je doet, ik heb mij niet met je zaken te bemoeijen; maar het gedruisch komt digter bij, zij zijn in een oogenblik hier, ik verlaat je, zij behoeven mij hier niet aan te treffen.

— Vaarwel!

— Nog een laatst verzoek: als zij je soms eens mogten vragen, wie je tot gids gediend heeft, zeg het hun dan niet.

— Het is niet heel waarschijnlijk, dat zij mij dit zullen vragen.

— Dat doet er niet toe, maar beloof mij, dat je, als zij het soms mogten vragen, het geheim om mijnentwil zult bewaren.

— Het zij zoo! Ik zal zwijgen, daar je het van mij verlangt, ofschoon ik ook de reden van je verzoek niet begrijp.

De monnik had nog niet uitgesproken, toen de Indiaan reeds verdwenen was.

De ruiters kwamen in vliegende vaart aanhollen; het geluid der paardenhoeven klonk op den grond als het rollen van den donder. Eensklaps rezen eenige schimmen, die in de duisternis naauwelijks te onderkennen waren, als uit den grond op en riep een hunner hem toe:

— Wie daar?

— Een vriend, gaf de monnik ten antwoord.

— Zeg je naam, voor den duivel! hernam dezelfde persoon op een toornigen toon, terwijl het laden van een pistool alles behalve pleizierig in de ooren van den monnik klonk. Er zijn 's nachts geen vrienden in de woestijn.

— Ik ben een arme Franciscaner monnik, ik begeef mij naar den *hatto* del Rincon, en ik heet fray Arsenio Mendoza.

Een krijschend geluid was het antwoord op deze woorden van den monnik, een geluid, waarvan deze den tijd niet had om de bedoeling te gissen, namelijk of het een uitroep van vreugde, dan wel van toorn was, want de ruiters renden met de snelheid des bliksems op hem af en dwongen hem, voordat hij nog de reden van zulk een spoed begrepen had, zich bij hen aan te sluiten.

— Maar, sennores! zeide hij met eene stem, die van schrik beefde, wat moet dat beteekenen? Heb ik dan met *ladrones* te doen?

— Stel je maar gerust, sennor padre! antwoordde een barsche stem, die hij meende te herkennen, wij zijn geen *ladrones*, maar wel Spanjaarden, zoo als jij zelf ook bent, en niets kon ons aangenamer zijn, dan je op dit oogenblik te ontmoeten.

— Ik ben blij over hetgeen je mij daar zegt, *caballeros!* Ik moet bekennen, dat de ruwheid van je manieren mij eerst eenigzins bevreesd gemaakt had, maar nu ben ik weêr geheel gerust gesteld.

— Des te beter, hernam de onbekende op een schertsenden toon, vooral daar ik het een en ander met je te bespreken heb.

— Met mij, sennor? zeide hij op een verwonderden toon, de plaats en de tijd zijn slecht voor een gesprek gekozen, naar het mij voorkomt; als je wilt wachten, totdat wij aan den *hatto* gekomen zijn, zal ik mij terstond tot je beschikking stellen.

— Geen praatjes! Stijg van je paard af, gaf de onbekende hem op een barschen toon ten antwoord, als je ten minste niet wilt, dat *ik* je doe afstijgen.

De monnik keek verschrikt in de rondte, de ruiters staarden hem met een onheilspellenden blik aan en schenen volstrekt niet van plan te zijn, hem te hulp te komen.

Fray Arsenio was juist het tegenovergestelde van een dapper

man; de wijze, waarop deze ontmoeting plaats had, joeg hem angstige vrees aan; hij wist nog niet, in welke handen hij gevallen was, maar alles deed hem vooronderstellen, dat deze menschen, wie zij ook wezen mogten, hem geen goed hart toedroegen.

Nogtans was alle tegenstand onmogelijk en moest hij wel gehoorzamen; maar hij deed dit niet zonder een zucht van berouw te slaken, dat hij den goeden raad van den Caraïbe in den wind geslagen had. Hij steeg eindelijk van zijn paard af en plaatste zich tegenover zijn barschen ondervrager.

— Steek een flambouw aan, zeide de onbekende ruiter, ik wil, dat deze man mij herkent, opdat hij, wetende wie ik ben, moge inzien, dat hij mij geene leugens op de mouw behoeft te spelden en dat alleen openhartigheid hem kan onttrekken aan het lot, dat hem bedreigt.

De monnik begreep volstrekt niets van de zaak; hij kwam haast op het denkbeeld, dat hij aan een vreeselijke nachtmerrie ter prooi was.

Ondertusschen had een der mannen van zijn gevolg op het bevel van den ruiter een fakkel van laurierhout ontstoken.

Zoodra de vlam op de trekken van den vreemdeling speelde en diens gelaat verlichtte, deinsde de monnik verbaasd terug, sloeg de handen ineen en klaarde zijn gezigt oogenblikkelijk op.

— God zij geloofd! riep hij uit op een toon, waarin geluk doorstraalde; is het mogelijk, dat u het is, sennor don Stenio de Bejar? Ik was er zoo ver af, dat ik zou meenen, in dezen nacht het geluk te hebben, u te ontmoeten, sennor conde! dat ik u waarlijk niet herkend heb en bijna bang begon te worden.

De graaf — want deze was het werkelijk, dien de monnik door zulk een ongelukkig toeval ontmoet had — antwoordde niet terstond, maar glimlachte alleen.

Don Stenio de Bejar had Santo-Domingo spoorslags verlaten, ten einde zich naar den *hatto* del Rincon te begeven en zich persoonlijk te overtuigen van de waarheid der mededeelingen, hem door don Antonio de la Ronda gedaan. Hij zag zich op het oogenblik, waarop hij het doel van zijn togt bijna bereikt had, juist toen hij daarop het minst verdacht was, tegenover fray Arsenio Mendoza geplaatst, den eenigen man, die bij magte

was, hem de waarheid of de valschheid der verzekeringen van den spion, die donna Clara bij haren echtgenoot aangeklaagd had, te bewijzen.

Fray Arsenio was onder zijne landgenooten reeds sinds lang om zijne lafhartigheid bekend, en niets scheen dus gemakkelijker dan de waarheid in alle bijzonderheden van hem te vernemen.

De graaf achtte zich bijna zeker, dat het hem zou gelukken, fray Arsenio alles te doen bekennen wat hij wist, door hem bang te maken. Zoodra de monnik dan ook zijn naam genoemd had, besloot don Stenio op raad van den spion, die naast hem reed, den geestelijke vrees aan te jagen en hem dus in de onmogelijkheid te brengen, weêrstand te bieden aan de bevelen, die hij hem zou geven.

Wij willen gaarne gelooven, dat de graaf met zoo te handelen volstrèkt, wij zeggen niet de bedoeling, maar ook de gedachte niet had, ten opzigte van den armen monnik gewelddadigheden te plegen, eene handelwijze, altijd berispelijk, maar vooral verachtelijk in een man van zijn stand. Ongelukkig liet de graaf zich ten gevolge van den onverwachten en onbegrijpelijken tegenstand dien de monnik hem bood, door zijn toorn medeslepen en gaf zijns ondanks bevelen, waarvan de hardheid en zelfs de wreedheid in geen geval geregtvaardigd konden worden.

Na een stilzwijgen van eenige sekonden vestigde don Stenio een doordringenden blik op den monnik, als had hij in zijn hart willen lezen, greep hem ruw bij den arm en vroeg hem op een barschen toon:

— Waar kom je van daan? Is het misschien de gewoonte, dat de monniken van je orde op dit uur van den nacht rondzwerven?

— Excellentie! stamelde fray Arsenio, die zoo onvoorziens overvallen werd door deze vraag, welke hij volstrekt niet verwacht had.

— Komaan, komaan, hernam de graaf, geef terstond antwoord en maak vooral geen uitvlugten.

— Maar, Excellentie! ik begrijp niets van den hevigen toorn, dien gij aan mij doet blijken; ik zweer u, dat ik onschuldig ben.

— Zoo, zoo, zeide hij met een spottenden lach, ben je onschuldig? Je verdedigt je, voordat men je beschuldigt, je gevoelt je dus zeker wel schuldig.

Fray Arsenio wist van de jaloezij van den graaf af, een jaloezij, die deze zoo kwalijk wist te verbergen, dat zij ieder oogenblik, ondanks al zijne pogingen, allen in het oog viel; hij begreep dus, dat het geheim van donna Clara aan haren echtgenoot geopenbaard was, en voorzag het gevaar, dat hem bedreigde, daar hij in deze zaak medepligtig geweest was. Nogtans hoopte hij, dat de graaf slechts met enkele feiten zou bekend zijn en niets weten van al de bijzonderheden van de reis der gravin, ofschoon hij inwendig beefde bij de gedachte aan de gevaren, waaraan hij zonder twijfel blootgesteld was. Alleen en ongewapend bevond hij zich in de magt van een man, die verblind was door toorn en door het verlangen om zich te wreken over hetgeen hij als een vlek op zijne eer beschouwde, en hij besloot dus, wat er ook mogt gebeuren, geen misbruik te maken van het vertrouwen, dat eene ongelukkige vrouw in hem gesteld had.

Hij rigtte het hoofd op en zeide met een krachtige stem en op een toon, waarover hij zelf verwonderd was:

— Excellentie! ge zijt gouverneur van St. Domingo; ge hebt het regt om een vonnis te vellen over degenen, die onder uwe heerschappij geplaatst zijn; ge zijt in het bezit van een bijna vorstelijke magt; maar gij hebt, voor zoo ver ik weet, geene bevoegdheid om mij hetzij met woorden, hetzij met daden te mishandelen, of mij willekeurig een verhoor te doen ondergaan. Ik heb superieuren, onder welke ik gesteld ben, doe mij voor hen brengen, lever mij aan hunne regtbank over; als ik eenig misdrijf gepleegd heb, zullen zij mij straffen, want aan hen alleen komt het regt toe, mij te veroordeelen of mij vrij te spreken.

De graaf had dit omslagtige antwoord van den monnik aangehoord, terwijl hij zich van spijt op de lippen beet en toornig op den grond stampte. Hij had niet gedacht, dat deze man hem zulk een hevigen tegenstand zou bieden.

— Dus, riep hij uit, toen fray Arsenio eindelijk zweeg, dus weiger je, mij te antwoorden?

— Ik weiger het, Excellentie! zeide hij op een koelen toon, omdat ge het regt niet hebt, mij te ondervragen.

— Je vergeet echter, sennor padre! dat ik, al moge ik er ook het regt niet toe hebben, er toch wel de magt toe heb, op dit oogenblik ten minste.

— Het staat u vrij, Excellentie! deze magt te misbruiken ten opzigte van een ongelukkige, die zich niet kan verdedigen. Ik ben geen krijgsman, ligchaamssmart doet mij beven, ik weet niet, hoe ik de folteringen zal verdragen, die gij mij misschien zult doen ondergaan; maar er is één ding, waarvan ik ze ker ben.

— En dat is, sennor padre?

— Dat is, dat ik liever wil sterven, dan u op een uwer vragen antwoord te geven.

— Dat zullen wij eens zien, zeide hij op een spottenden toon, als je mij ten minste noodzaakt, geweld te baat te nemen.

— Dat zult ge dan zien, hernam hij met eene zachte stem, maar op een beslisten toon, waaruit bleek, dat hij een onherroepelijk besluit genomen had.

— Voor de laatste maal waarschuw ik je; pas op, denk er eerst eens over na.

— Ik heb er al over nagedacht, Excellentie! Ik ben in uwe magt, maak misbruik van mijne zwakheid, als ge dat verkiest, ik zal mij niet trachten te verdedigen; ik zal niet de eerste monnik mijner orde zijn, die als een martelaar van zijn pligt gestorven is; anderen zijn mij op dezen lijdensweg voorgegaan en anderen zullen er mij ongetwijfeld op volgen.

De graaf stampvoette van toorn; de omstanders bleven sprakeloos en onbewegelijk staan en wisselden met elkander veelbeteekenende blikken. Zij voorzagen, dat dit tooneel weldra tot eene verschrikkelijke ontknooping zou leiden tusschen deze beide mannen, die geen van beiden wilden toegeven, en waarvan de eerste, door woede verblind, niet spoedig in staat zou zijn, zijn verstand te gebruiken.

— Excellentie! mompelde don Antonio de la Ronda, de sterren beginnen reeds aan den hemel te verbleeken, de dag zal spoedig aanbreken, wij zijn nog ver van den *hatto* verwijderd; zou het niet beter zijn, ons, zonder langer te toeven, op weg te begeven?

— Zwijg! gaf de graaf hem met een verachtelijken glimlach ten antwoord. Pedro! voegde hij er bij, terwijl hij zich tot een zijner bedienden rigtte, een lont.

De knecht stapte van zijn paard af en ging naar hem toe met een lange, gezwavelde lont in zijne hand.

— Je beide duimen! zeide de graaf kortaf.

De bediende ging naar den monnik toe; deze stak hem zonder aarzelen de handen toe, ofschoon zijn gelaat akelig bleek was en hij over zijn geheele ligchaam beefde.

Pedro wikkelde de lont ongevoelig om zijne beide duimen heen en keerde toen naar den graaf terug.

— Voor de laatste maal, monnik! zeide deze, vraag ik je, of je wilt spreken?

— Ik heb u niets te zeggen, Excellentie! gaf fray Arsenio op een zachten toon ten antwoord.

— Steek dan maar in brand! beval de graaf, die zich van woede op de lippen beet.

De knecht stak met die volgzame gehoorzaamheid, welke dit soort van lieden doorgaans eigen is, de lont in brand.

De monnik viel op zijne knieën en sloeg zijne oogen ten hemel, zijn gezigt was met een lijkkleur bedekt, een klam zweet stroomde hem van het voorhoofd, zijne haren rezen te berge, het lijden, waaraan hij ter prooi was, moest hevig zijn, want zijne borst hijgde zigtbaar, en nogtans bleven zijne half geopende lippen sprakeloos.

De graaf sloeg hem met opmerkzaamheid gade.

— Zal je eindelijk spreken, monnik? zeide hij tot hem op een doffen toon.

Fray Arsenio wendde zijn gelaat naar hem toe, waarvan de trekken door de pijn verwrongen waren, en zeide tot hem, terwijl hij op hem een blik sloeg, waarin een onuitsprekelijke smart te lezen stond:

— Ik bedank u, Excellentie! dat gij mij geleerd hebt, dat er geen smart bestaat voor den mensch, wiens geloof levendig is.

— Wees vervloekt, ellendeling! riep de graaf uit, terwijl hij hem met een schop omverwierp; te paard, sennores! te paard! Laat ons maken, dat wij vóór den opgang der zon aan den *hatto* zijn.

De ruiters zetten zich weder in den zadel en verwijderden zich in vliegende vaart, terwijl zij den armen monnik, die bewusteloos op den grond neêrgevallen was, niet eens met een blik van medelijden verwaardigden.

XXVII.

Vestiging der kolonie.

Zulk een gewigtig, drievoudig plan van aanval, als door Montbarts ontworpen was, vereischte, indien het zou slagen, de uiterste behoedzaamheid en de grootste voorzorgen.

De weinige punten op het eiland Hispaniola, die door de boekaniers bezet waren, hadden geenszins het voorkomen van steden; het waren groepen van hutten, die zonder eenige orde en naar de willekeur der eigenaars gebouwd waren, en deze besloegen eene oppervlakte, twintig maal grooter dan zij, de bevolking in aanmerking genomen, hadden behoeven te beslaan, hetgeen maakte, dat deze punten bijna onmogelijk tegen een geregelden aanval der Spanjaarden te verdedigen zouden zijn, indien de gedachte bij hen opkwam, eens voor al met hunne geduchte naburen afrekening te houden.

De haven Margot, bij voorbeeld, uit een krijgskundig oogpunt beschouwd, het gewigtigste punt, dat door de Franschen ingenomen werd, was slechts een armzalig dorp, dat voor ieder die kwam openstond, zonder policie, zonder geregeld bestuur, waar alle talen gesproken werden en waarin Spaansche spionnen, zonder gevaar voor ontdekking te behoeven te vreezen, gemakkelijk konden binnensluipen, en op die wijze alle plannen der flibustiers omverwerpen.

Voordat Montbarts oprukte om een aanval te doen op de Spanjaarden, waarvan hij met reden vermoedde, dat zij reeds onderrigt waren omtrent de redenen zijner komst op het eiland, hetzij door don Antonio de la Ronda, hetzij door andere spionnen, besloot hij, de haven Margot tegen eene overrompeling te beveiligen. Hij zou toch niet graag hebben, dat hij, terwijl hij zich tot een aanval op de vijanden gereed maakte, zelf aangevallen werd en zich den terugtogt door een onverhoedsche overrompeling afgesneden zag.

De groote raad der flibustiers werd aan boord van het admiraalschip bijeengeroepen. Op deze wijze zouden de besluiten, in dien raad genomen, niet ruchtbaar worden en aan de vijanden

ter ooren komen, die er altijd op uit waren, hunne geheimen af te luisteren.

Twee dagen na het vertrek van den Poleter kwam de raad dus bijeen op het verdek van het schip, dat tot dit doel ingerigt was, daar de kajuit van den admiraal te klein geacht werd om al degenen te bevatten, wier rijkdom of wier roem hun aanspraak gaven om de vergadering bij te wonen.

Ten tien ure in den morgen verlieten verscheidene praauwen den oever, roeiden naar den logger toe en ontlastten hare vracht op het admiraalschip.

Montbarts ontving de afgevaardigden in de volgorde, waarin zij zich aan hem vertoonden en geleidde hen naar de tent, die op het verdek uitgespannen was.

Weldra waren al de afgevaardigden aan boord vereenigd; zij waren ten getale van veertig, flibustiers, boekaniers of inwoners; allen sedert vele jaren avonturiers op de eilanden, bittere vijanden der Spanjaarden, wier door de keerkringszon verbrand gelaat, krachtige trekken en vlammende blikken hen meer op bandieten deden gelijken dan op vreedzame kolonisten, maar wier gang en houding deden vermoeden, dat zij reeds ongeloofelijke heldendaden verrigt hadden en, als het oogenblik van handelen gekomen was, nog zouden verrigten.

Toen al de leden van den raad aan boord waren, gaf Michel de Baskiër aan de schippers der praauwen het bevel, naar land terug te keeren en niet eer naar den logger toe te komen, voordat zij een vierkante roode en zwarte vlag van den top van den grooten mast zagen wapperen.

Een keurig maal ging aan de beraadslagingen vooraf, die dan ook slechts onder tafel en vooral onder het dessert gehouden werden, ten einde de onbescheidene blikken, die van de kust zonder twijfel op al wat er aan boord voorviel zouden geslagen worden, beter te misleiden.

Toen de maaltijd afgeloopen en allen door de pandelingen van brandewijn, pijpen en tabak bediend waren, werd er bevel gegeven tot het wegnemen van het zeil, dat tot eene tent uitgespannen was. De geheele equipage van den logger begaf zich naar de voorplecht van het vaartuig, en Montbarts klopte, zonder van zijn plaats op te staan, met zijn mes op de tafel, ten einde stilte te gebieden.

De afgevaardigden wisten er wel iets van, dat er gewigtige zaken zouden behandeld worden. Zij hadden dan ook slechts voor den vorm gegeten en gedronken, en ofschoon de tafel al het voorkomen van een echte slemppartij had, waren de hoofden helder en de hersenen volstrekt niet beneveld.

De reede van de haven Margot bood op dit oogenblik een zonderling schouwspel aan, waaraan een zekere schilderachtige en woeste grootheid niet ontbrak.

Duizenden praauwen waren een eindweegs opgeroeid en vormden een ontzaggelijken kring, waarvan het eskader der flibustiers het middelpunt uitmaakte.

Aan land waren de heuvelen en de rotsen letterlijk zwart van de opeengedrongene en bonte menigte der toeschouwers, die uit alle woningen toegesneld waren om van verre getuigen te zijn van dit reusachtige en echt Homerische feest, waarvan zij de gewigtige bedoeling, die onder dien luchtigen schijn verborgen was, volstrekt niet vermoedden.

Nadat Montbarts met een paar woorden aan zijne vrienden den ontzaggelijken toevloed der toeschouwers, die hen omringden, had doen opmerken en gezegd had, hoe veel reden hij dus gehad had, zijne voorzorgen daartegen te nemen, schonk hij zijn glas vol, stond op en zeide, terwijl hij zijn glas in de hoogte hief, met een welluidende stem:

— Broeders! op de gezondheid van den koning!

— Op de gezondheid van den koning! herhaalden de flibustiers, terwijl zij opstonden en met hunne glazen klonken.

Op hetzelfde oogenblik werden alle kanonnen van den logger te gelijker tijd afgeschoten, hetgeen een ontzettend gedruisch veroorzaakte. Een onafgebroken gejuich van den oever bewees, dat de toeschouwers van harte met dezen vaderlandschen feestdronk instemden.

— Laat ons nu, hernam de admiraal, terwijl hij ging zitten, hetgeen door de gasten nagevolgd werd, over onze zaken spreken en laat ons er vooral over spreken op zulk een wijze, dat onze gebaren niet doen vermoeden, waarmeê wij ons bezig houden: onze woorden toch kan niemand hooren.

De beraadslagingen namen een aanvang. Montbarts schetste met die diepte van inzigt en met die helderheid van voorstelling, welke hem eigen waren, in weinige woorden den hag-

chelijken toestand, waarin de kolonie zich zou bevinden, wanneer men geene krachtige maatregelen nam om haar in zulk een toestand te brengen, dat zij niet alleen in staat was, zich te verdedigen, maar ook op eigen wieken te drijven gedurende de afwezigheid van hen, die den togt zouden medemaken.

— Ik begrijp, zeide hij, zijne woorden nog eens kort zamenvattende, dat, zoo lang wij geen ander doel gehad hebben dan op de wilde stieren te jagen, die voorzorgen noodeloos waren, want onze borsten waren zekere wallen voor onze woningen; maar thans is de toestand veranderd; wij willen ons eene onverwinbare schuilplaats verschaffen, wij zullen de Spanjaarden op hun grondgebied aanvallen, wij moeten ons dus bereid houden op ontzettende wraakoefeningen van den kant der vijanden, die uit de wijze, waarop wij ten opzigte van hen zullen te werk gaan, al spoedig zullen opmaken, dat wij alleen bezitters willen blijven van dit land, hetwelk zij reeds als hun wettig eigendom hadden beginnen te beschouwen. Wij moeten dus in staat zijn, niet alleen om hun weêrstand te bieden, maar ook om hun zulk een duchtige kastijding voor hunne aanmatiging toe te dienen, dat zij er voor immer genoeg van hebben, andermaal een poging aan te wenden om het grondgebied, dat wij veroverd hebben, terug te krijgen. Daartoe moeten wij een stad bouwen, in plaats van het voorloopige kamp, dat ons tot dusverre voldoende geweest is; ook moet geen ander dan de leden onzer vereeniging toegang tot ons hebben, ons kunnen spionneren en onze geheimen, welke zij ook wezen mogen, aan onze vijanden overbrengen.

De flibustiers juichten deze woorden, waarvan zij de waarheid erkenden, met geestdrift toe; zij zagen eindelijk de noodzakelijkheid in, orde in hunne wanorde te brengen en een deel uit te maken van de groote menschelijke maatschappij, door enkele van die wetten aan te nemen, waarvan zij zich voor immer vrij hadden meenen te kunnen maken, en die de eenige voorwaarden zijn tot het bestaan eener maatschappij.

Onder den alvermogenden invloed van Montbarts en de leden van de vereeniging der Twaalve, die hier en daar onder de vergaderde menigte verspreid zaten, beraadslaagde men en nam onmiddellijk krachtige maatregelen; maar toen alles bepaald was, deed zich eensklaps eene moeijelijkheid voor, waaraan niemand ge-

dacht had: wie namelijk belast zou worden met het ten uitvoer brengen dezer maatregelen, daar geen der boekaniers een erkend gezag boven de anderen bezat.

De moeijelijkheid was groot, bijna onoverkomelijk; het was Montbarts echter weder, wien het gelukte, deze tot algemeen genoegen uit den weg te ruimen.

— Niets is gemakkelijker, zeide hij, dan den man te vinden, dien wij noodig hebben. Het is hier een bijzonder geval; laat ons dus overeenkomstig de omstandigheden handelen, laat ons een opperhoofd verkiezen als voor eene gevaarlijke onderneming, laat ons een krachtig en schrander man daartoe benoemen, hetgeen ons niet bezwaarlijk kan vallen, daar de grootste moeijelijkheid bestaat in de keus van een uit velen. Dit opperhoofd moet door ons verkozen worden, het eerste voor een jaar, de volgende voor slechts zes maanden, ten einde misbruik van magt te voorkomen, waaraan zij zich later zouden kunnen schuldig maken. Dit opperhoofd zal den titel van gouverneur aannemen en werkelijk het bestuur hebben over alle burgerlijke zaken, bijgestaan door een raad, uit zeven leden zamengesteld en door de inwoners benoemd, behalve door de ondergeschikte beambten, door hem zelven gekozen. De wetten, volgens welke hij zal regeren, bestaan reeds: het zijn die van onze vereeniging. Het spreekt van zelf, dat de gouverneur, even als een kapitein aan boord van zijn schip, over de veiligheid der kolonie moet waken en in geval van verraad de doodstraf zal ondergaan. Dit voorstel is, dunkt mij, het eenige, dat wij in overweging kunnen nemen. Komt het je goed voor, broeders? Neem je het aan?

De afgevaardigden gaven eenstemmig een bevestigend antwoord.

— Laat ons dan terstond tot het doen eener keuze overgaan.

— Met je verlof, broeders! zeide Zwartkop, ik wensch, als je er niet op tegen hebt, iets aan het oordeel van den raad te onderwerpen.

— Spreek op, broeder! wij luisteren naar je, gaf Montbarts hem ten antwoord.

— Ik stel mij zelven voor, hernam Zwartkop terstond, tot het bekleeden van den post van gouverneur, niet uit eerzucht, want zulk een eerzucht zou nog al ongerijmd zijn, maar omdat

ik op dit oogenblik de eenige meen te zijn, die daarvoor geschikt is; je kent mij allen, ik zal mij zelven dus niet aanbevelen. Zekere redenen nopen mij om, indien het mogelijk is, mijn woord in te trekken en den togt niet mede te maken, ofschoon ik mij overtuigd houd, dat ik deze zeer in de hand zal kunnen werken, als je mij tot gouverneur benoemt.

— Je hebt het voorstel gehoord, broeders! zeide Montbarts; beraadslaagt er over, maar schenkt eerst je glazen vol; je hebt tien minuten om over de zaak na te denken; na verloop van tien minuten zullen alle glazen, die niet leêg gedronken zijn, als afkeurende stemmen beschouwd worden.

— Zoo, verrader! fluisterde Michel de Baskiër Zwartkop, naast wien hij gezeten was, in het oor; ik weet wel, waarom je in de haven Margot wilt blijven.

— Jij? nu nog mooijer! gaf Zwartkop eenigzins verlegen ten antwoord.

— Waarlijk, het is niet moeijelijk te raden, je bent ingepalmd, kameraad!

— Welnu, dat is waar, je hebt gelijk, die drommelsche vrouw, die ik op St. Christoffel gekocht heb, heeft mij het hoofd op hol gebragt: zij doet mij naar hare pijpen dansen.

— Zoo, is het de liefde! zeide Michel de Baskiër spottend.

— De drommel moge de liefde halen en die vrouw er bij.

— Zij is heel mooi: je hebt een goeden smaak gehad. Zij heet immers Louise, als ik mij niet bedrieg.

— Louise, ja, het is een mal ding, dat ik gedaan heb.

— Welnu, zeide Michel met den meesten ernst, ik weet wel een middel te vinden om die zaak te schikken.

— Zou je dat denken?

— Waarachtig, daar ben ik zeker van.

— Dan zou ik het wel eens willen weten, want ik moet je bekennen, dat zij mij het hoofd geheel op hol gebragt heeft; die drommelsche meid met haar lieve stemmetje en hare vriendelijke lachjes leeft met mij zoo als ze wil. Waarlijk, ik ben de ongelukkigste der menschen. Laat mij nu je redmiddel hooren, broeder!

— Daar heb je het: verkoop haar aan mij.

Zwartkop verbleekte eensklaps bij dit onverwachte aanbod, dat werkelijk alle bezwaren uit den weg ruimde, maar ofschoon hij

het voor ernst opnam, deed Michel het hem slechts in scherts en eenvoudig om hem op de proef te stellen; zijne wenkbraauwen fronsten zich en het was met eene stem, die van ontroering beefde, en terwijl hij met de vuist op de tafel sloeg, dat hij ten antwoord gaf:

— Waarlijk, kameraad! dat is een goed redmiddel, dat je daar bedacht hebt; maar ik mag hangen als ik het aanneem; neen, neen, hoe veel verdriet dat drommelsche wijf mij ook aandoet — heb ik je niet gezegd, dat zij mij betooverd heeft? — toch bemin ik haar, zoo waar als ik leef. Begrijp je dat?

— Waarachtig begrijp ik het. Doch komaan, stel je maar gerust: ik heb volstrekt geen plan om je van je Louise te berooven. Wat zou ik ook met een vrouw doen? Bovendien is wat ik bij anderen van liefde gezien heb niet van dien aard, dat ik belust zou worden, er zelf ook eens de proef van te nemen.

— Het zij zoo! antwoordde Zwartkop, door deze vrijmoedige verklaring gerustgesteld, dat is eerst mannentaal; maar overigens heb je gelijk, broeder! Ofschoon ik er voor geen geld van de wereld in zou bewilligen, van Louise te scheiden, moet ik toch zeggen, dat ik, als ik na de ondervinding, die ik met haar opgedaan heb, de markt nog eens bijwoonde, mij wel zou wachten, haar te koopen.

— Och kom! zeide Michel, terwijl hij de schouders ophaalde, men zegt dat altijd en als het zoo ver komt, begaat men nog eens dezelfde dwaasheid.

Zwartkop dacht een oogenblik na, vervolgens klopte hij Michel vriendelijk op den schouder en zeide lagchende tot hem:

— Welnu, dat is waar, broeder! je hebt gelijk, ik geloof, dat ik werkelijk weêr net zoo zou handelen als je zegt.

— Dat weet ik wel, antwoordde Michel.

Gedurende dit gesprek tusschen de beide avonturiers waren de tien minuten verloopen.

— Broeders! zeide Montbarts, wij zullen thans overgaan tot het opnemen der stemmen.

Hij keek de tafel rond: alle glazen waren leêg.

— Broeder Zwartkop! zeide hij, je bent met algemeene stemmen tot gouverneur van de haven Margot verkozen.

— Broeders! zeide deze, terwijl hij naar alle kanten boog, ik dank je wel, dat je je stemmen op mij uitgebragt hebt,

ik zal je goede verwachtingen niet teleurstellen. Onze kolonie zal, al moest ik ook onder hare puinhoopen begraven worden, nimmer in handen der Spanjaarden vallen: je weet te goed, wie ik ben, om aan mijn eed te twijfelen. Ik denk mijne werkzaamheden reeds van daag te beginnen; zoo als de admiraal naar waarheid gezegd heeft, is er geen oogenblik te verliezen, laat aan mij de zorg over om je belangen te behartigen.

— Alvorens wij uit elkander gaan, zeide Montbarts, zou het, dunkt mij, niet kwaad zijn, als wij afspraak maakten, onze besluiten nog eenige dagen geheim te houden.

— Morgen zal men ze zonder gevaar kunnen ruchtbaar maken, hernam Zwartkop, laat mij echter uit de hier aanwezigen de hulp, die ik noodig heb, kiezen.

— Doe dat, zeiden de flibustiers.

Zwartkop benoemde acht avonturiers, wier onversaagden moed hij kende, vervolgens wendde hij zich voor de laatste maal tot de afgevaardigden, die reeds opstonden en zich gereed maakten, den logger te verlaten.

— Je denkt er wel aan, niet waar, dat ik door je beschouwd word als het opperhoofd van een krijgstogt?

— Ja, gaven zij ten antwoord.

— Bij gevolg ben je de volkomenste gehoorzaamheid verschuldigd aan alle bevelen, die ik je in het algemeen belang zal geven.

— Ja, zeiden zij andermaal.

— Zweer je mij dan, dat je mij zonder aarzeling en zonder tegenstreven zult gehoorzamen?

— Dat zweren wij.

— En nu, broeders! tot weêrziens!

De praauwen waren op het hijschen der vlag van den grooten mast naar den logger geroeid, en eenige oogenblikken later hadden alle afgevaardigden het vaartuig verlaten, met uitzondering van Zwartkop en de acht officieren, door hem verkozen.

Montbarts en Zwartkop bleven te zamen nog verscheidene uren in de kajuit zitten, terwijl zij zonder twijfel met elkander beraadslaagden over de maatregelen, die zij zouden nemen, ten einde zoo spoedig mogelijk het verlangde resultaat te verkrijgen. Even vóór het ondergaan der zon nam de nieuwe gouverneur afscheid van den admiraal, stapte in een sloep, die

uitsluitend voor hem gereed gehouden was en begaf zich met zijne officieren aan land.

Omstreeks elf uren van dienzelfden avond, toen de stad geheel in slaap gedompeld scheen, alle deuren gesloten en alle lichten uitgebluscht waren, zou iemand, aan wien het vergund geweest was te zien wat er voorviel, getuige geweest zijn van een zonderling tooneel.

Gewapende mannen slopen heimelijk de huizen uit, terwijl zij regts en links uitvorschende blikken sloegen, die door de dikke duisternis, waardoor zij omringd waren, schenen te willen heendringen. Zij begaven zich afzonderlijk en zoo stil mogelijk naar het groote plein en voegden zich daar bij andere mannen, even als zij gewapend, en die, het eerst aangekomen, hen opwachtten.

Weldra werd het getal dezer mannen, dat van minuut tot minuut aangroeide, vrij aanzienlijk. Op een bevel, dat op een fluisterenden toon gegeven werd, verdeelden zij zich in verscheidene groepen, verlieten het plein langs verschillende wegen, begaven zich uit de stad en trokken terwijl zij zich op eenigen afstand van elkander plaatsten, daaromheen een groot cordon, dat haar geheel insloot.

Ondertusschen was een laatste groep van omstreeks veertig mannen op het plein achtergebleven; deze verdeelden zich op hunne beurt, maar in plaats van de stad insgelijks uit te gaan, verlieten zij in afdeelingen, ieder uit tien manschappen bestaande, het plein langs vier tegenovergestelde kanten en sloegen de straten in.

Deze gingen huiszoekingen doen: geen huis ontsnapte aan hunne aandacht; zij traden ze allen binnen, onderzochten ze met de meeste naauwkeurigheid, en deden zelfs kasten en kisten open.

Dergelijke huiszoekingen moesten wel lang duren. Dit was dan ook werkelijk het geval, en zij waren eerst bij de opkomst der zon afgeloopen.

Acht Spaansche spionnen waren in de huizen ontdekt, drie door de schildwachten aangehouden op het oogenblik, waarop zij wilden vlugten, en dus waren er in het geheel elf in hechtenis genomen.

De gouverneur liet hen voorloopig in boeijen slaan aan boord van den logger, opdat zij niet zouden ontsnappen.

Bij de opkomst der zon begonnen boekaniers, inwoners, pandelingen en flibustiers, allen van spaden, houweelen, bijlen en dergelijke werktuigen voorzien, een gracht rondom de stad te graven.

Dit werk, dat met een buitengewonen ijver volvoerd werd, duurde drie dagen. De gracht was twaalf voet breed en vijftien voet diep, en de aarde was met eene glooijing aan den kant der stad tot een wal opgeworpen. Op deze glooijing sloeg men palen in den grond en verbond deze door stevige ijzeren krammen aan elkander, terwijl men niet vergat, van afstand tot afstand openingen te laten, ten einde daarin kanonnen te planten en ze voor schietgaten te doen dienen.

Terwijl de geheele bevolking met dien koortsachtigen ijver, welke wonderen doet verrigten, voortwerkte, waren er opene plaatsen gemaakt in de bosschen, die de haven omgaven, en had men vervolgens de boomen in brand gestoken, maar daarbij opgepast, dat de brand zich niet verder dan een halve mijl in alle rigtingen verbreidde.

Deze reusachtige werken, die in gewone omstandigheden vrij wat tijd zouden vereischt hebben, werden binnen tien dagen voltooid, hetgeen ongeloofelijk zou schijnen, als het niet in verscheidene geloofwaardige boeken vermeld stond.

De haven Margot zag zich dus, dank zij de voortvarendheid van den gouverneur en de blindelingsche gehoorzaamheid, waarmede de flibustiers zijne bevelen ten uitvoer gebragt hadden, niet alleen tegen eene overrompeling beveiligd, maar was ook in staat, een geregeld beleg door te staan. En dat alles was in het geheim geschied, zonder dat iets daarvan uitgelekt was en zonder dat de Spanjaarden, uit hoofde van de genomene voorzorgen, iets van deze verandering vermoedden, die zoo dreigend voor hen was en hun een oorlog op leven en dood voorspelde.

Toen de versterkingen gereed waren, liet de gouverneur op den wal elf galgen op eenigen afstand van elkander oprigten. De ongelukkige Spaansche spionnen werden daaraan opgehangen en hunne lijken bleven door middel van ijzeren kettingen aan de galgen gehecht, opdat, zeide Zwartkop met een onheilspellenden glimlach, het gezigt van de lijken der misdadigers diegenen hunner landgenooten zou afschrikken, welke in

de verzoeking zouden komen, hun voorbeeld te volgen en de stad binnen te dringen.

Alle inwoners werden vervolgens op het groote plein bijeengeroepen, waarop Zwartkop, op een stellaadje, met dit doel opgerigt, staande, hun de besluiten, in den raad aan boord van den logger genomen, mededeelde, alsmede zijne benoeming tot gouverneur en de maatregelen, die hij in het algemeen belang had meenen te moeten nemen, waarop hij hunne goedkeuring vroeg.

De inwoners weigerden des te minder, daaraan hunne goedkeuring te hechten, daar zij de vruchten zijner bemoeijingen reeds zagen, en deze niets kwetsends voor hen hadden.

Toen de gouverneur zijne benoeming aldus bekrachtigd zag, noodigde hij de inwoners uit, een raad van zeven leden uit hun eigen boezem te benoemen, een voorstel, dat zij met blijdschap aannamen, daar zij met reden onderstelden, dat deze raadsleden hunne belangen ijverig zouden behartigen.

De zeven leden van den stedelijken raad werden dus zonder eenigen tegenstand benoemd en namen op uitnoodiging van den gouverneur onmiddellijk naast hem op de stellaadje plaats.

Daarop kondigde hij aan de menigte aan, dat niets in de kolonie veranderd was, die ook voortaan zou geregeerd worden overeenkomstig de wetten, welke onder de flibustiers van kracht waren, dat ieder hunner met dezelfde vrijheid als vroeger zou blijven leven en dat de genomen maatregelen niets anders dan het voorstaan van aller belangen ten doel hadden, maar volstrekt niet, de kolonisten te plagen en hen onder een vernederend juk te brengen.

Deze laatste verzekering had eene allergunstigste uitwerking op de menigte, en de gouverneur verwijderde zich te midden van de onstuimigste vivat's en de warmste betuigingen van toegenegenheid.

Ofschoon Montbarts er op aangedrongen had, dat zijn naam in deze zaak niet zou genoemd worden, was hij het toch, aan wien men al deze verbeteringen verschuldigd was.

Toen de admiraal zag, dat alle dingen overeenkomstig zijn wensch geregeld waren, besloot hij te vertrekken. Na nog een laatste onderhoud met den gouverneur gehad te hebben, stelde hij zich dan ook aan het hoofd zijner flibustiers en verliet de stad.

Michel de Baskiër was verscheidene uren vroeger met negentig kloeke mannen vertrokken, daar hij met eene geheime zending belast was.

Van toen af was de veroveringstogt werkelijk begonnen. Wat zou er de uitslag van zijn? Dat kon niemand voorzien.

XXVIII.

De vlugt van den hatto.

Zonder zich zelfs den tijd te gunnen, een blik te werpen op de brieven, welke men hem ter hand gesteld had, stak don Sancho ze in zijn wambuis en begaf zich in aller ijl naar het vertrek zijner zuster.

Deze wachtte hem reeds met ongeduld op.

— Ben je daar eindelijk, Sancho? riep zij uit, toen zij hem in het oog kreeg.

— Zoo, gaf de jongman ten antwoord, terwijl hij haar een kus op de hand drukte, had je mij niet verwacht, Clara?

— Wel zeker had ik je verwacht, broêrtje! maar het heeft lang geduurd, eer je kwam. Waar kom je toch zoo laat van daan? vroeg zij gejaagd.

— Waar ik van daan kom? Wel van de jagt, de eenige uitspanning, die aan een edelman in dit verschrikkelijke land vergund is.

— Hoe? zoo laat nog?

— Maar, beste Clara! men komt terug als men kan, vooral in deze streken, waar men zich somtijds nog gelukkig mag achten, dat men terugkomt.

— Wat je mij zegt, is mij raadselachtig, Sancho! ik begrijp er niets hoegenaamd van. Wees dus zoo goed, je duidelijker te verklaren. Zou je misschien een onaangename ontmoeting gehad hebben?

— Ja, en niet één, maar zelfs verscheidene; doch, beste Clara! als je er niet op tegen hebt, zal ik je alles in een geregelde volgorde vertellen; je hebt verlangd, mij dadelijk na mijne terugkomst te zien en te spreken, ik ben tot je dienst, wees dus zoo goed, mij te zeggen, waarin ik je van dienst kan zijn, dan zal

ik je de reeks van zonderlinge voorvallen, waardoor mijne jagt van daag opgeluisterd is, vertellen; ik wil zelfs niet voor je verhelen, dat ik je eenige inlichtingen te vragen heb, alsmede eenige verklaringen, die je mij zonder twijfel wel zult willen geven.

— Wat wil je daarmeê zeggen, Sancho?

— Vooralsnog niets, zusje! spreek eerst, als ik je verzoeken mag.

— Als je het eischt,....

— Ik heb niets van je te eischen, zusje! ik kan je er slechts om verzoeken, en dat doe ik dan ook.

— Het zij zoo! Ik wil aan je verzoek gehoor geven. Ik heb verscheidene brieven ontvangen.

— Ik ook, maar ik erken, dat ik ze nog niet gelezen heb. Bovendien vooronderstel ik, dat zij niet van heel veel belang zullen zijn.

— Ik heb de mijne al gelezen, en weet je wel, wat daarin onder anderen staat?

— Wel zeker niet, of het moest mijne benoeming tot den post van alcalde mayor van het eiland Hispaniola wezen, hetgeen mij, zoo als ik bekennen moet, nog al zou verwonderen, zeide hij lagchende.

— Scherts niet, Sancho! De zaak is er te ernstig voor.

— Waarlijk? Spreek dan maar, zusje! Ik heb, zoo als je ziet, even deftige manieren als je waarde echtgenoot.

— De brieven hebben juist op hem betrekking.

— Och kom, op mijn zwager? Zou hem misschien eenig letsel overkomen zijn in de waarneming van zijn edelen en vervelenden post?

— Neen, het tegendeel is waar, hij is zoo gezond als hij maar zijn kan.

— Nu, dat is gelukkig voor hem: ik wensch hem geen kwaad toe, ofschoon hij de vervelendste kerel is, dien ik ken.

— Wil je naar mij luisteren, ja of neen? vroeg zij ongeduldig.

— Maar ik doe het immers al, zusjelief!

— Je bent waarlijk onuitstaanbaar.

— Komaan, maak je niet boos. Nu is het uit, ik zal niet meer lagchen.

— Heb je de twee detachementen niet gezien, die rondom den *hatto* gelegerd zijn?

— Ja, en ik moet zelfs bekennen, dat ik daarover ten hoogste verwonderd ben.

— Je zoudt het nog meer zijn, als je wist, dat mijn man in aantogt is.

— Hij? Dat is onmogelijk, Clara! Hij heeft mij geen woord over deze reis gesproken.

— Omdat hij haar geheim wil houden.

— Zoo, zoo, zeide de jongman, de wenkbraauwen fronsende, en ben je er zeker van, dat hij komt?

— Ja, de persoon, die het mij geschreven heeft, was bij hem op het oogenblik van zijn vertrek, waarop niemand eenig vermoeden heeft. De koerier, die mij deze tijding gebragt heeft en wien de grootste spoed aanbevolen was, is hem slechts weinige uren vooruit.

— Dat is waarlijk een ernstige zaak, mompelde de jongman.

— Wat nu te doen?

— Wel, gaf de jongman onbekommerd ten antwoord, maar vestigde daarbij toch een vragenden blik op donna Clara, hem ontvangen.

— Och, riep de jonge vrouw uit, terwijl zij zich de handen van wanhoop wrong, ik ben verraden, hij komt hier om zich te wreken.

— Om zich te wreken? En waarover dan, zusje?

Zij sloeg op hem een blik, waarin een vreemde uitdrukking lag en zeide met een doffe stem:

— Ik ben verloren, Sancho! verloren, want hij weet alles en zal mij dooden.

Don Sancho werd ondanks zich zelven door deze smart verteederd; hij aanbad zijne zuster bijna en schaamde zich over de rol, die hij op dit oogenblik ten opzigte van haar speelde.

— En ik weet ook alles, Clara! zeide hij tot haar.

— Jij? och kom, je wilt mij voor den gek houden.

— Neen, ik houd je niet voor den gek, ik heb je lief en wil je redden, al moest het mij ook het leven kosten. Stel je dus gerust en vestig op mij niet zulke sombere blikken.

— Maar wat weet je dan, in 's hemels naam?

— Ik weet, wat waarschijnlijk een verrader, zoo als je ge-

zegd hebt, aan je man voor geld meêgedeeld heeft, namelijk dat je den *hatto* verlaten hebt, dat je scheep gegaan bent op een ligt vaartuig, dat je naar het eiland Newis gebragt heeft, dat je daar....

— Och, geen woord verder, Sancho! riep zij uit, terwijl zij weenende in zijne armen viel, je bent werkelijk goed ingelicht, maar ik zweer het je bij al wat heilig is, dat ik, ofschoon de schijn tegén mij is, onschuldig ben.

— Dat wist ik wel, Clara! daar heb ik nooit aan getwijfeld. Maar wat is je plan? zal je je man hier opwachten?

— Dat nooit! Heb ik je niet gezegd, dat hij mij zou dooden?

— Wat dan te doen?

— Vlugten, zonder uitstel vlugten, op ditzelfde oogenblik.

— Maar waar zal je heengaan?

— Dat weet ik niet: naar de heuvelen, naar de bosschen; ik wil liever bij de wilde dieren zijn dan hier langer te blijven.

— Het zij zoo, laat ons vertrekken. Ik weet, waarheen ik je zal brengen.

— Jij?

— Ja, heb ik je niet gezegd, dat ik van daag op de jagt verschillende ontmoetingen gehad heb?

— Inderdaad, maar wat doen die tot de zaak af?

— Heel veel, viel hij haar in de rede, de *mayordomo*, die mij vergezelde, en ik zijn onverhoeds in een legerplaats van boekaniers vervallen.

— Zoo, zeide zij, terwijl zij nog bleeker werd dan zij reeds was.

— Ja, en naar die legerplaats wil ik je heen brengen; bovendien heeft een dezer boekaniers mij met een boodschap voor je belast.

— Wat bedoel je daarmeê?

— Niets anders dan hetgeen ik zeg, zusje!

Zij scheen een oogenblik na te denken en wendde zich vervolgens tot haren broeder met de woorden:

— Welnu, het zij zoo, Sancho! Laat ons die menschen opzoeken; hoe wreed men ze ook moge afschilderen, misschien is alle menschelijk gevoel niet in hunne harten uitgebluscht en zullen zij medelijden met mij hebben.

— Wanneer zullen wij vertrekken?

— Zoo spoedig mogelijk.

— Dat is goed, maar de *hatto* wordt bewaakt, de soldaten hebben zonder twijfel geheime bevelen; het is waarschijnlijk, dat je, zonder dat je het weet, een gevangene bent. Om welke reden zouden die twee detachementen anders hier zijn?

— Och, dan ben ik verloren.

— Misschien bestaat er wel een middel op om dit te verhoeden. De soldaten hebben zeker alleen in last, te zorgen, dat jij den *hatto* niet verlaat; maar ongelukkig is de togt, dien je moet ondernemen, lang, vermoeijend en vol gevaren.

— Wat doet dat er toe, Sancho? Kom, maak je over mij maar niet ongerust.

— Welaan dan, wij zullen het beproeven; voor het overige is het bepaald je verlangen, te vlugten, niet waar?

— Ja, wat er ook van komen moge.

— Wacht dan in 's hemels naam een oogenblik op mij.

De jongman ging heen en kwam na verloop van eenige minuten met een vrij groot paket onder den arm terug.

— Daar heb je de kleêren van mijn page; ik weet niet, hoe het komt, dat ik ze bij mij heb: mijn knecht heeft ze zeker bij vergissing in mijn reiszak gestoken, want zij zijn nieuw en ik herinner mij, dat de kleêrmaker ze mij slechts weinige minuten vóór mijn vertrek van Santo-Domingo gebragt heeft, maar ik zegen het toeval, dat ze mij in handen heeft doen krijgen. Kleed je aan, wikkel je in een mantel, zet dezen hoed op je hoofd; ik sta voor alles in; bovendien verdient deze kleeding de voorkeur boven vrouwenkleederen bij het doortrekken der savanne; vergeet vooral niet, deze pistolen en dezen dolk in je gordel te steken; men weet nooit wat er kan gebeuren.

— Ik dank je wel, Sancho! over een kwartier ben ik klaar.

— Goed, in dien tusschentijd zal ik het terrein gaan verkennen, maar spreek er tegen niemand een enkel woord over.

— Wees daar maar gerust op.

De graaf stak een cigaar op en verliet het vertrek met het kalmste gelaat, dat hij maar kon zetten.

Zoodra hij het vertrek uitkwam, zag hij den *mayordomo* eensklaps voor zich staan. Op het gelaat van Birbomono lag een zekere onrust verspreid, die niet aan de aandacht van don Sancho

ontsnapte; nogtans liep hij voort en gaf zich het voorkomen, dat hij hem niet opgemerkt had.

Doch de *mayordomo* kwam zelf naar hem toe.

— Ik ben blij, dat ik u ontmoet, sennor! zeide hij, als gij binnen tien minuten niet gekomen waart, zou ik de vrijheid genomen hebben, aan uwe kamer aan te kloppen.

— Zoo, zeide don Sancho, en welke dringende reden zou je daartoe aangespoord hebben?

— Weet u wat er gaande is? hernam de *mayordomo*, zonder dat hij den schertsenden toon, waarop de graaf sprak, scheen op te merken.

— Och kom, is er iets gaande?

— Weet u van niets af?

— Natuurlijk niet, anders zou ik je er niet naar vragen: doch daar die heele zaak zeker weinig voor mij van belang is, geef ik je de vrijheid, haar niet aan mij meê te deelen.

— Integendeel, sennor! zij is evenzeer voor u van belang als voor alle bewoners van den *hatto*.

— Zoo, zoo! wat is er dan te doen?

— Het schijnt, dat de kommandant der twee detachementen schildwachten rondom den *hatto* geplaatst heeft.

— Wij zullen ons maar niet bang maken, dat wij aangevallen zullen worden door de boekaniers, waarvoor je zulk een geduchte vrees schijnt te koesteren; ik zal den kommandant mijn kompliment eens gaan maken.

— Het staat u vrij, dit te doen, sennor! maar het zal u nog al moeijelijk vallen.

— En waarom?

— Omdat er bevel gegeven is, iedereen den toegang tot den *hatto* te verleenen, maar te verhinderen, dat iemand dien verlaat.

Een huivering ging den jongman bij deze woorden over de leden; hij werd doodsbleek, maar vermande zich en hernam op een luchtigen toon:

— Och kom, dat bevel kan op mij niet van toepassing zijn.

— Met uw verlof, sennor! het is van algemeenen aard.

— Dus geloof je, dat, als ik den *hatto* wilde verlaten....

— Men u dit zou beletten.

— Drommels! dat is vrij lastig, niet omdat ik juist plan heb

om uit te gaan, maar omdat ik er van houd, datgene te doen, wat men mij verbiedt.....

— U zou graag een wandeling doen, niet waar, sennor?

Don Sancho keek Birbomono aan, als had hij zijne gedachten op zijn gelaat willen lezen.

— En als dat mijn plan eens was? zeide hij eindelijk.

— Dan zou ik wel kunnen maken, dat u er uitkwam.

— Jij?

— Ja, ik. Ben ik niet de *mayordomo* van den *hatto?*

— Dat is waar; dus heeft die maatregel geen betrekking op jou.

— Op mij even goed als op ieder ander, sennor! maar de soldaten kennen den *hatto* niet zoo goed als ik hem ken; ik kan hun tusschen de handen doorsluipen als het mij goed dunkt.

— Ik zou wel eens lust hebben om dat te proberen.

— Doe het dan, sennor! Ik heb drie paarden gezadeld op een plaats staan, waar niemand anders dan ik ze kan vinden.

— Waarom drie paarden? vroeg de graaf, zijne ooren spitsende.

— Omdat u zeker geen plan heeft, alleen met mij uit te gaan en wel iemand zal meênemen.

Don Sancho begreep, dat de *mayordomo* zijne gedachten geraden had, en zijn besluit was terstond genomen.

— Laat ons met open kaart spelen, zeide hij. Kan je zwijgen?

— Dat kan ik, sennor! vooral als het in uw belang is. U zal er de proeven van zien.

— Wie staat er mij voor in, dat je mij geen strik spant?

— Welk belang zou ik daarbij hebben?

— Je zoudt daarvoor misschien een belooning van den graaf kunnen krijgen.

— Neen, sennor! geen belooning zal mij mijne meesteres doen verraden; ik moge zijn, wie ik wil, maar ik heb donna Clara lief, daar zij altijd zoo goed voor mij geweest is en mij dikwijls beschermd heeft.

— Ik wil je dan gelooven, ik heb bovendien geen tijd om er langer met je over te praten. Hier heb je mijn voorwaarden: een kogel door je kop, als je mij verraadt, duizend piasters, als je mij getrouw bent. Neem je dat aan?

— Ik neem het aan, sennor! de duizend piasters zijn verdiend.

— Je weet, dat ik doe wat ik zeg.

— Daar ken ik u voor.

— Welnu, wat moet ik doen?

— Mij eenvoudig volgen. Onze vlugt zal heel gemakkelijk gaan, ik heb alles sedert mijne komst in orde gebragt, ik vatte dadelijk argwaan op, toen ik die drommelsche soldaten zag, en mijne vermoedens zijn spoedig tot zekerheid geworden, zoodra ik regts en links onderzoek gedaan had. Mijne toegenegenheid voor mijne meesteres heeft mij scherpziend gemaakt; u ziet, dat ik er goed aan gedaan heb, dat ik mijne maatregelen genomen heb.

De toon, waarop de *mayordomo* deze woorden uitsprak, droeg zoozeer den stempel van waarheid, op zijn gelaat stond zulk eene mate van openhartigheid te lezen, dat de laatste overblijfselen van wantrouwen bij den jongen graaf verdwenen.

— Wacht op mij, zeide hij, ik ga mijn zuster halen.

En hij verwijderde zich met een haastigen stap.

— Jongens! zeide Birbomono lagchende, zoodra hij alleen was, ik denk toch niet, dat de sennor don Stenio de Bejar het prettig zal vinden, als hij zijn vrouw zich zoo ziet ontsnappen juist op het oogenblik, waarop hij haar hier zoo zeker in zijne magt meende te hebben. De arme sennora! het zou een schande zijn, haar, die zoo goed voor ons allen is, te verraden, en bij slot van rekening brengt een goede daad mij nog duizend piasters in den zak, voegde hij er bij, terwijl hij zich in de handen wreef, dat is een vrij aardig sommetje.

Het was omstreeks elf uren in den avond, al het licht in den *hatto* was door de bemoeijingen van den *mayordomo*, die alles voorzien had, uitgedaan; de slaven waren naar hunne hutten gezonden, een plegtige stilte heerschte er in de natuur, — een stilte, die bij geregelde tusschenpoozen slechts afgebroken werd door de schildwachten, die elkander met een eentoonige stem het wachtwoord toeriepen.

Don Sancho kwam spoedig terug, vergezeld van zijne zuster, die even als hij in een langen mantel gewikkeld was.

Donna Clara sprak niet, maar toen zij bij den *mayordomo* kwam, stak zij hem vriendelijk hare regterhand toe, waarop deze een eerbiedigen kus drukte.

Ofschoon de officieren aan de soldaten aanbevolen hadden, goed de wacht te houden en niet alleen den *hatto*, maar ook de om-

streken naauwkeurig te bewaken, bleven deze, die niet erg op hun gemak waren over de duisternis en over de donkere en geheimzinnige bosschen, die hen omgaven, onbewegelijk achter de boomen staan en vergenoegden zich, ieder half uur op het appèl te antwoorden, maar waagden zich niet, zich zelfs enkele schreden te verwijderen van de schuilplaats, die zij gekozen hadden, om in de duisternis de ronde te doen.

De redenen van deze blijkbare lafhartigheid waren vrij eenvoudig. Ofschoon wij ze reeds medegedeeld hebben, willen wij ze hier tot meerdere duidelijkheid nog eens herhalen.

In de eerste tijden na de vestiging der boekaniers op St. Domingo, waren de detachementen, die de gouverneur tot hunne vervolging afzond, met musketten gewapend; maar na verscheidene gevechten met de Franschen, waarin zij een duchtige nederlaag geleden hadden, was hunne vrees voor de avonturiers zeer groot geworden. Deze ging zelfs zoo ver, dat zij, wanneer men hen tot het doen van een togt tegen deze menschen, die zij bijna als duivels beschouwden, uitzond, zoodra zij in de bosschen of in de bergengten of zelfs in de savannen kwamen, waar zij konden vooronderstellen, dat de boekaniers zich verscholen hadden, dadelijk hunne geweren afschoten, ten einde aan hunne vijanden een wenk te geven en hen uit te noodigen, zich te verwijderen.

Van deze slimme handelwijze was het gevolg geweest, dat de avonturiers, op deze wijze gewaarschuwd, telkens een ander kamp opsloegen en alzoo niet te krijgen waren. Toen de gouverneur dezen uitslag bemerkte, giste hij er eindelijk de reden van. Ten einde dus voor het vervolg te beletten, dat iets dergelijks weder gebeurde, had hij de musketten aan de soldaten ontnomen en ze door lansen vervangen; een verandering, die volstrekt niet in den smaak viel van die dappere soldaten, daar zij hierdoor hun list verijdeld en zich weder blootgesteld zagen aan de wapenen van hunne geduchte vijanden.

Het was bijna zonder dat zij verpligt waren andere voorzorgen te nemen, dan zoo stil mogelijk te loopen en niet te spreken, dat het den *mayordomo* en de beide personen, die hij tot gids diende, gelukte, den *hatto* te verlaten aan den tegenovergestelden kant van dien, waar de detachementen hun bivouac opgeslagen hadden.

Toen de vlugtelingen eens door het cordon der schildwachten waren, begonnen zij harder te loopen en bereikten al spoedig een boschje, waarin drie gezadelde paarden zoo goed verborgen waren, dat het waarlijk onmogelijk mogt heeten, ze te vinden, als men niet wist, dat ze er waren. Tot meerdere voorzorg en ten einde hun het hinniken te beletten, had de *mayordomo* hun een touw om de neusgaten gebonden.

Zoodra de drie ruiters in den zadel zaten, wendde Birbomono, alvorens te vertrekken, zich tot don Sancho.

— Waar gaan wij heen, sennor? vroeg hij.

— Weet je, waar de boekaniers, die wij van daag ontmoet hebben, hun boekan opgeslagen hebben? luidde de wedervraag van den graaf.

— Ja, sennor!

— Denk je, dat het ons gelukken zal, dien boekan in de duisternis te vinden?

De *mayordomo* glimlachte en zeide:

— Niets gemakkelijk dan dat.

— Breng ons dan naar die menschen toe.

— Heel goed! Maar, sennor! wees zoo goed, nog eenigen tijd te blijven stappen: wij zijn nog digt bij den *hatto*, en de minste onvoorzigtigheid zou genoegzaam zijn om alarm te verwekken.

— Denk je dan, dat zij er zich aan zouden wagen, ons te vervolgen?

— Ieder op zich zelf ongetwijfeld niet, maar daar zij talrijk zijn, zouden zij niet aarzelen, en vooral niet omdat zij, naar hetgeen ik hun heb hooren zeggen, meenen, dat de boekaniers deze streken nog nooit bezocht hebben, hetgeen hun moed verdubbelt, waarvan zij misschien wel gaarne ten onzen koste een bewijs zouden willen geven.

— Juist geredeneerd! Zeg maar, hoe hard wij, naar je voorkomt, moeten rijden, dan zullen wij ons geheel naar je schikken.

Zij begaven zich op weg. Behalve de voorzorgen, die zij hadden moeten nemen om niet ontdekt te worden, had deze togt niets onaangenaams. Het was een heldere en liefelijke nacht, de lucht was als met sterren bezaaid, en zij reden door bekoorlijke streken, waar zij een ruim uitzigt in den omtrek hadden.

Na een uur lang in een gematigden draf gereden te hebben,

nam hunne snelheid langzamerhand toe, en de paarden, die vurig begonnen te worden, kwamen eindelijk in galop, waarin de ruiters hen een tijd lang wisten te houden.

Donna Clara hing geheel over den hals van haar paard heen, sloeg gretige blikken voor zich uit en scheen nog niet hard genoeg te rijden, ofschoon zij reden alsof zij achtervolgd werden. Somtijds sprak zij een enkel woord met haren broeder, die aldoor naast haar zijde reed, en vroeg herhaalde malen:

— Zijn wij er nu haast?

— Straks. Nog een beetje geduld, zusje! antwoordde de jongman, terwijl hij een zucht van medelijden slaakte met zijne zuster, wier hart door een nameloozen angst gepijnigd werd.

En dan reden zij met nog meer snelheid voort.

Reeds verbleekten de sterren aan het luchtgewelf, het begon koeler te worden, aan den gezigteinder vertoonden zich breede strepen van allerlei kleur, een zacht zeewindje bragt aan de reizigers verfrissching aan, de nacht was voorbijgegaan. Eensklaps, op het oogenblik waarop de ruiters een digt bosch uitkwamen, waarin zij sedert omstreeks een uur een spoor van wilde stieren volgden, toen zij juist de savanne wilden inrijden, deed de *mayordomo*, die eenige schreden vooruitreed, zijn paard stilstaan en draaide het hoofd om.

— Blijf in 's hemels naam staan! riep hij met een bevende stem uit.

De jongelieden gehoorzaamden terstond, doch begrepen niets van dit bevel.

De *mayordomo* boog zich naar hen toe.

— Kijk daar eens! zeide hij tot hen op een fluisterenden toon, terwijl hij zijne hand naar de savanne uitstrekte.

Zij hoorden daarop het geluid van rennende paarden, dat van sekonde tot sekonde naderbij kwam, maar dat zij door het hoefgetrappel hunner eigene paarden niet hadden kunnen hooren. Daarop zagen zij bijna terstond door het gordijn van bladeren, waarachter zij verborgen waren, verscheidene ruiters in gestrekten draf voorbij rennen.

Een tak nam in het voorbijrijden den hoed van een der ruiters mede.

— Don Stenio! riep donna Clara verschrikt uit.

— Ziezoo, zeide don Sancho, dat was juist bij tijds.

XXIX.

De ontknooping nadert.

De ruiters waren voortgerend, zonder iets van de vlugtelingen te bemerken; een hunner echter had bij den uitroep, door donna Clara geslaakt, een beweging gemaakt als wilde hij zijn paard inhouden, maar zeker meenende, dat hij zich bedrogen had, was hij na een oogenblik aarzelens zijne medgezellen weder gevolgd, hetgeen heel gelukkig voor hem geweest was, want reeds had don Sancho een pistool te voorschijn gekregen, ten einde hem een kogel door den kop te jagen.

Gedurende eenige minuten bleven de vlugtelingen onbewegelijk staan, met het hoofd voorover gebogen, terwijl zij met angstige vrees naar het hoefgetrappel der paarden luisterden, welk geluid al spoedig zachter werd en zich met de andere geluiden van den nacht vermengde.

Toen haalden zij weder ruimer adem en stak don Sancho de pistool, die hij tot hiertoe in de hand gehouden had, weder in zijn gordel.

— Hum! mompelde hij, dat heeft bitter weinig gescheeld. Als wij het bosch al uit geweest waren, dan zouden wij zeker ontdekt zijn.

— God zij geloofd! liet donna Clara daarop volgen, wij zijn gered!

— Dat is te zeggen, dat wij op weg zijn om ons te redden, zusje! antwoordde de jongman, die zich onmogelijk vijf minuten achtereen ernstig kon houden, hoe hagchelijk zijn toestand ook wezen mogt.

— Zij rennen alsof zij op de vleugelen van den wind gedragen worden, zeide de *mayordomo* daarop, wij hebben nu niets meer van hen te vreezen.

— Dan de reis maar voortgezet! hernam don Sancho.

— Ja, ja, laat ons vertrekken, voegde donna Clara er bij.

Zij reden nu het boschje uit, dat hun zulk een veilige schuilplaats geboden had, en begaven zich in de vlakte.

De lucht werd al helderder en helderder, en ofschoon de zon nog niet boven den gezigteinder verrezen was, deed haar invloed

zich toch reeds gevoelen: de natuur scheen uit haren nachtelijken slaap te ontwaken, reeds werden eenige vogels in het geboomte wakker en deden hun zoet gekweel tot een voorspel van hunne morgenzangen strekken; de omtrekken der wilde dieren werden tusschen het met dauw gedrenkte hooge gras zigtbaar, de roofvogels spreidden hunne groote vleugels uit en verhieven zich met geklapwiek tot hoog in de lucht, als hadden zij de zon willen voorkomen en haar bij hare opkomst begroeten. Eindelijk was het reeds geen nacht meer, zonder dat men nogtans kon zeggen, dat het al klaarlichte dag was.

— Wat zie ik daar, op den top van dat bergje? zeide don Sancho eensklaps.

— Waar bedoelt u? vroeg Birbomono.

— Daar, kijk eens, vlak voor ons.

De *mayordomo* keek oplettend naar het aangewezen punt.

— Waarlijk! riep hij na verloop van een oogenblik uit, het is een mensch!

— Een mensch?

— Wel zeker, sennor! en voor zoo ver ik er op dezen afstand over kan oordeelen, is het een Caraïbe.

— Drommels! en wat voert hij daar op dien berg uit?

— Dat zullen wij binnen een oogenblik gemakkelijk kunnen zien, als hij het ten minste niet raadzaam acht, zich uit de voeten te maken.

— Laat ons dan naar hem toegaan.

— Maar, Sancho! bragt donna Clara daartegen in, waartoe omwegen te maken, daar wij zoo veel haast hebben?

— Daar is wel iets van aan, hernam de jongman.

— Stel u maar gerust, sennora! zeide de *mayordomo*, dit bergje ligt juist op den weg, dien wij moeten volgen, wij kunnen niet anders dan het voorbijrijden.

Donna Clara liet het hoofd hangen, zonder te antwoorden, en men reed weder voort, want gedurende deze woordenwisseling waren de ruiters een oogenblik blijven staan.

Zij bereikten het bergje weldra.

De Caraïbe had zich niet verwijderd, maar de ruiters bleven door verwondering aangegrepen staan, toen zij zagen, dat hij niet alleen was.

De Indiaan lag op den grond geknield en scheen zijne zorg

toe te wijden aan iemand, die naast hem op den grond uitgestrekt lag en na eene bezwijming weder bij zijne kennis begon te komen.

— Fray Arsenio! riep donna Clara uit, toen zij dezen man zag, mijn hemel! hij is dood.

— Neen, gaf de Indiaan met eene zachte stem ten antwoord, terwijl hij zich tot haar wendde, maar hij is wel verschrikkelijk verminkt.

— Verminkt? riepen allen als uit één mond uit.

— Zie zijne handen maar eens, hernam de Caraïbe.

De Spanjaarden slaakten een kreet van afgrijzen en medelijden, toen zij de bebloede en verminkte handen van den armen monnik zagen.

— O, dat is verschrikkelijk! zeiden zij op een somberen toon.

— Ellendeling! zeide don Sancho verontwaardigd, jij hebt hem zeker in zoo'n beklagenswaardigen toestand gebragt.

De Caraïbe haalde de schouders verontwaardigd op.

— De blanke is gek, zeide hij, mijne broeders pijnigen geene menschen, die tot den geestelijken stand behooren, maar achten ze hoog; blanken, even als hij, hebben deze wreede straf aan hem voltrokken.

— Verklaar je, in 's hemels naam, nader, hernam donna Clara, hoe komt het, dat deze waardige geestelijke zich hier in zulk een deerniswaardigen toestand bevindt?

— Het is beter, hem dit zelf te laten vertellen, als hij weêr bij zijn kennis gekomen is: O-mo-poea weet er niet veel van, bragt de Caraïbe in het midden.

— Die arme man! zeide donna Clara, terwijl zij van haar paard afstapte en naast den gekwetste neêrknielde, welke vreeselijke pijnen moet hij uitstaan!

— Kan je er ons dus niets van zeggen? vroeg don Sancho.

— Bijna niets, antwoordde het Caraïbische opperhoofd, dat is al wat ik er van weet.

En nu vertelde hij, op welke wijze de monnik aan zijne zorgen toevertrouwd was, hoe hij hem tot gids gediend had, totdat zij blanken ontmoet hadden, waarop de monnik hem van zich gezonden had om zich bij hen aan te sluiten.

— Maar, voegde hij er bij, ik had een zeker heimelijk voorgevoel, dat mij scheen te waarschuwen, dat ik mij niet moest ver-

wijderen. In plaats van te vertrekken, verborg ik mij dus in de struiken en was onzigtbaar getuige van de kwellingen, die zij hem deden ondergaan, omdat hij een geheim, dat zij hem wilden afpersen, niet wilde openbaren. Daar het toch niet uit hem te krijgen was, lieten zij hem half dood liggen; toen kwam ik uit mijn schuilplaats te voorschijn en snelde hem ter hulp. Dat is al wat ik van de zaak weet: ik ben een Indiaansch opperhoofd, ik heb geen onopregte tong, een leugen heeft de lippen van O-mo-poea nooit bezoedeld.

— Vergeef mij de barsche woorden, die ik in de eerste opwelling tegen je gesproken heb. Ik was door toorn en medelijden verblind, zeide don Sancho, terwijl hij hem de hand toestak.

— De blanke is nog jong, antwoordde het opperhoofd lagchende, zijn tong is vlugger dan zijn hart. Hij nam de hand, die hem zoo gul toegestoken werd, aan en drukte haar hartelijk.

— Och, och! zeide de *mayordomo*, terwijl hij met het hoofd schudde en zijn mond aan het oor van don Sancho bragt, ik zou mij al erg moeten bedriegen, als don Stenio daar de hand niet in gehad heeft.

— Dat is niet mogelijk, zeide don Sancho met afgrijzen.

— U kent uw zwager nog niet, sennor! Hij is zwak van karakter, en allen, die zwak van karakter zijn, zijn tot de grootste misdaden in staat. Geloof mij, ik ben zeker van hetgeen ik zeg.

— Neen, neen, dat zou al te verschrikkelijk zijn.

— Maar wij kunnen hier niet langer blijven, zeide donna Clara, en toch zou ik dien armen man niet graag in den steek willen laten.

— Laat ons hem dan meênemen, liet don Sancho daar terstond op volgen.

— Maar zouden zijne wonden hem wel toelaten, de vermoeijenissen van zulk een langen togt door te staan?

— Wij hebben het doel van onzen togt bijna bereikt, zeide de *mayordomo*, en wendde zich daarop tot den Caraïbe met de woorden: Wij gaan naar den boekan der beide boekaniers, die sedert gisteren in de savanne jagen.

— Goed, zeide het opperhoofd, dan zal ik de blanken langs een smal voetpad brengen en dan zullen zij die plaats bereiken, voordat de zon boven den gezigteinder rijst.

Donna Clara besteeg haar paard weder even als haar broeder,

de monnik werd met de meeste behoedzaamheid voor den *mayordomo* geplaatst, en de kleine groep begaf zich stapvoets weder op weg, zich geheel aan de leiding van het Caraïbische opperhoofd toevertrouwende.

De arme fray Arsenio gaf geen ander teeken van leven dan diepe zuchten, die bij tusschenpoozen aan zijne borst ontsnapten, en een pijnlijk gesteun.

Na hoogstens drie kwartier gereden te hebben, dank zij den weg, langs welken de Caraïbe hen gebragt had, bereikten zij den boekan.

Er was niemand in, maar toch was hij niet verlaten, zoo als genoegzaam bleek uit de stierenhuiden, die nog op den grond uitgespreid lagen en op pennen uitgespannen waren, en uit het geboekaneerd vleesch, dat aan spijkers opgehangen was.

De avonturiers waren waarschijnlijk op de jagt.

De reizigers waren zeer ontmoedigd over deze teleurstelling, maar O-mo-poea redde hen uit deze verlegenheid.

— Laat de blanken zich niet ongerust maken, zeide hij, het opperhoofd zal zijne vrienden, de blanke *Franjies*, 1) waarschuwen. Daar zij toch afwezig zijn, kunnen de blanken onverhinderd gebruik maken van al wat zich hier bevindt.

Daarop maakte de Caraïbe een bed van drooge bladeren gereed, hetwelk hij met dierenhuiden bedekte, en legde den gekwetste daarop met behulp van den *mayordomo* neder. Vervolgens legde hij een groot vuur aan, verzekerde aan de vlugtelingen nogmaals, dat zij niets te vreezen hadden, en verwijderde zich als een slang door het hooge gras.

De *mayordomo* was ten volle bekend met de zeden en gewoonten der avonturiers, met welke hij dikwijls omgegaan had, ofschoon hij daarbij altijd op zijne hoede was, want hoe dapper hij ook was of ten minste voorgaf te zijn, boezemden zij hem toch een bijgeloovige vrees in. Hij stelde don Sancho en donna Clara dan ook gerust door de verzekering, dat gastvrijheid zoozeer onder de boekaniers in eere gehouden werd, dat zij, al waren zij ook hunne geduchtste vijanden, in plaats van zoo goed als hunne gasten te zijn, daar zij immers op hunne uitdrukkelijke noodiging gekomen waren, niets van hen zouden te vreezen hebben.

1) Naam, door de Caraïben aan de Franschen gegeven.

Ondertusschen was de ongelukkige monnik, dank zij de zorgen, welke donna Clara aan hem gewijd had, weder tot bewustzijn gekomen. Ofschoon hij zich in het eerst doodzwak gevoelde, kreeg hij langzamerhand kracht genoeg om aan donna Clara een omstandig verhaal te doen van hetgeen hem na hunne schciding overkomen was. Dit verhaal, waarvan het einde tot in de minste bijzonderheden overeenkwam met dat, hetwelk zoo even door den Caraïbe gedaan was, bragt bij donna Clara eene verwondering te weeg, die weldra in vrees overging, toen zij dacht aan de hevige gevaren, die haar bedreigden.

Welke hulp kon zij dan ook verwachten? Wie zou haar durven beschermen tegen haren echtgenoot, wiens hooge rang en uitgestrekte magt alle pogingen, die zij in het werk zou stellen om zich aan zijne wraak te onttrekken, zouden verijdelen.

— Moed gehouden! mompelde de monnik met een zwakke stem, doch op een teederen toon, moed gehouden, mijne dochter! Boven den mensch staat er een God! Vestig uw vertrouwen op Hem, Hij zal u niet verlaten; en als alles u ontzinkt, zal Hij u ter hulp komen en u zijne gunst schenken.

Al stelde donna Clara ook een volkomen vertrouwen op de magt der Voorzienigheid, zoo antwoordde zij toch op deze vertroostingen slechts door tranen en snikken.

Don Sancho liep den boekan met groote stappen op en neêr, trok aan zijn knevel, stampte van woede op den grond en ontwierp de onzinnigste plannen, die hij echter terstond weder verwierp.

— Welnu, zeide hij eindelijk, als die duivel niet naar rede wil luisteren, dan zal ik hem een kogel door den kop jagen. Dan is alles afgedaan.

En hoogst voldaan, daar hij na zoo vele vergeefsche pogingen dit afdoende middel gevonden had om zijne zuster te onttrekken aan de heftigheid, waarin de begeerte naar wraak don Stenio misschien zou doen ontvlammen, stak de jongman een cigaar op en wachtte de terugkomst der boekaniers geduldig af, daar hij voor het vervolg volkomen gerustgesteld was.

De *mayordomo*, die zich weinig bekommerde over hetgeen er rondom hem voorviel en vrolijk geworden was door de hoop op de beloofde duizend piasters, had zich den tijd ten nutte gemaakt. Hij dacht wel, dat de boekaniers het hij hunne terug-

komst niet onpleizierig zouden vinden, als zij hun ontbijt klaar zagen staan, en had dus een ijzeren vleeschketel op het vuur geplaatst, waarin hij een groot stuk vleesch met eene genoegzame hoeveelheid water te koken had gezet. Voor brood had hij eenige ignames 1) onder de asch gelegd en zich vervolgens bezig gehouden met het gereed maken van de saus, die bij geen maaltijd der boekaniers gemist werd.

De vlugtelingen waren bijna anderhalf uur in den boekan, toen zij een duchtig geblaf hoorden en een twintigtal honden brommende op zich zagen afkomen; maar een scherp fluitje deed hen, hoezeer het uit de verte kwam, terugkeeren, en zij gingen even spoedig weder weg als zij gekomen waren.

Eenige minuten later bemerkten de Spanjaarden de beide boekaniers; zij kwamen met eene verwonderlijke snelheid aanloopen, ofschoon ieder hunner een last van meer dan honderd pond op de schouders droeg en bovendien met wapenen en allerlei jagtgereedschap beladen was.

Het eerste wat zij deden, toen zij aan den boekan gekomen waren, bestond in het neêrwerpen van de acht tot tien stierenhuiden, welke zij medebragten en die nog met bloed en vet bemorst waren. Daarop gingen zij naar de vreemdelingen toe, die van hun kant waren opgestaan om hen te ontvangen.

De honden hadden zich, als hadden zij begrepen dat zij eene strikte onzijdigheid in acht moesten nemen, op het gras neêrgelegd, maar hielden hunne vlammende oogen onafgewend op de Spanjaarden gevestigd, gereed om hun bij het eerste teeken bij de keel te grijpen.

— Weest welkom in dezen boekan, zeide de Poleter, terwijl hij zijn hoed afnam met eene beleefdheid, die men, zijn ruw voorkomen ziende, niet van hem zou verwacht hebben; zoo lang als je hier verkiest te blijven, zal je door ons als broeders beschouwd worden: wat wij bezitten behoort je toe, beschik er naar welgevallen over, even als je over onzen arm kunt beschikken, wanneer je onze hulp mogt noodig hebben.

— Ik dank je wel, ook uit naam mijner medgezellen, *caballero!* ik neem je vriendelijk aanbod volgaarne aan, gaf donna Clara ten antwoord.

1) Zekere plant, in Nigritië inheemsch.

— Een vrouw! riep de Poleter verwonderd uit, neem het mij niet kwalijk, dat ik u niet terstond herkend heb.

— Ik ben, *caballero!* donna Clara de Bejar, dezelfde, aan wie gij, zoo als men mij gezegd heeft, een brief wilt ter hand stellen.

— Wees dan dubbel welkom, mevrouw! Wat den brief betreft, ik ben niet met de overbrenging daarvan belast, maar mijn kameraad.

— Drommels! riep de Olonner uit, die zich naar den gekwetste begeven had; O-mo-poea had ons wel gezegd, dat die arme monnik half dood was, maar ik dacht niet, dat ik hem in zulk een beklagenswaardigen toestand zou aantreffen.

— Waarlijk, hernam de Poleter, terwijl hij zijne wenkbraauwen fronste, ik ben wel niet zoo erg vroom, maar ik zou er mij toch een gewetenszaak van maken, een monnik op zulk een wijze te mishandelen; slechts een heiden is in staat, zulk een misdaad te plegen.

Daarop begon de ruwe avonturier met eene echt broederlijke toegenegenheid, die de bewondering der Spanjaarden wekte, eenige verzachting aan te brengen in het ondragelijk lijden van den gekwetste, hetgeen hem, dank zij een langdurige ondervinding in de behandeling van allerlei soorten van wonden, bij uitstek gelukte. Fray Arsenio viel al spoedig in een verkwikkenden slaap.

Gedurende dezen tijd had de Olonner aan donna Clara den brief ter hand gesteld, dien Montbarts hem voor haar gegeven had, waarop de jonge vrouw een weinig ter zijde gegaan was om dien te lezen.

— Kijk eens aan, zeide de Olonner, terwijl hij den *mayordomo* goedhartig op den schouder klopte, jij bent een ferme kerel, je hebt voor den inwendigen mensch gezorgd. Het ontbijt is al klaar.

— Als dat zoo is, zeide de Poleter met een veelbeteekenend lachje tot zijn kameraad, dan zullen wij maar voor twee keeren tegelijk eten, want wij zullen vooreerst wel wat anders te doen hebben.

— Zullen wij de terugkomst van het Indiaansche opperhoofd niet afwachten? vroeg don Sancho.

— Waarom zouden wij dat doen? zeide de Olonner lagchende;

maak je maar niet ongerust over hem, sennor! hij is zeker al ver van ons af, als hij ten minste doorgeloopen heeft. Ieder van ons moet op zijn eigen zaken passen.

— Doch dat tot daaraan toe, zeide de Poleter, maar je hebt een scherpen reuk gehad, sennor! dat je zoo spoedig aan onze uitnoodiging voldaan hebt.

— Hoe bedoel je dat?

— Dat zal ik je straks wel eens zeggen. Maar laat ons eerst maken, dat wij wat nieuwe krachten verzamelen.

Op dit oogenblik voegde donna Clara zich weder bij de overigen; hare houding was krachtiger en haar gelaat bijna lagchende.

De tafel was spoedig gedekt, bladeren dienden voor borden; men zette zich aan tafel, of liever gezegd, men ging in een kring op den grond zitten en deed een duchtigen aanval op het vleesch.

Don Sancho had al zijne vrolijkheid teruggekregen: zulk een levenswijze kwam hem niet onaardig voor, en hij lachte en praatte, terwijl hij zich het eten goed liet smaken; zelfs donna Clara deed, ondanks de gedachten, die haar hoofd doorkruisten, de tafel eer aan.

— Heidaar, beestjes! had de Poleter tot zijne honden gezegd, niet zoo lui! Houdt de wacht in den omtrek, terwijl wij ontbijten. Je zult er je deel wel van krijgen.

De honden stonden daarop te gelijker tijd op, verwijderden zich van den boekan, verspreidden zich in allerlei rigtingen en waren spoedig uit het gezigt verdwenen.

— Dat zijn voortreffelijke honden, zeide don Sancho.

— Daar weet jelui, Spanjaarden, van te praten, antwoordde de boekanier met een schalksch gezigt.

De edelman gevoelde den steek en achtte het minder gepast, daarop te antwoorden. Het was toch op St. Domingo, dat de Spanjaarden de afschuwelijke gewoonte begonnen om bloedhonden op de Indianen af te rigten en zich daarvan in hunne oorlogen te bedienen.

Het ontbijt eindigde, zonder eenig merkwaardig voorval op te leveren. Gedurende den geheelen maaltijd heerschte de meeste hartelijkheid onder hen, die er aan deelnamen.

Toen de heeren gedaan hadden, kwam de beurt aan de be-

dienden. De Olonner floot de honden, die zich in een oogenblik rondom hem vereenigd hadden, waarop hij hun rantsoen in gelijke deelen onder hen verdeelde.

De boekaniers lieten aan hunne gasten de vrijheid, hunnen tijd naar welgevallen door te brengen, en hielden zich daarop ijverig met het bereiden hunner huiden bezig.

Verscheidene uren verliepen op deze wijze.

Omstreeks ten drie ure in den namiddag begon een hond even te blaffen en zweeg toen weder.

Wij hebben nog vergeten te zeggen, dat de goede beesten, op een wenk van den pandeling, op hun post teruggekeerd waren.

De beide boekaniers keken elkander aan.

— Een! zeide de Olonner.

— Twee! gaf de Poleter daarop bijna terstond ten antwoord, toen hij een anderen hond hoorde blaffen, doch dat geluid kwam van een anderen kant.

Weldra nam het geblaf der honden toe en drong van alle kanten tot hunne ooren door.

Er vertoonde zich echter niets, dat de waarschuwingen, door de schildwachten gegeven, regtvaardigde; geen verdacht geluid deed zich hooren en de savanne scheen in de diepste stilte gedompeld te zijn.

— Vergeef mij, *caballero!* zeide don Sancho tot den Poleter, die zijn werk met denzelfden ijver voortzette, terwijl hij met zijn kameraad schertste en lachte; mag ik eens een vraag tot je rigten?

— Ga je gang, sennor! het heeft soms zijn goede zijde, te vragen; en bovendien zal ik, als je vraag mij niet aanstaat, zoo vrij zijn om er niet op te antwoorden.

— Natuurlijk.

— Spreek dan zonder schroom: ik luister naar je.

— Sedert eenige minuten schijnen je honden je wat te kennen te willen geven, zoo als ik ten minste vooronderstel.

— Je onderstelling is juist, *caballero!*

— En zou het onbescheiden zijn, als ik je vroeg, wat hun geblaf te beteekenen heeft?

— Wel zeker niet, seunor! te meer daar het voor jou bijna van even veel belang is als voor ons.

— Ik begrijp je niet.

— Dan zal ik het je begrijpelijk maken; dit geblaf beteekent, dat de savanne op dit oogenblik door verscheidene detachementen betreden wordt, die ons willen omsingelen.

— *Diablos!* riep de jongman uit, terwijl hij van schrik opsprong; en maakt dat je dan niet een weinig ongerust?

— Waarom zouden wij ons vooraf ongerust maken? Mijn kameraad en ik hadden een werk, dat spoed vereischte en dat wij moesten ten einde brengen. Nu het klaar is, zullen wij eens aan de *sennores* gaan denken.

— Maar het is onmogelijk, dat wij aan zoo vele vijanden weêrstand bieden!

— Kom, kom, heb je misschien lust om er op los te gaan?

— Ik dank je wel. Maar mijn zuster en ik loopen even groot gevaar als jelui, en wij hebben dus geen oogenblik te verliezen om een poging tot vlugten te doen.

— Vlugten? zeide de boekanier lagchende, je wilt zeker den gek met mij steken, sennor! Wij zijn in een ondoordringbaren kring ingesloten, naar het ten minste schijnt.

— Dan zijn wij verloren.

— Hoe kan je dat nu denken? *Zij* zijn integendeel verloren.

— Zij? en wij zijn slechts met ons vieren tegen honderd man.

— Je vergist je, tegen twee honderd man. Dus moeten wij er ieder vijftig voor onze rekening nemen. Daarop vervolgde hij tot den Olonner:

— Fluit de honden; zij zijn nu niet meer noodig. Kijk daar eens heen! Zie je ze daar niet aankomen?

En hij strekte de hand hierbij uit om de plaats aan te wijzen, waar hij ze zag.

Werkelijk vertoonden de lange lansen der Spaansche soldaten zich boven het hooge gras; de Poleter had zich niet bedrogen: deze lansen vormden een kring, die zich gedurig meer rondom den boekan vernauwde.

— Ben je klaar om je werk te doen? voegde de boekanier er bij, terwijl hij zachtjes over de kolf van zijn lang geweer streek. Sennora! voegde hij er bij, blijf bij den gekwetste.

— Och, laat mij mij maar overgeven, riep zij in hevige gemoedsbeweging uit, het is om mij alleen, dat dit verschrikkelijke gevaar je bedreigt.

— Sennora! antwoordde de boekanier, terwijl hij zijne hand

plegtig op de borst legde, je bent onder mijne bescherming, en ik zweer dat niemand, zoo lang ik leef, je een vinger zal aanroeren. Ga naar den gekwetste toe.

Onwillekeurig door den toon, waarop de boekanier deze woorden uitsprak, tot zwijgen gebragt, begaf donna Clara zich naar den boekan en zette zich peinzend naast fray Arsenio neder, die nog altijd sliep.

— En nu, *caballero!* zeide de Poleter tot don Sancho, als je nooit bij een gevecht van boekaniers tegenwoordig geweest bent, dan beloof ik je, dat je wat moois zult zien, waarin je wel pleizier zult hebben.

— Welnu, zeide de jongman op een onbekommerden toon, laat ons dan maar vechten, als het niet anders kan. Het is een roemrijke dood voor een edelman, in den strijd te sneuvelen.

— Komaan! zeide de boekanier, terwijl hij hem vriendschappelijk op den schouder klopte, je bent een ferme kerel. Er zal van jou nog wel wat goeds te maken zijn.

De detachementen naderden al meer en meer en de kring, dien zij om den boekan vormden, werd al kleiner en kleiner.

XXX.

Montbarts de Verdelger.

Gedurende eenige minuten heerschte er een sombere stilte, een volkomen kalmte, maar die een geduchten storm voorspelde, in de savanne.

Op het gefluit van den pandeling waren de honden zich achter hunne meesters komen scharen. Zij lieten hun kop hangen, deden hunne scherpe tanden zien en wachtten met vlammende oogen het bevel af, zich voorwaarts te spoeden, zonder het minste geblaf, zonder zelfs een dof gebrom te doen hooren.

De Olonner, op zijn lang geweer leunende, rookte doodbedaard zijn pijp en sloeg een onverschilligen blik om zich heen.

De Poleter hield zich met de meeste koelbloedigheid bezig met het in orde brengen van eenige gereedschappen in den boekan, die in wanorde geraakt waren door de bezigheden, welke zij gedurende den morgen verrigt hadden.

De *mayordomo*, ofschoon hij in zijn hart volstrekt niet gerust was over het blijkbaar zoo ongelijke gevecht, hield zich echter groot. Hij begreep wel, dat hij, als hij zijn meester weder in handen viel, geene genade van hem te wachten had, daar hij zijne plannen gedwarsboomd had door de vlugt der gravin in de hand te werken.

Don Sancho de Pennaflor was, ondanks zijn aangeboren onbeschroomdheid en zijn strijdlustig karakter, evenmin op zijn gemak, want als officier van het Spaansche leger was zijne plaats niet in de gelederen der boekaniers, maar in die der soldaten, welke zich gereed maakten, hen aan te vallen.

Donna Clara lag bij den monnik geknield, met gevouwen handen, met den blik ten hemel geslagen, met de oogen in tranen badende, en riep met den meesten aandrang de bescherming des Allerhoogsten in.

Wat fray Arsenio betreft, hij sliep gerust.

Zoo was het schilderachtige en in zijne eenvoudigheid tevens indrukwekkende tooneel, hetwelk het kamp der avonturiers in dit oogenblik aanbood. Deze vier mannen maakten zich met koelbloedigheid en als ware het alleen uit pleizier gereed om tegen meer dan twee honderd man geregelde troepen te vechten, van welke zij, zoo als zij wisten, volstrekt geen genade te hopen hadden, maar die door hun wanhopigen tegenstand tot maatregelen van de uiterste wreedheid zouden aangespoord worden.

Ondertusschen werd de kring al kleiner en kleiner, en reeds begonnen de hoofden der soldaten boven het hooge gras uit te komen.

— Komaan, zeide de Poleter, terwijl hij zich in de vereelte handen wreef en een verheugd gelaat zette, ik geloof, dat het tijd wordt om den dans te beginnen. Wat dunkt je daarvan, kameraad?

— Ja, het is nu het regte oogenblik, gaf de pandeling ten antwoord, terwijl hij een stuk brandend hout van het vuur nam.

— Begeef je vooral niet van de plaats, waar je bent, beval de Poleter aan de beide Spanjaarden. Pas daar goed op, want dat zou je wel eens leelijk op kunnen breken.

De boekaniers hadden, voordat zij hun boekan opsloegen, het gras daar om heen op een afstand van omstreeks dertig schreden afgemaaid; dit gras, dat door de warmte der zon gedroogd was, hadden zij aan het uiteinde van het terrein op hoopen gelegd.

De pandeling zette zijn geweer neder, ging regt op dit gras af, stak het aan en keerde daarop met langzame schreden naar zijne medgezellen terug.

Het gras vloog oogenblikkelijk in brand, en de vlam verspreidde zich naar alle kanten, zoodat een groot gedeelte der savanne al spoedig het voorkomen van een grooten oven aannam.

De boekaniers lachten hartelijk over hetgeen zij een alleraardigste klucht noemden.

De Spanjaarden, hierover verbaasd, slaakten kreten van afgrijzen en deinsden eensklaps terug, achtervolgd door de vlam, die zich steeds verder verbreidde en onophoudelijk naar hunnen kant voortwoekerde.

Nogtans was het bljijkbaar, dat de avonturiers de bedoeling niet gehad hadden, de ongelukkige Spanjaarden levend te laten verbranden; de brand, die door hen aangestoken was, had daartoe niet genoeg voedsel; het gras verbrandde met de uiterste snelheid; het eenige doel, dat de boekaniers zonder twijfel gehad hadden, was, aan hunne vijanden een panischen schrik in te boezemen en verwarring onder hen te weeg te brengen, hetgeen hun volkomen gelukt was.

De soldaten vlugtten half door de vlam verzengd onder het slaken van angstkreten van deze vuurzee weg, die hen onophoudelijk scheen te vervolgen; zij dachten er niet aan, om te kijken, gehoorzaamden niet meer aan de bevelen hunner officieren en waren slechts vervuld van ééne gedachte: hoe zij aan het verschrikkelijke gevaar, dat hen bedreigde, zouden ontsnappen.

Ondertusschen verklaarde de Poleter met de meeste koelbloedigheid aan don Sancho, welke naar alle waarschijnlijkheid de gevolgen zouden zijn van het redmiddel, waarvan hij zich bediend had.

— Zie je, sennor! zeide hij, deze brand heeft niets te beteekenen, 't is maar een stroovuur, dat niemand letsel kan doen. Binnen weinige minuten, een half uur op zijn hoogst, zal de geheele brand uitgebluscht zijn. Als die kerels lafaards zijn, dan hebben wij ons gemakkelijk van hen afgemaakt. Zijn zij dit niet, dan komen zij terug, en dan zal de zaak ernstiger worden.

— Maar daar je het onvoldoende van dit middel erkent, waarom heb je je er dan van bediend? Het is, mijns inziens, eer schadelijk dan nuttig tot onze verdediging.

De boekanier schudde herhaalde malen met het hoofd.

— Je bent niet op de hoogte van de zaak, zeide hij. Ik heb verschillende redenen om op deze wijze te handelen: vooreerst zijn deze menschen, je landgenooten, hoe dapper je ook meent dat zij zijn, tegenwoordig verbasterd, en het zal hoogst moeijelijk vallen; hun dien moed terug te geven, welken zij niet meer bezitten; van een anderen kant wilde ik graag eens duidelijk om mij heen zien, en heb daartoe de savanne wat schoon geveegd, en bovendien, voegde hij er met een schalksch gezigt bij, wie zegt je, dat het vuur, door mij aangestoken, geen sein is?

— Een sein! riep don Sancho uit, heb je hier dan vrienden in den omtrek?

— Wie weet, sennor! Mijne kameraden zijn van nature zeer onrustig en kunnen niet lang op één plaats blijven, en somtijds ontmoet men hen, waar men hen het minst verwacht.

— Ik moet erkennen, dat ik geen woord begrijp van al wat je me daar zegt.

— Geduld maar, sennor! geduld! Ik verzeker je, dat je het spoedig zult begrijpen, en dat zal je niet eens zoo veel inspanning kosten. Olonner! voegde hij er bij, terwijl hij zich tot zijn medgezel rigtte, ik geloof, dat het goed zou zijn, als je er nu heengingt.

— Dat is ook zoo, antwoordde de Olonner, terwijl hij zijn geweer achteloos op den schouder legde, hij zal er nu wel zijn.

— Neem eenige honden meê.

— Waartoe zou dat dienen?

— Om je den weg te wijzen, kameraad! Het is nu niet gemakkelijk, te midden van dien aschhoop te zien waar men is: alle sporen zijn verdwenen.

De pandeling riep verscheidene honden bij hunne namen en verwijderde zich, zonder antwoord te geven, door een gedeelte der honden gevolgd.

— Kijk eens! vervolgde de Poleter, terwijl hij naar den pandeling wees, die met den meesten spoed voortliep; zie mé dien kerel eens aan! Wat heeft hij een heldhaftig voorkomen, niet waar? En wat gedraagt hij zich dapper, al is hij op zijn hoogst nog maar twee maanden in Amerika geweest. Ik zou wel durven

voorspellen, dat hij binnen drie jaren een onzer beroemdste avonturiers zal zijn.

— Heb je hem gekocht? vroeg don Sancho, ofschoon hij weinig belang stelde in deze bijzonderheden, welke dan ook voor hem niet van het minste gewigt waren.

— Ongelukkig genoeg niet, hij is mij maar voor eenige dagen geleend; hij is de pandeling van Montbarts den Verdelger, ik heb hem er twee honderd Spaansche matten voor geboden, maar hij wil hem niet aan mij verkoopen.

— Hoe! riep de jongman uit, van Montbarts, den beroemden flibustier?

— Dezelfde: hij is een vriend van mij.

— Bevindt hij zich nu dan hier in den omtrek?

— Dat behoort tot die dingen, sennor! die gij weldra zult vernemen.

Zoo als de boekanier voorzien had, was de brand bijna even spoedig uitgebluscht als hij ontstaan was, uit gebrek aan voedsel, want in deze savanne was niets anders dan gras en eenig laag kreupelhout te vinden.

De Spanjaarden hadden de vlugt genomen naar de rivier, wier zandige oevers hen tegen het vuur gevrijwaard hadden. De bosschen waren, daar zij te ver van het middelpunt van den brand verwijderd waren, niet aangestoken, ofschoon de vlammen de boomen, die aan den kant stonden, even geschroeid hadden.

Uit den boekan kon men gemakkelijk zien, dat de Spaansche officieren de orde een weinig onder hunne troepen trachtten te herstellen, zonder twijfel met het doel om een nieuwen aanval te beproeven, waarover de Poleter zich echter volstrekt niet ongerust scheen te maken. Onder de officieren trok een vooral hunne opmerkzaamheid: hij zat te paard en gaf zich de uiterste moeite om de gelederen weder in orde te brengen; de andere officieren bragten zijne bevelen over.

Dezen officier herkende don Sancho bij den eersten oogopslag.

— Daar vreesde ik al voor, mompelde hij, de graaf heeft zich zelf aan het hoofd van dit leger geplaatst. Wij zijn verloren!

Werkelijk was het don Stenio de Bejar, die, toen hij bij het aanbreken van den dag op den *hatto* aangekomen was en de vlugt der gravin vernomen had, zich als aanvoerder bij den togt aangesloten had.

De toestand der avonturiers was hagchelijk: door het vertrek van den Olonner waren zij nu slechts met hun drieën, te midden van eene naakte vlakte gelegerd, zonder verdedigingsmiddelen van eenigen aard. Nogtans scheen het zelfvertrouwen van den boekanier niet te verminderen, en met een lagchend gezigt sloeg hij de toebereidselen, welke de vijand tegen hen maakte, gade.

De Spanjaarden, dank zij de aansporingen hunner officieren, met de uiterste moeite weder tot orde teruggekeerd, begaven zich eindelijk op marsch en rigtten zich op nieuw naar den boekan, terwijl zij dezelfde voorzorgen als vroeger namen, namelijk hun front op zulk eene wijze uitbreidden, dat zij een cirkel vormden en den boekan geheel omsingelden.

Maar de detachementen marscheerden langzaam voort; slechts met de uiterste omzigtigheid waagden de soldaten zich op dit terrein, dat ter naauwernood bekoeld was en dat nieuwe hinderlagen voor hen kon bevatten.

De graaf wees met de punt van zijn degen naar den boekan, maar drong er te vergeefs bij zijne soldaten op aan, dat zij hunnen marsch zouden verhaasten en deze ellendelingen, die het hoofd aan de troepen van Zijne Majesteit durfden bieden, overwinnen; het was aan doove ooren gepredikt, en de soldaten trokken nu nog met meer behoedzaamheid voort. De kalmte en de blijkbare zorgeloosheid hunner vijanden joegen hun nog meer vrees aan, dan eene vijandelijke demonstratie zou gedaan hebben. Er moest daarachter, naar hunne meening, een hinderlaag schuilen.

Op dit oogenblik werd hun toestand nog hagchelijker door een onverwacht voorval: een praauw stak de rivier over en kwam juist aan land op de plaats, die de Spanjaarden nog geene vijf minuten geleden verlaten hadden.

In deze praauw zaten vijf personen, drie avonturiers en twee Spanjaarden.

De avonturiers stapten even gerust aan land, alsof zij in die streken alleen geweest waren, dreven de beide Spanjaarden voor zich uit en begaven zich moedig op de soldaten af.

Verwonderd over zoo veel stoutmoedigheid, zagen deze hen naderbij komen, zonder een poging te durven wagen om hun den pas af te snijden.

Deze drie avonturiers waren Montbarts, Michel de Baskiër en de

Olonner. Een stuk of zeven speurhonden volgden hen. De beide Spanjaarden liepen zonder wapenen voor hen uit, ernstig bekommerd over het lot, dat hun te wachten stond, zoo als de bleekheid van hun gelaat en de angstige blikken, die zij in de rondte sloegen, genoegzaam bewezen.

Toen de graaf de Bejar de avonturiers bemerkte, slaakte hij een kreet van woede, zwaaide zijn degen in de hoogte en gaf aan zijne manschappen het kommando, hun te gemoet te trekken.

— Opgerukt, marsch, tegen de *ladrones!* riep hij uit.

De soldaten schaamden zich, door drie mannen in bedwang gehouden te worden, maakten regtsomkeert en deden op hen een moedigen aanval.

De avonturiers werden in een oogenblik omsingeld. Zonder zich daardoor te laten verschrikken, hielden zij oogenblikkelijk stand en gingen met hun rug tegen elkander aanstaan.

Onwillekeurig hielden ook de soldaten stand.

— Doodt ze! riep de graaf uit, geen medelijden met de *ladrones!*

— Zwijg! riep Montbarts hem toe; voordat je bedreigt, moet je eerst de tijdingen vernemen, die deze twee koeriers je over te brengen hebben.

— Grijpt die ellendelingen, riep de graaf weder uit, slaat ze als dolle honden dood!

— Kom, kom! hernam Montbarts op een schertsenden toon, je lijkt wel gek, dat je ons wilt grijpen, ik geef het je te doen!

Daarop openden de drie avonturiers de uitgeholde kalabassen, die vol kruid waren en aan hun gordel hingen, stortten den inhoud daarvan in hunne mutsen uit en legden op dit kruid hunne geweerkogels. In de eene hand hielden zij hunne muts, die op deze wijze in een moordwapen veranderd was, en in de andere een brandende pijp. Na hun geweer aan den bandelier om de schouders gehangen te hebben, riep Montbarts uit:

— Opgepast, broeders! en vervolgde: Laat ons door, ellendelingen! als je niet wilt, dat wij je allen in de lucht doen springen! 1)

En met een vasten stap snelden de drie avonturiers naar de

1) Deze daad, die ten onregte aan verscheidene boekaniers toegeschreven wordt, moet eigenlijk alleen op rekening van Montbarts gesteld worden, die ditzelfde middel bij een dergelijke gelegenheid met denzelfden goeden uitslag bezigde.

Spanjaarden toe, die van schrik verstijfd waren en wier gelederen zich werkelijk openden om hun een doortogt te banen.

— Vreest maar niet, zeide Montbarts daarop lagchende, dat wij een poging tot vlugten zullen doen: wij willen ons slechts bij onze kameraden voegen.

Daarop zag men een zonderling verschijnsel. Twee honderd mannen volgden op een eerbiedigen afstand en met vrees in het hart drie flibustiers, die aldoor voortliepen, rookten om te zorgen, dat zij vuur hielden, en niet nalieten, hen om hunne lafhartigheid uit te lagchen.

De Poleter gaf aan zijne blijdschap hierover op allerlei wijzen lucht; wat don Sancho betreft, hij wist niet, of hij zich meer moest verwonderen over den dollen overmoed der Franschen dan wel over de lafhartigheid zijner landgenooten.

De drie avonturiers vereenigden zich aldus op eene gemakkelijke manier met hunne kameraden, zonder op hun langdurigen togt een enkel oogenblik door de Spanjaarden bestookt te worden. Niettegenstaande de smeekingen en de vermaningen, die de graaf tot zijne soldaten rigtte, was het eenige, dat hij van hen kon gedaan krijgen, dat zij bleven voortloopen, in plaats van den terugtogt aan te nemen, hetgeen zij blijkbaar zoo gaarne zouden gedaan hebben.

Maar terwijl de avonturiers de soldaten op deze wijze met zich medelokten en al hunne aandacht op zich vestigden, gebeurde er iets, dat de graaf te laat bemerkte en dat hem ernstig bekommerd maakte over den goeden afloop van dezen togt.

Achter den kring, door de Spaansche soldaten gevormd, had zich met een tooverslag een andere zamengesteld, bestaande als uit boekaniers en roode Caraïben, aan wier hoofd zich O-mopoea bevond.

De avonturiers en de Indianen waren met zoo veel behendigheid, vlugheid en vooral stilte voortgerukt, dat de Spanjaarden reeds in een net gewikkeld waren, voordat zij eenig vermoeden hadden van het gevaar, dat hen bedreigde.

De graaf slaakte een kreet van woede, die door de soldaten met een angstgeschreeuw beantwoord werd.

De toestand, waarin de ongelukkige Spanjaarden zich bevonden, mogt dan ook waarlijk hagchelijk heeten, en als er ten minste geen wonder gebeurde, was het hun letterlijk onmogelijk aan den dood te ontsnappen.

Het was er nu niet meer om te doen, tegen enkele mannen te vechten, die wel is waar met leeuwenmoed bedeeld waren, maar die men toch door de overmagt en ten koste van eenige offers tot rede zou kunnen brengen: de flibustiers waren op zijn minst twee honderd man sterk, en met hunne bondgenooten, de Caraïben, maakten zij een getal van vijf honderd man uit, en waren dus drie honderd man sterker dan de Spanjaarden. Deze zagen dan ook in, dat zij verloren waren.

Bij den boekan gekomen, drukte Montbarts den Poleter met de meeste hartelijkheid de hand en wenschte hem geluk met de wijze, waarop hij tijd had weten te winnen. Daarop hield Montbarts even als zijne medgezellen zich bezig met het kruid en de kogels uit hunne mutsen weder in de daartoe bestemde bewaarplaatsen over te storten, daar zij het waarschijnlijk achtten, dat zij zulk een middel nu niet meer noodig zouden hebben.

Terwijl de flibustier zich daarmede bezig hield, vestigde donna Clara, bleek als een doek, een blik op hem, zonder het nogtans te durven wagen, naar hem toe te gaan. Eindelijk verstoutte zij zich, deed eenige schreden voorwaarts en zeide met eene bevende stem, terwijl zij de handen als ten gebede vouwde:

— Hier ben ik, mijnheer!

Montbarts beefde bij het hooren dezer stem, zijn gelaat verbleekte, maar hij werd zich zelven spoedig meester en verzachtte de barsche uitdrukking van zijn blik eenigermate.

— Het is alleen om u, dat ik hier gekomen ben, mevrouw! antwoordde hij, terwijl hij een beleefde buiging maakte, ik zal de eer hebben, mij binnen een oogenblik geheel met u bezig te houden, maar vergun mij eerst, mij te verzekeren, dat wij rustig met elkander kunnen spreken.

Donna Clara sloeg de oogen neder en ging weder naast den gekwetste zitten.

De avonturiers liepen aldoor voort; zij waren weldra slechts op een afstand van tien schreden van de Spanjaarden verwijderd, wier schrik door deze lastige naburen nog vermeerderd was.

— Heidaar, broeders! riep Montbarts met een krachtige stem, halt!

Onmiddellijk bleven de flibustiers staan.

— En jelui, vervolgde de admiraal, terwijl hij zich tot de Spaansche soldaten wendde, werpt je wapenen weg, als je ten minste niet op staanden voet gefusileerd wilt worden.

Alle lansen en alle degens der soldaten vielen te gelijker tijd op den grond met eene eenparigheid, die bewees, dat zij niet veel lust hadden om deze bedreiging volvoerd te zien.

— Geef je degen over, mijnheer! zeide Montbarts tot den graaf.

— Nooit! riep deze uit, terwijl hij zijn paard deed steigeren en zich met opgeheven degen op den avonturier wilde werpen, van wien hij niet meer dan drie schreden verwijderd was.

Op hetzelfde oogenblik deed zich een geweerschot hooren en brak de kling van den degen vlak bij het gevest door; de graaf was ontwapend. Montbarts greep het paard met de eene hand bij den teugel en ligtte den graaf met de andere uit den zadel, zoodat deze op den grond neêrviel.

— Plof! daar gaat hij! riep de Poleter lagchende uit, terwijl hij zijn geweer weder laadde, welk een dwaasheid ook, alleen het hoofd aan vijf honderd mannen te willen bieden!

De graaf was van zijn val opgestaan; eene doodelijke bleekheid lag over zijn gelaat verspreid; zijne gelaatstrekken waren, door toorn verwrongen; eensklaps viel zijn blik op de gravin.

— Mooi zoo! zeide hij met een brullend geluid, terwijl hij naar haar toe snelde, ik zal mij ten minste wreken!

Maar Montbarts greep hem bij den arm en noodzaakte hem, onbewegelijk te blijven staan.

— Nog één woord, nog één stap, en ik schiet je voor den kop, zoo als ik een wild dier zou doen, en je bent geen haar beter, zeide hij tot hem.

Er was zoo iets dreigends in de woorden van den flibustier, zijne tusschenkomst was zoo krachtdadig, dat de graaf, zijns ondanks teruggehouden, een stap achterwaarts deed, terwijl hij zijne armen op de borst kruiste en schijnbaar kalm bleef, ofschoon er een vuur in zijn binnenste kookte en zijn blik hardnekkig op de gravin geslagen bleef.

Montbarts staarde zijn vijand een oogenblik lang met eene uitdrukking van verachting aan.

— Mijnheer! zeide hij eindelijk op een spottenden toon, je hebt je met de flibustiers willen meten, je zult er zelf de noodlottige gevolgen van ondervinden; terwijl je door een dwaze zucht naar wraak, uit ingebeelde jaloezij voortgesproten, een vrouw wildet vervolgen, wier edel hart en schitterende deugden je niet kunt waarderen, is de helft van het eiland, waarover

je gouverneur bent, door mij en mijne kameraden voor immer aan de heerschappij van je souverein onttrokken; het eiland Tortue, Leogane, San Juan de Goava, tot aan je *hatto* del Rincon is onverhoeds door ons aangevallen en bijna zonder slag of stoot veroverd.

De graaf rigtte het hoofd weder op, een koortsachtige blos bedekte zijn gelaat, hij deed een schrede voorwaarts en zeide met eene stem, die van woede trilde:

— Je liegt, ellendeling! hoe groot je stoutmoedigheid ook wezen moge, is het toch onmogelijk, dat het je gelukt is, je van de plaatsen, waarvan je spreekt, meester te maken.

Montbarts haalde de schouders verachtelijk op.

— Een beleediging, die van jou lippen tot mij komt, tel ik niet, zeide hij, je zult weldra de bevestiging zien van hetgeen ik je meêdeel; maar genoeg over die zaak; ik heb je in mijn magt willen hebben, ten einde je getuige te doen zijn van hetgeen ik aan mevrouw te zeggen heb. Kom hier, voegde hij er bij, zich tot donna Clara wendende, kom hier, mevrouw! en vergeef mij, dat ik mij niet aan u heb willen vertoonen dan in het bijzijn van hem, dien ge uw echtgenoot noemt.

Donna Clara stond bevende op en begaf zich waggelende naar den flibustier.

Er was een oogenblik van stilzwijgen. Montbarts, met het hoofd op de borst leunende, scheen in sombere gedachten verdiept te zijn. Eindelijk rigtte hij het hoofd op, streek met de hand over zijn voorhoofd, als wilde hij daarvan de laatste wolken verdrijven, en zeide op een zachten toon tot donna Clara:

— Mevrouw! ge hebt verlangd, mij te zien om de herinnering bij mij terug te roepen van een tijd, die voor immer vervlogen is, en mij een geheim toe te vertrouwen; ik heb het regt niet, dit geheim te kennen; de graaf de Barmont is dood, dood voor allen, voor u inzonderheid, die u niet geschaamd hebt, hem te verloochenen en u, ofschoon gij door wettige banden en vooral door den nog sterkeren band der liefde aan hem verbonden waart, laaghartig aan een ander hebt laten koppelen. Dat is een misdaad, mevrouw! waarvoor geene vergiffenis mogelijk is, noch in deze, noch in de volgende wereld.

— Mijnheer! riep de ongelukkige vrouw, terwijl zij onder den last dezer vervloeking op de knieën viel en tranen stortte, heb medelijden met mijne zelfverwijtingen en smarten.

— Wat doet gij, mevrouw? riep de graaf uit, sta op!

— Zwijg! zeide Montbarts op een barschen toon, laat deze schuldige vrouw zich onder het wigt van haar berouw buigen. Minder dan eenig ander heb jij, die haar beul geweest bent, het regt om haar te beschermen.

Don Sancho was naar zijne zuster toegesneld, had den graaf ter zijde geduwd en haar doen opstaan.

Montbarts hernam:

— Ik zal er nog maar één woord bijvoegen, mevrouw! De graaf de Barmont had een kind. Op den dag, waarop dit kind mij vergiffenis voor zijne moeder zal komen smeeken, zal ik deze vergiffenis..... misschien..... schenken, voegde hij er met een zachte stem bij.

— O! riep de vrouw met koortsachtige gejaagheid uit, terwijl zij hem zoo zenuwachtig bij de hand greep, dat de flibustier den moed niet had, haar terug te trekken; o mijnheer! gij zijt groot en edel, deze belofte hergeeft mij al mijn hoop en mijn moed. Ik zweer het u, mijnheer! dat ik mijn kind zal trachten terug te vinden.

— Genoeg, mevrouw! hernam Montbarts, die zijne ontroering ter naauwernood kon verbergen; dit onderhoud heeft reeds te lang geduurd. Ziehier uw broeder, hij bemint u, hij zal u weten te beschermen. Er is nog een ander persoon, dien het mij spijt, hier niet te zien, want deze zou u in uwe droefheid geraden en gesteund hebben.

— Wien bedoelt gij? vroeg don Sancho.

— Den biechtvader van mevrouw.

De jongman wendde het hoofd af, zonder antwoord te geven.

— Kijk, broeder! zeide de Poleter daarop, daar ligt hij halfdood, zie zijne verbrande handen eens.

— Verschrikkelijk! zeide Montbarts, en wie is het monster, dat heeft durven wagen....

— Daar heb je hem! hernam de boekanier, terwijl hij den graaf op den schouder klopte, die daar sprakeloos van schrik en ontroering stond, want eerst op dit oogenblik bemerkte ook hij zijn slagtoffer.

De oogen van Montbarts schoten vlammen.

— Ellendeling! riep hij uit, heb je een man zoo mishandeld, die zich niet kon verdedigen? O, Spanjaarden, adderengebroed!

welke straf is ijselijk genoeg om je die te doen ondergaan!

Alle aanwezigen huiverden van schrik bij deze uitbarsting van toorn, die zoo lang bedwongen was, maar eindelijk met een onweêrstaanbaar geweld opbruiste.

— Zoo waar als er een God leeft, zeide de flibustier met eene trilling in zijne stem, vloek over jou, beul! je herinnert er mij aan, dat ik Montbarts de Verdelger ben. Olonner! stook het vuur onder de *barbacoas* van den boekan op.

Schrik en ontsteltenis maakten zich van alle aanwezigen meester op het hooren van dit bevel, dat hun duidelijk zeide, tot welke verschrikkelijke straf de graaf veroordeeld was. Ook don Stenio zelven, hoe trotsch hij ook wezen mogt, sloeg de schrik om het hart.

Maar op dit oogenblik stond de monnik, die tot dusverre onbewegelijk op zijne legerstede was blijven liggen, schijnbaar ongevoelig voor hetgeen er rondom hem voorviel, met moeite op, waggelde, op donna Clara en haren broeder leunende, naar den flibustier toe en viel met hen voor hem op de knieën.

— Genade! riep hij uit, genade in den naam van God!

— Neen, antwoordde Montbarts barsch, deze man is veroordeeld!

— Ik smeek u, broeder! wees barmhartig! hernam de monnik op een dringenden toon.

Eensklaps haalde de graaf twee pistolen, die hij onder zijne kleederen verborgen had, te voorschijn, legde er een op donna Clara aan, terwijl hij de andere op zijn voorhoofd zette.

— Wat baat het, een tijger te willen verbidden? zeide hij, ik sterf, maar uit eigen beweging, en ik sterf gewroken! en hij schoot de pistolen af.

Eene dubbele ontploffing deed zich hooren.

De graaf rolde met een verbrijzelden schedel op den grond; het andere schot was niet goed gemikt, en trof niet donna Clara, maar fray Arsenio vlak in de borst, en deed hem stervende aan de voeten van zijn moordenaar neêrvallen. Het laatste woord van den ongelukkigen monnik was:

— Genade! En dit zeggende blies hij den adem uit, terwijl hij zijne oogen ten hemel sloeg, als rigtte hij een laatste gebed voor zijn beul tot God. . . . . .

. . . . . .

*

Bij den ondergang der zon was het in de savanne weder even eenzaam als gewoonlijk. Montbarts had het slagtoffer en den moordenaar in hetzelfde graf laten begraven, omdat de regtvaardige voor den Allerhoogste zonder twijfel de voorspraak van den schuldige zou zijn. Daarop was hij aan het hoofd der flibustiers en der Caraïben naar de haven Margot vertrokken.

Donna Clara en haar broeder waren naar den *hatto* del Rincon teruggekeerd, vergezeld van de Spaansche soldaten, aan welke Montbarts de vrijheid teruggegeven had.

In een volgend werk zullen wij de geschiedenis van deze beroemde flibustiers, die de eerste grondleggers van de Fransche koloniën in Amerika geweest zijn, voortzetten. Hetgeen wij in dit werk verhaald hebben, kan eenigermate als eene inleiding daartoe beschouwd worden.

EINDE.